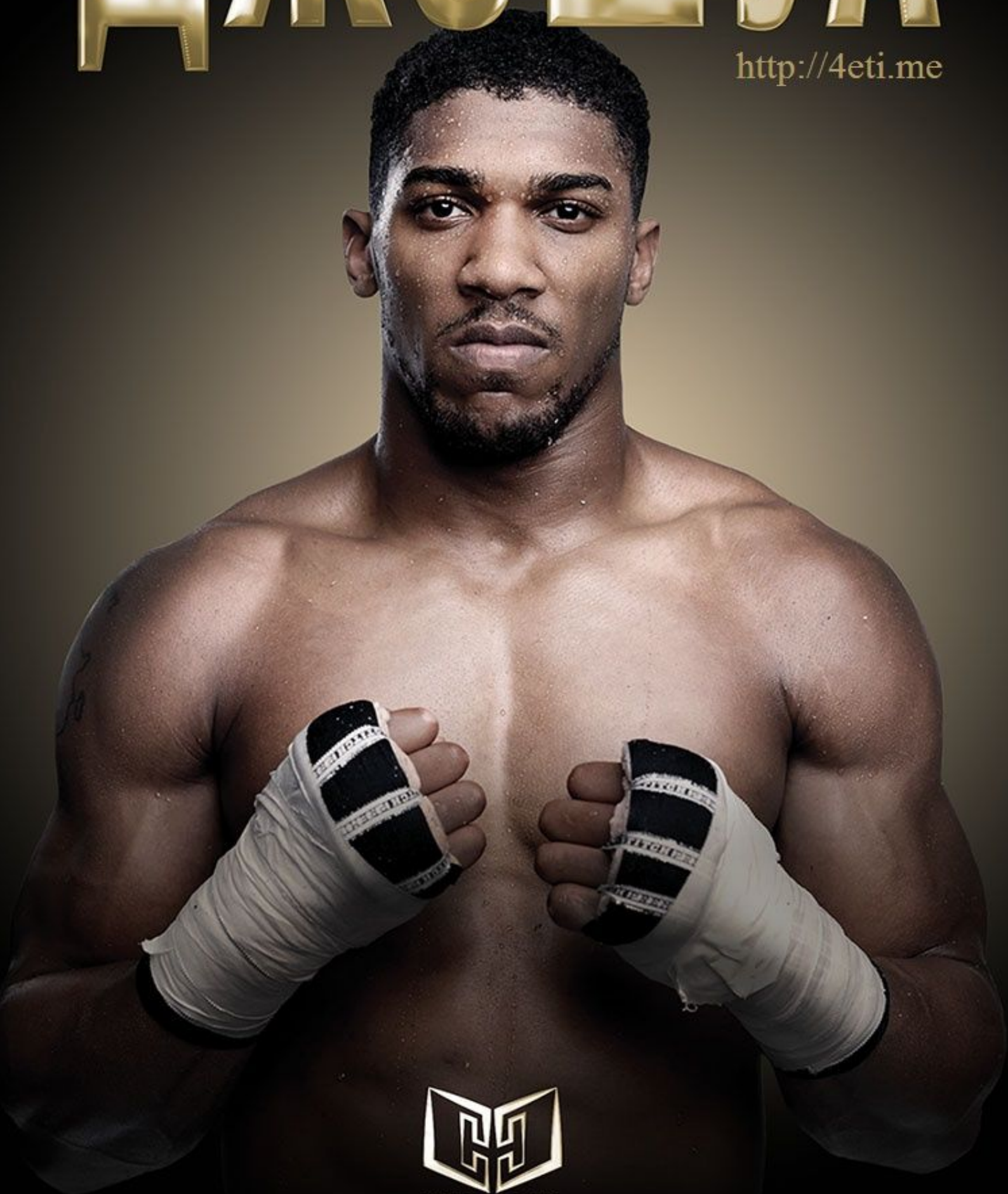

ДЖОШУА

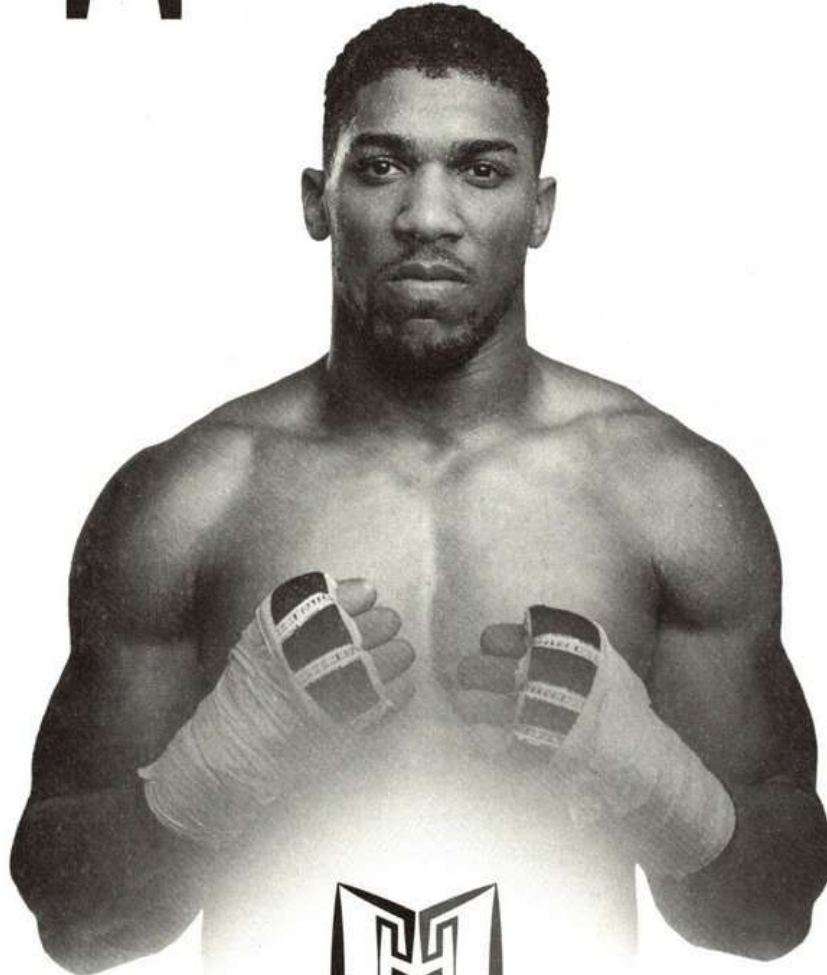
<http://4eti.me>

HYBRID BOOKS

ДЖОН ДЕНЪН

ДЖОШУА

HYBRID BOOKS
СОФИЯ, 2017

JOSHUA, John Dennen, 2017

© Превод: Евелина Пенева

© Редактор: Стела Зидарова

© Корица и предпечат: Методи Стоянов

© HYBRID BOOKS, www.hybridbooks.eu

София 1000, пл. „П. Р. Славейков" №11

<http://4eti.me>

ISBN 978-619-7419-02-3

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ ПЪРВА.....	4
ШАМПИОНЪТ.....	4
ПРОИЗХОД.....	12
ТРУДНИ ДНИ	15
ВКУСЪТ НА ПОБЕДАТА.....	18
ПОВТОРЕНИЯ.....	24
ПОТРЕС И БЛАГОГОВЕНИЕ.....	34
ИСТИНА Е.....	46
ТРАДИЦИИТЕ НА ТЕЖКАТА КАТЕГОРИЯ	51
ГОЛЕМИЯТ СПЕКТАКЪЛ.....	60
ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА	75
ЧАСТ ВТОРА	86
ЗАЩО СЕ БИЕМ.....	86
ИЗБОРЪТ	91
НОВО НАЧАЛО.....	94
ЕВОЛЮЦИЯТА НА ШАМПИОНА	104
ТЕЖКАТА КАТЕГОРИЯ ДНЕС	115
ПРЕКРАЧВАНЕТО НА ПРАГА.....	123
РАЗУМЕН РИСК.....	132
СЛУЧАЯТ „УАЙТ“	140
КАВГАТА	148
ДЕТРОНИРАНИ ШАМПИОНИ	155
УЧАСТВАМЕ	164
НЕИЗВЕСТНОСТТА	168
НЕИЗБЕЖНО СЕБЕ СИ	179
ШЕФ	182
БЛАГОДАРНОСТИ	186
ПОСЛЕСЛОВ.....	188
СПИСЪК НА СНИМКИТЕ	191

ЧАСТ ПЪРВА

ШАМПИОНЪТ

Лондон, 2016

Светлината от прожекторите блестеше. Двайсет хиляди души — притихнали, застинали — неспокойно се раздвижиха на местата си. Най-оглушителна е тишината, обгръщаща затаилата дъх публика. Удари гонгът. Веднъж, втори път и продължи да звъни; звънът му беше като последен салют. Целият свят помнеше Мохамед Али, в Англия спомените за него също бяха живи. Тук, в Лондон, на Темза, под купола на „O2“ се е състоял първият мач за световната титла в тежка категория след смъртта на най-великия шампион в бокса. Гонгът удари за десети, последен път и тълпата изригна, последно отдаване на почит.

Великите предшественици хвърлят тежка сянка върху всеки боксьор тежка категория. Втори Али няма да има, невъзможно е да се роди друг като него. Шампиони обаче има винаги.

Множеството задумка с крака по пода, запляска с ръце, закрепя прегракнало. Публиката беше взискателна към героите си. Трябваше да се бият. Да страдат. Кръвта им да се лее и ударите им да причиняват болка на противника.

Пред тях на ринга след малко ще излезе Антъни Джошуа. Там вече го очаква Доминик Бризийл, типичен американец и претендент за неговата титла. Джошуа трябва да се появи на подиум, на сцена. На огромен екран зад него щеше да грейне името му. Ще се поразходи бавно напред-назад, вдигнал ръкавица за поздрав към групичките, открояващи се в тълпата. Нямахше да има време да се спира пред зрителите, свършило беше и времето за обмисляне: мачът започваше. Прожекторите присветваха и шареха из залата, по изрично желание на Джошуа прозвуча силен лъвски рев. Нали все пак това бе „Леговището на Лъва“ Фойерверки се възпламениха от двете му страни и събитието придоби още по-голям блясък.

Джошуа се появява, все още лицето му си е неговото. Усмивка се на един, на друг. Обкръжава го мрак и вече не вижда многохилядната публика. Дори старите лица, които се тълпят около ринга, остават неразличими за него. Там са някогашните му съотборници, старите приятели, както и старите врагове, всички са наблизко, и те са зрители сред хилядите, хилядите нови привърженици и поддръжници, които непрестанно крещат името му. За Джошуа този неудържим възторг остава невидим, не чува и рева на тълпата.

Хората от охраната го съпровождат с непроницаеми лица, проправят му път сред феновете. Под ярко осветен ринг е. На него ще се бие срещу първия претендент за титлата му. По лицето на Джошуа се чете решимост. Изкачва се, стъпва на ринга, промушва се през въжетата.

Широкият при раменете му халат улавя светлините и засиява в бяло. Това е шампионът. Застава в ъгъла на домакина, зад него екипът му се разпръсва. Джошуа миролюбиво скръства ръце пред тялото си, едва ли не официално, очаква неизбежното. Междувременно Бризийл нанася удари срещу невидим партньор. Претендентът, който е бивш състезател по американски футбол, се държи неприлично свойски на ринга. Няма вид на роден боксьор. Размахва ръкавици във въздуха, нанася безцелни удари.

Водещият произнася познатите думи:

– Готови за грохота.

И думите му отекват из залата.

Джошуа надниква между въжетата. Гледа между тях. Вижда ли хората извън ринга? Или за него всичко е обгърнато от мрак? Сам ли е останал? Само той и мачът.

***

Боксовият мач е любопитно явление. Несъмнено е и самотно занимание. Няма накъде да кривнеш, нито къде да се скриеш. Няма с кого да споделиш напрежението. Единствено човекът от противниковия ъгъл разбира напълно какво му е на боксьора по време на мач. Как е сам с болката, която трябва да преодолее. Вън от ринга, в салона за тренировки, има отбор; има спаринг партньори, треньори, подкрепа. Но по правило помощта им има своя предел. Джошуа трябва да удря с юмруци, на него се полага да поема ударите на противника, да направи допълнителните обиколки на пътеката. А когато най-накрая се бие в мач, той не толкова се боксира с противник, колкото с отражение, с огледален образ на себе си, на своята работа, на страданието, което е вложил в подготовката на даденото противоборство. Успее ли да отхвърли съмненията и страховете си, да наложи в двубоя своя стил на противника си — победата е негова.

Усилените тренировки слагат своя отпечатък. Джошуа е едър мъж. Винаги е най-високият в стаята. С високия човек е така: всички го виждат. А и Джошуа няма как да бъде сбъркан. Як, висок метър деветдесет и осем — да го победиш, е много трудно. Едва седмица преди първата защита на световната титла, определена за 25 юни 2016 г., той е изморен. Темпото му тежи. Всеки боксьор се стреми да прикрие слабостта си, но Джошуа от време на време споменава умората си. Тренировките продължават. Чакат го още

спаринг срещи, пак тренировките. Ще почива чак следващата седмица, последните два дни преди мача.

Преди битката за световната титла в Шефилд има обяд с медиите. Аз, естествено, присъствам от името на списание „Боксинг нюз“, за което работя вече осем години. Антъни влиза и приковава вниманието на всички. Не само е по-висок и много по-широкоплещест от присъстващите в ресторанта, но вече е и известно име. Голяма звезда. Вдъхващото му страхопочитание излъчване е на човек, когото кажи-речи навсякъде ще разпознаят; известен човек, който с един мач може да спечели 15 милиона паунда, почти 20 милиона долара. Не само с името му се печелят огромни суми, но и физическата му сила няма равна сред неговите съперниците на професионалния боксов ринг — благодарение на нея е стигнал до върха.

Джошуа се настани на свободното място до мен и с охота се наведе над ястието. Замрънках обичайните клишета: щял ли да си почине след мача, дали е планирал ваканция.

– Не се правя на интересен, Джон — мрачно ме скастри той, — но обядът с медиите все още не е започнал.

Запримигвах притихнал и тъкмо, отрезвен, се обърнах към собствения си обяд, чух познатия смях на Джошуа. Поне не беше притеснен от мача. По усмивката му личеше с какво въодушевлението се отнася към работата си, към бокса. Заобсъжда залата, каква атмосфера имало, когато обикалял ринга; щастливо и седешком нанасяше удари срещу невидим противник. Явно е трудно да схванеш смисъла, когато си част от момента.

– Харесва ли ти? — пита той.

– По-хубаво няма — отговарям, донякъде безмилостно. А всъщност трябва да споделя онова, което по-късно казвам, и то е, че преживяването няма равно. Нищо не може да се сравни с ревящата от възторг публика, която пожелава от все сърце успех на своя герой преди неговия мач в сериозната тежка категория.

Разговорът се завъртя още преди срещата с медиите да започне. Джошуа, във ведро настроение, тихо предупреди:

– Не съм аматьорът, който сте свикнали да интервюирате.

По-верни думи няма.

Беше известен. Екипът на Джошуа бавно и полека излизаше с подобавачи почести. Непрекъснато трябваше да се ръкуват с някого, да се запознават с другия, да поздравяват привърженици. В този момент, криволичейки, излизаха от хотела през залата за сватбени приеми. Появата им прекъсна сватбеното тържество. Булката се втурна да се снима с шампиона, последваха я шаферките, после по-възрастните роднини. Джошуа беше публична личност; за него любезното отношение беше дълг и той го изпълняваше с усмивка.

Сърдечното отношение към другите хора произтичаше от него самия и му се отплащаше. Седмица по-късно, в топлия летен следобед, стотици се тълпяха на пазара в Ковънт Гардън в Лондон, за да наблюдават на открито премерването на килограмите. Не му се налагаше да качва или сваля килограми, но това беше един от ритуалите в този спорт, който позволяваше на хората да видят и преценят противниците в последния ден преди сблъсъка. Джошуа се изправи лице в лице със своя противник и за последен път преди срещата им на ринга го измери с поглед. Обикновено се извисяваше над противниците си с тихо, всяващо страх, невъзмутимо присъствие. Този път поговори любезно с американеца, обърна се и помахаше към публиката.

– Говориш за онова, което научаваш с опита, схвана ли го, ще мога да побеждавам съперниците си в собствената им игра — беше ми казал Антъни.

Искаше да отнеме контрола от противника си. Казваше му да се възползва. Бризийл не откликна, застрашителният му поглед не се откъсваше от Джошуа, дишаше тежко. Разделиха ги, а Джошуа свали шампионския си пояс и го вдигна в юмрук, показа го на тълпата, като дар.

– По лицето ми позна, че съм готов за бой — настоя американецът, говореше с пресекливата интонация на университетските спортистчета, какъвто беше. — Попремигна. Моят поглед стоя прикован в него много по-дълго.

Джошуа обаче усети противопоставянето.

– Гледам го и ми става ясно с какъв удар ще го поваля — рече той. — На сто процента съм сигурен. Отклон, ляво кроше. Така действам. Всъщност го гледам в очите и си представям как се боксирам с него, мисля си какъв удар ще нанесе. Едър мъжага е. Ще използва прави удари с водещата и трябва да си движиш главата и да парираш.

Джошуа слезе от подиума и умишлено мина по странична уличка. Тълпата обаче не го изпусна и го наобиколи, заразмахваха се телефони. Опитваха се да го снимат, да ударят юмруци с него, да се доближат до шампиона. Охраната го обкръжи плътно, бавно запробиваха път между скупчилото се множество, сякаш беше — помислих си аз — кандидат за президент по време на кампания и охранителите му го съпровождат. В известен смисъл той участваше в надпревара за пост: бореше се да бъде световен шампион в тежка категория. Притежаваше един шампионски пояс, оставаха още три големи титли. Междувременно трябваше да се бие заради публиката, да ги впечатли, за да докаже, че е истински шампион. Публиката трябваше да отсъди кой е звездата в мача и ако можеше да се прецени по ритуала с меренето на теглото, Джошуа печелеше подкрепата ѝ.

Шампионът обичаше да отделя време за привържениците си, да се снима с тях, да се ръкува с едни и да удари юмруци с други. Ако в този момент беше

проявил такова внимание към привържениците си, който знае какъв метеж или меле щеше да настъпи.

– Като психоза е. Отдавна не съм виждал спортист да предизвиква такова поведение — признава търговският мениджър на Джошуа Фреди Кънингам.

Обожаваха го почти колкото рок звезда. Случваше се фенове да тичат след колата му.

– Някои хлапета го гонят по главната улица в продължение на четири светофара, повече от два километра, и на всеки светофар го достигат. Чак не мога да повярвам — добавя Фреди.

На следващата вечер се разбира с каква огромна подкрепа се ползва. Боксовата публика има обичай да се появява късно, май идва само за боксьора, когото подкрепя. За мача на Джошуа обаче опашките се образуваха рано-рано. Почитателите му се трупяха, за да влязат пет часа преди началото на основния мач. Когато Джошуа вече се качи на ринга, множеството беше в екстаз от опияняващия коктейл предвкусовано насилие.

Секундантите дойдоха да свалят белия халат от раменете му. Джошуа се изправи, широкоплещест, с тяло, по което мускулите са като издялани с длето. „Издялано в стълкновения“ беше друг от неговите изрази. Съперникът му Бризийл може и да беше по-висок, но в този момент Джошуа изглеждаше далеч по-едрият от двамата. Беше вдигнал поглед и гледаше втренчено в противниковия ъгъл. Гол до кръста, отиде и докосна ръкавица с Бризийл — друг предхождащ боя ритуал, мигове, след които съперниците ожесточено се нахвърлят с юмруци. Джошуа се върна в своя ъгъл в очакване на първия гонг. Приклезна на пети, протегна дългите си ръце нагоре към въздетата. Приведе се ниско над коляно, с лекота движеше сто и десет килограмовото си тяло. Прозвуча гонгът и тълпата ревна отново, накара го да се изправи и го тласна към средата на ринга.

Бризийл нанесе бърз прав с водеща ръка, за да задържи Джошуа на разстояние. Американецът действаше колебливо; Антони удари по-чисто и бързо. С комбинация от прави удари с лява и дясна ръка, комбинацията „ляв-десен“ (*Класическа комбинация в бокса от прав удар с водещата ръка, последван от удар със задната ръка. — Б. р.*), Джошуа го накара здраво да заотстъпва. Нанесе ляв и замахна за кроше. Юмрукът му описа дъга и не достигна Бризийл, удари във въздуха.

На свой ред Бризийл опита с „ляв-десен“, блокираха го с лекота. Джошуа постоянно го предизвикваше, нанесе два прави с дясна ръка. Американецът скри лицето си в ръкавиците, за да се защити. Тежкия десен прав със задна ръка на Джошуа срещна защитата на американеца. Нанесе ляво кроше на Бризийл и закачи ръба на дясната му ръкавица. Крошето е удар, който се нанася странично, по-трудно е да запарване от прав ляв или десен, макар да е по-бавен от тях. Идеален удар за разбиване на стабилна защита.

Джошуа отвори пролука с решителна комбинация от четири удара по защитата на Бризийл. Приклезна под защитен прав с водеща ръка, така се гмурна под него, че предизвика овациите на поддръжниците си.

Вторият рунд започна с прав десен на Джошуа. Повтори го върху защитата на Бризийл така, че да забие десния си юмрук в тялото му. Изстреля десен прав и веднага ляво кроше. Американецът усети ударите. Публиката почувства болката му, из залата се понесе тътен. Джошуа се вслуша в насърчението им и засили атаката. Засипа с удари ръкавиците на Бризийл.

Британецът отбеляза пореден чист ляв прав. Ударът беше точен. Бърз и силен. Изведнъж червен оток цъфна над дясното око на Бризийл. Лявата ръка се счита обикновено за по-слабата при боксьора с права бойна стойка. Джошуа движеше своята като бутало. Блъскаше с нея в Бризийл, който беше доста слаб боксьор и не съумяваше да избегне ударите й.

Джошуа бързо пристъпи напред. Нанесе неочакван ъперкът — както подсказва името му на английски, този удар се нанася от долу нагоре. Ударът се промуши в пролуката между лактите на противника му, къс удар, нанесен с плитка дъга. Попадна в брадичката на Бризийл. Първоначално не изглеждаше да е нещо сериозно. Но с времето ефектът от удара пролича. Секунда по-късно Бризийл изгуби контрол на краката си. Вече не му се подчиняваха. За миг приклезна. Коленете му се огънаха. Политна назад, отдалечи се от Джошуа. И се задържа прав само благодарение на волята си. Наклони се, опита се да запази равновесие. Залитна, запрепъва се към неутрален ъгъл. Потърси опора в стълба, за да се задържи на крака. Джошуа го последва, сянката му надвисна над Бризийл.

Американецът обаче беше спасен. Съдията застана между тях, което беше грешка, макар намесата му да целеше да погледне отблизо Бризийл и да прецени налага ли се да го спасява от Джошуа. За няколко решаващи секунди закриваше Бризийл. Американецът тръгна нестабилно към центъра на ринга. Джошуа нанесе десен удар и се приведе напред, за да продължи атаката си, проява на безразсъдство от страна на Антъни, заради което отнесе хаотично нанесен удар. Бризийл влезе в клинч, отчаяно улови ръцете на Джошуа, за да преживее втория рунд.

Обикновено Джошуа се боксираше бързо. Не щадеше съперника си, щом може да му нанесе кроше, за да не би да успее да се съвземе и по-късно да го връхлети. Колкото по-дълги са мачовете в тежка категория, толкова по-голяма е опасността за това. Едрите мъже имат тежки юмурици. Дай на един почти победен боксьор малко време и той получава шанс за нокаутиращ удар, макар и най-случаен. В тази категория един неизвестен боксьор — като Хасим Рахман може да изхвърли от битката велик шампион — като Ленъкс Люис с един удар. Случи се през 2001 година.

Джошуа рядко даваше възможност на противника си да се размотава, обикновено задушаваше още в зародиш всяка възможна заплаха. Преди първия мач — защита на световната титла, беше обещал друго. Вместо ожесточени нападения, Антъни искаше да използва защита; искаше той да владее боя, преди да отстрани претендента. Затова преценяваше Бризийл. Вече се боксираше разсъдливо, но не по-малко впечатляващо. Нанесе ляв прав, който попадна в дясното око на Бризийл, и без това полузатворено от отока. Последва десен. Атакуваше Джошуа, но все пак контрира удар от Бризийл.

Американецът реши да отвърне на ударите, но Джошуа нанесе десен, за да пресече опитите му в тази посока. Бризийл не се предаваше, опитваше се да отвърща на ударите. Джошуа нанесе ляв прав и точен десен. Претендентът упорстваше, отговори с ляв прав. Юмрукът на Джошуа полетя в ъперкът. Изблъска Бризийл към въжетата. Обикновено щом притиснеш жертвите си към въжетата, те ставаха уязвими за атаките му. Този път Бризийл, опрял гръб във въжетата, смело отвърна на ударите му. Джошуа не изгуби настървението си, засипа го с удари с лява и дясна ръка. Беше съсредоточен и целеустремен. Нанесе бърза комбинация от близо и постоянно нанасяше ляв прав. Американецът нито можеше да се измъкне, нито да се изплъзне от водещия ляв.

Джошуа действаше методично, без да бърза, търпеливо предотвратяваше възможността за финт и не позволяваше на Бризийл да се съвземе. Пак нанесе ляв, след това стовари дясно кроше върху защитата на американеца. Стъпка и нов ляв — този път, за да отблъсне ъперкът му. Джошуа успя да отдръпне достатъчно бързо дясната си ръка и блокира идващото дясно кроше. Бризийл изрови сили за съпротива. Нанесе към Джошуа ъперкът със задна ръка и мощен ляв. Четвърти рунд... и още се държеше. Само един измежду противници на Джошуа в професионалния бокс беше издържал толкова. Вероятно ликуващ от подвига, Бризийл стоеше стабилно при гонга и мрачно ломотеше срещу Джошуа. Лицето му беше изкривено от болката и усилието.

Бризийл може и да беше устоял на пороя от удари, но не беше спечелил. Всъщност Джошуа го съсипваше от бой. Въпросът беше още колко търпение остава на англичанина.

Джошуа диктуваше боя, но защитата му не беше непробиваема. Без значение колко е мускулесто, тялото е подложено на атаките на противника. Бризийл нанасяше удари в диафрагмата. За миг Джошуа усети болка. Бризийл отново се забави да нанесе ляво кроше. Антъни се движеше, изплъзна се от десен прав. Непрекъснато нанасяше на съперника си прави удари с водещата ръка. За едър мъж Антъни беше страшно подвижен. Приклезна под кроше с водещата и отскочи назад, за да нанесе сам ляв удар.

В началото на шестия рунд американецът седеше като залепен за стола си. Надигна се бавно, бавно напусна ъгъла си, измъчван от болката. Изправи се точно пред двойния ляв на Джошуа. Антъни удряше жестоко, наслаждаваше се на разрухата, която причиняваше. Бризийл не успя да избегне ударите. Джошуа, който облизваше от време на време устни, нанасяше охотно неочакваните си удари през пролуките на защитата. Така успя да стовари прав със задна ръка в тялото на противника си или да му нанесе комбинация „ляв-десен“.

Веднъж ми каза:

– Трябва да изстреляш удара, човече. Ударът е като димна завеса за лошото момче — и размаха свития си десен юмрук.

Бризийл направи опит да се отдръпне назад, нанесе ляво кроше, без полза. Джошуа започна да го разбива, подготви ляво кроше и нанесе изневиделица прав десен. Бризийл със сетни сили се мъчеше да възстанови и стабилизира защитата си. Гонгът сложи край на рунда и американецът отново се опита да се задържи прав и да изгледа гневно съперника си отвисоко. Джошуа го потупа по гърба и го побутна към ъгъла му.

Съчувствието му беше краткотрайно. В седмия рунд ударите му внезапно станаха ожесточени. Вдигна темпото и нанесе прав ляв — прав десен. Отново мощен ляв. Ударът се стовари тежко върху американеца, главата му отскочи назад. Замаяният Бризийл се озова на въжетата. И не успя да се надигне. Джошуа беше светкавичен. Скочи на американеца и го засипа с удари, повали го на пода.

Бризийл трябваше да се изправи преди края на броеето. Едно... две... Все още с лице към пода, той полека се размърда. Три... четири... страшна упоритост се криеше в него. Раздвижи се. Пет... Шест... Надигна се, първо на колене, после на крака, преди съдията да стигне до осем.

Джошуа продължи по същия начин, не намали темпото. Стовари като боздуган дясната си ръка върху американеца и с двата юмрука го обсипа с удари. Принуди го да падне на колене — този път без да може да се изправи. Юмруците му се движеха толкова бързо, че приличаха на размазано белеещо се петно. Бризийл рухна. Джошуа се оттегли с нехайството на гангстер, влязъл в кръчма.

Седмият рунд приключи на шейсет и първата секунда. Джошуа вдигна ликуващо ръка във въздуха, преди съдията дори да е приключил с броеето. Със същата бързина, с която Джошуа се беше хвърлил в атака, атмосферата в залата се промени. Джошуа беше дал на зрителите нокаута, който очакваха. Публиката тържествуваше, крещеше от възторг. Бризийл вече не беше враг. Беше просто човек. Скръбна фигура, която едва се надигаше от пода. Човек, стигнал до предела на амбицията си. За американеца боксът беше връзка с бащата, когото не беше опознал. Баща му влизал и излизал от затвора, както

и от неговия живот, докато Бризийл бил дете. Едва по-късно, вече младеж и боксьор, открил, че баща му също е бил боксьор. Претендентът беше принуден да се подчини и човек си мислеше, че съпругата и детето му също бяха сред зрителите. Дано поне парите, които щеше да получи, си струваха страданията. Дано остане същият човек, който е бил преди мача.

Настроението на ринга също се е променило. Джошуа е в противниковия ъгъл и се усмихва. Докосва юмруци с треньорите на Бризийл и разменят усмивки, облекчени, че мачът е приключил, че най-лошото е минало и че както изглежда, техният човек е споделял ринга с необикновен боксьор. Връщат шампионския пояс на Джошуа. Той го изпъва и го вдига висока над главата си. Нека публиката отново го види как не спира да се усмихва широко.

Отърсва се от необходимата съсредоточена жестокост на боя. Завладян е от топло удовлетворение, докато седи, вдигнал крака нависоко в съблекалнята си след спечелената битка. Обикновено след победа с нокаут слага лапите, за да довърши рундовете, които са били предвидени за мача, но са останали недоиграни на ринга. Този път пропуска. Джошуа може и да е държал под контрол сблъсъка с противника си, но подготовката, седмиците, прекарани в тежки тренировки, на които се е подложил, за да бъде сигурен в изхода от мача, са били трудни, по-трудни, откогато и да било. Работата вече е приключила. Поясът седи до него, очаква го почивката.

Лято е и той е шампионът.

ПРОИЗХОД

Лондон, 2008

Малко велики приключения са започнали в Аргос. (*популярен каталожен магазин във Великобритания – Б. ред.*)

На осемнайсет години Антъни Джошуа напуска Уотфорд. Майка му, Йета, се преселва в Лондон и високият метър и деветдесет младеж идва с нея. Джошуа нито възнамерява да напусне приятелите си, нито да загърби живота си, иска само, когато се върне, да проличи, че е заякнал. Затова се и озовава в Аргос. Едрата му ръка уловила някаква химикалчица, така попълнил листовка, с която си купил лежанка с щанга, тежести и разни други спортни принадлежности.

Майката ще си остане постоянно присъствие в живота на Антъни. В детството му не били кой знае колко близки, но постепенно ще открие, че колкото повече съзрява, толкова повече се сближават. В Голдън Грийн може и да нямам приятели, с които да се размотава насам-натам, но имал

семейство. Братовчед му Бенга Илайъми наминавал на гости и двамата се упражнявали с новите тежести.

– Знаеш ли, че сега наистина тренирам — похвалил му се Бен. — Ходя в Клуб по бокс.

– Така ли? — попитал с плътния си глас Антъни.

Като всяко момче, Антъни играел футбол с приятелите си след училище, докато живеел в Уотфорд. В тази част от града обаче бил нов и нямал какво толкова да прави. Затова отишъл в боксьорския клуб за аматьори „Финчли“ да погледа Бен и да види каква ще да е тая истинска тренировка. Още преди четири години боксът дал знак на Джошуа, че съществува. Когато бил на Четиринайсет, всички момчета, с които израсъл, вкупом отишли в Клуба на Рики Инглиш в Уотфорд. Младият Антъни също се навъртал из Клуба, най-вече заради фитнеса. Направил три тренировки, после футболът обсебил цялото му време след училище и изхвърлил бокса от главата му. Отказал се не защото спортът му се видял тежък, а заради солената цена от шест паунда на тренировка. Не си и направил труда да се върне.

Четири години по-късно, през 2008-а, пак се озовал в боксьорски клуб, но като зрител. Дал си сметка, че е сериозен спорт. Треньорите във „Финчли“ нямали навик да си пилеят времето с „пънове“. Там човек или тренирал, или си заминавал у дома. Интересът на Антъни към бокса още никакъв не се обаждал.

Бен заел на Антъни два̀сет и пет лири, за да си купи първия чифт боксьорски ръкавици. Той изровил някакви потници у дома, заел чифт спортни гашета от братовчед си и се озовал на дървения под в Клуба, зает да се учи как да намотава бинтовете около юмруците си.

Увиването на ръцете е един от боксьорските ритуали. В затишието непосредствено преди мачовете боксьорът и неговият секундант споделят този тих миг в съблекалнята, докато треньорът пристяга бинтовете около инструментите на боксьора — неговите юмруци. Вдъхва му сила и кураж. За Джошуа увиването на ръцете в онзи момент било като приемане във второ семейство.

Антъни си нямал никаква представа от бокса, дори боксови мачове не бил гледал. А в онази година би могъл да си включи телевизора за предаванията от Олимпийските игри в Пекин и да зърне мигове от своето бъдеще.

През 2008-а подобни високи цели като Олимпийските игри били далеч от ума на Антъни Джошуа. Хич и не мислел за международните боксови мачове за аматьори. Борел се да нанася както трябва ляв прав, усвоявал основите на спорта. В аматьорския клуб по бокс „Финчли“ имало посивели треньори, каквито човек очаква да види на такова място. Един от тях бил Джон Оливър, член на семейство, превърнало се в боксьорска династия — синоним на Клуба. Винаги бил готов да се усмихне под дебелиите си очила с право̀гълна

рамка. А лицето и носът на Шон Мърфи носели следите от тежката кариера на професионален боксьор. В деня, в който Джошуа за пръв път прекрачил прага на Клуба, Джон Оливър се прибира у дома с усмивка. Видял точно каквото му трябвало. Веднага разбрал, че новодошлият в салона младок носи потенциала на боксьор от класа.

Антъни, разбира се, имал много да учи. Най-напред как да движи краката си. За целта в залата на „Финчли“ усвоявал правилната стойка: разтворил крака на ширината на раменете, левият — по-напред, тялото — леко извърнато настрани. Вдигнал юмруци, нанася прав с водеща ръка, завърта се и прикрива брадичката. Старае се, след като нанесе удара, да не спуска юмруци, за да предпазва брадичката.

Няма значение дали е било съдба, късмет или случайност онова, което е отвело Джошуа в Клуба, важното е, че той сам избрал да остане. Уважавал сериозното отношение на треньорите си и всеотдайността на своите събратя по клуб. Щом не се яви за кроса, братовчед му Бен започвал да звъни и настоявал да потичат с Антъни. Клубът привличал Антъни.

Изобщо не било лесно. Треньорите му го качили на ринга за спаринг среща. Отнесъл боя. Помислил си: „Така не може, трябва да се променя. Трябва да се справя“.

– Да се боксираш истински, е всичко друго, но не и лесно — споделя ми Антъни. — И така времето ти в Клуба става тежко. Един ден ядох шоколад и хамбургери от Макдоналдс, не живеех здравословно. А продължавах да тренирам, сякаш съм олимпийски шампион. Помня, че си казах: „Трудно става“.

Разбрал, че е на кръстопът. Или ще тренира както трябва. Или няма да тренира.

– Казах си: „Или си изчисти режима и храненето, или си я карай на бонбони и остани вечно да висиш в „Макдоналдс“ — разказва ми Антъни.

Трябвало да вземе решение по следния въпрос: искам ли да улесня живота си в Клуба със здравословен начин на живот и като гледам записи на боксови мачове?

– Ето това беше повратна точка за мен. Реших. Зарекох се да се съсредоточа върху тренировките и развитието си и да живея като спортист.

Тренирал едва от шест месеца, когато го изправили пред първия му съперник на ринга. В Клуба, въпреки невероятното му прилежание на тренировките, не били единомисленици дали е готов за мач. Треньорите на боксьорите любители са крайно предпазливи и отговорни, подбират много внимателно противниците на ринга. Всячески се стараят да избегнат травми при боксьорите, внимават и да не разколебаят увереността им. А не е трудно боксьорите в супертежка категория да си причинят контузии. Треньорите на Джошуа обаче го подкрепяли.

– Знаеш ли, че треньорите по бокс познават бъдещето? Виждат онова, което ти не виждаш. Така и моят треньор видял, че съм готов. Имало нещо у мен — доверява ми Антъни.

Клуб „Финчли“ провеждал домакински мачове в „Бостън Армс“ — заведение в Тъфнел Парк, и тези мачове не били за нежни души. В залата отзад, Бостън Дам, можело да стане доста напечено, особено около боксовия ринг. Мачът на Джошуа, тъй като бил боксьор от супертежка категория, трябвало да е последен. Правило, с което се налагало да свикне.

– Преди да тръгне на лов, лъвът се зарежда с търпение — смее се Джошуа. — Търпелив съм. Чакам своя миг. Очаквам да изляза на ринга. Денят за мача е определен, следователно в този ден се боксирам, времето няма значение, то не ме интересува.

Двата мача преди този на Джошуа нажежили страстите, разпалили и настървили въодушевената публика, съставена от почитатели на бокса. Най-накрая дошъл редът на Антъни. На първия си мач най-лесно е да забравите всичките си знания и умения; всичко, научено по време на тренировките, ви напуска, завладее ли ви вълнението от стъпването на ринга при истински боксов мач. За Антъни събитието минало-заминало и оставило неясен спомен. Помни само как противникът му напуснал своя ъгъл и се насочил към него. Той нанесъл прав с водещата ръка десен крос и комбинация „ляв-десен“. Видял противника си да пада. Залата изригнала. Антъни приел овациите на публиката.

Помислил си: „Това е то!“

ТРУДНИ ДНИ

Чадуел, 2009

Никак не било лесно. Боксът скоро станал безкрайно тежко занимание. Антъни Джошуа вече имал две победи с нокаут. Но при аматьорите, рано или късно, всеки губи. Името Антъни Джошуа не означавало нищо за Дилиан Уайт — преминал към бокса, силен и пъргав кикбоксьор, — който се състезавал за „Чадуел Сейнт Мери“, малък клуб на изток от Лондон. Уайт открай време се занимавал с бойни спортове.

– Аз съм от Ямайка, ямайският ми акцент е силен, затова много хора си мислят, че е весело да ме дразнят, но като ги нокаутирам, си променят мнението. Много хора си въобразяват, че е голям майтап как говоря, понеже английският ми не е правилен — казва той. — Отнесат ли нокаута, работата става друга. Изкарвам прехраната си с боеве. Трябва да се бия. Дори у дома трябва да се бия, защото имам яки братя и яка сестра и като малък все ми нашарваха задника. Затова трябваше да се бия с тях.

По природа уличен побойник, израснал в Брикстън, нямало как Уайт да не се хвърли радушно да се бие, щом се заформело меле.

– На Четиринайсет разбивах врати в Южен Лондон — спомня си той. — Та съм свикнал хората да са непредсказуеми и да откачат, понеже си им казал, че не могат да влязат, защото не са с подходящи обувки, такива работи. Обръгнал съм на какви ли не дивотии, за мен това са глупости.

През 2009-а бил на двацет и една години и полагал усилия да развие кариерата си в аматьорския бокс.

– Търсим някого да се боксира, а не можем да открием човек и ми разправят, че имало някакво хлапе във „Финчли“, направо било опасно. Май нокаутирал всички наред и прочее, и прочее... Обаче казах: не ми пука. Да се боксираме. Треньорът ми разправя, че щял друг да търси. Търсихме, търсихме, няма. Казахме, добре, ще се бием. Приехме битката — просто разказва Уайт.

Мачът трябва да се проведе в клуб за работници, където клубът на Уайт провеждал домакинските си мачове. Рингът е малък, а публиката — неудържима, около двеста яки мъжаги висят приведени близо до въжетата и с напредването на вечерта броят им все повече и повече нараства.

– Народът си мре за бой в тежка категория — смее се Уайт.

Джошуа е по-високият от двамата, но е все още неопитен. Едър е, но тепърва раменете и ръцете му ще заякват. Уайт е стабилен, по-нисък, набит и разрушителен като стенобойна машина. Атакува с упоение. Нанася бърз ляв прав и отбелязва точка. Джошуа отвръща с несръчен десен прав, брадичката му е твърде високо. Техниката му все още не е улегнала: в крайна сметка си е новак. Джошуа нанася ляв прав, следва десен, прицелен в тялото. Още в първия рунд Уайт мърмори злобно срещу Джошуа. Боксът вече не е на първо място, сблъсъкът се превръща в кавга. С широки замахвания с юмруци Уайт се цели в главата на Антъни. На точния му удар Джошуа отвръща с тежки юмруци. Те го оставят открит за десен прав и ляво кроше. Уайт отново го нацелва с десен: губи равновесие от силата на удара и пада на въжетата.

В началото на втория рунд Антъни се опитва да удържи нападателя с комбинация „ляв-десен“, прав „ляв-десен“. Но настървението на Уайт не се укротява, забива в него свирепо ляво кроше. Нанася на Джошуа удари от „ляв-десен“. Ударите го разтърсват, повалят го на пода. За миг Антъни е победен от болката. След това гордостта му надделява. Скача на крака. Уайт отвръща на поканата. Нахвърля се върху противника си, притиска го. Ръцете на Антъни са уморени, ударите на Уайт са все по-бързи. В същото време са и неточни. Твърде много от тях пропускат целта.

Джошуа диша дълбоко и учестено, за да се възстанови между рундовете. Надига се от стола си, събира всичките си сили. Действията му на ринга са

все още неточни и накъсани. Но лявото му кроше нацелва Уайт. Нанася чист прав с водещата. Ляво кроше от Уайт попада високо, но Джошуа веднага отвръща със силен десен. Успехът го окуражава. Бие се по-настъпателно. Отново нанася удар с дясната ръка, дори прикляка и избягва от прав. Нанася последен ляв, когато се чува гонгът, но е твърде късно, за да повлияе на решението. Задъхан, леко привел рамене, Джошуа стои, отпуснал ръце до тялото. Съдията вдига ръката на Уайт, обявен единодушно за победител.

Уайт веднага забравя своята омраза. Щом Антъни тръгва тежко към своя ъгъл, той отива да го пресрещне. С ръка посяга да го прихване през кръста, движението му е толкова неочаквано, че прилича на нападение. Но е прегръдка. Уайт прегръща Антъни, вдига го във въздуха — жест на уважение след тежък мач.

В крайна сметка обаче победата няма да донесе щастие на Уайт. Тя предизвиква по-внимателно и щателно оценяване на миналото. Опитът му в кикбокса го е издигнал на по-високо ниво, отколкото мнозина са си мислели. По време на мача той се е бил като професионалист. Ако треньорите на „Финчли“ предварително го бяха знаели, никога не биха му избрали новак като Антъни за противник. Последствията след мача бяха: отнемане на картата като боксьор аматьор на Уайт, което го принуди да премине към професионалния бокс без никакви титли от аматьорите в биографията си.

— Колко боксьори са дошли в аматьорския бокс от кикбокса? Купища — горчиво се вайка Уайт. — Докато съм в бокса, кариерата ми ще върви тежко и трудно. Трябва да съм силен и да продължавам напред.

Затова пък Джошуа е доказал нещо важно. Техниката му не е достигнала нивото, което Шон Мърфи е очаквал. Джон Оливър би изпратил боксьор на ринга само ако мисли, че той ще победи. Джошуа обаче е засвидетелствал изумителни качества. Показал е онова, което боксьорите наричат „мая“. Повалили го, понесъл тежък удар, но криво-ляво се изправя и продължава да се бие. Дори завършил със силни удари. Знаците са обещаващи.

— Боксирах се срещу по-опитен спортист — осъзнава и сам Антъни. — Давах си сметка, че боксът не е толкова лесен, колкото ми се струва, затова си направих извода, че трябва да подобра уменията си.

Треньорите му продължават да го подлагат на изпитания.

Включват го в шампионати за новаци. Джошуа прилежно ги печели. Подлагат го и на усилен тренировки. Той все още едва усвоява първите стъпки. Карат го да се бъхти в залата. Треньорите му дочуват за боксьор тежка категория, висок два метра и пет сантиметра, от Манчестър. Пристигнал бил в Лондон за спаринг срещи. Боксьорът наскоро станал професионалист. По онова време никой дори и не подозирал, че Тайсън Фюри един ден ще стане световен шампион в тежка категория. Грамадният Скиталец отскоро е започнал да си създава име, боксира се на подгрыващите

мачове, излъчвани по Ай Ти Ви. Джошуа прохода в бокса, но треньорите му решават да го включат в спаринг мач срещу Фюри. За Джошуа има и друга примамка. Боксьорът от Манчестър предлага своя ролекс като награда за всеки, който го повали.

– Щом си хвърлил око на ролекса — надъхва треньорът Джошуа, — вземи си го.

Джошуа така и прави. Напада.

– Повоювахме малко — смее се на спомена след години Антъни, — техника нямаше кой знае колко, работата се свеждаше до това с едната ръка да държиш, с другата да се мъчиш да нанесеш удар, да ме удари ниско и такива работи. Това беше през 2009-а, тогава не бях и в олимпийския отбор. Никакъв опит няхах. Първият ми мач беше през ноември 2008-а. Ама хич никакъв опит няхах, двамата тръгнахме на нож. Не знаех кой е. Никога не съм бил никакъв боксов запаянко. Имах го за як мъжага от Манчестър, биваше си го спаринг мача между нас.

Кой да знае тогава, че седем години по-късно двамата боксьори ще са носители на световни титли, а Джошуа ще има желание да поднови съперничеството. Исква пак да опит да се пребори за онзи часовник.

– Моят е евтин — смее се той. — Искам си ролекса.

ВКУСЪТ НА ПОБЕДАТА

Ливърпул, 2010

Антъни Джошуа се изкачва до върха на спорта със смайваща бързина. Не бях забелязал нищо особено в него, факт е. И този факт красноречиво показва колко набито око за спортната дарба имам, няма що! На финала в свръхтежка категория на шампионата на Асоциацията за боксьори аматьори през 2010-а — последния мач от младежкия национален шампионат за аматьори в Йорк Хол в Бетнал Грийн, вниманието ми беше насочено към противника на Джошуа, който с окаян вид седеше в противоположния ъгъл. Доминик Уинроу беше успял да свърши огромна работа с достигането си до този етап от шампионата и с него постави остров Ман на картата на бокса. На Острова имаше само два Клуба по бокс. Надали им е лесно на боксьорите от боксовия клуб за аматьори „Манкс“ да пътуват до Англия с кораб, за да намерят партньори за спаринг, да участват в мачове или — ама наистина! — да прославят името си.

Уинроу беше симпатяга — наскоро дипломираше се учител по физическо възпитание, — готов да съгради стабилен дом със съпругата си, с която скоро са се събрали. Червенокос, с къса прическа и с доста често срещан проблем сред боксьорите от свръхтежка категория. Топчест е. Единственото

изискване за тази категория е боксьорът да е над деветдесет и един килограма. Не е като при другите категории, няма горна граница за теглото на боксьорите. Следователно не яденето на корем е онова, дето би спряло боксьор от свръхтежка категория да се боксира. Днешните мрачни прокоби за тежките категории се въртят около техния упадък. Той пък се свързва с външността на много от боксьорите, най-вече професионалистите. Затова не приличат на спортисти. Дебели са.

Антъни Джошуа не е дебел. На онзи финал през май 2010-а височината не беше качеството, което привличаше вниманието. Внимание привличаше гръдният му кош. Огромни яки рамене, дебели ръце, отпуснати до тялото. По-късно научих, че е запален спринтьор. На тази си страст дължеше спортната външност. Ако се беше родил в друга страна, щеше да натрупа цяло състояние, като мята топка из игрищата за американски футбол. Ако се беше родил в друга епоха, като нищо щеше да върти секира на бойното поле.

Немигачият поглед на Джошуа подсилваше страха, който внушаваше външният му вид. Очите му са големи и ясни. Горят срещу клетия Уинроу с непоклатима настойчивост.

– Много наблюдавах Тайсън. Не откъсвай поглед от противника си в другия ъгъл. Това е поваляне с поглед — каза Антъни.

Групата от поддръжници на Уинроу се беше приближила до местата в близост до ринга и до мен. Бяха шумни, весели и въодушевени. Някаква жена свали обувките си, бодро затакува с тях по стола и заскандира името на Доминик. На мен ми стигаше само поглед към Джошуа и ме дострашаваше за Уинроу.

Сплашването — Антъни стои с нетрепващ поглед — свърши работа. Уинроу се сгъна. Удари гонгът и Джошуа се втурна към противниковия ъгъл, стовари юмруци върху плячката си. Уинроу се замъчи да се боксира подобаващо. Държеше ръкавиците си високо в отбрана „рак“, надяваше се да устои на първия пристъп. Напразна надежда. Краката му се огънаха, когато удар на Джошуа попадна в горната част на главата му.

Джошуа беше прекалено силен. Настървените му юмруци го оставяха открит за контраудари, но се стоварваха от двете страни на главата на Уинроу. Силата на ударите му идваше от огромните му рамене зад тях. Мачът приключи бързо. Джошуа спря Уинроу в първия рунд.

Дори тогава не осъзнах, че в негово лице Великобритания се е сдобила със своята надежда за шампион в свръхтежка категория. Наистина, той превъзхождаше много Уинроу, и то физически. Но физическата сила не стигаше. Тя трябва да бъде овладяна. Това важи и при бокса. Неудържимата сила се нуждае от умение, което на ринга да я преобразува в инструмент. Вечерта вълнения предизвика мачът в категория перо с Мартин Уорд и

другите финали в леките категории. Джошуа беше споменат само в последното изречение в новините на сайта на Би Би Си.

Антъни стана шампион за младежи на Асоциацията на боксьорите аматьори (АБА) само две години след като беше започнал да се занимава с бокс. Явно имаше заложби. Вътрешните мачове в тежка категория са нищо в сравнение със зверовете, които дебнат за плячка на международните състезания. Трябваше да призная, че Джошуа е далеч от необходимото ниво. Не че го признавах лесно. При професионалистите тежката категория няма равна, тя е еквивалент на свръхтежката при аматьорите. Състезателите от тази категория винаги могат да нанесат нокаут, независимо колко окаяно е положението им в състезанието. Големите мъже печелят и големи пари. Обещаващ американски боксьор в тежка категория би могъл да предизвика толкова неудържим прилив на възторг, че Флойд Мейуедър, който наистина победи Мани Пакиао, вече може и да не се счита за единствения възможен спасител на бокса. Умен, обаятелен, говорещ английски, идващ от остров от другата страна на Атлантика и с боксова история, той може да бъде следващата най-голяма звезда в тежка категория.

На мен обаче ми се налагаше да си отварям очите за онова, което беше пред тях, а не което ми се щеше да видя. Антъни Джошуа все още беше нешлифован талант.

Джошуа имаше тепърва да трупа опит на международно ниво. В миналото спечелването на шампионата на АБА означавало мигновено изкачване на национално ниво. Днес олимпийският отбор на Великобритания е далеч по-напреднал, разделен на групи в зависимост от опита и успешното му представяне. Постоянно е наблюдаван. За специалистите, които се грижат за него, успехът у дома вече е само един от критериите.

Подвизите на Джошуа му печелят покана за Шефилд. Поканен е в столицата на стоманата, за да тренира с олимпийския отбор на Великобритания в групата на надеждите. Страшно е изненадан от поканата. Залите за тренировки на боксьорите в Спортния институт на Англия е на светлинни години от домашния клуб. Залата на „Финчли“ прилича на параклис. Има сводест покрив, голям дървен под, боксови круши, окачени на дървени греди. Странична зала с матраци на пода и няколко подбрани тежести. В съблекалнята мястото едва стига за човека и чантата му с екипа. Та това е бокс. На боксьора са му необходими само умът на треньора, собственото му тяло и чифт ръкавици. Луксът боксьор не прави.

Но понякога помага. Залата на олимпийския отбор в Шефилд е съвременна катедрала. Има три ринга в действителни размери, лъскави нови круши висят от високия таван, за да могат боксьорите да обикалят около тях. Залата има и зона за тренировки с бляскави устройства за упражнения, каквито Антъни не е виждал. Задният офис гледа към зоната за тренировки, физиотерапевтът

разполага със свой кабинет Освен елитен екип от треньори отборът има и психолог за консултации, лекар, специалист по храненето — всичко, което един боксьор дори не си е помислял, че може да поиска.

Подготовката става в луксозни условия, за Джошуа обаче това е непознат и мъчен свят.

– Във „Финчли“ тренирах много — разказва той. — Тренирах много и извън Клуба. Ето ме обаче в Шефилд, изкарах една седмица и ми се наложи отново да взема сериозно решение.

Джошуа е в отбора на надеждите. Тренировките му са два пъти в месеца, от четвъртък до понеделник, по четири пъти на ден. Просто не е свикнал на такъв темп на работа. Негов треньор е Пол Уомзли, човек с войнишки подход. Първата среща между Джошуа и неумолимия треньор от Ливърпул е паметна.

– Човекът тренираше и удряше по крушата, а аз си мислех „Мамичката му. На такива работи не съм свикнал“. Трябваше да тренираме по четири пъти дневно. На ден тренирах повече, отколкото за седмица в стария ми клуб. Реших, че тоя тип е луд — разказва Антъни.

Наложило му се да поразмишлява дали тази работа е за него.

Помислил си: „Мога да си остана шампион на Асоциацията за аматьорски бокс и толкова. Схванах, че тъкмо в това се крие големият въпрос. Дали искам да се развивам като боксьор.

Джошуа можел и да си тръгне. Вече имал предложения да стане професионален боксьор.

– Само от типове, дето си падаха по риска, от недотам стабилни организатори. Като мениджъри, които се правят на организатори, и това е — сподели ми той. — Интересно беше, понеже Джони Оливър все ми повтаряше да се пазя от такива. Щом почнаха да ме обикалят, бях подготвен. Затова се държах настрана и останах с аматьорите.

Неговият другар от Клуба Дерек Чисора, свръхтежка категория преди него във „Финчли“, беше станал професионалист, след като спечелил шампионата на Асоциацията. С олимпийския отбор Джошуа все още печелеше твърде малко, около петстотин паунда на месец. Имало и други начини, по които да изкара още пари във и извън бокса.

– Когато си млад, какво ли не ти минава през ума. Заради Чисора, който беше станал професионалист и името му стоеше в заглавията на вестниците. Той е от моя клуб, беше спечелил титлата на Асоциацията и беше станал професионалист, следователно има формула, която върши работа без допълнителна каторга.

В тренировъчния лагер в Шефилд изобщо не го жаят.

– Взимаха ми силите там. Ядях бой. Стигна се до положение да се съмнявам дали тази работа изобщо е за мен. Трудно беше. Истински кошмар — споделя

той, но и добавя: — Трудните времена или те обезсърчават, или се съвземаш и ставаш по-силен. Трябваше да победи. Започваш да свикваш.

Постиженията му от миналото са били само пропуск за олимпийския отбор. Когато си вече в отбора, не означават нищо.

— Някой ми каза: „Не можеш да отнесеш шампионската си титла от Асоциацията в Русия или Европа, защото няма да я уважават“ — припомня си Джошуа. — Трябва ти по-голяма цел.

По стените на залата висят образите на британските герои от изминалите олимпиади. Изложени са хронологично, завършват с празна рамка със силует на безименен боксьор. Над него пише: „Лондон, 2012“. Отдолу: „Може и да си ти“. На Джошуа му трябва известно време, за да възприеме идеята и обема на елитното ниво на спорта. През май 2010-а дори не е номер едно сред боксьорите свръхтежка категория във Великобритания. Мястото се заема от някакъв мъж на име Емин Иса. Боксьор с излъчването на спортист, който просто топли мястото, докато се появи някой по-добър.

Същата година Иса не е бил признат за достоен да го изпратят на европейския шампионат в Москва. Гледал съм го да се боксира в недотам прославените околности на Феърфийлд Холс в Кройдън. Иса е висок, дори върлинест за едър мъж. До такава степен присъствието му на ринга е слабовато, че когато го доближих, за да говоря с него, се слисах от истинския му ръст. Не притежаваше типичното за един боксьор тежка категория заплашително излъчване. В Кройдън наблюдавах как се боксира с Доминик Екиндейл — канара и половина в свръхтежка категория. Екиндейл, шофьор на служебен автобус от истинска лондонска институция, каквато е боксьорският клуб за аматьори „Фицрой“, опитваше различен стил на боксиране. Зае центъра на ринга и почти не мръдна от там.

Иса реши да се поизфука, остана извън центъра, сменяше Стойката, опитваше се да привнесе някакъв плам в мача. Боксираше се тромаво. Мъчеше се да докара някакво темпо, не се получаваше, защото му липсваше гъвкавост и пъргавина в краката и ръцете.

И въпреки това уменията му бяха такива, че да го поставят близо, а в онзи момент дори на върха сред множеството таланти в свръхтежка категория в страната. Не притежаваше обаянието на боксьор от световно ниво. По-късно, през 2010-а, обаче го изпратиха на игрите на Британската общност (*Британската общност се състои от 53 независими днес държави, които са били част от Британската империя. Изключения сред тях са Мозамбик и Руанда. — Б. р.*). За Великобритания игрите на Общността са много важни, макар да не се радват на голямо уважение в йерархията на аматьорския бокс. В тези игри не участват руснаци и украинци, с каквито са пренаселени европейските шампионати, нито пък участват казахстанци, кубинци и други народности, придаващи блясък на световните първенства. По тази причина

победилият на игрите на Общността британски боксьор привлича страшно много внимание, докато предизвикателството не е било кой знае какво.

Защо носят толкова слава ли? Заради вълшебната съставка на телевизията. Аматорският бокс потъна в още по-голям мрак. Дните, когато мачовете на Асоциацията на боксьорите аматьори се предаваха по телевизията, да не споменаваме августовските срещи в Ройъл Албърт Хол, са от друга епоха. Боксът се нуждае от ефирно време в много по-голяма степен от другите спортове, за да се съживи интересът към него. Игрите на Общността включват множество спортове, сред които и аматорски бокс, и са миниолимпийски игри, а Би Би Си щедро излъчва всички спортни събития. За нациите от Общността боксовите мачове са благодатна възможност да посъберат някой и друг лъскав медал и да се порадват на отдавна закъснял репортаж в пресата.

Някои използват момента, за да се утвърдят. Иса блесна рано-рано. Антъни Джошуа беше настоящ шампион в аматорския бокс, можеха него да изпратят.

– Нямахме никакъв опит — спомня си директорът на олимпийския отбор Роб Макракън. — При избора на боксьори за международни състезания греша от предпазливост. Но той беше страхотно хлапе, невероятно симпатичен като човек, общителен, много скромен и много харесван не само защото е много добър боксьор, а защото е страхотен човек. Страшно допада на хората. Има обаяние. Като треньор наблюдаваш какви качества притежават и започваш да ги използваш в работата с тях.

Шампионатът на Великобритания беше през ноември 2010-а, малко след като Джошуа стана част от олимпийците и се включи в отбора на надеждите. Турнирът беше нов, провеждаше се в „Екоу Арина“ в Ливърпул и противопоставяше най-добрите в страната срещу най-добрите от останалата част от Англия, Уелс и Шотландия.

Провеждането на подобно на шампионат състезание за титлата на Великобритания не беше обичайно. Членовете на британския олимпийски отбор често биваха спирани да участват в шампионатите на АБА, а на този турнир едни срещу други се изправяха националните състезатели срещу онези, които бяха смятани за най-добрите претенденти. В това състезание, което всеки може да наблюдава, оценяването ставаше с компютърна система, както е при международните турнири. Предлагаше се голяма награда за състезателите, които не са членове на олимпийския отбор — възможност да бъдат оценени от екипа от Шефилд.

За членовете от елитната група и групата на надеждите от олимпийския отбор състезанието беше възможност да затвърдят позицията си. Професионалните спортисти заработват за кесията си, независимо как се представят на състезанието.

Аматьорите печелят според това в каква форма са. Издигането до елитната група на олимпийския отбор на Великобритания означаваше, че получават пълен достъп до високотехнологичната зала в Спортния институт на Англия в Шефилд. Спечелените медали от големи състезания означаваха възможност за повишение на възнаграждението. Спортистите от групата на надеждите тренират през седмица, а финансирането ѝ отразява непълната им заетост. Шампионатът на Великобритания даде на Антъни Джошуа трамплин.

Джошуа щеше да се боксира с Иса за мястото му в отбора. Мачът бе изпълнен с нерви и той успя да повали противника си. Не показва обаче дарбата си да нокаутира съперника. Антъни Джошуа може и да беше бъдеща звезда, но този мач можеше само да разтревожи почитателите му, че ще изгуби и загубата му ще отложи появата му на още по-късен етап от олимпийския цикъл. Разменените между боксьорите удари с водеща ръка, целящи надмощие, решиха битката с разлика едва от няколко точки. Антъни използва шанса си, но не се прояви по най-добрия начин.

Мачът протече скучно и безлично, Антъни успя с прости удари. По онова време представянето му не беше толкова впечатляващо, колкото се надявах или очаквах. Но тези първи състезания бяха точно спортните събития, на които Джошуа се подготви за решаващите турнири през следващата година. Те бяха напомняне, че в тази форма на спорта, при която компютър отчита успешните удари, не получаваш награда за стил. В аматьорския бокс няма значене дали изходът се решава от точка, голямо поражение, или нокаут: победата е важна. Първите знаци, които издавали на какво е способен и докъде може да стигне Антъни Джошуа, вече били налице. Просто аз съм ги пропуснал.

ПОВТОРЕНИЯ

Анкара, 2011

Един спортист избира ли да бъде велик? Има ли момент, в който изведнъж решава, че ще направи всичко по силите си и не може да се представя другояче освен по невероятен начин? Само за две години Антъни Джошуа изминава дълъг път. Неговият клуб го убеждава, че може да стане шампион на Великобритания. Той се съмнява в уверенията им, но постепенно започва и сам да вярва. Присъединява се към отбора за международни състезания, а когато говорих с него в спортната зала на олимпийския отбор в Шефилд, в седмиците преди световния шампионат през 2011 година, това му убеждение вече си личеше.

– В момента историята търси своя велик боксьор в тежка категория — каза той.

Помислих си, че има предвид отчаяното очакване на спортната публика да види истинска надежда сред боксьорите в тежка категория, онзи, който ще е във форма, надарен със сила и издръжливост. Винаги настава суматоха, появи ли се едър мъжага с вид на човек, способен да забие един. Суматоката се дължи най-вече на честото вайкане, че нямало достойни боксьори в тежка категория и липсвал блясъкът, който боксьорската първа дивизия — дори в поопърпаното си настояще — все още пази. Реших, че Антъни говори за тежестта на очакванията, които могат да се стоварят на раменете му, веднъж възприемат ли го за британския боксьор номер едно в свръхтежка категория. Дори през ум не ми мина, че след седмици на световния шампионат в далечен Азербайджан той може да си извоюва правото да стъпи на самия връх на спорта. Решил беше да удовлетвори нуждата от герой.

В бокса обаче такава нещо като гаранции няма.

Винаги се говори само и единствено за победителя. Победеният в шампионата на Великобритания през ноември 2010-а Емин Иса се превърна просто в бележка под линия в историята на Антъни Джошуа. Повече не видях Иса. Той се отдръпна от спорта. По-късно чух, че когато се прибрал в Бристъл, тичал само в четири сутринта, за да не може никой да го види. Живеел в толкова опасен район, че искал да запази в тайна заниманията си по бокс. Страхувал се, че хората ще решат, че в дома му има какво да се краде. Мисля, че съвсем скоро след това Иса се е отказал напълно от бокса. Глътката въздух, която спортът предлага, понякога е измамна.

В бокса има страховити истории. Това не е само спорт, в който двама, тренирали дълго и всеотдайно, млади мъже си налитат с опасна стръв. За едно трепване на окоото съдбата може да се преобърне и хора, които напускат играта, така и не разбират как са били на косъм от победата.

Антъни Джошуа щеше да се превърне в звезда в тежка категория и в изключително богат човек. Връщаме историята му назад до началото на 2011-а и събитията, заради които всичко това би могло и да не се случи. Джошуа кара кола, спират го и у него откриват канабис и други непозволенни вещества. Как е могъл да направи подобна глупост? От случилото се остава безценната поука, че погрешните хора около някого могат да го съсипят.

Преди да се заеме с бокс, за едър младеж като Джошуа не е било проблем да си намери някого от улицата, с когото да се сбие. Проблемите винаги дебнат наблизо. И в този момент миналото застрашава бъдещето му. Да го свързват с думата, която започва с „н“, е като електрически шок за спортните администратори. Какво като само са открили канабиса у Джошуа, той е отстранен от олимпийския отбор заради провинението. Ако беше останало така, човек само може да си представя какъв житейски път очаква тази

висока метър деветдесет и осем сантиметра грамада, след като спортът му е отнет, а изкушенията на дребната престъпност вече си показват зъбите. Това е един друг живот, изпълнен с мрак, който го примамва.

Решението за отстраняване на Джошуа за малко не го изхвърля от бокса.

– Отчайващо беше, защото всеки допуска грешки. Постъпка на идиот, само притежание, не съм имал намерение да пласирам. Беше притежание и получих предупреждение. Изпълних си задължението към обществото, но те ме спряха напълно от бокса, от аматьорския бокс. Мислех си: „Майко мила, ама аз пък да ви кажа, я зарежете тая работа, щом е така“. Щом не мога дори да спечеля титла на АБА, да стана професионалист или там каквото мога, защо ми е да се мъча с разни тренировки, нали така и така съм дамгосан. Отказвам се и толкова — разказва ми той чистосърдечно. — И това е част от преживяването, през което преминавах тогава. Такива преживелици изграждат характера.

Джошуа успява някак да запази свръхестествено спокойствие в затруднението си. Може и да се е надявал (несъзнателно), че хората, които ръководят олимпийския отбор, ще направят всичко по силите си, за да облекчат положението му. Че има място, което го чака в елитната група на доказалите се спортисти от олимпийския, стига само да успее да спечели втората си национална титла. Най-високопоставените лица в британския бокс вече са показали желанието си да издирят млади боксьори с голям потенциал.

Джошуа показва невероятно, удивително хладнокръвие в този изключително труден за него период.

През март 2011-а седи в малка съблекалня в училищен спортен център в Дагенам (*квартал в Източен Лондон – Б. ред*) и през прозореца гледа към финалите лондонския етап от националния шампионат на АБА. Все още е отстранен от олимпийския отбор като част от дисциплинарното наказание. Боксьорите стават част от АБА чрез своите клубове. Затова Джошуа упорства да участва във втори национален шампионат. Подкрепян от своите треньори от „Финчли“ — Мърфи и Оливър, той може само мрачно да размишлява за несигурното си бъдеще. Спорът за отстраняването е скорошен, затова Джошуа страни от малобройната публика, пръсната около ринга. Междувременно се внасят и се разглеждат обжалвания относно евентуалното му участие в шампионата, което е несигурно заради отправените му обвинения. Почти е отхвърлен. И тогава неговият отбор се намесва.

Арестът на Джошуа и отстраняването му биха могли да променят напълно съдбата му. Допуснал е грешка, но си извлича и поука от нея.

– Съсипан бях и ме заболя, мисля, че ме направи по-силен. Успях да продължа след случилото се. Това беше поредното решение и поредната

повратна точка в кариерата ми, когато мислех, че трябва наистина да се съсредоточа върху тренировките си и да сведа глава — споделя ми той. — Казва много за позицията, от която съм тръгнал. Трябваше ми промяна, промених се, съсредоточих се върху бокса. Събота вечер тичах покрай клубовете, хората ме гледаха, сякаш съм луд. Това правех в петък и събота вечер. Така трябваше.

Промяната е налице. Трябва да мислиш като шампион. Трябва да тренираш като шампион. Трябва и да живееш като шампион.

Преживяното е остро напомняне, че преки пътища няма. Докато е в олимпийския отбор, Джошуа страда от недостиг на средства. Хваща влака за Шефилд, метнал три чанти на рамо и куфар в ръка. Боксьорите, които от елитната група на олимпийския са настанени в по-добър хотел, „Премиър Ин“. Джошуа е в мрачния „Етап“. Седял на прозореца си и гледал навън. Томас Столкър, капитанът на отбора, и другите спортисти от елитната група се смеят на улицата, мятат се в елегантния рейндж роувър на Столкър и отпрашват.

– Ние бяхме натъпкани в „Етап“, а те бяха в „Премиър Ин“ и си живееха царски — спомня си той. „Трябва да промениш нещо, приятел — помислил си. — И аз трябва да съм там, при тези момчета.“

По-късно ги срещнал и попитал:

– Том, какво правиш? Как печелиш толкова пари?

Естествено имало и други начини за печелене, с които Антъни Джошуа да си докара някакви пари в брой, освен като член на британския олимпийски отбор на непълно работно време.

– Трябва да се скъсваш от работа — ободрил го Столкър, — щом държиш да си номер едно в света.

Точно от капитан един отбор от боксьори не се нуждае, но на Столкър — бързорек, неуморим боксьор, родом от Ливърпул — тази роля му паснала така, сякаш е роден за нея. При първия си мач на европейското през 2010-а боксьорът от полусредна категория победил тогавашния световен шампион. Подвигът му дал на целия отбор истински тласък, благодарение на който в крайна сметка успели да съберат пет медала, смайващо представяне на британския отбор на голямо състезание. Столкър станал сърцето на отбора. Отделял време за съотборниците си, споделял опита си с тях, винаги бил готов за разговор.

Джошуа трябвало да стане част от групата на доказалите се спортисти, елита, отбора на пълен работен ден.

– Том е добър капитан — по-късно разсъждаваше боксьорът от свръхтежка категория. — Всички доказали се боксьори бяха част от елитната група по заслуги. Заразиха и мен за постижения.

Столкър и Антъни се разбирали. И Столкър, като Антъни, започнал късно да се занимава с бокс. Повечето изявени боксьори са започнали да свиват юмруци в ранна възраст, на единайсет или дванайсет години. Но като момче Столкър си имал съвсем други занимания из улиците на Ливърпул. Бил крадец на коли, мотаел се с хора, чийто живот се развивал в съвсем сбъркана посока.

– В Ливърпул имаше измежду приятелите ми такива, които се мятаха в някоя кола до полицаи, отмъкваха я и вдигнали показалец и среден пръст към тях (*Вдигнатите показалец и среден пръст под формата на „V“ с обърната длан към онзи, които ги показва, са груб начин за изразяване на гняв и презрение. Жестът е разпространен в Обединеното кралство. — Б. р.*), си организираха гонка из Ливърпул. Аз бях от малцината, на които им е минавало през ума: „Мамка му, тук ще си умра“ — разказва Столкър. — Тази работа нито е много важна, нито иска ум. Но щом се движиш с погрешните хора, това правиш. Никога не съм се замислял за последствията. Мислех, че е супер веселба, много яко. Не е яко. Тъпо е и опасно. Радвам се, че никой не е пострадал заради мен..

Продавали откраднатата кола за няколкостотин паунда и отивали да разпуснат с парите.

– Не си имал никакви пари, а изведнъж се оказваш с петстотин паунда, да речем — продължава Столкър. — Купонясвахме. Живееш на скорост, но не стигаш далеко, краят идва много бързо. Друго, освен да откраднеш доста коли, преди да те спипат, не можеш да направиш. Това и стана.

Действителността бързо настигнала Столкър, докато бягал от някакво стопанство в Саутпорт към северната част на Ливърпул с краден джип. Преследвали го не само полицаите, но и мъжът, чийто джип откраднал.

– Гониха ни из цял Саутпорт. Онзи тип, с джипа на негов приятел, и полицията. Най-накрая ни заловиха. Стана така, защото знаех, че постъпвам лошо. Мислех си, че ако оправя още една кола и ме заловят, само още една кола, тогава ме чака затвор за шест месеца или година. Реших да не поемам по този път — разказва Столкър. — Можели сме да убием някого с онази кола. Възможно е било да катастрофираме. Тогава изобщо не съм се замислял.

Приятелката на Столкър била бременна и той решил, че животът му повече няма да върви в тази посока. Няма образование. Не завършил училище. Най-добрата работа, която успял да си намери, била в кухнята на хотел „Мариот“. За да стои далеч от улицата, тръгнал да тренира в местния клуб по бокс, „Сейнт Алоизиъс“ в Хайтън — район, известен с футболистите, които излезли от него, като Стивън Джерард и Джоуи Бартън.

Започнал да се занимава с бокс на осемнайсет. Първият му мач се състоял, когато вече бил на деветнайсет, което ще рече, че нямам никакъв опит от

младежките състезания. И по негово собствено признание на този мач се провалил здравата. Вече била изминала година, откакто се боксира, а неговият треньор не искал да го пусне на това първо състезание, твърдял, че не е готов.

– Не ме биваше в залата, но щом излезех на ринга, знаех как да спечеля и печелех, такава беше наистина. При всеки мач, олимпийски или няма значение какъв, чувството да спечелиш е страхотно. По-добра тръпка от това чувство няма да те обземе нито по време на боя, нито на тренировките. Най-хубавото в живота е тренирането за бой и спечелването на боя.

Останал в залата. Влязъл в правия път. Няма да е пресилено, ако се каже, че спортът спасил живота му.

– Забъркал се бях с хора, които носеха неприятности — признава Столкър. — Щом общуваш с погрешните хора, въпреки че не си лош човек, можеш да станеш такъв. Защото си част от банда, а животът на членовете ѝ не върви наникъде.

Всичките ми приятели, старите ми приятели, са в затвора с присъди от по десетина години.

Вместо да тръгне по пътеката, която неминуемо ще го отведе до същия край, Столкър станал спортист.

– Боксът ме направи дисциплиниран и по-добър човек — уверява ме той.

Джошуа печели втора титла на АБА и това решава съдбата му. До края на турнира той не само вижда как отпада отстраняването му от олимпийския отбор, което продължило от февруари до юни, но той и негов приятел от противоположния край на категориите, друг лондончанин, боксьор от категория муха, Чарли Едуардс, биват включени в елитната група на олимпийците и тръгват по международни турнири.

Победата на Джошуа на Националния шампионат изглежда неизбежна. Но нищо в кариерата му не е неизбежно. Той трябва да премине през лондонския етап от турнира. Излиза на ринга в спортния център „Дагенам“. Високият и същевременно сравнително строен Джо Джойс, който има впечатляващ белег около окото си, с юмруци си е проправил пътя, преминал е през Доминик Екинлейд и е стигнал до Антъни Джошуа на лондонския финал. Съвсем неуместно Екинлейд е избрал да смени бойната стойка и се боксира като левичар, налага му се водеща да бъде дясната ръка вместо лявата. Това би могло да обърка Джойс. Срещу левичар отстъпват наляво, държите се далеч от необичайния десен прав. Огромна грешка е да се изправи човек пред удара на дясната, задностояща ръка на Джошуа. Антъни засипва Джойс с юмручни удари. Джойс има много таланти (има степен по изящни изкуства, бил е водач на агитка в САЩ, гмуркач, учил е кунг фу в Китай), но тези дарби в този момент не струват нищо. Джошуа го засипва с тежки прави удари до кръста. Накрая съдията мъдро не спира Джойс в първи рунд.

– Получих някой и друг удар — въздъхва Джойс. — Спирах три пъти — за да му брой съдията, — явно след три пъти всичко приключва.

Джойс продължава развитието си като боксьор. През 2016-а губи при спорно решение на финала на Олимпийските игри. Още по време на мача с Джошуа, пет години преди финала в Рио, вече имаше амбиция и с нея се изправя пред Джошуа.

– Бях доста уверен, мислех си, че ще го бия — усмихва се той унило. — Всичко приключи много набързо.

На четвъртфинала на шампионата, където лондонските шампиони се боксираха с победителите от шампионатите на военните, противникът на Джошуа се отказва. Най-разумното решение — това не означава, че войникът не е бил готов да участва, а че добрите треньори няма да надценят възможностите на своите възпитаници на твърде ранен етап от кариерата им.

На финала Джошуа е в Колчестър. За щастие, братовчед му Бен печели титлата за деветдесет и един килограма точно преди той да излезе под светлината на прожекторите и пред развълнуваното множество в „Чартър Хо“. Джошуа се изправя срещу Фаяз Абас, иракски боксьор от манчестърския клуб „Нортсайт“, който със зъби и нокти се бори да си изгради име, за да премине към професионалистите.

– Опитва се да ме сплаши — призна Антъни за срещите им извън ринга преди мача. Дали го е зяпал втрещено, или се е опитвал да му налита с юмруци, и изобщо как точно Абас би могъл да сплаши Джошуа, за мен си остава загадка. Джошуа е трябвало само да използва гневния си поглед, за да изглежда страховит; Абас — як, но малко пълен — дори няма вид на човек, който може да сплашва.

Джошуа отново побеждава по точки. Използва прави удари. Държи го далеч от себе си, което ще рече, че държи Абас на ръка разстояние. Можеше и да нанесе някой и друг яростен удар, но избра да не го прави. Тогава все още може и да не беше развил напълно техниката си, но вече беше поел по този път.

– Представи си Абас да ме беше победил — размишлява Джошуа. — Емин не се представяше блестящо и търсеха доминиращ боксьор в свръхтежка. Всеки можеше да се превърне в този боксьор. Затова и тези победи на шампионите на АБА, Емин, Джо Джойс бяха решаващи, за да ми спечелят неизказаното уважение на точните хора. Не са го казали, но тези победи ме изтласкаха напред. А след това аз сам се стремях да се доказвам непрекъснато.

Представянето на Джошуа срещу Абас не ме притесни, но изпитах някакво неясно чувство на разочарование. Зрителите искаха да видят как мощта на Джошуа се разгръща. Боксьорът от свръхтежка обаче остави мъдростта му да надделее. За него не беше лесно да участва в мачове вкъщи; не му

харесваше, че е имал твърде малко мачове в този шампионат. Ако е решил да изиграе целия мач, три рунда, тогава е взел разумно решение.

Три рунда не изглеждат много, три триминутни рунда. Но дори обикновен човек да опита и да даде най-доброто, на което е способен, ще открие, че остава без сили за страшно кратко време. Колко трудно е да държите ръцете си на нивото на очите, високо покрай брадичката? Наглед е нищо работа. Поне би трябвало да е нищо работа. Но на боксовия ринг, в разгара на мача, с допълнителната тежест на ръкавиците, тези ръце изведнъж се оказват неспособни да стоят вдигнати дори когато отчаяно трябва да криете с тях лицето си от ударите на противника. Страхът, когато участвате в боя, не може да направи по-силни нито дробовете ви, нито краката ви. На човек му се иска да вярва, че ще стане така, но не става. Трябва здраво да сте се потрудили предварително. Трябва ви още упоритост и тренировки на тялото. Иначе боксьорът е свършен.

Ударите по твърдите кръгли лапи, които треньорът ви държи вдигнати пред вас, или блъскането по крушата могат да изпият силите от ръцете ви. Тази умора обзема човек и без напрежението от боя, без нервната енергия, омаломощаваща мускулите в първите мигове на състезанието. Никакъв опит не спасява боксьора от тези нерви, ако сам не се научи да ги владее. Боксът е спорт, който пресушава силите ви.

Как професионалистите издържат по дванайсет рунда, е истинско чудо. По свое усмотрение трябва да променят темпото си. Мачът в професионалния бокс е като маратон, при аматьорите често не е по-различно. Те участват в спринт. По-точно три поредни спринта на средна дължина, с минута пауза за почивка и прегрупиране.

Отстраняването на Антъни, възстановяването и преминаването му към групата на звездите беше наистина щастлив обрат, но му остави едва десет дни, за да се подготви за първия си голям турнир — Европейското първенство в Турция.

— Тогава бях отстранен, умът ми беше другаде — обяснява ми Джошуа. — Познавах само бегло момчетата от групата, затова беше много интересно като опит.

Издигането му до групата на звездите му е вдъхнало увереност, но тялото му е трябвало да навакса, да се настрои за новото ниво.

За пръв път в живота си Антъни трябва да се боксира в три мача един след друг. В Анкара му се налага да се бие и срещу съперници, които далеч го превъзхождат.

— Имаше момчета, които са били и преди на шампионати. Поразпитах ги, естествено, да си изградя що-годе представа като как е. Но се оказа, че не прилича на разказаното от тях. Пътуването, адреналинът. Трудно спиш

нощем. Такива дребни спънки. На шампионатите на АБА се боксирате на всеки две седмици.

А на това състезание треньорите в олимпийския отбор дори го карат да тренира преди мачовете, за да бъде във форма.

На Европейското през 2011-а отборът понася удар още преди да стигне Анкара. Губят Робърт Макракън, основния треньор на британския отбор. Губят го, това е истината, няма да разчитат на него в ъгъла. Макракън, освен че е директор по представянето на олимпийския отбор от боксьори, е и треньор на професионален боксьор. И то не на някой обикновен професионалист, а на Карл Фроч, който по това време е шампион в свръхсредна категория на Световния боксов съвет (*Световен боксов съвет (WBC) е една от четирите големи организации по професионален бокс в света. Основана е през 1963 г. — Б. р.*). Присъствието на Макракън в ъгъла е незаменимо заради спокойствието, насърченията и напътствията, с които е помогнал и на Фроч да премине през доста кървави и бурни дванайсетрундови битки.

Макракън не го беше кой знае колко грижа за журналистите, цялото му внимание и всичките му тревоги бяха насочени към боксьорите. В деня, в който Фроч се състезава за шампионския пояс на WBC, майката на Макракън си отива от този свят. Той не споделил с Фроч. Отказал да изостави задълженията си в най-важната нощ от живота си. Загърбил личната си скръб до края на мача. Свършил си работата.

Някогашният боксьор Макракън е силен човек, хладнокръвен, притежава и изключителна класа. След време, през 2012-а, Фроч ще бъде кумът на сватбата на Макракън.

Назначаването на Макракън в олимпийския отбор предизвика гняв у старата гвардия на аматьорския бокс. Както се и очакваше. Враждебността между аматьори и професионалисти е отколешна: едва отскоро в Англия е разрешено на треньорите да работят едновременно и с аматьори, и с професионалисти.

Международната боксова федерация за аматьори (АИБА) продължава да поддържа строгото разделение между професионалния спорт и аматьорския. По тази причина отнема разрешителното на Макракън, макар той да е директор по представянето на олимпийския отбор още от 2009 година. На състезанието имаше право да ходи до спортните зали с отбора, но му беше забранено на влиза в залите, където се състезаваха боксьорите, затова липсваше от ъгъла по време на мачовете на аматьорите. Изборът кога да бъде обявено решението относно Макракън, беше крайно любопитно. Макракън не е станал треньор на Фроч малко преди Европейското в Анкара. В един и същ период е бил негов треньор и един от ръководителите на британския олимпийски отбор по бокс. Остава си мистерия как така две години в АИБА

не са се притеснявали, че съвместява двете дейности, изведнъж точно преди Европейското му забраниха да присъства в ъгъла.

Особеното при бокса е, че това е спорт, в който треньорът не отстъпва назад само да наблюдава дали прекрасните му планове се осъществяват. Той е непосредствен участник в състезанието. Човекът в ъгъла говори последен с боксьора, преди той да излезе, а при аматьорите на два пъти по време на мача разполага с възможност да обясни, да ободри, посъветва, упъти или насърчи своя възпитаник. Донякъде влиянието на треньора върху представянето на боксьора се обяснява с изключителната връзка, която се изгражда между двамата.

Уменията на Макракън са признати и неговото отсъствие нанесе удар по надеждите на Великобритания за медали. Не само на това Европейско, но и на бъдещите състезания. Европейското в Анкара е първият голям турнир за Антъни Джошуа, тогава ще се сблъска и с непознатите привички и порядки в групата на звездите от олимпийския отбор. В Турция дели стая с Чарли Едуардс, който е категория муха. И двамата нямат почти никакъв опит на международни състезания и към тях няма очаквания. Отиват на Европейското, за да натрупат опит, като упражнение, да трупат увереност. През 2012 година предстоят Европейските олимпийски квалификации, по-реалистично е на тях да се очакват някакви постижения от новите звезди в отбора, отколкото на Световното първенство след няколко месеца. Световното е и първата квалификация за Олимпийските игри. В Анкара двамата приятели излизат да се бият един след друг, прибират се в стаята си и си разказват как е минал мачът.

Всъщност се справят добре. Печелят. Чарли успява да стигне до полуфинал, взема бронзов медал, невероятно постижение за осемнайсетгодишен младеж, който за пръв път е на голямо първенство. Джошуа не се представя толкова впечатляващо. Побеждава по точки и достатъчно умело представителите на Германия и Ирландия. На четвъртфинала се сблъсква с румънеца Михай Нистор, боксьор свръхтежка категория.

Това е мигът от първенството, когато тялото на Джошуа го предава. Изтощението взема връх. Мускулите му се схващат, крайниците му не се подчиняват. Води по точки, но не може да държи ръкавиците си достатъчно високо, за да прикрива очите, брадичката. Отпуска ръце. Вижда, че Нистор ще нанася удари, но не е в състояние да ги спре. Ударите не го нараняват, но ги усеща. Чувства как главата му се олюлява, брадичката му със сила е обърната настрана.

Представянето му в първите два рунда е добро. Нанесъл е бързи прави удари, както и онзи десен прав от дистанция, който носи добри точки в аматьорския бокс. Но не успява да принуди Нистор към отстъпление. Всъщност Антони е този, който накланя тяло назад и пренася тежестта на

задния си крак. Отдръпва се, за да избегне крошетата на противника. Твърде много от тях го уцелват. Румънецът е левичар, Стойката му не е класическа, водеща е дясната му ръка. Нистор е нисък, набит и с тежки юмруци. Най-мощните си удари нанася в третия рунд. Ударът му със задностоящата ръка разтърсва Джошуа. Съдията започва да брои. Джошуа вдига ръкавици, за да покаже, че е готов да продължи. Нистор не спира атаката срещу него. Отново нанася удар с лявата ръка, но не достига. Румънецът обаче е изблъскал англичанина в ъгъла. Отново с всичка сила нанася ляво кроше, което попада в челюстта на Антъни. Просва го на въжетата. Принуден е да се хване с две ръце за тях, за да запази равновесие. Исква да продължат, не се предава. Съдията е този, който слага край на мача.

Джошуа веднага отива да поздрави съперника си въпреки разочарованието, изписано на лицето му. И за двамата боксьори срещата е била емоционална; на Нистор му се наложило здраво да поработи, за да измъкне победата. Веднага след като съдията вдига ръката му като победител, румънецът стиска ръка на Джошуа и се прегръщат.

Антъни премисля целия турнир. Първото му участие на Европейско първенство и първото му участие на голямо международно състезание.

– След първия мач се чувствах малко уморен, може би защото беше първи. При втория се чувствах страхотно, а на третия... Всичко продължи четири дни. Просто останах без сили. В последния рунд бях уморен, това е. Водех с шест точки и се биех за медал. Представи си, ако здраво бях тренирал за Европейското и бях дал всичко от себе си. Просто ми се щеше всички, които се бяха съмнявали в мене заради моите проблеми..., а и толкова много се беше случило, отстраниха ме — знаеш ли какво, ти сега само гледай какво ще става.

Представянето му на Европейското първенство е добро, не е страхотно. А за Джошуа да е само добро е неприемливо.

ПОТРЕС И БЛАГОГОВЕНИЕ

Баку, 2011

Боксьорите страдат. Няма друг спорт, който да носи толкова страдание. Боксът е риск. Онези, които се боксира, знаят, че имат само своята воля и уменията си, за да се предпазят от ударите, от нараняванията, от нокдауна или нокаута.

Боксовият ринг е място за самотна битка. Малко са спортните арени, на които така да личат границите в уменията и характера на спортиста. Боксът е сблъсък и болка. В никой друг спорт малкият пропуск не се наказва толкова

жестоко. Пропускаш нападението си, отпускаш гарда и се стягаш да понесеш удар от човека, чиято работа е умело да причинява болка.

Има защо боксьорите да поддържат толкова върховна физическа форма. Физическите тренировки са като надпреварата във въоръжаването. Ако единият от съперниците на ринга се измори, а другият има сили, опасност грози изморения. Той отпуска леко юмруци от умора, започва да допуска грешки, да търси лесния начин. Ударите на съперника му попадат в целта и причиняват болка. Изтощението не позволява на човек да се защитава. То ви оставя без сили да отвърнете на нападението. Щом сте изморен — губите!

Боксьорите, които се състезават в международни турнири, приемат болката. Налага им се. Но този британски отбор от боксьори отхвърляше провала.

В много отношения боксът представлява проста поука. Нищо не идва наготово. Ако искате нещо, сдобийте се с него на всяка цена. Но не можете да го получите без работа. Не можете да минете напърно. Получавате толкова, колкото усилия сте вложили. Работата ви се преобразява във ваши способности. В поколението на Антъни Джошуа Великобритания притежаваше боксьори с необходимата нагласа и необходимите умения. Разполагаха и с организация, която им осигуряваше всичко необходимо за успеха.

Екипът, отговарящ за представянето на британските боксьори на международните състезания привлича Робърт Макракън за директор на Програмата и с тази стъпка дава знак, че представянето вече ще е на професионално ниво. Проумели бяха, че именно държавните програми са превърнали руския отбор в такава сила. (Напоследък срещу руските представители в много олимпийски спортове бяха повдигнати обвинения за употреба на допинг, които подрониха репутацията на страната.) Имаше и много програми в страните отвъд океана, на които също можеше да се завижда. Великолепната кубинска школа създаваше боксьори, които властваха на ринга. Достатъчно е само човек да обърне поглед към Ирландия, за да види отбор, който се представя великолепно и печели медали от големи първенства, без да разполага с големи възможности за подбор на таланти.

Между хората, които определяха политиката в британския бокс, и колегите им от бившия Съветски съюз общото беше, че и едните, и другите ценяха престижа, който носят медалите от международни състезания. Затова към Програмата по бокс бяха насочени публични средства от Британския спорт и Националната лотария. Освен това треньорите бяха наясно, че не само боксьорите се стремят към добри резултати заради финансирането и възможността да са част от олимпийския отбор. Постовете на самите треньори зависеха от печеленето на медали и от усилията за добро представяне на Олимпийските игри. Осигурени им бяха всички необходими

средства и условия, затова бяха под огромно напрежение. Отпуснатите им десет милиона лири и напълно оборудвана зала в Спортния институт на Англия бяха само част от тях.

За боксьорите от опърпаните клубове в малките градчета, на които им се налага да стават при изгрев слънце за крос, да ходят на работа, за да печелят хляба си, и чак след това да минат през Клуба да потренират два-три часа, институтът в Шефилд е като обетована земя. Добрите условия обаче не правят тренировките нито по-леки, нито по-малко на брой. Боксът не е като другите спортове. Юмрукът в лицето те разтърсва така, както на затревеното игрище няма да се случи дори при сблъсък с цяло тяло. Тренировките са почти фанатични. Невъзможно е хем да се боксирате, хем да водите нормален начин на живот. Трябва да внимавате как се храните; запазването на точните килограми ви държи в постоянно напрежение. Боксьорите не близват алкохол. Причините са ясни — калории, дехидратиране, притъпяване на реакциите. Всъщност боксьорите хранят почти религиозна ревност към живота. Да пиеш алкохол, е грях. Да станеш призори за крос, е добродетел.

Стандартният крос за всеки боксьор е дълъг. За професионалиста може и да има смисъл, той трябва да се състезава на маратонски дължини от по дванайсет рунда. Пък и болката се счита като нещо добро за боксьора. Тичането укрепва краката, разширява обема на дробовете, но целта е да си по-силен от страданието.

Тренировъчната програма на британския олимпийски отбор поставя още по-високи критерии за победата над страданието. Сутрин в седем спортистите са готови за крос. Обикновено тичат на закритата писта, правят спринтове, серии от тежки триминутни пробези, както и обиколки с постоянно темпо. Отборът ги прави заедно.

Разделят се на групи. В средата на сутринта имат упражнения за сила и издръжливост. Сред упражненията може да има и такива, които са чисто силови — дори да мятат гуми и чукове. Боксьори, които лесно наддават на тегло, през деня правят допълнителни натоварвания за сила и издръжливост.

Боксирането е следобед. По-кратко и по-разгорещено от обичайното. Боксьорите се разделят на групички от по трима или четирима и отиват в залата по различно време. Там тренират на боксовите круши, на боксова възглавница, имат спаринг срещи. Макракън и екипът му от треньори определят задачите за деня. Малката група от спортисти означава буквално треньор за всеки боксьор. На боксовите чували също не могат да го карат кротко. Нечий поглед постоянно ги наблюдава. Няма къде да се скрият.

В залата има и камери. Присъствието им позволява на спортните специалисти, отговарящи за олимпийския отбор, да записват и анализират сесиите, да отброят ударите за рунд, точността, както и много други

променливи. Записите са безкрайно полезни при спаринг срещи — особено когато гостуват чужди отбори за тренировъчни лагери. Тогава анализаторите могат да събират данни за възможните съперници. Спарингът в такива случаи е по-сложен, отколкото едното боксиране, въпреки че понякога всичко е само бокс. Треньорите дават на спортистите технически подготвени спаринг партньори, с които да изпълняват различни роли, да упражняват различни умения. Боксьорите от олимпийския отбор участват в спаринг срещите с противници в тяхната категория, както и със съперници от по-малка или по-голяма от тяхната категория. Имат тренировъчни срещи и срещу професионалисти: шампионът в свръхтежка категория Карл Фроч например е редовен спаринг партньор в залата.

В присъствието на гостуващи отбори е трудно да се провеждат спаринг срещи за развиване на технически умения. Боксьорите от Казахстан с удоволствие ще ви разбият главата в собствената ви зала, стига да имат възможност. Държат да влязат във война с британските боксьори, които могат да срещнат по международните състезания.

Обикновено британският олимпийски отбор е в своята зала в Шефилд от понеделник до четвъртък, после на боксьорите им се позволява да се приберат у дома за почивните дни от седмицата. Те обаче задължително се появяват или се проявяват в родните си клубове по бокс у дома.

Понякога отиват на Континента за общи тренировъчни лагери с чужди отбори от съответните страни. Такива лагери могат да се окажат истински кошмар. Треньорите искат възпитаниците им да се учат от другите нации, да опознаят ключови бъдещи противници при тренировъчните срещи. Ръководството на олимпийския отбор цени връзките, които е изградило с Русия, чието влияние върху треньорските методи се е разпростряло и върху школите на страните от бившия Съветски съюз. Именно на тези методи се гради успешното настояще и бъдеще на боксьорските школи на Казахстан, Украйна и Азербайджан. Великобритания трябва да намери начин да надмине тези школи, въпреки че руският отбор винаги е много силен.

Лагер в Русия означава британските боксьори да летят до сърцето на страната, да се качат в планинска база, да тичат в снега из планините, да се взират в странна храна, кървавица и хайвер. Руските боксьори са студени като родния пейзаж.

Британците могат да започнат разговор или да се посмеят на шега с французите, с които често ходят на лагери. С руснаците няма как да стане. Те са там, за да тренират как да причиняват болка.

Руснаците не се отпускат, нямат свободно време като момчетата от британския отбор, друго освен бокса не ги интересува. А британците настояват за почивка, трябва да се отпуснат психически. Благодарение на подобни преживелици и възмъжаването на тези тренировъчни лагери из

чужди страни сплоти момчетата от британския олимпийски отбор. Британските боксьори бяха на вражеска територия, във враждебна среда. Налагаше се да разчитат един на друг. Да се грижат един за друг.

Така се подготвиха за битките. На Олимпийските игри през 2012-а щяха да се боксират у дома, пред очите на цял свят. Пътят до тези Олимпийски игри обаче минаваше през всички големи турнири и квалификации, които щяха да се състоят в отдалечени и чужди земи.

Лагерите премахваха и тайнствеността, която обгръщаше руснаците. На британските боксьори може и да им се бе наложило да пропътуват половината свят, за да го постигнат, но така нямаше да им се налага да чакат решаващ мач, та да се сблъскат с едни от най-свирепите боксьори на планетата. Британците ги наблюдаваха в собствения им тренировъчен лагер, гледаха ги как се боксират на тренировъчните срещи и имаха възможност да си спомнят и да повярват, че руснаците са хора като всички останали, с две ръце и два крака. Можеха и да ги бият. Стига да имат уменията. Стига да имат волята.

Програмата на боксьорите за Олимпийските игри през 2012 година създаде завършени, изключително подготвени за турнири боксьори. Лекарят им, Майк Лузмор, който от години беше с отбора, за пръв път виждаше спортисти в толкова добра форма. Само една слабост намираще у тях. Ръцете им.

– Ръчички на пианистчета — отсичаше той, ако трябва да сме точни.

Повечето от тези момчета едва бяха прехвърлили двацет години и когато отиде в Баку, Азербайджан, за световния шампионат, щяха да се боксират с мъже от Русия, Казахстан, Куба, с домакините от Азербайджан, все опитни бойци с тежки ръце, владеещи силата си, „мъжката сила“, както често я наричат помежду си.

Боксьорите от британския олимпийски отбор бяха млади. Развили бяха истинска сила. Трябваше да я насочат през юмруците си, без да ги нараняват. Куп проблеми с ръцете бяха привлекли вниманието на доктор Майк и вместо с пренебрежение да реши, че са част от занаята, той настоя по тях да се работи. Накара боксьорите да минат обучение как правилно да увиват ръцете си, колко да са пристегнати бинтовете около кокалчетата им, палците и китките, така че именно бинтовете да поддържат юмруците под ръкавиците. Урокът беше труден за усвояване, защото боксьорите вече имаха изградени навици. Лекарят добави към режима им упражнения, с които китките и ръцете им да заякнат. Сред упражненията имаше въртене на тежести по намотано въже до едновременно улавяне на лостовете на любопитна метална конструкция. В края на всяка поредица от удари боксьорите трябваше да потапят ръцете си в лед и да ги държат в него. Целта беше тези „уреди“ на спорта им да се поддържат в първокласно състояние.

Специалистите към отбора, ръководството и треньорите работеха наистина заедно и задълбочено. Вниманието на всички беше насочено към приближаващия световен шампионат, който се явяваше и първият турнир — олимпийска квалификация. Нищо случайно нямаше в усилията на отбора да бъде в добро здраве и прекрасна форма.

Налагаше се. На Световното трябваше да покажат най-доброто, на което са способни. Близо шестстотин от най-добрите боксьори в света щяха да се съберат в Баку. Всички изпълнени с отчаян стремеж да достигнат четвъртфиналите и така да си гарантират място на игрите в Лондон. Мачовете на този шампионат бяха подредени така, че превръщаха състезанието във война.

Азербайджан е странно място за провеждане на световен шампионат дори за аматьорски бокс. През 2009 година Световното се състоя в Милано, а през 2007-а — в Чикаго. Град Баку се намира на брега на Каспийско море и за световен шампионат е далече.

В старата част на Баку древните, излезли като от приказките „Хиляда и една нощ“, градски стени се издигат сред бутици, на хвърлей камък от крайбрежна алея, в средиземноморски стил. Азербайджан е страна, богата на петролни залежи, на които дължи благосъстоянието си. Неравенството се набива на очи. Млади азербайджанци летят по прашни улици в ярки, скъпи, нови коли, а прегърбени старици едва се тътрят с метли и метат пясъка от асфалта. Колиби и баластра, ниви и ревящи магарета се мъдрят до лъскави и луксозни нови хотели.

Азербайджан е страна с огромна корупция. По онова време според корупционния индекс се намираще след Мексико, Габон и Нигер, на 115 място измежду сто и осемдесет страни, на едно ниво с Русия, Беларус и Нигерия. Предупредиха ме да се появя на границата с „около“ сто долара, но не разбрах предупреждението. А се оказа, че е било съвсем намясто. В деня, в който пристигнах, митничарят реши, че визата ми струва сто и един долара. Сумата, която носех в брой, не беше в дребни банкноти. Той също нямаше никакви дребни за ресто и така си осигури скромно възнаграждение за пропуснатото усилие. Пристигнах с продължил дълго икономичен полет на Аеросвит през Киев. Бях един от малцината западни журналисти, които щяха да отразяват събитието. Това световно първенство обаче беше важно. Турнирът не само щеше да реши кои са най-добрите боксьори сред аматьорите, но и да определи кои са първите двама с квалификации за Олимпийските игри. Мислех, че опитни боксьори, като Томас Столкър и Люк Кембъл, трябва да стигнат поне до четвъртфиналите. През 2008-а Люк Кембъл беше станал първият британец европейски шампион от четиресет и седем години. Класирането сред първите осем по правило осигуряваше място на Лондон, 2012-а. Считах, че участието на един толкова неопитен

боксьор като Антъни Джошуа цели по-скоро той да научи какво е необходимо, за да постигне успех на голямо международно състезание.

До 1991 година Азербайджан е част от Съветския съюз. Комунистическото наследство личи. Свободата на словото, на събиранията, на пресата са строго ограничени. Летището в Баку днес носи името на Гейдар Алиев — свидетелство за любовта на азербайджанците към него. Гейдар Алиев се е издигнал от КГБ, бил е първият тюркски член на Политбюро — управителния орган на СССР. След това завзел Азербайджан. Предаде президентския пост на страната чрез „избори“ — както си му е ред — на сина си, Илхан. А Илхан се оказа, че бил ръководител на Националния олимпийски комитет, преди да наследи баща си на президентския пост.

„Хляб и зрелища“ е правило, което се прилага и в наше време. Потисническите режими обичат да си придават блясък чрез спортни успехи. Медалите са важни, особено в Баку, който се бореше за домакинство на Олимпийските игри през 2020-а. Боксът беше спорт, в който Азербайджан отбелязваше успехи. Имаше няколко изявени боксьори. А добилото печална слава субективно оценяване можеше да направи чудеса за домакините.

Световното през 2011-а беше първият турнир — квалификация за Олимпийските игри през 2012-а, и не беше никак маловажен фактът, че мястото за провеждане на това Световно се промени от Южна Корея на Азербайджан. Въведе се и нов правилник, силно облагодетелстващ нацията — домакин на този турнир, така се разчистваше пътят на местните боксьори към решаващите квалификации.

Централите на някои институции прозряха възможно въздействие и последствия от далеч по-тъмни сили. По-точно Британската телекомуникационна корпорация — известна по света като Би Би Си, беше институцията, изказала съмнения и будещи страх подозрения, свързани със Световното в Баку. Една от водещите програми на Би Би Си, изключително уважаваното и сериозно предаване „Вечерни новини“, посветено на разследваща журналистика, сензационно обвини Азербайджан, че са платили на АИБА огромната сума от десет милиона долара, за да получат два златни олимпийски медала.

Би Би Си твърдеше, че на уредена от министър в азербайджанското правителство среща азербайджански предприемач е предоставил девет милиона долара на североамериканския клон на Световните боксови серии на АИБА. Според „Вечерни новини“ това беше цената за два златни медала, които да бъдат връчени на азербайджанските боксьори в Лондон през 2012-а.

Само че през 2012 година Азербайджан не спечели никакви златни медали на Олимпийските игри. Като имаме предвид на какъв принцип работи

системата за оценяване и участието в оценяването на съдии и рефери, за осъществяването на подобен дързък замисъл ще трябва да се подкупят страшно много служители, свързани с организацията и провеждането на игрите. Съдиите за мачовете се определяха на случаен принцип десет минути преди началото им и подробностите за осъществяването на такъв план щяха да са безброй. Броят на служителите, които трябваше да бъдат подкупени, притиснати или отстранени, за да успее конспирацията, беше между четиресет и шейсет. Тази история, разгласена от уважаван източник, потвърждаваше най-лошите подозрения за същността на аматьорския бокс и това беше проблемът на АИБА. Състезанието не беше почтено. Резултатите от него не бяха честни.

Предаването се излъчи във Великобритания вечерта преди началото на Световния шампионат в Баку. Заради него британският отбор от боксьори изпадна в изключително деликатно положение. Щеше ли предаването да предизвика ответни действия? Дали съдиите ще бъдат предубедени срещу британците?

Боксьорите не можеха да си позволят да тънат в трескави предположения. Трябваше да се съсредоточат върху задачата, която им предстоеше. Можеха да контролират само действията си на ринга.

На Европейското през 2011-а Антъни Джошуа научил какво е страшна умора, изтощение и гняв, но сега е оживен от предоставилата му се възможност. До Световното през октомври е успял да промени подхода си към подготовката, подлагал се е на по-големи и разнообразни тренировки. Наблюдавах го в залата в Шефилд, когато оставаше след тренировките и продължаваше да работи. Сред упражненията му имаше такива, които включваха привързване на тежести на главата, за да заякнат мускулите на врата му. Разбрал беше поуката от мача с Михай Нистор на Европейското. Джошуа беше друг човек психически и физически. В Азербайджан беше дошъл готов за битка.

Ръководството на британския боксьорски отбор грижливо беше подготвило режима на спортистите за дните на турнира. Двама от аналитиците им, Роб Гибсън и Катрин Стюарт, бяха придружили отбора в Баку и събираха информация за възможните съперници. Обикновено ги заснемаха по време на турнирите, но проблемът с телевизионните права им попречи да снимат на Световното през 2011-а. Щом научеха кой ще бъде съперник на някого от боксьорите в британския отбор, събираха досие. Информацията, която осигуряваха, позволяваше на треньорите да анализират противника и да дадат напътствия на своя възпитаник.

Рано сутринта преди мача боксьорът трябваше да отиде на мястото, където ще се проведе боят, за да бъде претеглен още веднъж. Връщаше се в хотела за закуска, следваше час почивка преди среща на отбора в десет предобед.

След това Роб Макракън и треньорите сяднаха със състезателя и преглеждаха записите от анализа и плана на боя.

Друг екип имаше грижата за по-ежедневни въпроси: как спортистът ще стигне до стадиона, как ще се прибере от там, което не беше лесно с неописуемия трафик в Баку. Имаше и специални автобуси. Боксьорите разполагаха с два часа, за да стигнат до стадиона, а хотелът на британския отбор беше само на осем километра от мястото, където се провеждаха мачовете. Кубинският отбор например беше настанен на двайсет километра. При тях падаше голямо мотаене, защото в деня на мача боксьорът трябваше да отиде веднъж до стадиона само за да го претеглят, връщаше се в хотела, после тръгваше обратно.

Хотелите бяха определени наслуки, въпреки че мениджърът на отбора Мат Холт и главният анализатор Роб Гибсън бяха идвали в Баку за предварително разузнаване.

Проучването им даде възможност да разберат къде най-вероятно ще ги настанят, да преценят как ще се организират и да проведат важни първи срещи с местния Организационен комитет.

Екипът беше дошъл в пълен състав за турнира: специалистът по храненето Марк Елисън беше в Баку и присъствието му беше важно, тъй като в дните на своето участие боксьорите трябваше да са с необходимото за категорията им тегло, освен това понякога даваше насоки за лишената от апетитен вид азербайджанска храна. Доктор Майк Лузмор също беше дошъл, за да поддържа отбора във форма и в добро здраве. Никакви проблеми не тормозеха олимпийския отбор за Световното, освен лекото хранително отравяне на Роб Макракън при пристигането. Дори психологът Пит Линдзи ги придружаваше в Азербайджан, неговата роля не беше само да работи поотделно с боксьорите, но и да се увери, че различните части на отбора работят гладко и без търкания една в друга. Късмет имаха, че в отбора нямаше проблемни характери, което е рядкост при млади боксьори, тръгнали на турнир извън страната.

Хотелът имаше зала за конференции, която служеше и за тренировки — да поддържат форма в седмиците на турнира. Във вътрешността на стадион „Гейдар Алиев“ имаше скрита със завеси зала за разгриване. В нея боксьорът оставаше сам с треньора. После Макракън се насочваше към мястото си сред публиката и оставяше треньорите, които щяха да са в ъгъла, да помогнат на боксьора в подготовката преди срещата.

Четиримата треньори бяха Пол Уомзли, Дейв Алоуей, Лий Пулън и Найджъл Дейвис. Двама от тях излизаха с всеки боксьор на ринга. За последната тренировка треньорът провеждаше с боксьора последна кратка и енергична загревка с лапите, показваше му какви удари го очакват от

противника и с движения симулираше всичко, което бяха обсъждали на срещата си сутринта.

На този етап треньорът вече е едновременно анализатор, психолог и ментор.

– Трябва да знаеш кои бутони да натиснеш при всеки различен боксьор — казва Уомзли. — Толкова различни са като личности и има толкова различни начини за превключване, за да ги настроиш към онова, което трябва да направят. Когато ги опознаеш и поработиш с тях, знаеш какво действа и кое е безполезно. Между боксьорите от отбора трябва да се породи другарство. Всеки един от тях има своите малки особености.

Отборът има и неписано правило: след първия рунд не се отпускай, не се предавай.

Именно това правило наруши Антъни Джошуа.

И този негов момент на слабост е простим, като се има предвид срещу кого се изправи на четвъртфинала в свръхтежка категория. Джошуа изкара три минути на ринга срещу италианеца Роберто Камареле. Левичар, олимпийски шампион в свръхтежка категория и световен шампион от шампионата, провел се две години по-рано в Милано. На Олимпийските игри в Пекин разби на финала любимеца на зрителите, китаеца Чжан Чжълей, преди това на полуфинала жестоко се беше разправил с последната надежда на Великобритания в свръхтежка категория Дейвид Прайс.

През 2008 година Прайс беше звездата в британския отбор от Ливърпул. Три години по-късно се представи доста силно на професионалния ринг и малко преди това беше победил Джошуа в тренировъчна среща. Висок двеста и три сантиметра, Прайс попречи на руснака Ислам Тимурзиев на игрите в Пекин да стигне до медалите и беше на ръба да се превърне в герой.

Камареле посече всички надежди. Стовари прав десен в брадичката на Прайс и го просна, остави го да лежи, подпрян на въжетата, и му остави въпроси за размисъл, свързани с брадичката и устойчивостта му на удари, които да го тормозят в следващите години.

След като Михай Нистор спря Джошуа на Европейското, той работи за заякването на мускулите на врата. Не искаше главата му да се движи толкова видимо при ударите. Седях си аз до ринга преди мача и се страхувах, че точно резултатът от тези тренировки на Джошуа май ще бъде подложен на жестока проверка. Мислех си, че за него ще е страхотно, ако удържи три рунда.

И не се страхувах напразно. През юни, ако Джошуа беше победил Нистор, на полуфинала той щеше да се срещне с Камареле. Треньорите му в никакъв случай нямаше да рискуват и да го пуснат срещу италианеца. Щяха да го изведат от турнира. Фактът, че го пускаха сега срещу олимпийския шампион, означаваше, че имат достатъчно вяра в него.

Лондончанинът беше новак и младок с типичната за младоците и новаците напереност. Дори не беше гледал предавания от Олимпийски игри. Но кой е Камареле, знаеше. И изпитваше уважение към него.

– Винаги искам да се бия докрай. Казах си: „По дяволите, кой е тоя Камареле?“ Поразрових се да науча, видях как размазва момчетата и си викам: „Аха, ясно“ — разказва ми Джошуа. — На Световното, когато изтеглих Камареле, треньорите не ме изтеглиха от мача. Имаха ми вяра. Видях, че треньорите вече ми имат доверие заради тренировъчните лагери, срещите и така нататък, от другите ми срещи преди Камареле на Световното. И се обнадеждих.

Шампионатът се провеждаше на стадион „Гейдар Алиев“, отблъскваща реликва от комунистическото минало на Азербайджан. Огромна ъгловата конструкция от тъмен камък и бетон. Местата за сядане около игрището бяха изсечени едно над друго в истински скали. По стените се виждаха огромните изображения на настоящия президент Илхам Алиев и неговия баща и предшественик Гейдар Алиев, на когото беше кръстен стадионът, както и летището.

На такова място нямаше да е катастрофално да изгубиш четвъртфинал на Световното срещу Камареле. На този турнир Олимпийските квалификации бяха по-трудни за тежката и супертежката категория. Боксьорите трябваше да стигнат до полуфинал, за да си осигурят място за Лондон 2012. При всички други категории стигаше участие на осминафинали, което само по себе си също не беше леснопостижимо. Ако Джошуа обаче изгубеше на четвъртфинал от възможен финалист, това означаваше, че е преминал квалификацията, а ако трябваше да се заложи на нечие име, което би стигнало до финала, това щеше да е името на световния и олимпийски шампион Камареле.

Джошуа обаче нямаше никакво намерение да губи. След първия рунд се беше прибрал в ъгъла си, окръглил широко очи, задъхан, в затруднение. Престъпил беше първото правило на отбора. Беше се предал.

Треньорът Пол Уомзли мина през въжетата. Имаше петдесет секунди, за да говори с Джошуа, петдесет секунди, в които да го възроди като нов човек. Уомзли разбираше, че Антъни е притеснен, поизплашен и изпитваше повече от полезното страхопочитание към Камареле. Чакаше италианеца, тревожеше се какво ще направи Камареле, оставяше шампиона да напада. А трябваше да започне да се боксира. Уомзли нямаше време да му чете вдъхновяващи слова, а и в разгара на мача Джошуа нямаше да осмисли и думичка от казаното. Треньорът трябваше да говори кратко и ясно. Кратко, ясно и да го повтори.

Седях точно до ринга, на няколко метра, и виждах как Уомзли разпалено говори на Джошуа.

– Отпусни се, отпусни се. Една точка води, само една точка — казваше Пол. — Отпусни се. Бързи удари, отдалеч. Движи се. Блокирай ударите, насочени към теб. Наложих твое темпо.

Джошуа трябваше да премисли поведението си от първия рунд. Италианецът беше шампион, но кой знае колко по-добър от него не беше. Камареле се изплъзна от дългия ляв прав, но когато лондончанинът стовари върху него тежкия си десен, Камареле разбра.

Кой можеше да каже какво се случва в главата на италианеца? Джошуа може и да беше успял да посее съмнение у Камареле. В мач преди Световното някакъв почти неизвестен венецуелец, Хосе Пайерес, губел с много точки от Камареле, успял да го нокаутира в третия рунд. В бокса нищо и никаква пукнатина в самоувереността за миг може да зейне в пропаст.

Джошуа може и да е бил задъхан, но по-големият на години мъж изглеждаше в по-слаба форма от него. Времето, когато след три последователни мача на Европейското изтощението надви Антъни, беше минало, заминало, забравено. Антъни Джошуа беше вече друго животно. Имаше опита от мачовете с трима боксьори на това Световно, спрял беше двама от тях. Имаше всички основания да се счита за добър, за силен боксьор.

Италианецът внезапно нанесе удар с водещата си дясна ръка. Често го правеше, за да приспи жертвата си и да ѝ стовари безмилостно удар с лявата. Точен десен от Джошуа в начало на втория рунд изясни намерението му. Камареле се включи, реши да използва последователни, силни удари. Дългият ляв прав на Антъни го задържа на разстояние. Камареле отново скъси дистанцията и британецът го пресрещна с ляво кроше. Джошуа понесе два тежки удара, но успя да забие пак кроше, и то в лицето на Камареле.

Джошуа вече се боксираше, боксът се беше превърнал в част от него. Таблото за резултатите отбеляза три точки. В началото на третия рунд Джошуа водеше с 11:9. Камареле подходи агресивно към него, но се натъкна на съпротива. Накрая италианецът се отдръпна, но се откри за дългия десен удар на Джошуа. Антъни уви ръце около него, когато Камареле му се нахвърли, не му позволи да мръдне — така правят уморените боксьори. Само дето силите на Камареле се топяха още по-бързо.

Италианецът нанесе ляв, последван от десни крошета. Джошуа отговори с удар с изправена ръка. Камареле се втурна, действията му бяха несъгласувани, но все още опасни. Хвърли се с всички сили да надвие Джошуа, получи дясно кроше, удържа отново. Двайсетте секунди до последния гонг се проточиха безкрайно. Джошуа се втурна напред, двамата се вкопчиха в клинч. Нито един от двамата не отбеляза точка, но Джошуа успя. Резултатът беше 15:13.

Едва преди няколко месеца Антъни засипваше с удари като с чук Джоуи Джойс в някаква училищна спортна зала в Дагенам. А ето че сега на стадиона в Баку беше извършил най-невероятното чудо на шампионата.

И при двата мача седях до ринга, вдигнал неловко треперещ палец във въздуха, в нещо като махване, нещо като поздрав. Формата ми беше всичко друго, но не и олимпийска. Джошуа преживяваше преобръщащ съдбата му миг, а аз за малко да го пропусна. И това вече щеше да е истинска журналистическа трагедия.

Много ми се услажда храната, която аз не плащам. Вечерта преди мача тази ми слабост влезе в сблъсък с обичайната предпазливост, с която удостоявам чуждестранните специалитети. Слабостта би предпазливостта. Така се отдадох на щастието да се натъпча с ястията от хотелския бюфет, че си платих прескъпо с нещастията цяла нощ да плаша тоалетната чиния в хотелската стая. На следващата сутрин едва бях в състояние да помръдна, какво ли оставаше да преживея газиращото стомаха пътуване до стадиона. А това беше денят на срещата Джошуа — Камареле. За всеки случай самоотвержено се довлякох до ринга. Притеснявах се за Антъни. Страхувах се, че в този мач срещу Камареле въпросът е дали Джошуа ще издържи докрай, или мачът ще бъде спрял предварително. За секунда дори не ме споходи съмнение, че може и да спечели. Красноречив знак какъв съм капацитет. Но се оказа, че треската от хранителното отравяне изобщо никакви халюцинации не ми е докарала и Джошуа наистина би Камареле.

– Вярвах в себе си. Запазих спокойствие. Онова, което правехме в началото на състезанието, беше същото, което правехме до неговия край. Следвахме плана на играта и това е, слушах треньорите в ъгъла и успяхме пак. Когато нещо дава резултат, не го променяш. Нищо не променихме — широко усмихнат ми разказа Антъни. — Дори и за мача с Камареле.

Думите, които бяха на устата на всички в Баку, името, което се носеше из стадиона, и името, което скоро щеше да се прочуе в света на бокса, беше Антъни Джошуа. Младият непознат боксьор от свръхтежка категория с поразяващ удар, чиято звезда беше изгряла на ринга. Само девет минути боксиране бяха необходими на Джошуа тогава, за да се превърне в най-търсения актив на бокса.

ИСТИНА Е

Баку, 2011

Напрежението сред британците, които се бореха за бъдещето си на олимпийци, беше очебийно. За публиката те бяха непознати. Намираха се в Азербайджан, на другия край на земята, и на най-важния турнир в света.

Телевизията не излъчваше мачовете им, у дома никой не ги гледаше. Тези боксьори разполагаха само с официално отпуснатите им средства, а да намерят спонсори или други източници на финансиране, за тях беше почти невъзможно. Това представляваше животът на боксьора аматьор, който се състезава на международни състезания. Всичко щеше да се промени, стига да успееш да се класират за Олимпийските игри. Няма по-голямо спортно събитие на планетата. Да се боксира на Олимпийските, да се борят за медал на Игрите, означаваше погледите на всички да са вперени в тях. И този зрителски интерес щеше да преобрази живота им.

Целият им труд, всичките им колосални усилия са били в името на Олимпийските игри.

Отборът е в Баку, за да печели. Роб Макракън няма никакво намерение да затыва в добрата стара посредственост, съсипвала британските боксьорски отбори в миналото. Четирима от британските боксьори са достигнали до финалите на Световното първенство в Баку. Но губят мачовете за златен медал. Дори Люк Кембъл — един от най-талантливите боксьори в отбора в Азербайджан, остава със сребърен медал. Последната златна надежда на Световното през 2011-а неочаквано се крепи на страховития Антъни Джошуа в свръхтежка категория. Мислех си, че подвигът му срещу Камареле е достатъчен; великолепен бронзов медал вече надхвърляше очакванията ми.

Джошуа не споделяше мнението ми. На полуфинала неговият прав удар с изправена ръка се заби в носа на Ерик Пайфър. Счупи го. Рукна кръв. Германецът приключи в първия рунд. Онова, което правеше Антъни Джошуа, беше истина. Три от петте си мача в Баку беше спечелил рано-рано. Трябваше да запази тази сила до финала. В последния мач — в последния ден, се боксираше срещу местния боксьор Магомедрасул Меджидов от Азербайджан. Домакините трябваше в този турнир да вземат златен медал.

Поличбите не бяха благоприятни. По средата на състезанието, по-рано същия ден, азербайджанците наобиколиха ринга, изправиха се и заръкопляскаха като един. За миг се сащисах, в този момент кой знае какво на боксовия ринг не се случваше. Поогледах по-внимателно и видях, че ръкопляскаят с вдигнати ръце, вперили очи към другия край на стадиона.

Там, високо в зрителска галерия от снежнобял камък, стоеше президентът на Азербайджан Илхам Алиев, вдигнал ръка за поздрав към народа си. Два огромни плаката украсяваха стените от двете страни на ложата му, единият с образа на баща му, другият — с неговия. Президентът се настани заедно с други високопоставени лица, сред които и президентът на АИБА, доктор Ву, да гледат мача на ринга.

Преди Джошуа да излезе, атмосферата вече беше като за гладиаторски игри. Британецът също имаше поддръжници. Боксьорите от африканските нации бяха отпаднали на по-ранен етап в турнира. Приеха Джошуа за

свой — той е от нигерийски произход, а на дясното си рамо има татуировка с очертанията на африканския континент. Африканците, британците и европейците мощно скандираха името му. Група от британски работници от петролодобива, срещнали по-рано Антъни в хотела на отбора, сега бяха дошли, за да го подкрепят, и също ревяха „Джош“.

Ревът на азербайджанците. „*А-зер-бай-джан*“ обаче помиташе. На стадиона бяха дошли войници в униформа и запълваха ред по ред местата в залата. Докарали ги бяха нарочно. Ръкопляскаха като един. Скандираха като един. Крещяха на срички името на страната си. „*А-зер-бай-джан*“. Публиката и тя започна да скандира „*А-зер-бай-джан*“. В предишния мач домакините и президентът им бяха станали свидетели как украински боксьор смила от бой техния деветдесет и един килограмов представител. Немислимо беше да понесат и поражението на своя боксьор в свръхтежка категория. В този водовъртеж влезе Антъни Джошуа.

Вече беше показал на какво свръхестествено хладнокръвие е способен. Победата над Камареле стигаше, за да получи от всеки възторжени поздравления. Джошуа се стараеше да остане спокоен. Ходеше на дълги разходки, прекарваше време с другарите си от британския олимпийски отбор и почиваше.

– Увлечеш ли се прекалено по победата, изпускаш финала. Трябва да я загърбиш и да се съсредоточиш върху утрешния ден. Трябва да оставям зад гърба си всеки ден и да продължавам напред — обясни ми той.

Когато счупи носа на Пайфър на полуфинала, от ъгъла Уомзли му каза:

– Отпусни се.

И той се вслуша.

Овладея се, не се хвърли в бясно нападение. В свръхтежка категория бясното нападение носи риск. В мача срещу германеца рано препречи пътя на противника си. И стигна бързо до финала, това беше шестият му мач в това състезание.

Джошуа излезе на стадиона. Извика към зрителите.

– Оpozнах психиката си на този турнир — призна той. — Научих се как да се отпускам, да влагам сърцето си в мача и да давам най-доброто.

Ревът стана още по-оглушителен, нагнети допълнително напрежението.

– Ме-джи-дов.... Ме-джи-дов.

Президентът седеше над тях. Тълпата напираше, увеличаваше шансовете срещу Джошуа. Боксьорът на Азербайджан можеше да се разгърне. Кубинският боксьор в свръхтежка категория Ерисланди Савон беше нокаутирал френската надежда Тони Йока. Магомедрасул Меджидов на свой ред беше победил кубинеца.

– Видях, че е много техничен. Атакувах, за да го изнервя — така обясни азербайджанецът победата си пред мен.

Меджидов се втурна към идващия насреща му пожар, откри се, но и сам нанасяше свирепи удари. Издръжлив мъж, тази издръжливост му позволи да атакува безогледно. Само че ние също вече бяхме видели, че Джошуа умее да удря.

Начало на мача. ляво кроше тежко поразя Антъни, прави удари от разстояние му осигуриха пространство. Меджидов пропускаше. Нова мощна комбинация „ляв-десен“ от страна на Джошуа и с водещата ръка заби кроше в гарда на азербайджанеца. Меджидов не атакува, нанесе прав ляв.

За миг Джошуа се откри, докато нанасяше удар. Но левият му прав спря Меджидов и настъплението му. Антъни спазваше златното правило на отбора. Спечели първия рунд с 8:5 и това беше решаващо. Или трябваше да бъде.

– След първия рунд усетих как губя мача, после правех опити да го предотвратя — разказа Меджидов. — Чувствах, че президентът на моята страна е тук, и това ми даваше сила.

Азербайджанецът се окопоти. Дългата дясна ръка на Антъни го закова за миг, но Меджидов успя да изблъска Джошуа в ъгъла. Приклеци британеца. Целеше се в главата му и бележеше. Антъни се съпротивляваше. Не мислеше как се боксира. Отвърщаше на ударите на Меджидов. Удар с дясна ръка причини болка на Джошуа, разтърси цялото му тяло. Работата му с крака се разколеба. Джошуа кимаше. Да, показваше, че е наранен. Но и показа, че е на ринга, за да воюва. Контраатакува азербайджанеца, силата му от ударите обаче се поизгуби, защитата му отслабна.

– Тогава намери да отпусне ръце — простена по-късно Уомзли.

Удар на Меджидов го накара да се олюлее. Реферът се видя принуден да брои до осем. Антъни отвърна отново, заби ляво кроше. Уцели азербайджанеца с прав наклонен надолу. Меджидов не спираше да атакува. В края на втория рунд дясната му ръка проникна през гарда на Джошуа. Представителят на домакините беше наваксал — 14:14.

Някои боксьори са убийци. Люк Кембъл би завършил мача безмилостно. Трябва му само един удар, за да поведе, и ще завърши мача, ще довърши противника си. Щом изостава в резултата обаче, му е трудно да обърне мача. Притежава истинска вещина, боксира се красиво, а му е трудно да надвие природата си, да захвърли търпението си и с бой да извоюва онова, което му трябва. Може да го направи, направи го по време на своя изумителен четвъртфинал на Олимпийските, но това означава да се бори със себе си. Люк е унищожител. Той е убиец.

Други боксьори са бойци. Надигат се при първа възможност. Наслаждават се на битката, взимат контрола в свои ръце и намират изход. Боксьорът не знае какъв е, не е наясно дали е боец, или е убиец, докато не се окаже във

вихъра на жестокото си изпитание. Докато не попадне в разгара на битката. Тогава разбира как реагира. Открива какъв е.

Джошуа се оказа боец. Меджидов отвърна с ляв на атаката му, но ударът с изправена дясна ръка на британеца, нанесен от дистанция, но силен, улучи брадичката на азербайджанеца. Меджидов нанесе удар с водещата ръка. Джошуа устоя. Меджидов продължи да настъпва, разтърси главата на Джошуа. Силен ъперкът от задната ръка поохлаби напрежението върху него. Лявото кроше на Джошуа отдалечи за момент Меджидов. Два тежки десни се стовариха върху него. Джошуа отпусна ръце. Остана открит, но вдигна водещата си ръка и нанесе прав удар. Резултатът от мача непрекъснато се променяше в полза ту на единия, ту на другия, но Джошуа не допусна да му се изплъзне. Преди края Меджидов забави темпото, Джошуа продължи в същото. Започна да отвръща на ударите и да си проправя път обратно в мача.

Един удар не му достигна. Гонгът сложи край на рунда при резултат 22:21. Нищожна разлика, толкова трудно извоюван резултат. В полза на Меджидов.

Загуба с една точка от представителя на домакините в Азербайджан. Мнозина биха го сравнили с победа. Джошуа получи сребърен медал, изключително постижение за младеж с малко над трийсет мача в актива си.

Постижението обаче не го зарадва. И той като своите съотборници беше дошъл да побеждава. Натъжи се от загубата в първите мигове след мача не беше в състояние да говори пред телевизионните камери, дръпна се настрана, за да се овладее. Мъчително беше да го гледа човек, тъжно беше заради всичко, което беше дал. Антъни заслужаваше да се гордее със себе си. Мъката му беше и окуражаващ знак. Доказваше, че има хъс да стане шампион. Воля. За шампиона е необходимост. И признак.

Джошуа мислеше като своите съотборници. С четири медала, спечелени от отбора, това беше най-успешното Световно първенство в историята за Великобритания. Но никой от медалистите не беше щастлив. Никой не беше спечелил злато.

– Малко съм разстроен. Обичам бокса. Затова се боксираме. В момента съм доста развълнуван. Все още боли. Но чакам с нетърпение да се върна в залата. Ще стана по-силен, по-бърз, ще подобря форма, а също така ще каля и ума си. Отново ще дам най-доброто от себе си. Това Световно само показа, че Великобритания е на картата. Великобритания е на картата. Можем да успеем — каза той, все още в червен спортен екип, погледът му обхождаше стадиона, зрителите, които се тълпяха; умислен за двете седмици, които бяха преживели с неговите съотборници.

– Публиката е невероятна. Невероятни са. Тук ми харесва. Хубаво беше да съм тук — огледа се и вдигна ръка, застаналите наблизо зрители го поздравиха с ръкопляскания.

Брадичката, сърцето му, характерът му бяха преживели най-решаващото и тежко изпитание.

– Това е адреналинът. Понасяш удари, нанасяш. Не стигат до теб. Сърцето ти е в бокса. Когато сърцето ти е в дадена работа, то не знае какво означава да се предаде. Затова продължавам. Парен локомотив, това е единственото, което би ме спряло. Няма да се предам. Мачът беше тежък, Меджидов е добър боец. Много хора биха се смачкали под такъв тип напрежение, но той удържа. Това показва на какво е способен нашият спорт. Може да ти даде сила и с тази енергия той излезе на ринга.

Джошуа поостана на стадиона. Снима се. Хора, които допреди няколко мига бяха крещели в подкрепа на противника му, сега искаха да се снимат с него. Той с радост се съгласяваше. Сълзите бяха пресъхнали и сега се усмихваше широко. Подобна връзка с публиката е необичайна. Родила се беше звезда.

И човек се замисляше, че Баку е противникова територия, но през 2012-а в Лондон боксьорът от клуб „Финчли“ ще си е у дома.

ТРАДИЦИИТЕ НА ТЕЖКАТА КАТЕГОРИЯ

Шефилд, 2012

Британският олимпийски отбор се прибра у дома и остави постиженията зад гърба си. След резултатите от световния шампионат — четири медала само в едно голямо първенство, — както и след две успешни европейски първенства, те с право биха могли да си поставят за цел да се превърнат в най-великия отбор в историята на съвременния британски бокс. За Антъни Джошуа и четирима други боксьори, които бяха получили квалификация за Олимпийските игри, имаше и друг повод за радост — отиваха на Игрите. Първата група от отбора боксьори беше направила пробива. Вече у дома, в Англия, щастливите роднини и приятели ги поздравиха, организираха им тържествени посрещания, интервюта в медиите и сърдечно признание, че са постигнали онова, за което са тръгнали.

Тези мъже бяха невероятни спортисти, изключителни таланти в спорт, който съвсем не е просто „игра“. На бокс е невъзможно да си играеш. Биеш се. На международните състезания за боксьори аматьори тази битка остава почти невидима. Боксът е спорт, който съвсем не е популярен. Веднъж на четири години обаче попада в центъра на вниманието. И това става по време на Олимпийските игри. За един боксьор има огромна разлика между това да е участник в Олимпийските игри и да е само техен зрител. Това е тъжната действителност. Щом не си известен, тогава си никой. Олимпийските игри са своего рода предел. Това е най-значимото състезание на планетата.

Спечеленият медал от Игрите дава огромен тласък и тежест на един боксьор, когато премине към професионалния спорт. Той му спестява тежкото прохождение на професионалното поприще, спасява го от задължението да се бие тук и там и превръща носителя му в звезда, за която се грижат и ухажват.

В света на професионалния бокс дебнат опасности. Боксьорите се губят в него, потъват, стават жертви на измами, на тормоз. Клопките за един млад боец са безброй и той задължително трябва да е наясно със съществуването им. Задължително е, но често не е. Боксьорът може много бързо да се състари. Младостта и неговите способности му носят възможности, може например да поставя условия за заплащането, за мачовете, в които да участва, но тези възможности могат и бързо-бързо да се изпарят. Залата на олимпийския отбор в Шефилд е сигурно убежище от жестокия свят на професионалния бокс.

Връзката, която запазва стабилността на боксьора, е тази с неговия треньор — човека, който го наставлява в залата и в ъгъла на ринга при състезания. Когато един боксьор е професионалист, треньорът е при него на заплата. Професионалните боксьори често го забравят, но тогава боксьорът е шеф. При аматьорите е различно. И в двете форми на спорта обаче връзката между треньора и неговия възпитаник е от изключително значение. В най-отчаяните си моменти боксьорът се обръща за съвет към човека в ъгъла. Треньор е единственият, който може да му помогне, щом събитията тръгнат на зло. Ден след ден в залата боксьорът търси одобрението на своя треньор. Треньорът го укорява, наказва, хвали.

Същото важи и за треньорите. Никой друг не знае по-добре от треньорите през какво страдание преминават боксьорите, колко тежки са тренировките им, какви трудности преживяват.

— С цялата си душа искаш да спечелят — казва треньорът на елитната група Пол Уомзли.

Треньорът от клуб и треньорът от професионалната кариера — и двамата подкрепят своя възпитаник през цялата му кариера, освен ако боксьорът не реши да отиде при друг треньор. Треньорите на олимпийския отбор бяха в изключителната и незавидна позиция да се разделят със своите боксьори по принуда. Налагаше се да бъдат жестоки: такава е природата на бокса за аматьори. Работят за изграждането на най-добрите таланти в страната и им плащат, за да направят така, че най-добрите да бъдат шлифовани в залата в Шефилд. Щом един спортист не отговаря на изискванията, той си тръгва. Изборът е безмилостен и след него боксьорът губи източника си на доходи. Махнатият от отбора боксьор трябва да работи здраво, за да се издържа, и е принуден да намира сред другите си занимания и задължения време, за да тренира. Надеждите му да спечели голям турнир са се изпарили, а с тях са се

стопили и надеждите за изгоден договор с професионален мениджър. Роб Макракън, директорът в ръководството на олимпийския отбор, беше напълно наясно с естеството на своите задължения.

Мартин Уорд например, младежът, чиято звезда изгря вечерта, в която Джошуа спечели първата си титла като аматьор, стана професионален боксьор, след като не можа да спечели последната олимпийска квалификация в началото на 2012-а. Може и да е бил младежки феномен при аматьорите, но му беше съдено да измине дълъг, тежък път, докато накрая с огромни усилия спечели титлата на Великобритания за 2016-а в категория перо.

Боксът е спорт на работническата класа. Боксьорите идват от нищото; те сами са се изградили такива, каквито искат да бъдат, с тежък труд и упоритост. Често нямат други възможности.

– Най-хубавото в Програмата е, че тя е отворена за тях — разказва Макракън. — Дори и да не са постигнали точно успеха, към който са се стремили, мисля, че Програмата ги подготвя за онова, което ги чака навън. Предлага им възможности за образование, възможности за курсове. За работа. Много от тези, свързани с работата ни подробности, остават незабелязани заради начина, по който се е развил спортът, и пътя, който е извървял заради целите и печеленето на медали. Програмата дава и насока за това какво искат да правят или какви могат да станат. Може и да не повярвате, но много боксьори като личности са неуверени.

Британският отбор е пълен с младежи, надежди и обещания. Боксът обаче е белязан от тъжни истории. Смели боксьори, велики мъже са оставали без нищо. Стари спортисти, получили травми, са оставали без никого и нищо и без да умеят да правят друго, освен да се боксират. Може би е правилно, че в началото на своето приключение момчетата от тази група не са се замисляли за най-лошото, което може да ги сполети. Трябвало е погледите им да гледат отвъд предела на възможностите им. Рисковете обаче съществуват и трябва да са бдителни за тях. Някой трябва да положи усилия, за да им осигури възможности.

– Амбициозни са. Тези хлапета тук са амбициозни. Искат да постигнат нещо в живота си — казва Роб. — Невероятна група са и не можеш да не им желаяш най-доброто. Важно е, че осигуряваме на боксьорите най-доброто, което можем, докато сме заедно. Това е техният живот, те ще излязат от тази зала и ще тръгнат по своя път. Голяма част от тях се справят и са повече от готови. Един-двама ще имат нужда от малко помощ, докато са тук. Дано всички продължат напред и постигнат успех. Това е важното.

Боксьорите са изправени пред съвсем истинския риск да останат без нищо. Малцина печелят добри пари и освен това състезателният им живот е кратък. За да успеят в бокса, трябва да покажат, че са упорити и че могат да постигат

целите си с всеотдаен труд. Заслужават помощ. След всичката тежка работа не бива да останат с празни ръце.

За отбора е добре да има подобни житейски насоки, но в голямата схема на бокса на национално ниво не е задължително средата да е честна. Отборът вече е обявен за най-добрия в страната и са имали най-добрия шанс да успеят. Онези, които се борят със зъби и нокти из клубовете по родните си градове, не вкусват от лъскавия живот на международните състезания и много трудно биха се възползвали от тази подкрепа. Ясно е защо треньорите от малките, опърпани зали гледат с недобро око на обстановката в Шефилд и завиждат за техните мотивационни треньори, диетолози, физиотерапевти, психолози и другите специалисти.

Залата на олимпийския отбор се радва на помощ от най-различни страни и под най-различни форми. Естествено е цацата да гледа към парите на акулите с яд и да недоволства, че до нея и капка не достига. (Нито пък е възможно: Британски спорт финансира само елитните олимпийски програми.) От една страна, на Роб му е лесно. Може да подбере най-добрите таланти от страната, докато Клубът работи с такива хора, каквито са прекрачили прага му. В клубовете обучават в първите, формиращи години бъдещите боксьори на основните умения, а после, когато дойде време за хубавите мигове и международните турнири, в ъгъла на ринга сядат треньорите като Макракън, славата остава за тях. Ако питате цацата, блага им е работата на Макракън и другите специалисти от олимпийския отбор.

Когато дава интервюта, Роб винаги с удоволствие говори за заслугите на местните клубове, държи да изкаже признателността си към обикновените спортни зали, задето създават таланти. В същото време дава ясно да се разбере колко убеден е в значимостта и приноса на Олимпийската програма за развитието на тези таланти.

– Клубовете са свършили страхотна работа, за да достигнат боксьорите до този етап в развитието си — признава той малко преди Олимпийските игри. — Ние използваме възможността да им дадем тласък и да ги подготвим за света на международните боксови състезания, за руснаците и кубинците, които са там и които трябва да преодолеят.

С боксовите състезания в страната е друго. На боксьорите от олимпийския отбор им се налага да усвоят реквизита и стила, необходим за високи резултати на международни състезания за аматьори. Трябва да подобрят представянето, формата и издръжливостта си. Нито едно състезание във Великобритания не може да се сравнява с голям международен турнир, боксов мач след боксов мач, ден след ден. Смазващо. И техника от висока класа. Ръководената от Макракън Британска програма по бокс е насочена към създаването на боксьори за турнири.

– Най-добрата група, с която съм работил — заключава лекарят на отбора Майк Лузмор, който е с британския отбор от петнайсет години.

Макракън прави така, че неговият отбор никога да не се отпуска по време на тренировъчния си сезон. В обикновените дни имат три тренировки, по-кратки и по-натоварени, отколкото можете да очаквате, но всички целят да изградят у боксьора уменията да се боксира с бързо и експлозивно темпо. Кросове, спринтове и други дяволските обичаи, с които започват сутрин. Следват жизненоважните упражнения за сила и издръжливост, защото на международния ринг младоците от олимпийския отбор ще се състезават срещу съперници от чужбина — мъже и аматьори с кариери. Следобед идва ред на бокса с лапи, чували, спаринг срещи и други.

Самият Макракън се е състезавал като аматьор на международни турнири и с умиление си спомня за своите дни в Програмата. Искал да отиде на Олимпийски игри. Сега като треньор може да отведе цял отбор на Олимпиада. Има и за какво да съжالياва от времето си в отбора, затова, когато дошъл като директор в ръководството, бил наясно как ще се стреми да промени организацията.

– Реших, че искам да започна отново — споделя той. — Исках да направя подхода в Програмата индивидуален. Преди двајсетина години, когато аз бях в отбора, си мислех колко хубаво би било, ако спортът може да се пригоди към индивида до такава степен, че треньорът да работи с четирима или петима в залата и да разполагаме с четирима или петима треньори. Успяхме да го постигнем благодарение на финансирането. Затова внесох промени. Сложихме край на големите групи, които всеки ден тренират заедно. Мисля, че така улавяте по-добре грешките, пропуските или потенциала на боксьорите и сте в състояние по-бързо да отстраните проблемите. Ако имате индивидуален подход и отблизо наблюдавате спортистите, тогава и по-бързо ще си дадете сметка, че дадени спортисти нямат потенциал.

Роб и другите треньори решили как искат да изградят олимпийския отбор. Вероятно за тях е било като създаването на философия, матрица, по която да постигнат резултатите. Всеки един от боксьорите в отбора, когато за вдъхновение хвърли поглед из залата към своите награждавани съотборници, вижда как всеки има собствен стил, и онези, които успеят да се задържат в Програмата, разполагат с треньорска система, която ще им помогне максимално да разгърнат силата си на ринга. Боксьорите не могат да отрекат заслугите на своите клубни треньори — мъжете, които в много отношения са ги изградили такива, каквито са. Но не могат и да отрекат уважението и благодарността, която изпитват към Макракън.

В британския олимпийски отбор Роб е съумял да създаде рядко срещана алхимия. Както състезателите, така и свързаните с Програмата специалисти

говорят за него с възторг. Боксьорите търсят одобрението му, искат да се бият за него. Това превръща залата им в тежък, но щастлив тренировъчен лагер.

– Мисля, че тайната е и в това, че тук прекарват добре, смеят се и се шегуват. Знаят, че могат и да се поотпуснат, освен че трябва да се раздадат в работата си. Има някои правила, които трябва да спазват, едни от тях са да поддържат килограми и да се отнасят изключително професионално към задълженията си — уточнява Роб.

Забележително е как е успял да създаде това настроение в залата и в същото време между спортистите да има безмилостно съревнование. Отборът никога не се чувства удобно. Участниците в категориите, които ще бъдат пратени на големи състезания, не са ясни, за да не се отпускат боксьорите, а да продължат да тренират всеотдайно. Поддържането на висок дух при такова напрежение е изпитание за характера на боксьорите, за водачите в отбора, чиито членове са съседи по апартаменти.

Отборът има своите цели относно това какво искат да постигнат в аматьорския спорт. Предполага се, че в идните години, рано или късно, членовете на отбора ще се влеят в редиците на професионалните боксьори. Дали при професионалистите обаче ще открият нещо, което да прилича на техния дом в Шефилд? Когато напуснат аматьорския бокс, боксьорите губят своята невинност. В олимпийския отбор те се бият за себе си, за отбора си, за своята страна и старомодната слава, не се бият за пари и не се тревожат за деловата част на професията си. Щом станат професионалисти, престават да са само спортисти. Те са предприемачи и ръководители на собственото си предприятие. Треньорът, организаторът, мениджърът, адвокатът — всички тези хора са на заплата при професионалния боксьор. Той трябва да избере правилните напътствия, от които да се ръководи в този опасен и объркващ свят, какъвто е професионалният бокс.

Професионалният спорт гъмжи от недостатъци. От неконкурентни и нечестни мачове до грандиозни боеве, които не се изплащат. Спортът няма истинска структура, нито сезон. Няма ясна пътека към титлата. Късметът, влиянието и парите съсипват възможностите. Управлението е хаотично и подчинено на географията; организаторите могат да подбират битките от една или друга боксьорска организация в зависимост от това чия юрисдикция е по-изгодна за интересите им в дадения момент. Американските агенти, агенциите за спортни събития, като „Голдън бой“ и „Топ Ранк“, както и помалките им британски събратя, полагат усилия да поддържат търговското си съперничество толкова настървено, че сътрудничеството между тях е невъзможно. Тяхната Студена война означава, че звездите от едната агенция никога не се срещат на ринга със звездите от другата. Големите мачове, в които най-добрите се бият срещу най-добрите, запазената марка на бокса от

миналото, днес са голяма рядкост. Логиката на тези действия донякъде е оправдана, но макар да устройва отделни сфери от професионалния бокс, нанася вреди върху него като цяло.

Положението е същото и при професионалните титли. Да имаш шампионски пояс придава лъскавина на боя и е добре за телевизията. Помага за продажбата на телевизионните права за събитието. Професионалистите обаче нямат световен шампион, какъвто имат аматьорите. Веднъж в историята е имало такава световна титла за всяка категория. Сега са се нароили и размножили организации за присъждане и така имате четири важни уважавани пояса, някаква азбучна супа от съкращения, като WBC, WBA, WBO, IBF (*WBA — Световна боксова асоциация; WBO — Световна боксова организация; IBF — Международна боксова федерация. — Б. р.*). Трудно е някой боксьор да бъде считан за номер едно, ако не е събрал шампионски пояси от поне две организации. И това е все по-рядко събитие. Тези организации взимат такси всеки път, когато титлата им е оспорвана; разделението между тях пречи на най-добрите да се боксира с най-добрите. Поведението на организациите се превръща в самозатягаща се примка. Броят на титлите е прекалено голям, широката публика не знае кои са шампионите и твърде много играчи могат срещу съответната сума да превърнат мача в мач за оспорване на титлата. Все по-големият брой пояси в обращение обезценява стойността на отделните титли. Хиперинфлацията става още по-главозамайваща, отколкото организациите си дават сметка, от допълнително раздадените пари за разни варианти на титлата „световен шампион“, като „редовен“, „временен“ и „супер“, в една и съща категория в един и същ отрязък от време. Възможно е например Владимир Кличко да се бие за „супер“ титлата на WBA в тежка категория, в същото време Луис Ортиз да притежава „временен“ пояс на WBA в същата категория, а в Грозни двама други боксьори да се бият за „редовен“ пояс на WBA пак в тежка категория, без никаква обосновка за различните световни титли. Положението се търпи, тъй като е твърде изгодно за много участници на пазара.

Професионалният бокс е необуздан, хаотичен свят, но си битува. Не се е отдалечил много от историческите си корени. Боксът си остава бой, в който победителят получава награда. Може и да е надхвърлял представата за спорт във времената, когато са си раздавали юмруци с голи ръце, но през деветнайсети век се е славел като незаконно занимание. След въвеждането на правилата е получил престиж и значение, които трудно се откриват в другите спортове. Имало е времена, когато всеки е знаел името на шампиона в тежка категория.

Да си шампион в тежка категория, било заслужаващо почит постижение. Във времената, в които спортът се е радвал на вниманието на широката публика, носителят на титлата е бил важен човек. Малцина спортисти са

имали толкова голямо обществено влияние като Джак Джонсън. Той станал първият чернокож шампион в тежка категория, който преминал границата, възпирала чернокожите американци от състезания с белите, и е натикал предположенията за расово превъзходство в гърлото на тогавашното общество. Мразели го за това, мразели го и за свободолюбивия му начин на живот, който красноречиво изразявал презрението му към чуждите правила.

Двама мъже, голи до кръста, стоят един срещу друг на ринга. Въздействаща, стара картина. Характерът е най-важният елемент в бокса. А природата на шампиона в тежка категория говори за характера на неговата епоха. Джак Джонсън е разрушил прегради на ринга чрез действията си и начина си на живот. Бил е рицар, пламенен и опасен. Следващият велик шампион не тръгнал по стъпките на Джонсън. Джо Луис е бил мълчалива, внушаваща страхопочитание фигура. Никой не е можел да го спре, но и съперниците му често били хилави, предупреждавали го да внимава за думите и поведението си. Станал символ на спорта от своето време, който публиката по-лесно преглъщала. Довоенните му мачове с германеца Макс Шмелинг се превърнали в символично състезание между две нации, в което Америка трябвало да победи.

Фloyd Патерсън, шампионът по неволя, не успял да се справи с бремето на очакванията. За спортния свят бил приемлив най-вече за да държи настрана и вън от затвора Сони Листън, боксьор с неимоверна сила и жаден за кръв. Не бил подготвен да уталожва тревогите на обществото и се държал така, както другите искали от него да се държи. Патерсън не удържал пред Листън. Устоял Касиус Клей, човекът, който по-късно щял да се преобрази в Мохамед Али.

Али бил самостоятелен. Превърнал се в символ, бунтовник в своята младост, ревностен в изповядването на онази форма на исляма, която решил да следва. Говорел от името на поколение, отказало да участва във Виетнамската война. Затова решаващите му мачове са разглеждани като психологически битки за душата на страната му, останалата част от света го наблюдавала смаяно. Всеки, който се е чувствал слаб и потискан, би могъл да открие своя идол в образа на Али. Той победил свръхсилния Джордж Форман и майстора на свирепите удари Джо Фрейзиър, боксьори, които биха могли да бъдат най-великите на своята епоха, в паметни противоборства. Мохамед Али бил обичан от всички герои, в когото всеки може да се припознае.

Майк Тайсън вероятно е последният велик американски боксьор тежка категория. Невероятно силен, невероятно свиреп, гневен и млад, когато печели първата си световна титла. Престъпленията му са ужасни, печелил и губил състояния, влизал и излизал от затвора, световна суперзвезда, стигнала до нулата. Тайсън е и символ на епохата на излишъка.

Да си велик боксьор в тежка категория, не е проклятие. Британецът Ленъкс Люис, който се боксира за Канада на Олимпийските игри през 1999-а, събира три пояса в тежка категория. Хладнокръвен, пресметлив професионален боксьор, който използва дългия си обхват, за да разбие и отстрани противника си. Не са го обичали, вероятно това обяснява неговата сдържаност. Почитателите на бокса го имали за студен, за разлика от постоянно обсебения от някакви страсти Тайсън. Благоразумният подход на Люис към травмирация и изпиващ силите бокс е в основата на неговия успех. Ленъкс Люис напуска спорта с победа, без травми, здрав психически и телесно и богат. Предвид трагедиите, сполетели много от предшествениците му, Луис е образцов пример.

За тези боксьори Олимпийските игри не са крайна цел, както са за много от младите им колеги. За свръхтежката категория животът е друг. Но Олимпиадата е врата към техните големи битки, загуби, богатство и разруха. Луис е имал златен олимпийски медал, Олимпиадата е изградила младия Али, Джордж форман, Джо Фрейзиър и много други. Игрите са им проправили пътя.

Съвременният бокс е по-малък и по-крещящ от едновременния спорт. Романтиката от великото му минало обаче все още отеква в него, продължава да е причина истинският боец и истинската битка да завладеят въображението. Все още може да вдъхновява и така спортът продължава носи тежкото бреме от своята история.

Ако сте боксьор тежка категория, не можете да се отърсите от миналото. Всеки търси следващия голям шампион. В мига, в който Антъни излезе на ринга на Олимпийските игри, му се наложи да забрави пътищата, които е следвал. Трябваше да пренебрегне традициите, на които го подчиняваха ръстът му и благосклонната съдба.

Джошуа се чувстваше като обикновено момче от Уотфорд. Трудил се бе всеотдайно. Използва възможностите, които му се предоставиха. Превърна се в боксьор. В турнира, който му предстоеше, нямаше да е важен неговият потенциал. Победата беше важна.

Последната загуба на Световното му причини мъка. Магомедрасул Меджидов се боксираше у дома, за своя народ, и стана световен шампион. Джошуа също искаше титлата. В онзи ден именно имаше нужда да се увери, че е най-добрият в това, което прави. Там, в Азербайджан, беше повярвал, че може да стигне върха.

– На финала си помислих: „Майчице, истина е. Ще стана световен шампион“. Бих се невероятно, научих много от преживяното. За пръв път се боксирах срещу толкова силен противник. Момчето беше нокаутирало много от противниците си и ми беше ясно защо. Силен е. Ще ми се пак да се боксираме — каза Антъни. — Подложи ме на истинско изпитание,

издръжливостта ми, сърцето ми, брадичката, на какво ниво съм технически. В този мач нямаше къде да се скрия на ринга. Залогът беше всичко или нищо. Страшно ми хареса. Има хора, които разправят, че съм заслужавал победата, други твърдят, че трябвало да загубя, но в себе си бях изгубил. Оставих този мач в миналото и сега съм се съсредоточил върху Олимпиадата. Не премислям много-много случилото се. Но Световното ми струва много. Тренировките бяха страшно трудни. Около седмица почивка, после обратно в залата за тренировките за Олимпийските. Тялото ми премина през страшно натоварване, но продължавам, а и Олимпийските вече приближиха. Бях на Олимпийските.

На Антъни Джошуа и през ум не му минавало, че може да се стигне до такъв развой, когато правел първите си стъпки в бокса. Не му и хрумвало, че е възможно да участва в мачове из цяла Великобритания, да се бие в Турция, Азербайджан, че ще търпи болка, ще се справя с наказания, ще изживява напрежение и ще се завръща у дома, ще се състезава на великите Игри в своя град. В началото било абсурдно да си мисли, че може да постигне подобни успехи.

В месеците преди Олимпиадата Джошуа се уединил. Живял като истински воин. Съвременните Олимпийски игри не са чак толкова различни от древния си вариант, колкото си мислим. Спортистите продължават да се състезават за слава или за уважението на племето.

– Стремя се да представям спорта и младежите — каза Антъни Джошуа, — момчетата, които се опитват да постигнат успех чрез бокса. Старая се да ги представя добре.

Това и прави по начина, по който е взел живота си в ръце, с поведението си. Беше голям човек, а вече имаше и големи мечти. При мачовете в чужбина поне можеше да оцени относителната неизвестност.

– На Световното повече ме интересуваше да ми хареса мачът — сподели той. — В Азербайджан важното беше чия воля за победа е по-силна. Това им харесвам на световните първенства.

Вечерта преди най-големия турнир в живота си Джошуа се запитал дали уменията му съответстват на надеждите, които всички му възлагат.

ГОЛЕМИЯТ СПЕКТАКЪЛ

Лондон, 2012

За зрителите, а най-вече за участниците подготовката за Олимпийските игри достигна френетични нива. В седмиците преди Лондон 2012 британските медии бълваха неприятни вести. Пробудиха се необясними страхове: как нямало достатъчно охрана, затова в армията отложили

излизането в отпуск на войниците и ги пренасочили към Лондон. Ракети били монтирани върху блоковете като защитна мярка срещу нападение по въздух. Политиците излизаха с ужасни предупреждения как трябвало да избягваме центъра, възможно било транспортната система да се срине заради огромния брой посетители.

Церемонията по откриването на Олимпийските обаче започна, с нея всички страхове се засилиха до неистови нива, но изведнъж тревогите се изпариха в мъглата от блажена еуфория. Всеки спектакъл, в който Джеймс Бонд и кралицата се спускаха с парашут на Олимпийския стадион, ще има точно такъв ефект в Англия. Докато дойде моментът да дефилират британските олимпийци, церемонията вече съвсем приличаше на победен парад. Когато се появиха нагласени в екипите със златни кантове, дело на Стела Макартни, и с британското знаме начело, върху британския олимпийски отбор се изсипаха по-големи ленти, отколкото върху другите участници.

„Невероятно“ беше думата, която се носеше сред боксьорите при излизането им на стадиона. Грееха прожектори, десетки хиляди ги приветстваха, милиони наблюдаваха по телевизията появата на всички спортисти от британския олимпийски отбор.

Дребничкият маестро на отбора боксьори, уелсецът Андрю Селби, за пръв път беше токова оживен пред камера. Носеше слънчеви очила, а беше вечер, веднага го снимаха. Големият Антъни Джошуа вървеше зад него с подобни слънчеви очила със златни рамки, на лицето му грееше усмивка към секторите на нациите. Боксьорите не бяха много по тържествеността, нито искаха да се блъскат и да се правят на интересни пред камера, емоциите им си остават скрити.

Боксовите мачове щяха да се провеждат в „Ексел“, в Докландс, Лондон. Местният Организационен комитет беше свършил безукорно работата си по подготовката на мястото за боксовия турнир. Около ринга, нависоко и амфитеатрално, се издигаха десет хиляди места и от всяко място видимостта беше прекрасна. Заради ниския таван беше изключително шумно. Освободеният от церемонията по откриването дух на радост се разпростря из залата. Обикновено началото на Олимпийските игри е кротко, а местата на първите спортни прояви са, ако не без зрители, то са с ниска посещаемост. В Лондон се случи тъкмо обратното. „Ексел“ беше претъпкана от първия ден. Толкова голямо беше всеобщото въодушевление, че когато на ринга не се състезаваше британец, зрителите си избираха боксьор, когото да подкрепят. Монголия и Тайланд най-изненадващо станаха любимци на публиката, най-вече заради малкото на брой привърженици, дошли от тези страни, които обаче пееха и се раздаваха за своите спортисти. Тази сърцатост спечели десетте хиляди щастливи британци. Подкрепата им към всеки британски състезател обаче заглушаваше всички други шумове. Дори ако се случеше да

бъде обявен рефер или съдия от Великобритания, стигаше, за да предизвика от публиката неистови, радостни възгласи и отношение, което подсказваше каква сърдечна атмосфера очаква боксьорите при мачовете им.

Джошуа не знаеше какво го чака. Церемонията по откриването бе отприщила вкуса към еуфорията. Тренираше и пътуваше с автобус от университета „Куин Мери“ до залата и обратно. Из коридорите на техния блок в олимпийското градче цари атмосфера на професионализъм.

Докландс, Лондон, бе толкова близо до дома на Антъни, колкото и до дома на всеки друг състезател. В олимпийското градче едрият мъжага споделяше стаичка с капитана на отбора Томас Столкър. Очакваше се боксьорът от Ливърпул да води по пътя към спечелването на турнира. Имаше четири причини за тези очаквания: два сребърни медала от Европейско в две категории, златен медал от Игрите на Общността и бронзов медал от световно първенство. Достигнеше ли полуфинал на Олимпийските игри, той щеше да се превърне в първия британски боксьор, спечелил медал от всяко голямо международно състезание за аматьори боксьори. Томас Столкър победи по точки представителя на Индия Маной Кумар. Капитанът на олимпийския отбор по бокс достигна четвъртфинал и бе на път да се превърне в най-успешния боксьор аматьор в историята на своята страна. Трябваше да спечели само още един мач.

На Лондон 2012 Монголия бе голямата сензация. Никой не може да обясни защо монголската диаспора се беше пренесла в „Ексел“. Малката групичка от вманиачени поддръжници привлече вниманието на останалата част от зрителите. В сюрреалистична понеделник вечер десет хиляди добре подработени британци припяват в един глас „*Мон-го-ли-я*“ заедно с групичка изпаднали в екстаз, облечени в носии монголци, които танцуват на трибуните.

Въодушевлението, което този отбор породи, се свърза със зловеща ирония. Мунк-Ердене Уранчимег участва на своите трети Олимпийски игри. В Атина 2004 не е взел медал. В Пекин през 2008-а не е взел медал. Има възможност да спечели такъв в Лондон 2012-а. Срещу Томас Столкър. За пръв път Британия излиза срещу Монголия в боксов мач на тези игри.

Във въздуха витаеше някакво странно предчувствие, свързано с Монголия. Не че монголците можеха да надвикат домакините. Въпреки това вляха сили на Уранчимег. Късметът му, усетът му за времето бяха налице. Не друг, а самият Столкър се озова в кошмар. Толкова отчаяно се стремеше към победата, до такава степен беше изпълнен с решимост да победи, че не преценяваше добре ударите. След като даде своя оръдеен залп, остана открит за монголеца, също левичар, който заби достатъчно силно дясно кроше, за да се разлюлее главата на Столкър. Уранчимег не беше равностоен по сила на англичанина, но ударите му бяха чисти, всеки съдия ги отбелязваше с лекота.

Столкър се дотътри до ъгъла си преди последния рунд с точка назад. В предишния мач, при третия рунд срещу Маной Кумар, активността на Столкър беше намаляла, а индиецът — напротив, съвзе се и здраво го притисна. В първите два руна на четвъртфинала срещу монголеца Столкър беше вложил още повече усилия. Но умората надделяваше.

Минутата за почивка отлетя. Столкър погледна към Уранчимег, който се изправяше в срещуположния ъгъл. Тръгна към него с натежали крака. Пристъпваше бавно. Надигащата се паника заседна лошо в гърлото му. Преглътна я и тръгна напред. Не биваше да изгуби. Не биваше да мисли. Не чуваше публиката. Идеите му свършиха. Трябваше да се бие.

Движеше го само волята му и двете му ръце забарабаниха по татуировките на Уранчимег. Но напрежението и умората отнеха силата от юмруците му. Като в лош сън монголецът парираше ударите. Столкър завърши комбинации с прави десни удари на водещата ръка, опита се да възпре атаката на монголеца, който не се предаваше, чакаше, дебнеше своя миг. Столкър се завъртя непохватно около него, Уранчимег се извърна. При размяната на удари помежду им неговите точни попадения слагаха точката. Столкър напрегна сили, впрегна месеците, годините на тренировки, вложи ги в ударите си, толкова бързи, че приличаха на мъглявина от непрестанно усилие, така отчаяно се стремеше да накара противника си да се отдалечи от него.

Край на третия рунд. Столкър реши, че е направил достатъчно. Сигурен беше, че е достатъчно. На трибуните Макракън мислеше същото. Но съдиите решиха, че последният рунд завършва наравно. Уранчимег запази лекото си предимство. Монголецът печели с 23:22.

Светът на Томас Столкър рухна. Сведе глава. Всички очаквания, всички надежди, които беше хранил, се изпариха. Слезе от ринга с ръце на хълбоците, кърпа около врата и си тръгна. С празни ръце.

Всички британски боксьори усетиха загубата му като забит в тялото им юмрук. Изходът от мача порази сърцето и душата на отбора. Всички знаеха колко упорито е работил Столкър. Познаваха принципа му: на това ниво всеки ден можеш да биеш всекиго. Стига да го искаш достатъчно силно. Знаеха колко силно се беше стремил към победата. Ден след ден бяха наблюдавали как работи всеотдайно на тренировки. Пролял беше толкова пот и кръв на пода в залата им, колкото всеки един от тях. Беше пример, беше им образец с начина, по който се биеше на всичките турнири. „Той ще намери начин да победи“ беше мантра, която треньорите на Столкър и съотборниците му често повтаряха. Виждали го бяха да успява толкова често, толкова много пъти беше побеждавал въпреки очакванията, биха се заклели, че винаги побеждава.

А ето че изгуби. И щом Столкър можеше да изгуби в Лондон, следователно това можеше да сполети всеки от съотборниците му.

Едно от задълженията на капитана, което този път Столкър не успя да изпълни, беше да се изправи пред медиите след четвъртфинала. Дейв Алоуей, един от хората в неговия ъгъл, първият, който му съобщи в Азербайджан, че отива на Олимпийските игри, излезе от съблекалните, стиснал решително челюст.

– Това беше представянето на капитана и той си остава капитан, докато желае — прогърмя гласът на Алоуей.

Думите му, изражението на лицето му издават болката, която отборът изпитва. Роб Макракън не е човек, който се води от емоциите си. Рядко разкрива чувствата си. Въпреки това боксьорите отчаяно търсят одобрението му. Макракън го дава само когато е заслужено. Обикновено Роб е сдържан. Рядко се ядосва, никога не показва гнева си. Но решението срещу Столкър е вбесило до крайна степен директора по представянето на олимпийския отбор. Убеден е, че капитанът на неговия отбор е направил достатъчно, макар и без отчетлив превес. Макракън е сигурен, че Столкър заслужава победата. Възмутен е, че Томас не е обявен за победител. В политиката на олимпийския отбор по бокс не се включва обжалване на съдийки решения. Боксьорите са преживявали и по-страшни „кражби“. Ръководството на отбора не ги е обжалвало заради нежеланието да настрои враждебно съдиите срещу боксьорите в бъдещи мачове. За възражението им няма друго основание освен гнева срещу съдийското отсъждане. Ръководството е наясно, че обжалването няма да промени резултата от мача. Независимо от това Макракън го подава — израз на гняв.

Безполезно е, разбира се. Управата на АИБА дава ход на жалбата на британския олимпийски отбор, но в един часа на следващия ден е отхвърлена. Столкър остава победения в мача. Според представителите на АИБА няма доводи срещу субективното съдийско отсъждане. Само грешка на рефера, определена като по-обективна мярка, би могла да убеди Съвета да се намеси. Решението поражда нови тревоги относно съдийството на боксовия турнир от Олимпийските игри. Не е правилно, когато толкова много работа е свършена, има такъв напредък, толкова много да зависи от ситуация, която прилича на късмет.

– Дори да съм изоставал в последния рунд, няма начин този последен рунд да бъде равен — недоволстваше по-късно Столкър. — Изключено. Струва ми се, че опрах пешкира. Един от съдиите беше кубинец. Според него съм губел в последния рунд с шест точки, следователно е бил против да победея. Да полудееш. Показах на хората, че мога да се бия.

Не е най-страшното ощетяване в историята, но победата си е победа. Трябваше аз да победея в този мач, така мисля. В моята категория оставаха

кубинец и италианец. Не ми се струва редно да ме оценяват хора от тези нации. Всичко е политика. Не е честно. И понеже се справяхме толкова добре, все още имахме петима души на полуфиналите.

Както Джошуа, така и съквартирантът му Столкър са водили дневник по време на десетседмичния лагер преди и по време на Олимпийските игри. Джошуа видял как Столкър не е в състояние да попълва своя. Капитанът дори не можел да погледне дневника. Усещал страданието на своя приятел, от което нямало как да избяга.

От болката акцентът на боксьора от Ливърпул се засилва.

– Не съм си помислял, че ще се боря за медал — дрезгаво споделя той.

Късметът е изоставил Столкър. Но не и Антъни Джошуа. Мачът на боксьора в свръхтежка категория е срещу Ерисланди Савон. Фамилията на кубинеца кънти от история. Той е племенник на легендата в аматьорския бокс феликс Савон, трикратен олимпийски шампион. За Джошуа моментът е решаващ. Победи ли хитрия кубинец, няма да се бие срещу руснаци и азербайджанци до финала, стига да останат до този етап от турнира. Ако спечели първия мач, турнирът може да се отвори за него. Победа и британският боксьор в свръхтежка ще е победил боксьор на име Савон. Победа... и Джошуа стъпва уверено на пистата към славата.

Макракън, докато бил боксьор, също се боксира в турнирите, в които е участвал и Савон.

– Печелеше ги често — със смях ми каза Роб. — Но това не е Феликс Савон — бързо уточни.

Джошуа е напълно подготвен. Но разбира се, важно е само представянето на ринга. Британските специалисти към отбора са работили здраво и възлагат очаквания, които са неимоверно тежки за изгрыващата нова звезда. Толкова силно е желанието в света на бокса да видят как се ражда нова сензация, че мнозина просто смятат победата на Антъни Джошуа за сигурна. Действителността е съвсем друга работа. Джошуа има само трийсет и девет мача. Изправял се е срещу боксьори със стотици мачове в биографията си. За международните състезания той е новак и затова спечеленият от Световното сребърен медал в шкафа му с трофеи е още по-забележителен.

– Понякога късметът ти не сработва — мрачно предупреждава Джошуа преди началото на турнира. — Като при рулетката е, имаш късмета на новака, печелиш. После са необходими стратегия и упорита работа. Вече използвах късмета си. Няма да разчитам само на него. Ще разчитам на работата, която хвърлих в залата.

Намеренията на Джошуа са ясни. Последните шест месеца преди игрите е живял като монах воин. Исква да победи. Но иска победата му да се дължи на усилията му, на таланта му. Късметът да няма никаква роля.

Джошуа запази спокойствие в Баку, когато името му се прочу. Не позволи победата му над Роберто Камареле да го разсее от турнира. Успя да се съсредоточи върху състезанието, да не се отпуска. Това беше експедиция из вражеската територия. В Лондон да се изолира човек от света, беше далеч по-трудно. Рекламата беше истерична. Нямаше къде да се скрие. Затворен беше в олимпийското градче, сред спортистите. Олимпиадата доминираше над всичко.

Спортистите имаха отделен маршрут към мястото на спортните събития, свои запазени входове за спортните съоръжения. Достъпът до съблекалнята, мястото за загрявка зад кулисите беше строго ограничен. Тихо, разделено с бели стени. Джошуа чакаше да дойде неговият ред да излезе на ринга. За пореден път беше в зала. Но това не беше истинска зала. Беше място за изчакване. Загряваше в задните помещения на „Ексел“. Стоеше насред твърде малък ринг, а треньорът му подскачаше около него, Джошуа нанасяше удари с огромните си юмруци върху лапите. Изглеждаше грамаден. Ръцете му бяха тежки. Малко муден.

– Преди всеки мач съм нервен — по-късно изръмжа Джошуа. — Винаги е едно и също. Всеки мач трябва да се спечели.

От всички спортни събития на тези игри, ползващи се с голяма подкрепа, боксът бележеше връх по гласовита поддръжка. Това беше най-шумният спорт на Лондон 2012.

– Не е ли налудничаво? Така е — спомняше си той. — Като при спартанците. Затворен си някъде встрани от сцената, но чуваш как тълпата реве за кръв. А на теб ти предстои да излезеш на арената и да се биеш. Като при гладиаторите. Страхотно.

Забравя за публиката. За това е тренирал. Съсредоточава се. Устремява се към целта.

Но не може да изключи напълно публиката.

– Никой не е дошъл, за да види как губиш. Приеми подкрепата.

Десет хиляди очакват да излезе под светлината на прожекторите. Десет хиляди вече надават оглушителни възгласи. Мачът се провеждаше в другата част на Лондон, при Бостън Армс в Тафнъл Парк, местенцето на първия мач на Джошуа. Сега се намираше в съвсем различна обстановка, готов да се боксира на съвсем друго ниво. Спечелил беше правото си да участва на Олимпийски игри много по-рано, отколкото някой можеше да предположи, че е възможно, и на всичкото отгоре светът възлагаше огромни надежди на Антъни Джошуа.

– По-голямо натоварване, много повече хора искат да говорят с мен. Опитът, който спечелих — да не се поддавам на ничий натиск. Хората станаха по-технични. Мисля, че това промени донякъде играта ми. Мъчех се

да нанасям удари на противниците си, без да получа нито един удар от тях. Невъзможно е, но се опитвах.

Предишните му битки бяха много емоционални. При тях важна беше борбата, победата. Сега мисълта за загубата му е непоносима. Не знае какво може да се случи на ринга. Опитва се да почерпи сили от публиката, но тя не успя да помогне на капитан Столкър.

Лицето на Джошуа е непроницаемо. Умът му е другаде. Погледът му е ясен, гледа право напред към ринга, докато върви сред дивата какофония на арената.

Савон има стройна фигура в свръхтежка категория. Достигнал е деветдесет и един килограма. С един удар просва човек в несвяст. Но си има слабо място и може да бъде притеснен, притиснат, изваден от равновесие. Джошуа има план А и план Б, на хартия. Може да се побоксира, да даде малко скорост, да покаже спортна форма и резултатите от изключителните тренировки. Това означава, че — ако иска — може да си разменя удари с Ерисланди Савон и да се опита спокойно да го бие по точки. В случай че този вариант пропадне, има силата, несъмнено и смелостта, да заложи всичко и да го изпепели. На теория.

Щом гонгът дава начало на мача, се оказва с ужасяваща яснота, че сценарият не е бил предварително написан. Кубинският отбор не е доминирал на Световното, но е постоянна суперсила в аматьорския бокс. На Лондон 2012 представянето на кубинските боксьори е във връхната си точка. Робейси Рамирез и Рониел Иглесиас са изчезнали в началните етапи на турнира в Азербайджан. На Олимпиадата първият е победил брилянтния Андрю Селби и в крайна сметка печели злато, а вторият се е представил също толкова блестящо в категорията на Столкър.

Ерисланди Савон е под пара. Изключително надъхан, в негова полза е и че е по-дребният от двамата свръхтежка категория. Пъргав е, умело парира ударите на Антъни. Красиви удари с дясна ръка отблъскват внезапните удари на Джошуа и достигат челюстта му. Работата с крака на Савон е майсторска. Премества тежестта назад, краката му се подчиняват безпрекословно. Устремът му, бързината, изборът на ударите правят Джошуа тронав, неспособен да поеме контрол над мача.

Джошуа се оказва в безизходица между двата плана. Леко преиграва от нетърпение да покаже силата и мощта си. Търпението му го няма. Исква да удари, но не иска да рискува и става неудържим. Умът му е раздвоен между посрещането на атаките на Савон и неговите собствени. Много бързо това поведение го остави без възможности.

Джошуа бавно настъпва към кубинеца. Трябва да изнесе ударите напред, а не да отговаря на силните удари, за радост на Савон. Десният юмрук на британеца попада в тялото на кубинеца и поразява. Джошуа вече се свързва,

силата му нараства, но е притиснат. Не е изпуснал напълно Савон, това е важно. Тежестта на юмруците му причиняваха силни усещания у кубинеца.

На таблото подновяват резултата, ясно е, че съдиите виждат повече от ударите на Савон. Системата за оценяване в аматьорския бокс обаче не се свежда до това как един съдия възприема рунда или мача, дори как сравнява двама боксьори. Ролята им е просто да броят попаденията. Това беше компютърно отброяване, а не професионална система за отчитане на резултатите от боксовия мач. Тук нямаше точки за стил. Компютърът даваше крайния резултат, като взема трите най-близки резултата и изчислява тяхното средно аритметично. Савон можеше да събере и повече точки от съдиите, но в аматьорския бокс неточните удари не се броят. По време на рундовете трите най-близки резултата на Джошуа бяха малко по-големи от Савон. Крепеше се на ръба със 17:16.

– Не се представях по най-добрия начин, няма спор. Прибрах се с горчивото усещане, че са ме победили — по-късно ми призна Савон. Разговаряхме с помощта на преводач, не беше доволен от резултата. — Според мен е много добър противник, но не мисля, че оценките бяха справедливи — каза той.

Савон обаче беше изненадващо красноречив в оценката за противника си. Когато го попитах кой е бил най-добрият боксьор срещу когото се е боксира, той отговори кратко и ясно:

– Джошуа е един от най-трудните боксьори, с които съм се бил.

Повечето наблюдатели на Олимпиадата бяха чували за Джошуа, знаеха, че е сребърен медалист от Световното, знаеха, че го считат за „следващата голяма звезда“. Но не бяха в Азербайджан за Световното, не го бяха гледали как се състезава на малки турнири из Източна Европа. Едва няколкостотин души бяха в „Йорк Хол“ в Бетнал Грийн, ливърпулската арена „Екоу“ или Центъра за свободно време в Колчестър за победите му в националните първенства. Мачът срещу Савон беше първата среща с невероятната нова надежда и виждаха с каква лекота Савон го разиграва. Поддръжниците на бокса се люшкаха от безразсъдна сантименталност до горчив цинизъм. Джошуа не отговаряше на очакванията им. Изведнъж взеха да го имат за късметлия.

Джошуа издържа мача. Напусна ринга сдържан, облекчен, че е постигнал победата, и със съзнанието, че е бил на косъм от провала. В обикновено широката му усмивка сега се четеше лека неловкост. Застана пред медиите, стиснал в ръка бутилка с вода и прехвърлил кърпа около врата. Поклащаше сведената си глава, докато проследяваше с пръст оградата, която го разделяше от насъбралите се журналисти. За миг замаян, той се съвзе и вдигна поглед към групата пред себе си.

– Това е публиката у дома, така е, но когато си на ринга, ти си изцяло съсредоточен в случващото се там. Гледано отвън, е различно — сподели

той. — И двамата си нанасяхме удари. В по-ниските категории понякога нанасяш удар и не разбираш. При тежката категория обаче главата ти хвърква. Ако получиш травма, си дотам.

И добави:

– На ринга или си усложнявам нещата, или ги улеснявам. Не ми се стори, че е извънземен или нещо такова. Това е свят, който е на показ, за мен мачовете са еднакви. Едни и същи изпитания имах като шампион в турнирите на АБА, когато се биех срещу Дом Уинроу или Абас, същите трудности срещнах и при Савон. Просто нивата са различни. Зависи от мен. Победих го трудно. Не очаквах да спре и да си разменя удари с мен. Аз го спрях. Никога не превъзнасям противника, нито си мисля, че е по-добър от мен. Винаги има начин да победиш съперника.

Роб Макракън се почувства уязвен от ширещото се пренебрежително убеждение, че неговият възпитаник-звезда е спечелил заради симпатиите като представител на домакините.

– Бяхме в най-отдалечените места на Изтока и се бихме за медали. Домашната подкрепа винаги е с представителите на домакините и така трябва да бъде — отвръща на упреците Роб. — Време е и ние да се възползваме от предимството на домакините и да се радваме на домашна подкрепа, но съдиите ще натиснат бутона само ако боксьорът нанася успешни удари. Това ще попришпори боксьорите, ще им даде устрем, а на нас наистина ни трябва. Естествено, ако мачът е много, много оспорван, ние се надяваме подкрепата да насърчи нашия боксьор в последните трийсет секунди или в последния рунд. Кубинецът не е боксьор, срещу когото искате да се изправите. Не искате той да ви се падне при жребия. Искате да се срещнете с него на финала, защото е бърз, точен, много талантлив и добър.

Отплатата за Джошуа идва в следващия мач. Ще се боксира срещу Чжан Чжълей, огромен, невъзмутим боксьор свръхтежка категория от Китай със сребърен медал от предишната Олимпиада. Сериозен боксьор, Джошуа ще се изправи срещу него за пръв път.

Чжълей заема стойката си на левичар. Но Джошуа е по-схватливият от двамата, „гъба“, както го е нарекъл Пол Уомзли. Няма да повтори грешките от първия си мач на Игрите. Не е припрян, не се привежда напред. Джошуа знае, че Чжълей иска да го атакува и не се кани да върви по гайдата на китайския ветеран. Не поддава на предизвикателството и забива внезапен удар в каменното лице на противника си. Чжълей вдига дясна ръка, за да се защити от водещата ръка на Джошуа.

Джошуа примамва Чжълей, забива в него ляв кроше. Отново заел стойка, Джошуа избягва дясното кроше на Чжълей, Чжълей се измъква, преди противникът му да засили натиска. Чжълей е толкова хитър, колкото очаквате да бъде един сребърен медалист от Олимпийски игри. Джошуа

контролира мача. Отбелязва попадение с ляв прав. Лявото му кроше разбива защитата на Чжълей и нанася десен прав през пролуката.

Крошето на Чжълей, нанесено с водещата ръка, уцелва брадичката на Джошуа. Британецът устоява, хладнокръвно нанася прав с водещата. Чжълей отново се надига, левият му прав удар пробива защитата на Джошуа, китаецът взима превес. Джошуа е притиснат и точно в този момент забива десен прав в брадичката на Чжълей. Китаецът политва. Грамадният Чжълей се стоварва с трясък по гръб на ринга.

След като Чжълей се изправя и отговаря на броенето на рефера, Джошуа отново атакува. Засилва с градус натиска, дясната му ръка пробива гарда на китаеца. Психически Джошуа, е във възход: „Когато те повалят, увереността ти е поразена, затова си помислих, че трябва да го принудя да влезе в моята мрежа“.

Джошуа продължава да се бие с ум. Остава противника да направи следващия си ход. Чжълей трябва да напада, но подходът му е ограничен от контраатакуващия стил, навиците и нежеланието му да се изложи на тежките юмруци на Джошуа. Чжълей настъпва и размахва припряно ръце. Джошуа го отблъсква с водещата ръка. Антъни е притиснат към въжетата, дясната му ръка остава свободна, за да продължи да бележи. Краят е напрегнат, Чжълей иска още, завършва с комбинация с дясно кроше, но не е достатъчно. Джошуа печели убедително с 15:11.

Победата праща Джошуа на полуфинал срещу единствения мъж на Олимпийските, който е по-едър от самия Антъни. Казахстанецът Иван Дичко е висок почти двеста и шест сантиметра и за разлика от Чжълей е с бръсната глава и вид на злодей от филмите. Джошуа обаче винаги е таял съмнения дали и колко е опасен. Веднъж си говорехме с Антъни в залата на олимпийския отбор. По това време казахстанците бяха дошли на тренировъчен лагер.

– Кекава работа — отсъди Джошуа за боксьора свръхтежка категория, с когото го чакаше спаринг среща.

На тези срещи Антъни опозна доста добре личността на противника си. Първите дни на лагера му е трудно. Дичко му нанася травма в една от спаринг срещите. Месеци по-късно пак се срещат на тренировъчен лагер и Антъни го бие.

– Супер беше — довери ми с усмивка. — Видях напредъка.

Антъни беше сигурен, че колкото и да се заканва Дичко, можеше да го надвие. И за целта щеше да използва оръжието, което чудесно му беше послужило на четвъртфинала — най-обикновен ляв прав удар. Да надвиеш по-висок боксьор, когато ти самият си сто деветдесет и осем сантиметра, с прав ляв, изисква умение! И то такава, което Джошуа можеше да прилага рядко.

Дичко пробва своята комбинация „ляв-десен“ от дистанция, засипва Джошуа с удари отново с водещата ръка. Джошуа отвърща с мощен ляв прав и още по-силен десен прав. Казахстанецът нанася бърз десен от разстояние, отговорът на Джошуа е добре премерено ляво кроше.

Бавно Джошуа нагнетява болката у Дичко. Прави така, че горната част на тялото му да потреперва, ефикасна защита. Започва втори рунд и двамата си разменят удари. Джошуа се радва на размяната. С нейна помощ убеждава Дичко да стои далеч от него. Отскача от десен, с широк замах, удар на Дичко, но ударът попада високо.

Никакви точки не ги разделяха след първите два рунда, но Джошуа беше увил „мрежата“ си около Дичко. Това беше неговата битка и тя се развиваше според замисъла, който беше изготвил за нея. Антъни нанася отблизо ляв прав и предизвиква отчаяно кроше, с което казахстанецът се опитва да се отскубне. Джошуа пуска кръв на Дичко с упоритите удари по носа му. Лявото му кроше кара казахстанецът да се отдръпне настрана. Пак нанася прав с водещата, принуждава Дичко да тръгне в нападение, лявото кроше на Джошуа слага край на диалога. Пропуск от Дичко остави пролука за Джошуа, чрез която да атакува, три прави удара в целта. Заден ъперкът удари Дичко и му се наложи отново да отстъпи заради ударите на Джошуа. Атакува за пореден път, внезапно ляво кроше, вместо ъперкът, нанесе травма на Дичко. Позволиха на високия казахстанец да се оттегли. Кръвта течеше като река от носа, загуби мача с 13:11.

След победата на полуфинала Джошуа излезе бойно пред камерата на Би Би Си.

– Посвещавам тази победа на моя капитан Том Столкър — обяви той. — Том е легенда. За нещастие, решението за мача срещу монголеца не беше в негова полза. Затова тази победа е за Том.

Мечтата на Джошуа се сбъдваше. Той щеше да се боксира на финала в свръхтежка категория на Олимпийските игри в родния си град. В неговата категория не бяха останали боксьори от класата на Ерисланди Савон. Никой не притежаваше неговата всестранна подвижност и бързина. Само че последният непобеден боксьор беше най-лукавият състезател в категорията и цяла година не беше мислил друго, освен как да бие Антъни Джошуа. Роберто Камареле отново се появи.

Представителят на Азербайджан Магомедрасул Меджидов — последният човек, победил Джошуа — беше преодолял руснака Магомед Омаров и достигнал полуфинал. На полуфинала представителят на Италия, Камареле, го побеждава и заминава на финала, а Меджидов остава с бронзов медал.

Някои отбори пристигнаха в Лондон с определен характер. Тези спортисти бяха тренирали заедно, участвали бяха в спаринг срещи помежду си, учили се бяха един от друг. Формирани бяха от треньори, които изповядваха

еднаква философия. Украинците бяха яки, твърдоглави, неуморими, вдъхновени от своя блестящ представител в лека категория Васил Ломаченко. Кубинците бяха бързи, невероятно технични и уверени във виртуозността на своето изпълнение.

Боксьорите на Макракън изразяваха себе си със собствените си стилове. Роб обаче беше очертал философията, която британският отбор от боксьори застъпваше.

– Удряш и се движиш — каза той, — но всеки път отвърщаш на атаката. Не може винаги да удряш и да се отдръпваш. Щом боксьорите трябва да удържат краката си за десет секунди, трябва и да ги научиш как да го направят. Също как да запазят спокойствие под обстрел. Като цяло ги учиш на всички стилове в бокса.

Италианският отбор беше разнороден. Не бяха посветени в догмите на „науката да се потиш“. Дошли бяха да спечелят, подготвени да намерят собствен път към победата. Някои бяха разглезени, но Камареле ползваше свои изискани методи за победа. Не беше спортист, който галопираше из ринга. Тренировките с години били възпрепятствани от травма на гърба. Говореше се, че тя му пречи да тича — бягането е основен елемент в режима на всички боксьори. Телата на едрите мъже трябва да устояват на големи натоварвания. Владимир Кличко, световният шампион в тежка категория, беше премахнал тичането от режима си, залагаше на плуването и спаринг срещите. По време на мача между Камареле и Джошуа в Баку италианецът не взе физически превес. Малко по-пълният Камареле се умори. Но в Лондон 2012, също като много други състезатели, италианският полицаи беше на върха. Стегнат, буден, краката му не се движеха много, но изключително похватен в ръцете при контраатаките, с фини движения на тялото, които примамваха жертвите и ги наказваха безмилостно. Боксьор, който поставя клопки, използва слабостите. Посветил беше години на тези методи. Джошуа не можеше, както досега, да разчита единствено на физическата си сила. Направеше ли го, щеше да се озове в ужасно положение.

Има един филм, който Антъни обича да гледа, най-вече за мотивация. „300“ е стилизирана версия на стара спартанска битка. Филмът разказва за малоброен отряд бойци, изправени срещу многократно превъзхождащ ги противник. Спартанците защитават родината си срещу враговете, които прииждат на вълни — войници и чудовища. Джошуа толкова много беше завладян от филма, че личният му треньор беше нарекъл една изтощителна серия упражнения на филма. Историята завършва в момент, когато спартанците са обкръжени, няма никаква надежда за победа, остава им само да се предадат. Избират да се бият докрай. Избират да умрат, но да не отстъпят.

Филмът е глуповат, лее се кръв на поразия и се реве и кряска войнствено до оглушаване. Но основната му идея беше намерила отзвук у Джошуа — никога не се предавай. В месеците преди игрите беше живял като воин, в мисловни и телесни лишения, без удобства и посветил се на тренировките за битката. Боксът е контролирана битка, боят е наужким, но това наужким е сериозно. За свръхтежката категория опасността е съвсем истинска. Тежките юмруци на тези мъже означават, че при една допусната грешка, при един пропуск боксьорът от свръхтежка категория може да получи травма, да се окаже в нокдаун или дори в нокаут.

Залогът не бяха просто нараняванията или уврежданията. Победата в този последен мач означаваше да се отворят вратите по пътя към славата. Финалът при боксьорите над деветдесет и един килограма беше в последния ден на Олимпиадата. Джошуа щеше да е един от последните британски състезатели, които се борят за златен медал. Очите на нацията бяха вперени в него.

И ето че Камареле влиза отривисто, несмутен от обкръжението. На Джошуа коридорът му се вижда дълъг, докато върви по него. Прожекторите проблясват по тъмните стени от двете страни. Мъчи се да задържи фокуса си, съсредоточен в ринга отпред. Излиза в ярко осветената зала и се гмурва във вълна от оглушителни приветствия. Не отвръща на публиката. Погледът му е ясен.

Мислите на другия човек винаги си остават загадка. Страхувал ли се е Роберто Камареле от Джошуа така, както Джошуа от него? Камареле е спечелил финала на миналите Олимпийски игри в Пекин срещу представителя на домакините Чжан Чжълей и го е направил с жестока непоколебимост. Спечелил беше Световното в Италия, боксираше в мачове из цял свят, познаваше много добре Джошуа. Какъв план беше подготвил за лондончанина?

Джошуа нанася проучващ ляв прав на Камареле. Италианецът отдръпва назад горната част на тялото си, позицията на краката му остава стабилна. И двамата замахнаха с водещата ръка за кроше. Джошуа изпробва нов проучващ прав ляв. Камареле е левичар, насочва дясно кроше с водещата към Джошуа. Антъни забива десен прав, принуждава Камареле да се движи из ринга, да се приближи към него.

Джошуа се отдалечава към ъгъла, очите на Камареле не го изпуснат. Издебва миг и забива дясно кроше. Тежкият удар попадна в челюстта на Джошуа. Замаян за миг, той се просва от двете страни на въжетата. Болката, ударите за миг го замайват, ръце и ум — уловени между защитата и нападението. Камареле отприщва безмилостна комбинация, поразтърсва още главата на англичанина.

Тази неочаквана опасност означаваше, че италианецът е взел инициативата в мача. В първия рунд Антъни беше притиснал противника си с ляв прав от разстояние. Но с усилие се справяше при прицелването на десните. Десният прав удар на Джошуа стана точен във втория рунд. Този удар ги поотдалечи за момент, преди отново да се уловят в клинч. Джошуа приклепна под удар с водещата на Камареле. Италианецът нанесе кроше с лява ръка, последвано от дясно кроше и смеси ударите при нападението си. Напредваше с внезапно нанесени удари с водещата. Изблъска Джошуа, който му нанесе ляво кроше, и възстанови гордостта си. Камареле го приклепна в ъгъла, дебнещият му десен удар постоянно пробиваше защитата на Антъни.

След края на втория рунд Джошуа имаше вид на човек, който изпитва болка по цялото тяло, докато уморено се влачеше към ъгъла. Беше на края на силите си. Тренирал е за безброй рундове, бил се е в много, но сега не му бяха останали никакви сили. Разтревожен е, че са го надхитрили. Мигът е изключително напрегнат. Финалът на Олимпийските игри в Лондон е изчерпал резервите му, невероятното напрежение е сковало тялото му. Това означава, че крайниците му се съпротивляват на движението. Отпуска се тежко на стола в синия ъгъл. Един от треньорите, Дейв Алоуей, му казва:

– Изоставаш с три точки.

В аматьорския бокс, когато остава един рунд, три точки са огромна разлика. Често в последния рунд треньорите на британския отбор, за да насърчат своите боксьори, им съобщават поукрасен резултат, различен от истинския. Антъни не иска да повярва, но Дейв настоява:

– Не, Джош, истината ти казвам.

– Невъзможно — дъхът му спира.

Има само три минути, за да промени резултата. Всичко, за което е работил, всичко, към което се е стремил, му се изплъзва.

Почивката се изпарява светкавично. Поредният решаващ миг. Не се е възстановил, не е сигурен дали е готов да започне отново. Но се надига от стола, казва си: „Бори се до последно, не се предавай“. Никога не се предавай.

Краката му парят. Крайниците не му се подчиняват, трябва да се бие над своите възможности. Изоставя с три точки, а трябва да се изправи срещу майстор на контраатаката като Камареле. Това е миг, изпълнен с мрак. Възможностите на Джошуа изведнъж намаляват. Няма план как да се противопостави на уменията на италианеца. Но се хвърля в битката. Налага си да победи, ако ще дори да пълзи до победата.

– Беше изключено да се предам — каза ми той. — На моменти ми се искаше да спра, но умът ми работеше и ръцете ми замахваха.

Джошуа атакува Камареле, италианецът отстъпва. Камареле приклепна и избягва опасната дясна ръка на Джошуа. Британецът настъпва, следва ляво

кроше. Камареле използва хитростта си; за да защити своята водеща ръка, опитва да притисне Джошуа, иска да му отнеме възможностите за движение. Джошуа трябва с бой да се измъкне от клопките.

Джошуа напада, нанася тежки прави удари в средната част, надигащият се рев на тълпата го понася, дава му сили. С мъка надделява над болката, над умората.

Гонгът прозвучава в мъгла. Знак да спрат битката. Джошуа се оглежда странно уверен. Вдига юмрук във въздуха, обикаля из ринга, докато компютърът обработва резултата. Може и да е нечестно, че Джошуа е изоставал с толкова точки след втория рунд, но също така е невъзможно да се предскаже дали с неистовите си усилия е направил достатъчно, за да навакса в последния рунд голямото изоставане.

– Винаги оставям решението на съдиите. Победата никога не ти е гарантирана, докато не вдигнат твоя цвят в ъгъла — коментира той. — Знаех, че съм сред първите трима на Олимпиадата. Казах си: „Няма да позволя на този тип да ме победи в собствената ми глава“. Дадох всичко от себе си на ринга и направих и невъзможното. Предусещах го, знаеш как е, имах шанс и бях уверен. Казах си, че каквото и да се случи тук, ще си тръгна с вдигната глава. Защото съм направил всичко по силите си.

Късметът свършва. Шансът е бил жесток към някои от съотборниците на Джошуа. Но понякога късметът е милостив. Джошуа е вдигнал резултата, 18:18. Служителите се скупчват около съдиите, наясно са, че организацията им може много да пострада, ако позволят да настане бъркотия с резултата от финала в свръхтежка категория. Отново броят резултатите, пресмятат броя на натискането на бутона за всеки съдия, оставят най-високите и най-ниските резултати. Повторното броене показва 56:53. За Джошуа.

Редицата до мен изригва. Хората скачат от местата си. Децибелите в залата чупят скалата, публиката крещи като един. Бележникът ми хвърква. Скачам, искам да направя нещо, да пиша в него, предполагам. Джошуа е успял. Може и да беше на косъм, но той се справи. Джошуа е шампион.

ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА

Приятната умора и удовлетворението от спечелената битка владееха Антъни през цялото време на пресконференцията след финала. Златният му медал беше блестящият връх на удивителното представяне на британския отбор от боксьори. Джошуа, Люк Кембъл и Никола Адамс извоюваха злато в най-успешното представяне на британските боксьори на Олимпиада от 1908 година. (В онези някогашни олимпиади всеки медал бил британски. Днес Великобритания може да има само по един боксьор във всяка категория

и този боксьор печели мястото си в напрегнат и труден квалификационен процес.) Адамс влиза в историята: тя е първата жена олимпийски шампион по бокс, победила многократно награждаваните си съпернички, на лицето ѝ неизменно грее усмивка. С право Никола се е превърнала в звездата-изненада на отбора.

На тази Олимпиада британските отбори взимат повече медали от 1920 година, представили са се по-добре от златното поколение през 1956 година, част от което са Тери Спинкс и Дик Мактагарт. През 1920-а всяка нация е можела да излъчи двама боксьори в категория. Безспорно, спортът е еволюирал от онези златни дни. С рекордно доброто си представяне на Световно първенство за отбора и безпрецедентния европейски успех, това беше най-великият британски отбор от боксьори досега.

— Всички бяха толкова щастливи — сподели Никола. — Треньорите бяха щастливи, ние бяхме щастливи. Не можехме да повярваме колко добре сме се справили. След края на Олимпиадата имахме чувството, че сме непобедими.

Всяко велико приключение трябва да завърши с тържество. Британските боксьори спазиха и това правило. Очакваха ги на церемонията по закриването — събитие, което е малко по-странно от церемонията по откриването, но поне е подсладено от изпълненията на Уан Дайрекшън и Спайс Гърлс. Остатъкът от нощта премина в наздрависи за успеха в квартирите им, в блока на британските спортисти — последната им нощ в олимпийското градче, преди да отпътуват за вкъщи. Никой от тях не знаеше точно какво го очаква по-нататък.

Джошуа, Кембъл, Адамс и директорът по представянето Роб Макракън ще получат Ордена на Британската империя в Бъкингамския дворец.

Прибирането у дома за Томас Уокър е изпепеляващо. Напуснал е Ливърпул с възможност да се превърне в най-награждавания боксьор аматьор на страната си. Минали са години, откакто се е прибирал от голямо състезание без медал. Но сега, след най-важното от всички състезания, се връща у дома с празни ръце. Приятелката му и дъщерите му знаят колко важно беше за него да спечели. Плачат, споделят мъката му. Заради тях му се налага да крие емоциите си, да бъде силен. Но помисли ли за състезанието, на самия него му се доплаква.

— Да си толкова близо и да ти се изплъзне. Побърква те — каза той. — Всички в Ливърпул са покрусени. Все едно някой е умрял. Не мога да спра да мисля за случилото се и това ме подлудява. За мен беше върховно да видя как Люк Кембъл и Джошуа получават златен медал. Просто ми се ще и аз да бях преживял същото.

Като отбор са постигнали колосален успех. Столкър ги е водил с дух и в действие. Техните Олимпийски игри не са резултат от двете златни седмици.

Изковани са през годините, заедно в залата, в Баку, в тежки битки, когато разчитаха само на подкрепа един от друг. Всеотдайността му ги доведе до този успех. Той ги беше превел през трудностите. Но Столкър ги отведе само до финалната права. Самият той не я пресече. И страдаше много от този факт. Трябваше да се гордее с всичко постигнато от него. Но сега чувстваше само болката от последния неуспех.

– Сякаш не съм направил онова, което исках, така се чувствах. Като отбор бяхме блестящи. Но когато се прибрах у дома, при семейството ми, бях сам. Отборът в такъв момент не е с теб — сподели ми той. — Толкова много щеше да означава за мен, ако бях спечелил онзи медал. Не се случи, това ме уби. Страшно съм щастлив за момчетата и за Никола Адамс, гордея се с всички тях. Хората ще забравят мачовете. Но медалът остава с теб до края на живота ти. Където и да отидеш, каквото и да правиш, ти си олимпийски медалист. Именно това ме убива. Това ме наранява най-много.

Медалистите се радват на по-бляскаво посрещане у дома.

– Не си давах сметка за колко много хора ще е от значение — призна ми Никола Адамс.

Хиляди идват, когато тя тържествено минава през Лийдс. С Люк Кембъл се случва нещо подобно в Хъл. Бронзовият медалист Антъни Огого е завладял въображението на Съфолк и също дефилира тържествено у дома в Лоустофт. Седмици след игрите медалистите се връщат в Лондон за едно последно тържество: британските спортисти от всички олимпийски спортове се събират в открити автобуси и преминават през сърцето на Лондон. Стотици хиляди се тълпят на тротоарите по маршрута им, който се простира от катедралата „Сейнт Пол“ („Свети Павел“) до Мола. Това е последната възможност публиката да грабне британското знаме и на висок глас да вика за Великобритания.

– Не мога да повярвам колко хора бяха дошли — изненадана е Никола. — Такова преживяване човек има само веднъж в живота. Не бих го пропуснала за нищо на света. А и не валя.

Това обаче е краят, последното действие на Олимпийските им игри.

– Виждаше се колко завладяна е била нацията от него — продължава тя. — Малко тъжно беше, че животът се връща към обичайното русло. Дори в Лондон, дори около олимпийските съоръжения, както винаги, всички бяха навели глави, съсредоточени в задълженията си. Хората преди се спираха и обсъждаха какво се случва на Игрите. За кратко Олимпиадата промени дори Лондон.

Игрите приключиха, но според мен на всички им се щеше да бяха продължили още малко. Това май ще е следата, която ще остави Олимпиадата.

Игрите, събитието, битката са вече минало. Адамс се посвещава на целта си да влезе в историята на следващите Олимпийски игри. Мъжете от отбора са изправени пред сериозно решение. Дали да останат и да повторят успеха си в Рио де Жанейро? Или да си тръгнат?

Историята показва, че най-добрите аматьори осребряват своя успех. Техният олимпийски медал се превръща в база за изгодна сделка като професионални боксьори. През 2012 година средата на Олимпийските игри е нова. Наоколо не се търкалят милиони свободни британски лири, които само чакат да се насочат към най-близкия олимпийец. Никакво състояние не чакаше боксьорите от по-леките категории, за да го спечелят за миг. Възможности все пак има.

Този път ръководството на отбора аматьори не желаят с лекота да отстъпят своите звезди. Успехът на британския боксьорски отбор не се дължеше само на отличните спортисти, открити от специалистите. Ръководството на Програмата по бокс е разполагало с девет и половина милиона британски лири за четири години. С тази сума те са успели да задържат олимпийските надежди в залата, за да тренират всеки ден при подготовката за Лондон 2012. Петте медала, спечелени от британските боксьори, бяха прекрасна възвръщаемост и оправдаване на финансирането в сравнение с другите олимпийски спортове. Плуването например може и да имаше по-голям престиж и да му се носи славата на елитен олимпийски спорт, но през 2012 година отбеляза само два бронзови медала срещу отпуснатите от Британски спорт двайсет и пет милиона британски лири.

В края на същата година трябваше да се вземе решение за финансирането на следващия олимпийски цикъл. Благодарение на постигнатите успехи боксът имаше право да се надява на по-голям дял. Но сумата, която щеше да се отпусне, зависеше и от това кои точно спортисти ще се подготвят за Рио 2016. Боксът се различаваше от другите спортове по това, че може да изгуби олимпийските си състезатели не само заради травма или лоша форма, но и заради алчни организатори от професионалния бокс.

Тази перспектива не се нравеше и на АИБА. Олимпийските игри бяха събитие, което ръководството на Световната аматьорска организация можеше да използва в по-мощната война, която започваше. Хората в АИБА бяха дали ясно да се разбере, че както аматьорският, така и професионалният бокс трябва да дойдат под нейния флаг. АИБА имаше Световни серии по бокс — състезания, в които се опитваха да включат аматьорите в полупрофесионална лига с допълнителна примамлива възможност за печелене на пари освен обичайните им доходи. Участието на боксьорите в световните серии не отнемаше правото им да участват в Олимпийски игри, ако желаят. Дори Васил Ломаченко участваше в световните серии през сезон 2013; украинецът с привидна лекота беше

спечелил втори златен олимпийски медал в Лондон 2012. Ломаченко беше възможно най-добрият пример за талант в спорта. (В последните години той тръгна по традиционния път на професионалиста и за рекордно кратко време стана световен шампион в две категории.) АИБА планираше накрая да създаде своя собствена лига за професионални боксьори, с което отправяше открито предизвикателство към старите играчи в професионалния бокс.

Усилията им да повишат нивото на световните серии и провеждането им в Америка вървяха с променлив успех. Великобритания остана ключов пазар за сериите. Историята на бокса ѝ придаде тежест за новия формат, каквато не успяха да дадат богатият Казахстан, Азербайджан и други страни като тях при всичките им финансови възможности. Великобритания събра най-много медали на боксовия турнир на Олимпиадата и беше мястото, където живееха и работеха новите звезди в спорта.

Високите етажи на АИБА с пределна яснота осъзнаваха стратегическата важност на Великобритания за плановете им. Когато започнаха да изграждат своите световни серии по бокс, на АИБА се наложи да включи и Великобритания в Съвета. Въпреки благосклонното отношение от страна на ББФ, британският олимпийски отбор не можеше да си позволи да рискува общественото финансиране, което получаваше в някакво търговско начинание. Той се оттегли и така бяха посетени семената на враждата с АИБА. И тъй като не желаше да участва в „семейството на АИБА“, оттам заклеяха ръководството на олимпийците като странящ и арогантен екип, макар и все още хората от този екип да бяха в състояние да бият старите сили в собствената им игра.

Докато на олимпийския ринг в „Ексел“ се разгаряше конфликт, представителите на световните серии и АИБА провеждаха пълни с изкушения преговори с Дерек Мап, председателя на Британската аматьорска асоциация по бокс.

Великобритания щеше да се ползва с привилегии, ако се върнеше под крилото на АИБА. В случай че боксьорите на британския олимпийски отбор минеха към професионалистите, аматьорският бокс ги губеше завинаги. Полупрофесионалните световни серии предоставяше на ръководството на британския олимпийски отбор по бокс финансов стимул, с чиято помощ да задържат малко по-дълго спортистите си в олимпийското движение. Световните серии даваха възможност на британските боксьори да спечелят повече пари, да се боксираят като професионалисти и същевременно да останат в Програмата, за да бъдат на линия за Рио 2016. Тези условия даваха на състезателите на световните серии сигурност, която не съществува в редиците на професионалистите. Професионалните боксьори се бият за пари. Не се ли бият, било заради травма, било защото техният организатор не е успял да им уреди мач, не получават пари.

За ръководството на британския олимпийски отбор запазването на опитни олимпийци също беше от огромно значение. След Олимпиадата през 2012-а, до края на ноември същата година, ръководството на всеки олимпийски спорт във Великобритания трябваше да кандидатства за финансиране на следващия цикъл. Решението им осигуряваше цялата сума до 2016-а, която трябваше да се разпредели през идващите години. Позициите на британския бокс бяха прекрасни заради доброто представяне на боксьорите. Затруднения биха могли да срещнат само в онази част от обосноваването на исканото финансиране, в която се съобщаваха имената на талантите, които ще повикат за подготовка. Ръководството не беше наясно кои от боксьорите ще бъдат в залата през 2013-а, какво ли оставаше за 2016-а.

Решението на тези две неимоверно сложни задачи — ще получат ли право да организират свои състезания като част от световните боксови серии на АИДА и чии имена на боксьори ще попълнят в документацията за финансирането — се падна на Мат Холт, директор на Програмата на британския бокс.

Цикълът се задвижи. Специалистите и ръководството на Програмата нямаха възможност да се радват на триумфа на отбора на Лондонските игри. Нямаше никакво време за почивка, нито за сладки спомени за постиженията. Игрите приключиха през август. Сезонът на световните серии започна през ноември и Великобритания трябваше да изгради франчайзовата структура от нулата, щом иска да участва. Трябваше да се бърза, не се полагаше никакво успокоение, ако искаха всичко да се случи, както го мислят. Всяка грешка, всяка процедура, всяка политика щеше да остави Програмата уязвима за противниците от домашния спорт и така напрежението се увеличаваше.

– Откакто съм част от Програмата за британския бокс, тези два-три месеца след Олимпийските игри бяхме най-натоварени — каза Холт. — Почивка щеше да ни се отрази добре, но работата е такава. Събитията се развиват главоломно, трябва да реагирате съобразно тях. Нямахме време да се потопим истински в успеха, който постигнахме в Лондон, и просто преминахме към следващата задача. Всъщност почти веднага след края на заключителните речи започнахме да мислим как да подготвим отбора за следващите четири години. Изключително важно е цикълът да не се прекъсва. Не сваляте крака от газта и за миг и използвате целия потенциал на организацията през всичките четири години.

Всъщност им трябвало много повече време за подготовка и организация за основната работа още преди Лондон 2012, за да се подготвят за суматохата след игрите. А така им се налага да бързат, да преценяват кой от отбора им ще има желание и ще е в състояние да се състезава, да разработват различни категории в световните серии и да видят кои чужди боксьори биха се включили в тях, накрая да проверят дали могат да се справят финансово.

Състезават се с времето и срещу професионалните мениджъри, които дават мило и драго да прилъжат звездите от Програмата, събират отбор.

– Трябваше да действаме бързо, всички. В рамките на онова, което Световните серии по бокс можеха да предложат на боксьорите. Да вкараме боксьорите в залата, за да им обяснят подробно предложенията. Боксьорите имаха нужда и от време, за да ги премислят — обясни ми Мат.

Имат и късмет, че Роб Макракън е на мястото си. Неговите методи са донесли успехите на Олимпийските игри и турнирите преди Лондон 2012. При работата си с Карл Фроч е показал, че може да изведе един боксьор до върха на професионалния спорт. В своята амбиция да контролира спорта във всичките му форми, АИБА пренася правилника на аматьорите при професионалистите. А забраната на Макракън да стои в ъгъла на ринга заради работата си с Фроч продължава да е в сила въпреки огромното съдействие, което оказва.

– За три години спечелихме повече медали, отколкото за трийсет — красноречиво сви рамене, — затова разполагам с точните треньори, разполагам и с точния отбор. Имаме фантастичен отбор, специалисти, които се грижат за него, страхотни треньори по бокс, имаме и невероятна организация и най-важното — имаме много таланти.

Програмата получи и своята отплата. В края на годината е публикувано разпределянето на финансирането от Британски спорт за следващия олимпийски цикъл и боксът получава увеличение с четиресет и четири процента до тринайсет цяло и осем милиона паунда, повече, отколкото и в най-смелите надежди на Мат Холт. Парите щяха да бъдат отпускани на британския отбор по бокс при условие, че е осигурена структура за управлението им, за да се защити Програмата. Системата изглежда стабилно изградена.

– Напълно наясно съм какво представлява боксът и знам, че ако не се задържите на върха, положението може много бързо да се влоши — предупреди Макракън. — Но уважавам бокса, затова работя упорито в Програмата и правя всичко по силите си, за да я подобря. Ако междувременно спечелим награди, фантастично. Няма по-важно от това боксьорите да реализират своя потенциал.

За разлика от повечето спортни отбори, успехът, провалът и дългосрочното бъдеще на този отбор зависеха от боксьорите в него и авторитета на имената им. Тримата първокласни боксьори от олимпийския отбор отсъстваха от световните серии и това направи впечатление. Носителят на бронзов медал от Олимпийските игри Антъни Огого, като всеки млад човек, предизвикваше интереса на пазара, не беше изгубил нито частица от желанието си да завладее света, без значение какво поприще щеше да избере. Но както сам го каза просто, сърцето му не беше в световните серии. Той обмисляше други

предложения от професионални агенти. Красивият златен олимпийски медалист от Хъл Люк Кембъл мълчеше загадъчно. За Кембъл често се говореше, че е съвършеният аматьор, но стилът му няма да издържи при професионалистите, по-добре било да си остане с кариерата на аматьор. Люк успя да запази вярата в способностите си и да постигне върха на своя спорт, когато не се радваше на благоразположеното на отбора, където го беше изоставил и страдаше от травма. Не беше човек, който ще позволи разни недостатъци в стила да му попречат да осъществи решението си, без значение какво е.

АИБА, компанията за организиране на спортни събития „Британските лъвски сърца“ и всеки организатор на мачове за професионалисти — с някакви суми зад себе си — обаче имаха една невероятна и драгоценна стока. Млад олимпийски шампион със сияйна усмивка.

Думата „стока“ е използвана умишлено. Професионалният бокс е сфера със сурови отношения. Бойците биват хвърлени на ринга, очакват от тях да се бият не на шега, те са купчини месо, от които след първоначалните разходи трябва да *кървят* пари. Уменията и битките им могат да са красиви, поведението им да е странно благородно, но индустрията прави хладнокръвни пресмятания на техен гръб. Смелите, блестящите и мъдрите, или поне хитрите, ги чака богатство. Но трагедии дебнат всички, особено неблагоразумните. Един боксьор, напуснал сигурността на аматьорите, трябва да е наясно, че вече няма да е само спортист. Той е предприятие и в това предприятие му се налага да е шефът.

Джошуа вече усещаше как хората се отнасят различно към него.

– Нещо се промени след Световното — сподели той. Казал си: „Ще ида на Олимпийските и ще спечеля“.

Това го накарало да си намери агент.

– Така на хората ще им се налага да минат през него — обясни ми. — Ще трябва да спечелят първо неговото доверие. Помислих вече за това.

Тръгналите на лов за подписа на Антъни Джошуа наистина са го имали май за най-примамливата награда в бокса. Само че той е много повече от стока.

Какво му е минавало през ума, не бих могъл да кажа. Това не означава, че не е разсъдлив. Напротив. След Олимпиадата светът на бокса вреше и кипеше в догадки големият човек ще обяви ли намеренията си.

Джошуа ги накара да чакат.

Томас Столкър ми сподели следното:

– Видях през какво преминаха всички. Не мислиш, че ще успееш, но не бива да се отказваш да се стараеш с всички сили. Тогава идва и възнаграждението. Накрая.

Антъни Джошуа успя да получи отплата за усилията си. Беше страдал, беше работил упорито и сега — млад, силен боксьор в свръхтежка

категория — можеше да застане на върха на света на бокса. Имаше всички качества, телевизията го обичаше, всеки агент от бокса го търсеше. Всички британски важни клечки в професионалния бокс се интересуваха от него. Внимание към него проявяваха от компанията за организиране на мачове за професионалисти „Голдън бой“ в САЩ, както и други подобни големи международни компании. Търсен човек беше.

Джошуа даде ясно да се разбере, че ще спази договора си с британския олимпийски отбор. Това означаваше, че остава аматьор до март 2013, шест месеца след златния медал от Олимпийските игри в Лондон. Организаторите на мачове за професионалисти обаче бяха постоянно присъствие около него и го следяха от успеха на първото национално състезание до изкачването му на олимпийския подиум. Джошуа се надяваше да ги държи настрана с упорството си да остане сред аматьорите до март.

– При тези работи, според мен, ако искаш да участваш, участваш. Гласно обявяваш, че вземаш такова решение. Засега дадох ясно да се разбере, че оставам аматьор — заяви той.

– Организаторите не са били настоятелни лично към мен. Такова нещо няма. Не знам причината.

Трудно е да се каже с Джошуа. Той е честен човек. Би отговорил откровено, ако има нещо, което иска да обсъди. А ако не иска да говори, няма да говори. Това поведение показва достойнство. И то е една от причините да се радва на такова уважение в този спорт. С времето Джошуа научи труден, ценен урок: в бокса не бива да сваляте гарда. Имаше невероятен потенциал, огромен талант и като голям човек беше в щастливата позиция да печели от това. Но не искаше другите да му казват кой е — какъв е, журналистите като мен да го описват като боксьор с трудно минало. Решил беше да бъде себе си.

– Единственият недостатък е, че непрекъснато ми дават един и същ съвет. Внимавай. Бъди умен. Не прави нищо глупаво. Аз съм посланик на бокса, нали? И наистина ми харесва да представям спорта си подобаващо. Знаеш какво представлява боксът, как хората възприемат боя и така нататък. Всички представляваме бокса в крайна сметка. Затова искам да съм сигурен, че се държа както трябва — каза ми той.

Няма тренировъчна програма, която да те подготви за връхлетялата те известност. Олимпийското злато, новият образ пред публиката означаваша, че още по-строго ще преценяват Джошуа. Той го приемаше разумно:

– Случва се да сляза до пералнята и възрастната дама да ме разпознае, такива неща.

Промяната е неизбежна. Преди Олимпийските игри той е известен сред боксовите среди. Тогава имаше и повече свобода. Отиде на турнира „Харингей“, на който се е боксираше като новак, и куп хора дойдоха при

него — да се ръкуват с него, да се снимат. Джошуа отвърщаше с готовност. Но можеше да се отпусне и да погледа своите приятели от Клуба. Нямаше нищо против да си пообщува с присъстващите и много от онези, които говореха с него, вече го познаваха, преди да стане известен.

След игрите стана британската забележителност от световните серии. Неговият мениджър го придружаваше, действията му се преценяваха предварително. След мача стоеше в ъгъла на „Ърл'с Корт“, а човек от охраната ограничаваше района, докато решаваха през кой изход да напуснат. Наобиколен беше от група хора, изглеждаха млади, нещо като свита, предположих аз. Антъни се извисяваше над тях с глава, рамене, ръст. Изглеждаше сериозен, някак сдържан. Не точно уловен в капан. Но потиснат.

Ако играеше добре, в банковата му сметка можеше да има много пари. Дали обаче щеше да е все така забавно, това се чудех. Ограничаван от славата, притиснат от собствения си статут. Онова, което всички негови съотборници искат, той щеше да го има. Но го получаваше твърде скоро. Времето му да бъде млад, да е безгрижен, дори за кратко, е отминало.

– Най-важното е, че винаги съм бил боец. Налага ти се да учиш неща, които не си и предполагал, че се очаква да научиш. Трябва да пораснеш. Да образоваш себе си в някои въпроси. Радвам се, че открих бокса, наистина, защото той ме научи на много. Накара ме да взема много решения. Сам да съм си господар, или там както искаш го наречи, от началото до края. Винаги ще ми се налага да взимам решения и да държа под контрол съдбата си. Всичко ще се нареди. Всичко върви добре. Не искам да правя грешки или да прибързвам.

Очакването Джошуа да стане професионален боксьор нарастваше. Така се правеше: оставяш потника и каската, осребряваш този златен медал срещу големите хонорари на боец тежка категория. Така ставаше, а трудно се устояваше на сумите, които организаторите размахваха под носа му.

Джошуа обаче не бързаше. Залата в Шефилд се беше оказала добро училище за елитни боксьори на световно ниво.

– Случващото се в момента в британския олимпийски отбор никога не ми е влияело отрицателно. Затова не изпитвам нужда да сменям печелившия отбор. Излишно е да ставам важен и да си намеря човек, който да ми масажира ръцете и краката, докато седя в колата. Добре съм си. Има още път. Предстои още много път да извървя и в тази минута печелим, затова съм щастлив. Щастлив съм там, където съм.

Да се отгатне каква ще е следващата му стъпка, беше като да се наблюдава Ватикана за появата на дим. Понякога АИБА се обнадеждаваше, че ще подпише със Световните серии по бокс. Спортист от неговия ранг щеше да придаде тежест на тяхната проходаща лига, което беше изключително важно за тях. Джошуа каза каквото е необходимо — за радост на британския

олимпийски отбор по бокс: остава аматьор до Световното и иска да доминира в мачовете си. Световното за 2013-а беше през октомври, след края на договора на Джошуа. Британският отбор подписа с боксьорите си за целия олимпийски цикъл, така че, ако искаше да участва отново на световно първенство, Джошуа трябваше да се ангажира с участие на Рио 2016. Измежду представителите на компаниите за организиране на мачове за професионалисти тези на „Матчрум’с“ излязоха от среща с Джошуа доволни и на мнение, че големият човек е предложението, което е чул. Предложение от „Голдън бой“ стояло на лавица в спалнята му.

И все пак Джошуа се вслушваше в собствения си съвет. Нека всички са доволни. В Антъни Джошуа можете да видите каквото ви трябва: майсторство, спортна натура, сърцатост, както и необработения стил на боксиране, характерен за новациите, мощна реклама, която в онзи момент надхвърляше способностите му.

Програмата беше свършила прекрасна работа, като го бе защитила от света в навечерието на Лондон 2012. Така Джошуа можеше да отиде на мача и да забрави за всичко извън бокса. На него му беше необходимо да развива уменията си на ринга. Предстоеше му още много работа в това отношение. На Олимпиадата спечели първия си мач на косъм, но надделя над кубинеца Ерисланди Савон. Спаси изхода на финала в последните минути на мача.

– Ако отида в Рио, ще се справя далеч по-добре, отколкото в Лондон — заключи той. Видял беше Роберто Камареле на финала. Италианецът беше победил домакина на Олимпийските игри четири години по-рано, а Джошуа едва успя да го преодолее, измъкна с усилие победа по точки в последния момент.

– Мисля, че той беше по-добрият в Лондон 2012 — призна Джошуа за съперника си. — Имаше опит, вече беше олимпийски шампион. Бил е на Игрите, успял е. Това беше в негова полза.

Но именно тук започваше да проличава на какво е способен човекът от Уотфорд. Имаше четиресет и три мача. При аматьорите това го правеше новак на международните мачове. А въпреки това беше успял да победи най-добрите в света ветерани от стотици състезания. Може и да го беше постигнал с огромни усилия, но беше успял да го направи, и то след като четири години по-рано едва-едва е проходил в бокса. Можеше и щеше да става все по-добър. И дори да стане велик.

Изборът му сега не беше да избере най-примамливото финансово предложение. Изборът беше как да осъществи своя забележителен потенциал. Затова британският олимпийски отбор нямаше да сгреша, ако го запазеше като един от своите.

ЧАСТ ВТОРА

ЗАЩО СЕ БИЕМ

Винаги съм бил гост в света на онези, които се бият на ринга. Но исках да ги разбера. След години, в университета, у мен се породило мъгляво желание да пиша за бокса.

Прочетох, че писането на тема спорт е заниманието, което най-много се доближава до платеното лентяйство, и реших, че няма по-добра работа за мен. В старанието си да разбера спорта, самият аз направих опит да се боксирам. Отидох в залата и се озовах в началото на пътешествие, което нямаше нищо общо с четенето на гръцки и латински, които трябваше да изучавам. Боксът за мен беше радостно, както и болезнено, преживяване. Бях на място, където бях себе си и ми се спестяваше напрежението от усилията да отговарям на очакванията. На тренировките се мъкнех по пистата на Оксфордския университет, където Роджър Банистър пробягал една миля за по-малко от четири минути и счупил рекорда. Захванах се да удриям с юмрук главите на хората. И аз отнесох безброй удари. Течеше ми кръв, болеше ме. Страхувах се. Чувствах се свободен. За кратко изпитах какво е тълпата да крещи името ти. В късото време, в което го практикувах, и на ниското ниво, на което се занимавах с него, боксът ме накара да се почувствам по-голям и по-добър. Помогна ми да науча какво е да постигам. Беше странна магия.

Накрая треньорите ми ме посъветваха да се откажа преди да съм излязъл срещу някого, който знае как да се боксира и да ме нарани. Последното ми състезание беше през 2006-а, две години преди Антъни Джошуа дори да е влязъл в боксовия клуб за аматьори „Финчли“. Само за две години той спечели националната титла при младежите. Джошуа се беше научил как да се боксира с удивителна бързина и се изстреля до самия връх на спорта, спечели златен олимпийски медал за четири години. Невероятно е. Тръгнал е от нищото и стигнал до шампион за почти никакво време. И като си помислех само колко време ми трябваше, за да нанеса няколко прилични удара, как така и не се научих да си пазя главата, направо оставах смаян от бързината, с която Джошуа беше успял да се справи.

Опитът ми в бокса не беше успешен, но въпреки това за мен беше дар. Отвори ми вратата, за да пиша за този спорт, да живея в него, в този различен свят. Спортът ми помогна. Научи ме на дисциплина, може би ми даде и мускулите, за да седя и да напиша книга. Тичането около залата, кросовете нагоре по хълма в мразовитите сутрини ви вкарва във форма за боксиране.

Физическата форма обаче е само част от бокса. Спортът ми дава особена решимост.

От натрупания опит в залата съм запомнил следните думи: „Не може да си тъп и да си боксьор“, повтаряше треньорът Дейв, чийто глас рядко звучеше по-тихо от крясък и варираше по сила между рев и неспирен лай. Прав беше, разбира се. Скоро дори щях да открия, че е бил изключително прав. Да се биеш, означава да мислиш. Високооктанова игра от действие и противодействие, в която направите ли грешка, плащате с болка.

Няма да забравя първия си мач. Седях готов и облечен в съблекалнята, чакането ми се видя безкрайно в онзи ден. Следобедът и вечерта се проточиха, не можех да мисля за друго и изведнъж, съвсем бързо, стана време, дойде часът да изляза на ринга. Вече нямаше мърдане и вървах по дългия път към ринга.

„Оксфорд Юнион“ се счита за изтъкната институция. Личности като Маргарет Тачър и Майкъл Джексън са произнасяли речи в залата за дебати, под сведените погледи на старите каменни глави от бюстовете. Онази паметна за мен вечер залата беше сцена за мача „Градът срещу университета“ — възможност мъжагите с местоживееене и месторождение Оксфорд да дадат воля на своята отколешна враждебност към охранените учени от университета и да им дадат един урок за изкуството да лееш пот.

Много ясно си помням какво ми беше да чакам в съблекалнята. Стомахът ми се беше свил от страх. Сигнал бях чак дотук, носех екип, нямаше връщане. Страхът е осезаем. Дейв, треньорът от Оксфорд, скъсваше от присмех ония, които разправяха как срещу милион долара биха се изправили на ринга срещу Майк Тайсън. Само си говорят. Никога не биха го направили, особено ако трябваше да чакат в съблекалнята и да размишляват какво са намислили. Щях да се боксирам с някого, неопитен като мен. Едва удържах разлюлените си нерви и с мъка излязох, минах по коридора и излязох на ринга.

Боксът изважда скрити качества у вас, докато го наблюдавате от публиката, дремеща кръвожадност може би или някакъв прилив на вълнение, най-вече когато сте свързани с някого от участниците на ринга. Публиката се беше скупчила до въжетата и ревят ѝ създаваше упоителна атмосфера.

Някак не на себе си минах бавно пред тях и се качих в ъгъла. Каската се притисна до ушите ми и беше пристегната под брадичката. Публиката сякаш изчезна, почти не я чувах. Прозвуча гонгът и изведнъж мачът започна.

Противникът ми ме атакува. Направих каквото ме бяха научили. Нанесох удар с дясна ръка. Помня ясно. Ударих силно и видях как тялото на съперника ми се раздурса, движенията му се нарушиха. Разбрах, че го заболя. Две прости думи ехтяха в ума ми. „Убий го — мислех си, — убий го!“ Отново стоварих десен върху противника си. Пристъпих напред, автоматично, за да

заема правилна стойка и да вложи повече тежест в дясната си ръка, нанесох удар със задната ръка. Продължих да го удрям, не знам още колко пъти. Противникът ми заотстъпва заднешком към въжетата, сякаш се опитваше да седне. В ъгъла му се развяваше бяла кърпа, реферът скочи помежду ни. Отново го ударих, не спрях да го нападам, докато го дърпах от мен.

Стоях в средата на ринга, юмрукът ми беше във въздуха. Осъзнах, че треньорът Дейв ми крещи, казва ми да ида в ъгъла. Не разбирах какво иска, тръгнах към него. Той отново извика, искаше да вървя на другата страна. Дори не бях схванал, че трябва да отида в неутрален ъгъл, за да започне реферът с броенето.

Нямаше значение. Боят беше приключил. И се чувствах добре.

Радостта от победата, поздравленията стигнаха до мен. В същото време ме обзе вълна от съчувствие, симпатия и другарство към съперника ми, когото мигове по-рано исках отчаяно да просна в безсъзнание. Интересна игра.

Отидох тронаво в ъгъла си. Другият треньор на Оксфорд, Дес, извади наъбника от устата ми и го пхна в потника ми. Жестът беше странно трогателен, сякаш ми се доверяваше.

– Можем и да направим нещо от теб — разсмя се той.

Докато се къпех в сгряващото сияние след победата, си помислих, че мога да удрям. Имах увереност. Но не си давах сметка колко много имам да уча. Че има много неща, които не знам. Как да се движа, как да контраатакувам, как да се защитавам. Не можеш просто да стоиш и да забиваш удари. Все повтарят, че трябва да удриш, но да не те удрят. Изкуството на бокса е „да не те удрят“. Ако искаш да имаш стил, трябва да можеш да се защитаваш. Въобразиш ли си, че можеш да нокаутираш с един удар, и повярваш ли, че всичко ще се размине — стига да удриш достатъчно силно, — можеш да пренебрегнеш ученето на истинското умение в бокса.

Във втория мач ми набиха тежък урок в главата. Размазаха ме, това е. Мислех, че удрям добре в чувалите и при тренировъчните срещи в залата. Но на ринга, под взора на всички присъстващи и пред истински противник, не можех да избегна ударите. Оплитах се в средата на ринга. А уж умеех да се движа, както трябва. Бях като закован. Защитата ми беше нула. Стоях си като чувал за млатене. Противникът ми се движеше около мен с лекота, бяхтеше ме и с юмруците си ми разклащаше главата от едната страна на другата. Опитах да се бия. Не можах. Опитах да се движа. Не можех. Можех само да изям боя. Да понасям и да страдам.

След мача седях на бара в „Оксфорд Юниън“, безразличен към снимките на светилата от миналите времена, окачени на стената пред мен. Горната ми устна се подуваше. Главата ме болеше. Гордостта ми беше наранена. И се чувствах унил. Преди, когато се биех, дори когато тренирах или участвах в спаринг срещи, тялото ми жужеше от живот. Сега няхах и капка живец, като

дрогиран. Само болезненият срам успяваше да се вреже в тая моя вцепененост, изгарящият срам, че са ме смлели пред всички. Това чувствах пределно ясно.

Всички боксьори аматьори са преживели подобни събития в първите си дни, в дните, когато са започвали в малки клубове. Аз имах едва пет мача всичко. След това треньорите ме посъветваха да приключа. Спортът се наричаше аматьорски бокс, но името подвеждаше. Изискванията се вдигат светкавично до небето. Десет мача и ако не те бива достатъчно, започваш да получаваш травми. Двайсет мача е сериозно постижение. Боксьорите, които са стигали до двайсет, са сериозни, отдадени и възнамеряват да си извоюват място в бокса. Боксът се превръща в коварно море, щом доплуваш до голяма за теб дълбочина. А ето, Антъни Джошуа печели националния шампионат за младежи едва в осемнайсетия си мач. Как да го проумея!

Треньорът ми не само беше прав, той ме пазеше. Трябваше да се върна към истинския живот. Да уча за изпити, да ги взема. Да напусна балона на Оксфорд, да си намеря работа. Да бъда нормален. А човек не може да го направи, ако тича нагоре по хълмовете призори, мъкне си мощите из пистата или посвещава вечерите си на млатене на боксовите чували, удряне на хора, прави преси, клякания, задържа на лицеви опори. Време беше да се върна в действителността.

Боксът ми отвори вратата към нов свят. Спортът ме остави с убеждението, че боксът е важен. Опасностите в него не могат да се пренебрегват. Това е грозната му част, заедно с погрешните решения, уврежданията, лошите сделки. Но има и красота. Истинската грациозност, която виждаш в разгара на мача, фината простота на юмручния удар и контраудара. Двамата бойци, които се приближават и отдръпват един от друг, преценяват разстоянието помежду си, подбират ударите си. Лесно е да се забравят и ползите от бокса. За някои има и отплата — за свръхелита в този спорт хонорарите са космически. Боксът според мен може да е нещо добро. Десет години по-късно седях на кафе до доктор Майк Лузмор, истински водещ медицински експерт в спорта, и в мрачното време след Олимпийските игри в Рио събрах смелост да го попитам колко удобно се чувства той, лекарят, в бокса. Рискът от истински инцидент, увери ме той, е малък.

— Здравословните ползи далеч надхвърлят всички опасности — заяви той.

С две думи ми каза следното: „Ако се качиш на ринга и не си във форма, ядеш бой, а когато ядеш бой, те боли“. Спортът принуждава биеца да влезе в изключителна форма.

Но бокса беше повече от това да изисква върхова форма.

— Днес цялото общество се гради на броя на хартийките, които можеш да събереш, независимо колко изпита си взел — обясни ми Майк. — Преди двеста години хартийките май нямаше да са много от полза. Ако си

представим, че живеем преди двеста години и сме физически силни, смели сме и можем да се бием с ръцете си или да се борим в открита борба, тогава ние ще сме изключително ценни за обществото и качествата ни ще бъдат възнаградени.

В съвременната епоха е много трудно да се отличиш сред своите равни. В бокса показваш физическа смелост пред групата и се изправяш срещу противници, които са в твоята категория, възраст, опит. На ринга оставате един срещу друг, никой не ви помага. Не е като при отборната игра, на ринга си сам и ако те ударят — боли. Това показва физическа смелост. Дава ти възможност да се отличиш сред равните си. И тогава не ти трябва да правиш друго, за да се открояваш. Не ти трябва да се занимаваш с престъпления, не ти трябва да причиняваш разруха, защото ти вече се открояваш.

Боксът помага на хората, които търсят посока, занимание, на което да се посветят и в което да са добри.

Хората, които се боксираат, изпитват това чувство. Имат усещането за смисъл. Онези, които тренират или работят като доброволци в спорта, могат лично да наблюдават как боксът преобразява хората. Светът на бокса може също така да е затворен, неразбран, подложен на осъдителното отношение от външните лица. Затова ми подежда ободряващо да седя в кабинета на петия етаж в Порткулис Хаус и да разговарям с политика и депутат Шарлът Леел, председател на парламентарната група по бокс, за потенциала и множеството възможности в този спорт.

– От какво имат нужда хората, за да са щастливи? Трябва им чувство за идентичност — кой съм аз? Чувство за смисъл — за какво съм тук? Чувство за общност — заедно с кои съм? И ако на децата това не им бъде предложено в обществото или училището, те се чувстват отхвърлени, откриват го другаде. Тогава, ако един член на банда каже „Ти си заради това, което правим, и си с нас“, те тръгват с него и според мен това е един от механизмите, отприщващи екстремизма. Клубовете по бокс дават отговор на въпросите, които изброих. Децата, които не са поучили отговор на нито един от тях у дома, в средата си или училището, ги намират в Клуба по бокс. Те са себе си, те са боксьори. Те са там, за да бъдат част от Клуба, за да печелят състезания или просто да станат по-добри боксьори. Тяхната общност е техният Клуб по бокс. Боксът им дава онова, което вероятно нямат в живота си. Клубовете им дават идентичност, общност и смисъл.

Боксът е спорт на крайностите. Не е за всеки, няма да привлече всички ни, но и в това, мисля, именно е смисълът. Боксът би могъл да достига до хората, които най-много се нуждаят от него.

Спортът ме отведе на места, където не съм си и помислял, че ще стъпя. Опърпаните зали в центъра и ложите около боксов ринг в Лае Вегас, огромните казина в Далечния изток, стадионите в Азербайджан и Казахстан,

без да споменаваме Олимпийските игри в родния ми град. Моят собствен опит със спорта ме научи на нещичко. Например, че не е речено да си роден талант, ами трябва да усвоиш някои умения. Да упорстваш. Научих и някои неща за себе си. Познах както победата, така и поражението. Можех да се бия по мой начин. Май добих и по-ясна представа за онова, за което говоря.

Но не спечелих важния за мен мач. От тогава се питам защо не проявих повече упорство. Защо не положих повече усилия? Дали това ме окачествява като човек и как? Костюмарче ли съм? Продължих да ходя на тренировки и да се трудя всеотдайно, но разбрах, че ми е трудно да пребивавам в червената зона на страданието — там, където се разкрива истинският характер и се отбелязва истинският напредък. Можех само да си представям какво означава да успееш в бокса, да не спиращ да се стремиш към този успех и сломяващата сърцето болка от постоянната работа. Можех да си го представя. Не можех да го постигна. И това ме изпълни с възхита към онези, които могат.

ИЗБОРЪТ

Имах само бегла представа от бокса. Известна ми беше частица от онова, което можеше да направи с човека. Като писател се радвах на привилегията да наблюдавам група млади боксьори. Видях как работят непрестанно, запазват вярата в себе си и в светли, и мрачни времена и как боксът ги преобразява. Те сами се изградиха като личностите, които са днес. Водач като Томас Столкър, артист като Люк Кембъл. Шампион като Антъни Джошуа. Всеки от тях въплъщаваше в себе си всичко изброено.

Прекарвах много часове сами. Тичаха, тренираха, обмисляха. Живяха години заедно. Насърчавах се. Помагах си, подкрепях се и се окуражавах, защото никой друг не можеше да го направи. Никой извън техния отбор не знаеше през какво минават. За никого от тях не беше лесно. В един или друг момент всеки беше претърпявал поражение. Някои преминаваха през не един неуспех, преди да постигнат целта си. Други печелеха и продължаваха да печелят, докато в момента на истината победата им се изплъзнеше. Но отново се надигаха. Ливърпул, Хъл или Уотфорд — не мястото, от което идваха, ги беше създало. Те бяха избрани в какви личности да се превърнат. Когато се проваляха, когато страдаха, показваха своята класа, показваха своя характер. Завръщаха се. И продължаваха да се борят. Да вярват.

Антъни слезе от ринга след финала на Олимпийските игри и дойдоха да го поздравят Одли Харисън и Ленъкс Люис. И двамата бяха бивши златни медалисти в свръхтежка категория. С големи фанфари Одли беше станал

професионалист във Великобритания. Когато преминава към професионалния бокс, отказва да сключи договор с организатор на мачовете и кариерата му е лишена от състезателна стратегия. Напуска сравнително възрастен аматьорите, пътят му тръгва към упадък. Губи сериозните мачове, в които участва, но въпреки загубите изповядва евангелистка вяра в себе си. Така стига до големите мачове, които му осигуряват големите хонорари. Но боксът не прощава. Превръща се в посмешище. Непрекъснато губи с нокаут.

Когато застана пред Ленъкс Люис, Джошуа се изправи пред последния велик крал в свръхтежка категория. Спокоен и разсъдителен на ринга, Люис е участник в две олимпиади. Преживява страховити поражения като професионалист, след които се издига отново на върха. Люис има своите мачове спектакли във Вегас, той е архетипът на шампиона.

Двамата олицетворяваха посоките от кръстопътя, на който заставаше Джошуа. Антъни имаше талант, но беше суров материал. Тежкият златен медал в свръхтежка категория, който носеше, му даваше име. Можеше веднага да осребри медала. Можеше да преследва парите, да поеме пътя на най-малкия риск, за най-голямото възнаграждение.

Но дали тогава щеше да стигне върховете, които имаше потенциал да покори? Джошуа трябваше да отиде там, където талантът му ще намери благодатна почва и ще успее като боксьор. Трябваше да усъвършенства уменията си, да овладее спорта си, да набележи целта си, а не да се стреми към големите възнаграждения, които ще пожъне от него. Антъни можеше да избере да бъде богат. Или да стане велик. Вместо просто да приеме най-изгодното финансово предложение, той трябваше да размисли какво би било най-добре за него като боксьор.

И въпреки цялото ухажване от професионалните среди в началото на юли 2013-а, Джошуа все още беше в залата на олимпийците. Имаше, разбира се, предложение да поднови договора си и да остане в олимпийската програма, но този договор остана неподписан. Друг договор също не беше подписал.

Кракът му се възстанови след операция и Антъни се върна към тренировките с подновена жар. Около него се чуваха гласове, каквито биха се появили около всеки в неговото положение. Залата в Шефилд се беше променила леко. Преместили бяха олимпийския ринг. Снимката на Джошуа украсяваше стената заедно със снимките на другите от отбора, получили медали от Лондон 2012. Когато вратата тук се затваряше за спортиста, външният свят оставаше от другата ѝ страна. Докато беше в залата, Антъни би могъл да се съсредоточи върху работата си с настроение и да помни само, че боксът е неговата най-върховна цел.

– Изведнъж получаваш достъп до добри треньори или хора в Америка, които искат да си говорят с теб. Ленъкс Люис иска да си говори с теб. Одли Харисън иска да си говори с теб. Мислиш си: „Майко мила, велико е“. После

изведнъж си на телефона до дванайсет вечерта и си твърде уморен, за да станеш сутрин за тренировка. Лесно е да не се разсейваш, просто трябва да се стараеш боксът да е винаги на първо място.

Въпреки изкушаващите предложения да иде в други зали за тренировка, Центърът в Шефилд го привлича. Обмисля възможностите за бъдещето си и е доволен да тренира в залата, макар сега да е в необичайната роля на спаринг партньор. Джошуа все още не е взел решение, но Джо Джойс, когото е победил в шампионата на АБА през 2011-а в Лондон, отива на Европейското през 2013-а. На олимпийския ринг в залата Джошуа и Фрейзър Кларк, друг боксьор от свръхтежка категория, който се изкачва нагоре в йерархията, поред играят срещу Джойс. Роб Макракън се е облегал от страни на ринга и тихо направлява различните роли, определя коя техника да упражняват, преди да промени упражненията в открита спаринг среща.

Джошуа е настъпателен. Дори в тази по-спокойна тренировка експлозивната му мощ личи, крошетото му е мълниеносно. Работи премислено с краката си, опитва се да намери равновесие.

– На боксовия ринг — казва Люк Кембъл — равновесието е най-важното.

Джошуа се развива като боксьор. Оценява точно развитието си.

– Голяма част от онова, което правеше боксирането ми успешно, беше формата ми, грубата сила — обясни ми той.

– Сега повече влияе техниката ми. Изплъзвам ли се от ударите, контраатакувам ли? Вече се боксирам повече. Преди беше „удряш ме веднъж, аз те удрям три пъти. Удряш ме два пъти, аз те удрям пет пъти“. Просто битка — кой от двамата ще излезе по-силен. Ако все така разполагам с елемента на по-голямата сила, но и имам техниката, тогава съм с няколко степени по-напред.

За него вече е обичайно след тренировката да остане в залата, започва да се занимава с упражненията си за врата и китките, да се набира на лоста. Отделя доста време за набиранията.

– Все ми казват да карам по-леко — призна ми той. — Имало опасност да прекаля с тренировките, обаче това са празни приказки. Мейуедър е най-добрият боксьор от моето поколение. И той е за тежката работа.

Фloyd Мейуедър е стремителен, опасен, жесток, превъзходен боксьор от съвременната епоха. Но не е единственият боксьор, който е пример за Джошуа. Той проявява притежание в ученето, когато иде реч за бокс, и гледа Шугър Рей Леонард, Аарон Прайър, Мохамед Али. Наблюдава великите. Изследва работата им с крака, създава собствената си основа.

– Ако остана все така посветен на бокса и се откажа да изживея двайсетте си, трийсетте си и така нататък години и живея само за бокса, ще се справя добре — уверява ме той. — Ако го приема за даденост, няма да напредна. Ако остана посветен на спорта, мисля, че добрите неща ще дойдат.

Джошуа е безценен талант. Едва четири години след като е прекрачил прага на залата във „Финчли“, достига върха на своя порт, спечелил е невероятното олимпийско злато само след четиресет и три мача. Работи върху уменията си, поддържа се физически, увереността му расте. Колко далеч би могъл да стигне? Това зависи само от него, от амбицията и усилията му.

– Имам още да работя — обещава той.

НОВО НАЧАЛО

- Дали излизаш на професионалния ринг, или излизаш на аматьорския, чувството е едно и също. Чувствата са все същите. Изпитваш същите притеснения. Психологически няма разлика.

И Люк Кембъл, като Джошуа, е спечелил злато на Лондон 2012. Всичко за него се е променило. Родният град на Люк Кембъл е Хъл и Хъл обича Люк. За професионалния му дебют се е събрало многочислено множество. На 13 юли 2013 г. в Крейвън Парк Стейдиъм, домът на отбора по ръग्би на Хъл Кингстън Роувърс, бе удивителна гледка. Стрелките на часовника приближават полунощ, а седем хиляди души са се събрали на поляната и крещат.

Люк имаше собствена съблекалня. Държеше притесненията под контрол. И преди се беше изправял пред огромна публика, но като тази — никога. Хората бяха дошли за него.

Кратка разходка по коридора. Излиза на хладния въздух. Излиза сред вика. Ревът го поглъща. Седем хиляди души са навсякъде около него. Стават от местата си по трибуните, тръгват през затревената площ, стигат чак до ринга в средата на поляната. Люк стои сред тях, а музиката и светлините раздират нощта. Тръгва, изражението му е непроницаемо, почти скръбно. Затичва се леко. Погледът му е насочен напред, не го отклонява дори когато от двете му страни към него се протягат ръце не за да го блъснат или бутнат, а за да докоснат рамото му, докато минава покрай тях.

Върви към ринга, тълпата се разделя пред него, качва се, сега вече е повече церемония, отколкото спортно събитие. Той е изгряваща звезда в професионалния бокс в крайна сметка, излиза за първия си мач, а атмосферата и мащабът на събитието са невероятни. За пръв път съм свидетел на подобно нещо. Химикалът ми отскача от бележника. Вълнението ме завладява.

Люк беше рожба на Хъл. Заминал. Обиколил и покорил света. И сега се връщаше, а неудържимата тълпа с рев изразяваше своето възхищение.

Силата на рева се извисява до кресчендо, когато Люк промушва слабия си крак през въжетата. Изправя се. Краката му може и да бяха тънки като

пръчки, но тялото му се беше наляло по време на отсъствието му от ринга. През 2012-а той беше категория петел, сега беше шейсет и един килограма и двеста грама и се боксираше в лека категория. Мускули опъваха кожата по раменете му, очертаваха се в областта на диафрагмата. Оставил беше униформата на аматьорите. Държи ръцете си високо, пореден развълнуван възглас се надигна от стадиона. Последния път, когато го видях, беше младеж. Вече беше мъж.

Срещу него на ринга стои Анди Харис, нов боксьор от професионалистите, издържал шест рунда с Томас Столкър в Ливърпул в полусредна категория. На теория трябва да е в състояние да даде някакъв отпор на Кембъл. На практика се оказва друго.

На стадиона няма нито една душа, която да желае доброто на Харис. Това би изпило у всекиго желанието за борба. Майк Бромби, треньорът от детството на Кембъл, е в неговия ъгъл за първата си професионална битка. Изпраща Люк. Харис, свръхнахъсан, се втурва да го пресрещне.

Мачът мина в мъгла. Кембъл се боксираше, сякаш никога не е отсъствал от ринга. Бърз и неуловим както винаги, отскочи назад при атаката на Харис. В същото време инстинктивно Кембъл изстреля кроше с водещата си дясна ръка. Ударът улучи Харис високо по слепоочието и той падна. Бяха минали едва няколко секунди от началото на мача. Ръцете и коленете му бяха на пода. Реферът започна да крещи задължителното броене в лицето му. Кембъл се движеше около него, притискаше. Крошетата летяха и Харис отново падна.

Надигна се. Олюля се. С десен прав Кембъл го просна на въжетата. Люк разбра, че това е финалът. Боксираше се безразсъдно, както никога не се беше боксирал при аматьорите, и се хвърли напред. Стовари с всичка сила двата си юмрука в Харис. Ударът раздруса жертвата му на въжетата и реферът застана между тях. Минута и двайсет и осем секунди след началото даде край на мача.

Кембъл отново вдигна юмруци във въздуха, изпълнявайки последното действие от ритуала, и остави тълпата да изпадне в екзалтирано състояние пред жертвата, която бяха пожелали.

Дали Кембъл щеше да премине при професионалистите? Да удря с юмруци гол до кръста, без да пропуска и една възможност.

– Тренирал съм да удрям някого, а не да ме удрят. Това е планът на играта, към който обичам да се придържам, когато съм на ринга — с усмивка ми каза.

Антъни Джошуа наблюдаваше мача от публиката. Прекарал беше година вън от ринга. Доста дълго време в очакване.

– Львът винаги е търпелив, преди да тръгне на лов — веднъж ми каза ведро.

Но при подобно съдбоносно решение: накъде да поеме, дали да остане при аматьорите, или да стане професионалист, мотаенето по-скоро създаваше впечатлението, че Джошуа всъщност нищо не обмисля, а по-скоро се люшка между възможностите някак по хамлетовски безидейно.

Залата на британските олимпийци в Шефилд имаше специално място в сърцето му. В много отношения Програмата го беше създала. Треньорите бяха сред най-добрите в професията си и бяха свършили чудесна работа с него. Подготвяли бяха кубинците, руснаците и казахстанците, които шестваха из света на аматьорския бокс. С Шефилд го свързваше емоционална връзка, тя го правеше част отбора и Джошуа не искаше да я прекъсне.

Но парите бяха в професионалния бокс и му се подхвърляха впечатляващи суми. Джошуа успя да устои на най-най-лудите предложения, подадени му непосредствено след Игрите. Приемаше предложенията от организаторите, но считаше за сериозно онова, което идваше от олимпийския отбор на аматьорите. Не се присъедини към британските „Лъвски сърца“ в Световните боксови серии, въпреки че много от съотборниците му го направиха. Не мислеше да се обвързва с нищо прибързано. Но наблюдаваше зорко сериите. Харесваше начина, по който представяха мачовете си, подготвяха събитието по-добре от който и да е професионален мач от ниско ниво. Допаднаше му да представя страната си. „Лъвските сърца“ щяха да му позволят да остане на британския ринг, да спечели повече пари и да запази мястото си в цикъла на Олимпийските игри.

Дали дарбата на Джошуа щеше да продължи да се развива със същия устрем без съоръженията за усъвършенстване на програмата в Шефилд? Тренировъчната зала на британските олимпийци може и да беше по-професионална, отколкото някоя зала за тренировки на професионални боксьори, но по-независимият спорт остро напомни защо този се нарича аматьорски бокс. В Обединеното кралство аматьорският бокс най-вече го биваше да се разцепва.

Програмата на олимпийците имаше врагове. Стоеше над Вътрешните нации, но разни хора в Шотландия и Англия не бяха забравили старите времена, когато сами отговаряха за себе си. Доброто финансово положение и достъпът до финанси предизвикваше завист. Управителният съвет на Аматьор-ската боксова асоциация на Англия беше забранила на боксьори от световните серии да участват в нейните национални шампионати с някакви „медицински съображения“ — действие, което лесно се изтълкува като злонамерен удар по британския олимпийски отбор. Не се знаеше какво друго може да постигне решението, освен да предизвика гнева на международното ръководство на спорта. Следващият „поразяващ“ удар се прицели в председателя на Британски бокс, Дерек Мап. Какво точно е сгрешил Мап,

остана неясно. За Програмата обаче беше изключително ценен. Дерек Мап подкрепяше боксьорите, когато имаха проблеми извън ринга. И не беше на този пост за пари; всъщност милееше за боксьорите и бокса. Когато Джошуа седеше до ринга на „Лъвските сърца“, Мап, без да го е грижа дали няма да се нарани, или да съсипе елегантния си костюм, се покачи сред публиката и седне до него. Договорът на Джошуа за следващия цикъл се обсъждаше. Мап настояваше да говори лично с Антъни. Жестът му беше хубав. Показваше, че го е грижа за Програмата.

Само че в шотландския аматьорски бокс влиянието му беше малко и искаше повече. Погрижиха се да изместят Мап и подкрепени от някои влиятелни ръководства, постигнаха целта си. Вътрешното политиканстване така вбеси Британския спорт, че заплаши да внесе промени във финансирането на олимпийския отбор, ако редът не се възстанови. АИБА не хареса как се развиват събитията и видя в тях добро основание да оттегли финансовата си подкрепа за „Лъвските сърца“. И така хоп, само след година се сложи край на британската версия на Световните боксови серии.

Английската асоциация на боксьорите аматьори не беше просто във война с британския олимпийски отбор, тя беше във война със себе си. Усилията им да разрешат собствените си управленски проблеми до такава степен влошиха положението, че бяха застрашени от банкрут. Черни облаци надвиснаха над бъдещето на аматьорския бокс в Англия.

А и АИБА не забрави обидата, която Управителният съвет на Асоциацията на боксьорите аматьори нанесе, като отстрани подкрепяните от тях боксьори, участващи в световните серии. АИБА временно отстрани английската федерация за нарушаване на правилата. По време на отстраняването английските боксьори не можеха да участват на международни състезания. Година след олимпийските игри, след успеха и възхода на спорта, породил хубави очаквания у всички, вместо да се гради бъдещето, царуваше хаос. Изключено беше в подобно състояние аматьорският бокс да привлече разсъдлив човек като Антъни Джошуа.

Аматьорският бокс има много положителни страни и несъмнено едно от най-привлекателните му качества е ясната му структура на състезанията. На Световното първенство през октомври 2013-а най-добрите аматьори се събираха в Аламат, Казахстан. Щяха да се бият един срещу друг и последният останал ставаше шампион. Просто. Смыслено. Предстояха и някакви нововъведения с компютърното отчитане на резултатите, предпазните каски бяха премахнати и се въвеждаше професионалната 10:9, 10:8 система за отчитане на рундовете. Така АИБА трябваше да проправи пътя за собствената си професионална лига — Асоциация на професионалните боксьори, състезанията, в която да започнат да се провеждат от 2014-а. Играта нямаше да бъде каквото е била. Джошуа,

Кембъл и останалите бяха последното поколение истински боксьори аматьори. Сега, когато другите бяха оставили този свят зад гърба си, Джошуа трябваше да помисли дали да ги последва.

Съгласно стандартното боксово уравнение Джошуа понастоящем беше на върха в света на аматьорския бокс. Една загуба можеше да навреди на възможностите му за печалба и рискът да не стане професионалист беше твърде голям. Всъщност на негово място не бих правил точно сметки. Като начало Джошуа беше достатъчно добър категорично и недвусмислено да спечели Световното, дори в Казахстан. Игрите на Общността в Обединеното кралство през 2014-а също щяха да са мащабно състезание и ако той вземеше решение да остане чак до следващите Олимпийски игри, тогава щеше да е само на двасет и шест: млад, особено за боксьор тежка категория. Уменията му до тогава щяха да са се подобрили значително. Професионалният бокс не е леко начинание. Никой не вярва на организаторите. Бойците могат да изгубят парите си или да размътят мозъците си, организаторите обаче успяват да се измъкнат сухи от водата, естествено непокътнати физически, а често и финансово.

Ако Джошуа възнамеряваше да премине към професионалния бокс, трябваше да бъде нащрек на ринга, но и извън него. Самият той го обобщи така:

– Според мен боксът е пълен с отчаяни хора. Но така е навсякъде. Около мен има добри хора, които ми помагат в бокса, и към тях се обръщам за съвети, с тях общувам. Нямам нужда да ме съветва някой непознат. Хората, на които имам доверие, са при мен.

Джошуа имаше осем договора пред себе си. Разглеждаше картите, които биха могли да диктуват новия му живот. Всички важни играчи в спорта бяха направили предложенията си. Вариантите бяха налице. Трябваше да си зададе въпрос какво иска. С кого иска да бъде?

В професионалния спорт положението беше още по-неясно от това в аматьорския. Професионалният бокс имаше напълно различна структура. Съществуваха четири уважавани „световни“ титли, но нямаше официално установен ред, по който да бъдат печелени. Използваха се твърденията на шампионите, които си съперничеха, въпреки че много рядко бяха принуждавани да се бият един срещу друг. Всичко се оспорваше. Все по-често шампионите правеха титлите значими. Важно беше на каква почит е даден боксьор, как го приемат, колко слава носи поясът, който притежава. Колкото и неограничаван от вериги да е капитализмът, който управлява индустрията на боевете срещу награда, егалитарният елемент е останал. Спечеленото доверие на почитателите прави шампиона. Да, Джошуа беше спечелил олимпийския турнир по бокс. Но искаше да е и световен шампион в тежка категория. Обмисляше положението.

– Докато решавах, Световните боксови серии процъфтяваха, „Лъвските сърца“ се справяха добре. Мислех си „Може и да участвам“. А малко по-късно Световните серии бяха спрени. Остана само Асоциацията на професионалните боксьори, която не е солидна организация, все още не е солидна. Тя е в период на проба — грешка. Знаеш ли, мислех си, че за мен те са възможност за развитие, понеже Асоциацията на професионалните боксьори е като половин стъпка към преминаването към професионалните боксьори. Затова предпочитам да извървя целия път на професионалния боксьор и да стана номер едно в професионалния бокс.

Джошуа изключи договорите, които щяха да го задържат аматьор и в отбора на олимпийците на Роб Макракън.

– Очевидно беше, че Роб иска да остана аматьор, мисля, че и много треньори го искаха. Въпросът беше докъде бих могъл да стигна в следващите четири години и къде ще бъда след това. Но бях непреклонен. Знам какво искам да правя. Едно харесвам в олимпийския отбор: когато и да им позвъня, винаги ще ми отговорят. Затова мога да им позвъня по всяко време, дори и да съм станал професионалист, а те са искали да остана аматьор. Ако кажа, че съм позагазил, че ми трябва съвет за дадена ситуация, те с радост ще вдигнат телефона да ме изслушат. С такива отношения се разделяме. И съобщих на всички решението си, че няма да се връщам в отбора. Преди да си тръгна миналата седмица, им го казах. Мисля, че това беше най-доброто, което можех да направя. Дълбоко в себе си, според мен, те знаеха, че трудно съм взел решението. Но вярвам, че също така знаят, че професионалният бокс е много труден.

Организаторите са изключително важни за кариерата на боксьора. Те уреждат събитията, организират мачовете на претендентите. Имат отговорността за най-важния елемент от кариерата на младя боксьор: да решат на кого да продадат телевизионните права за мачовете му. Еди Хърн държеше юздите на „Мачрум Спорт“, компанията на неговия баща Бари, която се развива и разраства, за да се превърне в най-голямата агенция за професионални боксьори в Обединеното кралство. За радост на Хърн, той има договор за изключителни права с телевизионния конгломерат „Скай Спортс“. Франк Уорън, другият голям организатор на мачове за професионалисти във Великобритания, беше създал собствен, специално посветен на бокса телевизионен канал, Бокснейшън.

Организаторите обикновено избират противниците така, че да развият кариерата на бъдещата звезда в професионалните боеве с помощта на съперниците му на ринга. При сключването на сделките целят по-голяма слава за своя боксьор и да му създадат здрави основи, докато задават посока на кариерата му, и в идеалния случай го насочват към спечелването на титли. Стремещът им е техните боксьори да стигнат най-далеч по най-бърз начин.

Добрият организатор може да се превърне в архитект на успешната кариера на боксьора.

По правило в първите десетина професионални мача подбират опитни боксьори за съперници на бъдещите звезди боксьори и постепенно започват да търсят по-трудни противници, да подтикват младия боксьор да премине към следващото ниво. Моделът на работа на агента ги подтиква в най-голяма степен да намаляват риска (а следователно и вълнението) в състезанието, но срещу най-голямо възнаграждение.

В същото време някои от най-зрелищните и ожесточени разриви в боксовите среди са между боксьори и техните организатори. Разривът настъпва, защото боксьорът иска да взема парите, които заслужава. В крайна сметка той е човекът, който се боксира. Организаторът трябва да осигури най-важните боеве. Боксьорът не иска да бъде уловен в договор с човек, за когото се опасява, че не взема верните решения или не се справя със задълженията си.

Боксьорът, когото считат за бъдеща звезда, получава предложение за включена трансферна такса и хонорар за всеки мач. Колко мача ще има на година, колко рундове ще имат мачовете, в които участва, колко години ще трае договорът, са различни аспекти от сделката. В идеалния случай боксьорът разполага с мениджър, който представлява интересите му, и с треньор, който да му помага в изграждането на кариерата. Те ще взимат процент от онова, което организаторът плаща на боксьора.

Боксовият импресарио трябва да осигури на боксьора си мачове, които се радват на интерес и се провеждат пред желаета да купи билети публика. Той трябва да продаде телевизионните права за събитието на телевизионен канал с голяма аудитория и да уговори мачове срещу противници с различни стилове, от които боксьорът да може да се учи и да изглежда достойно срещу тях.

Антъни Джошуа — златният медалист в свръхтежка категория от свръхуспешни за британския бокс Олимпийски игри, проведени на родна земя — беше млад боксьор с потенциал да се превърне в невероятна звезда и можеше да очаква предложения за стотици хиляди лири. Можеше да спечели много. Това означаваше и че едно лошо решение можеше да му донесе огромни загуби.

Хърн впечатли Джошуа с ненатрапчивостта си. Организаторът не прояви нетърпение, не му звънеше непрекъснато. Прояви увереност.

– Искам, когато подпишеш с мен, да се чувстваш уверен — такъв е подходът на Хърн.

Хърн счита, че „Мачрум“ ще са подходящата компания за Джошуа. Наясно е, боксьорът обмисля и проучва и други възможности, но за Хърн това е без значение.

– За нас няма проблем — казва Хърн. — Виж какво ти се предлага и съм сигурен, че ще се върнеш при нас.

Джошуа прави проучванията.

– Обиколих ги и си направих домашното — спомня си той.

Можел е да последва Антонио Огого в САЩ и да потърси американски организатор. Боксът в тежка категория преживява бум в Германия. Братята Кличко, Владимир и Витали, които притежават всяка световна корона и пълнят футболен стадион всеки път, когато надянат ръкавиците.

– Боксът е малък свят, затова, когато говориш с някой организатор, друг те е видял. Мисля, че повечето организатори започнаха да дават предложенията си. Повече играчи се включиха, финансовото предложение на „Мачрум“ беше добро, наистина добро. Има някои богати момчета в Америка, които не знаят много за бокса, искат да участват в кариерата ти и ти подхвърлят разни възможности за купища пари. Но когато пресметнеш колко пари ти предлагат за колко време, виждаш, че не са чак толкова големи. Американските договори бяха за по пет, по шест години. Твърде дълъг период да се вържеш. Затова не ми излязоха като сметка. Сумите бяха грамадни. Ако днес подписвах и мислех само за парите, щях да съм в Америка и да отложам дебюта си за след две години, защото те ще има да чакат сделките за телевизионните права. И каква Америка? Аз съм англичанин. Никаква работа нямам там. Договорът не предлагаше нищо, което да ме интересува. Европа? Пак казвам, аз съм англичанин, искам да съм тук. А пък и „Мачрум Спорт“ точно в момента имат пълен контрол над бокса. Спрях се на тях. Срегнах се първо с Еди, накрая се срегнах пак с Еди. Голям кръг направих.

Връща се отново в „Мачрум“. Хърн редовно организира мачове на боксьорите си. Има договор за изключителни права със „Скай“. Телевизионният канал няма конкуренция, а компанията на Хърн организира най-лъскавите събития и имат дълга и впечатляваща история в бокса. Могат само да се радват, ако Джошуа е с тях. Няколко дни преди първата годишнина от церемонията по откриването на Олимпийските игри Антъни сяда пред последния си договор. С химикал поставя подписа си на хартията.

– Край — казва той. — Цялото мислене приключи. Започва се. Няма връщане. Никакви емоции, нищо.

Пореден избор. Като този, когато започваше в бокса, когато избра да живее живота, който трябваше да води като спортист, когато реши да усъвършенства представянето си на ринга. Отново избра нов живот. Трябваше да подготви тялото, способностите и уменията си, за да стигне там, където си е поставил за цел да стигне.

Първият му мач е определен за 5 октомври 2013 година в лондонската зала „O2“. Спектакълът е в чест на Джошуа. Той реши да го нарече „*carpe diem*“, което на латински означава „улови мига“.

– Това е нагласено. Щом подписахме, имахме дата и още три други дати поред, това ми и трябваше, да съм в действие и да ми плащат добре — казва той. — Тази година е кратка. Нека да приключим годината. Да отбележим няколко победи. Да свикнем с бокса без каска, без потник. Да привикнем към истински, закоравели почитатели на ринга. А следващата година ще си поставя нова цел, ще бъде 2014-а. Нека тази година да свърши без травми, нека съм съсредоточен, посветен, с ново ниво на спортната форма и ще бъда готов за 2014-а. Знам дългосрочната си цел, но ще се съсредоточа върху краткосрочната. Защото ми предстои дълъг път.

И добавя:

– Целите ми. Всички сме наясно каква е дългосрочната ми цел. Това се разбира от само себе си.

Сега той е най-голямата британска надежда в тежка категория. Неговите предшественици Одли Харисън и Ленъкс Люис хвърлят тежката си сянка върху него. Дали Джошуа ще бъде поредният шумно рекламиран голям боксьор, който ще се превърне в разочарование? Или ще оползотвори добре суровият потенциал, който несъмнено притежава? Щом успя да спечели олимпийското злато четири години след като е тръгнал от нулата, докъде може да стигне в професионалния бокс за същото време?

Печатът вдигна сериозен шум, чувстваше се дори нотка сдържан, съвсем британски оптимизъм. Известни бяха някои разочарования от миналото. Но Джошуа можеше да се окаже човекът, който да донесе най-голямата награда за всички.

– Хората имат хубави очаквания към мен, но сега трябва да отговоря на тях. Знаеш какво имам предвид. Това е следващият етап. Трябва непрекъснато да има положително отношение. Трябва да продължа да печеля. Чувствам се изпълнен с енергия. Научавам много. Затова да посрещнем първия съперник. Ще има нерви и така нататък. Да не виря глава, да поздравя публиката и просто да се боксирам, както знам — каза той. — Опитах да се боксирам с ръкавици от три унции (*Двеста осемдесет и три грама. - Б. р.*) — добавя може би с ентузиазъм, може би с известен трепет — можеш да счупиш тухла с тях.

Джошуа надали е научил много от леките удари, които е получавал в началото на кариерата си. Нито пък запалените по бокса зрители се славят с търпението си. Колко време ще търпят Джошуа да блъска някой средна работа боксьор, докато преминава през задължителното трупане на опит, за да получи накрая важен мач, тепърва ще става ясно. Това представлява стандартното чиракуване на професионалните боксьори, през което са

преминали всички шампиони. В бокса не ти е позволено да изгубиш и с този подход те обуздават. Дори тогава пътят към световната титла не е гладък, независимо че днес всяка категория има по четири световни титли. Участието в двубоя за британски пояс не е задължително. Амир Хан стана световен шампион два пъти, без да има нужда от титлата. За Ленъкс Люис този мач е ключов в развитието му. Организаторът е длъжен да осигури напредъка на боксьора, да преценява срещу кои съперници да го изправи, как да го издигне, да изгради позицията му в световните ранглисти на различните организации за професионален бокс. Ако боксьорът е на добра позиция, достатъчно известен, за да направи един голям мач значим, тогава организаторът трябва да избере за коя титла да се бори, да изработи план, който да предотврати отхвърлянето на неговия човек, или да му намери шампион, когото да победи. Няма нищо общо с тениса.

– Мисля, че Ленъкс е най-добрият британски боксьор, който сме имали — казва Джошуа. — Искam да се пробвам и също да ме наричат един от най-добрите британски боксьори. А след като нареждам името си до това на Ленъкс, очевидно става дума за световен шампион. Това имам предвид. Поясите на световните шампионати са едно. Но моят стремеж е да стана най-добрият боксьор. Мога да се запусна, да не тренирам, да мечтая да стана световен шампион и просто да излизам на ринга и да се бия. Знам, че трябва да се съсредоточа върху тренировките си, да се развивам, да подобрявам формата си и да побеждавам. Всички шампионски пояси просто си идват на място. Докато върша тежката работа, всичко ще си идва на място. Не мога да мечтая за титлата и да не работя. Затова основното ми задължение е да стана велик боксьор. След това, мисля, всичко ще се подреди. Това е. Просто продължавам да тренирам здраво.

Без значение дали ще му хареса, или не, Джошуа трябва да е наясно, че сега е повече от състезател. Вече не разчита на сигурността на олимпийската програма; той е навън в непрощаващия свят на професионалистите, много очи са обърнати към него и го гледат като човек, от когото могат да получат много пари. Трескавата параноя често се бърка с разсъдливост, когато се подхожда към този нов спорт. Той е навън и ако възнамерява да успее, ще трябва сам да се грижи за себе си.

– Наистина искам да подражавам на олимпийската система и да я въведа в професионалните среди. Виждал си ме да се бия, знаеш, че съм участвал в тежки боеве. Трябва просто да съм сигурен като професионалист, че стигне ли се до дванайсет рунда и наистина стане трудно, ще съм сто процента готов. Това отнема време. Чувствам се като преди скок. Трябва да мина тренировките, да живея правилно, да печеля, както и да премина през всички онези велики, велики неща; превръщането в символ, в легенда,

превърщането в марка идва след това. Вниманието ми е насочено основно към задачата да се превърна в най-добрия спортист, който мога да бъда.

Това е стъпка в неизвестното. Нищо не е гарантирано. Джошуа има талант, но той няма да му осигури успеха, какво ли остава за щастието. Антъни се е посветил на възможността, която се разкрива пред него. Сега наистина всичко се свежда до това да „улови мига“.

Всички ние рано или късно порастваме. Не всички *уволняваме* младостта си с отметка с химикал. Но дали го осъзнаваме напълно, или не, в един момент ние излизаме навън в света, където няма авторитет, който да ни напътства. Никой няма по-добра представа по кой път да поеме от самия човек. Изведнъж се оказваш мъж и пътят е твой.

Залозите може и да са били високи, драмата впечатляваща, опасностите огромни, но Джошуа все пак се изправя пред същата задача, пред която се изправяме всички ние. Да открием път, там навън, да се запитаме „Кой съм аз?“ и след това да потърсим отговор, с който да живеем. Истинската задача на Джошуа не е да се задържи високо и да убеждава света, че не е превъплъщение на Одли Харисън. Нито пък е да убеждава останалите, че би могъл да е следващият Ленъкс Люис. Той трябва да се помъчи да е Антъни Джошуа. Каквото и да се окаже той.

— Аз съм следващият Антъни Джошуа. Аз съм си аз — усмихва се той. — Може ли да живея?

Може ли да живея? Обичам да се боксирам, това е. Не се опитвам да бъда... Не искам да приличам на друг. Големите боксьори са вдъхновение. Отнасям се към тях с уважение. Но сега е моето време. Моята епоха. Това време е различно. Различна епоха, с нови боксьори, други хора. Затова ме оставете да живея. Оставете ме да бъда себе си.

Само това мога да кажа по темата. Наистина.

ЕВОЛЮЦИЯТА НА ШАМПИОНА

Антъни Джошуа слезе от ринга и тръгна обратно през публиката в „O2 Арена“ в Гринуич. Следваха го екипът от неговия ъгъл, приятели и тълпа от журналисти. Джошуа видя познати лица сред публиката от двете страни, познати от вкъщи, от Шефилд. Протягаше ръкавица да удари юмрук или просто кимаше с широка усмивка. Процесията го следваше, докато той вървеше към тихия коридор и задните помещения на „O2“. Първият му професионален мач беше приключил. Отне му две минути и четиресет и седем секунди.

Джошуа искаше да направи нещо различно с първата си битка като професионален боксьор. Противникът му Емануеле Лео не се беше боксирал

срещу известни имена. Но от Италия Лео беше донесъл безценен документ, личен рекорд без загуба 8:0. Не приличаше на обичайните боксьори — онези, които предлагат на изгриващата звезда нещо като тренировка, а не бой.

Джошуа беше неспокоен на ринга под светлината на прожекторите в „О2“. Очевидно беше притеснен.

Братовчед му Бен, който преди години го беше завел в Клуба по бокс „Финчли“, беше направил своя дебют в мач от същата програма.

– Да си взема ли бинтовете? — тревожно го беше попитал Антъни преди мача. Чудеше се как се постъпва с бинтовете, които секундантът му ще увие около юмруците и китките, за да ги предпази под ръкавиците. Джошуа дори си обърна гащетата погрешка и така излезе на ринга. За щастие, никой не забеляза.

– Все едно влизаш в битка — по-късно ми сподели Джошуа.

– Сега вече е професионално. Трябва да е по-добре от преди. Не мога да живея от постигнатото дотук.

Вече на ринга, Антъни не се разтакаваше, уцели с ляв тялото на италианеца, но не премери достатъчно разстоянието. Ами ако подходи отдясно? Щеше ли златната възможност да се изплъзне от хватката му? Това беше бокс тежка категория, биеше се срещу едър съперник с тежък юмрук, опасен за всекиго, дори за олимпийски шампион. Десен, нанесен от разстояние, докосна Лео. Съперкът със задната ръка изправи италианеца. Отново десен стовари в средата на тялото. Лео залитна и за по-сигурно влезе в клинч. Джошуа атакуваше трескаво, а и така далеч превъзхождаше по сила Лео. С ожесточение заби комбинация „ляв-десен“. Италианецът не съумя да го отблъсне. Джошуа го порази силно с тежък десен. Лео потъна. С последен десен в челюстта Джошуа го просна. Може и да беше отсъствал от ринга повече от година, но се биеше по инстинкт.

– Не помня... просто го ударих, естествено е — обясни той. - Трябва да запретиш ръкави, да се противопоставиш, а не да се втурнеш на сляпо. Защото тогава е лесно да загубиш, а аз не искам да загубя.

Сега вече имаше време да осмисли къде е.

– Искам да използвам възможността добре — каза пред мен той. — Искам да ме уважават, да се състезавам с момчета, които могат да се боксираат и също като мен са на ринга, за да спечелят. Искам да ме уважават и извън бокса.

Големите олимпийски златни медалисти досега не са били убедителни. Професионалният боксьор трябва да изглежда опасен, да бъде магнетичен. Такъв именно се показва Антъни Джошуа, когато затвърди авторитета си при своя втори мач срещу Пол Бътлин в Шефилд. Боксьорът от Рътланд беше типичен професионален боксьор със средни качества; имаше повече загуби от победи, но знаеше как да се държи на ринга. Бътлин умееше да се боксира.

Джошуа обаче се прицели в брадичката му с върховна сила. Лявото му кроше се промъкна и разби защитата на Бътлин. Джошуа веднага стовари десния си юмрук в главата му. Прав удар със задната ръка го просна на пода. Реферът немилостиво го остави да продължи. Джошуа го подгони към въжетата. Целта му беше да го приключи с нокаут. Видя се, че едно кроше причини силна болка на Бътлин. Той се наклони на една страна, дори потрепери от болка през пелената от кръв. Отпусна ръце, остана открит. Този път реферът му спести финалния удар.

Джентълменският свят на международния бокс за аматьори остана зад гърба на Джошуа. Професионалният бокс беше кървав спорт и видяното допадна на публиката.

– Независимо дали съм, или не съм част от най-важния мач в афиша, мислено съм с нагласата, че аз съм важният. Трябва да направя спектакъл. Имам какво да докажа и мисля, че точно така се чувства всеки боец, от новака до опитния — казва Антъни. — Боят си е бой, без значение дали си в подгрыващите мачове, или си основната атракция. В сърцето на боксьора залогът винаги е всичко или нищо.

Върна се в Лондон, в „Йорк Хол“ в Бетнал Грийн, малката, много обичана боксова зала, където беше спечелил първата си аматьорска титла. Този път — през ноември 2013-а — му е отделено време в най-гледания пояс на „Скай Спортс“. Името му е на афиш за един от турнирите им. — Професионалисти, състезание за професионалисти в три рунда на елиминационен принцип. Мачовете в състезанието са за тежката категория и това именно издание на турнира се оказва изтощителен, потискащ спектакъл дори за зрителите. На Професионалисти участват застаряващи боксьори, такива, които са изгубили форма и се бият за наградата в брой. Сянката на Джеймс Тони, някога велик боксьор в средна категория, също е сред тях. Не му е мястото тук. Майкъл Спрат, бивш европейски шампион, накрая печели състезанието. След по-малко от година в Ливърпул той ще изгуби още след първия рунд от Джошуа. Съдбата отсъжда на Тони, който се мъчи изтерзано далеч от своя американски дом, да изгуби полуфинала в три рунда в Ист Енд, Лондон. Неговата история е приказка с тъжна поука. Може да достигнеш върховете на спорта, но ако си податлив на саморазруха, боксът ще те сдъвче и изплюе чак на дъното.

„Йорк Хол“ е пълен с велики личности. Там с екипа от телевизията е Лари Холмс. Той е един от най-великите боксьори в тежа категория, въпреки че завинаги ще остане в сянката на своя предшественик, а накрая и жертва, Мохамед Али.

До ринга е Майкъл Уотсън. Получил ужасна травма в мача си срещу Крис Юбанк през 1991-ва, чудо е, че лондончанинът изобщо оцелява. Излиза от комата с частична парализа. У него има невероятно достойнство. В

личността му могат да се видят сенките на преживяното усилие, страховитите опасности, които дебнат в бокса, и характера на мъжете, които се изправят срещу тях.

Джошуа не може да си позволи да мисли за емблематичните фигури около него. Експлозията му трябва да заслепи публиката извън ринга. Постига целта, като засипва с удари Хрвойе Кисицек. Хърватинът отново се организира, атакува яростно, на свой ред отвръща с порой удари с водещата, притиска го в близък бой, за да предотврати трудностите, които го чакат при дълъг бой. Джошуа му нанася ляво кроше. Още в първия рунд действията на Кисицек вече са станали накъсани, губи баланс. Джошуа се извисява над него. Нанася едно след друго яростни крошета по тялото и главата. Нападението на Кисицек е вяло. Боят е между неравни съперници.

Левият удар на Кисицек е безплоден. Юмрукът му отскача от Джошуа, който мълниеносно отвръща с десен. Точен ляв, веднага нанася удар с дясната ръка, вече е излишно да нанася ляв. Кисицек пада на ринга. Надига се някак, Джошуа го връхлита отново. С юмруци изблъсква хърватина към въжетата. Толкова е владен в задачата да приключи мача, че прегръща рефера през рамо, когато се опитва да ги прекъсне. Джошуа не спира, удря по жертвата си на въжетата — нагласата на заличителя — най-накрая реферът се намесва.

Как слиза от ринга и дава интервю на Лари Холмс, за Джошуа е като сюрреалистичен сън.

– Не се втурвай. Не тичай, преди да се научиш да ходиш — съветва го великият боксьор.

В бързия възход на ранната кариера на Джошуа настъпва пауза, когато получава травма в дясната ръка. През февруари 2014-а обаче е готов за национално турне. Първата спирка е „Моторпойнт Арина“ в Кардиф. За съперник му избират местен боксьор, Дориан Дарч. Дарч има баланс 7:2 и вероятно ще напада с тежки удари.

Дарч полага усилия, дори нанася приличен десен. Тежкия десен юмрук на Джошуа обаче го сгъва. Боксьорите рядко показват болка, но Дарч изкривява лице, когато се втурва напред, не може да се сдържи; боли го, вижда се. Джошуа го приковава към въжетата и го засипва с удари с две ръце. Уловил го в клопка. Уелсецът успява да се измъкне с ляво кроше, превива се от болка.

За втория рунд Джошуа се надигна пръв от стола и веднага намери своя ритъм. Ударите ваят. Насочва ги около протегнатите ръце на Дарч. Юмруците му не пропускат и разбиват последните следи от съпротивата на уелсеца. Последно ляво кроше и Дарч се олюля, краката му се прегънаха. Край на боя.

Изненадващо, Джошуа е ядосан на себе заради мача.

– Трудно е да намериш ритъма си в първите четири минути от боя — въздъхва той, възкрателен е почти като Люк Кембъл.

– Не успях да направя това, което възнамерявах. Но вървя напред и нагоре. Сега ще пообиколя, ще посетя различни места, ще поогледам и ще се запозная с различна среда. Историята ми ще се развива постепенно.

Месец по-късно Кардиф е останал зад гърба му. Джошуа е в Глазгоу, в съвременен изложбен център на брега на река Клайд, място с десет хиляди зрители, построено за мача за световната титла. Джошуа участва в подгриващия мач, съперник му е местният герой Рики Бърнс, който изиграва своята роля. Ляво кроше в контраатака праща съперникът му Хектор Авила да се търкаля на пода, без да може да стане при броенето на рефера. Но най-важен е начинът, по който публиката посреща Джошуа. Младият боксьор е изминал дълъг път от Лондон. Десет хиляди шотландци може и да са дошли на мача заради Бърнс — техния шампион, но се стичат през огражденията и се настаняват на местата си в залата, за да видят пристигането на големия човек. Невероятен рев изпълва залата, атмосферата е изумителна, докато Джошуа върви към ринга с тартанова пола върху гащетата си, а от озвучителите гърми „Петстотин мили“ на Проклеймърс.

– Много приличаше на финала на Олимпийските — смее се Джошуа по повод трескавата атмосфера.

Славата и популярността му бързо нарастват. През май 2014-а за миг добива представа какво го чака в бъдещето. Карл Фроч играе отново срещу Джордж Гроувс. Дватамата изпитват изгаряща антипатия един към друг и това проличава в мача. На стадион „Уембли“ присъстват осемдесет хиляди души. Грандиозно събитие. Джошуа участва в подгриващата част. По време на неговия мач все още е светло и все още на стадиона има свободни места. Но на толкова огромен стадион, побиращ такава многочислена публика, дори с открит покрив и без всички места да са заети виковете на присъстващите, само говорът им даже е достатъчен да изпълни с грохот пространството и да се отприщи мощна звукова вълна.

– Опитвах се да не се замая. Различно е. Наистина е различно. За първи път се боксирах на открито, не ми се е случвало дори в кариерата ми като аматьор — довери ми той. — Има и много психологически умения, които боксьорът трябва да усвои.

На ринга Джошуа застава в центъра срещу боксьор, когото прекрасно познава. Мат Лег не е боксьор, блестял с някакви качества. Победите му превишават числено загубите, но му се носи нерадостната слава на човек, изгубил предишната година в „Йорк Хол“ от Джеймс Тони — боксьора с окаяна съдба. В своята накъсана кариера Лег е започнал да тренира с Рики Инглиш, първия треньор на Джошуа. Човекът от Уотфорд всъщност е бил след него.

– Много уважавам като човек, а и като противник — казва олимпийският медалист.

Преди това смаяният Лег се е усмихнал:

– Как да ни хрумне, че ще се боксираме един срещу друг на „Уембли“? Джошуа, разбира се, далеч го превъзхожда. Той се е развивал, усъвършенствал.

– Преминах през много изпитания в кариерата си благодарение на моя хъс и на решимостта ми. В момента съм на етап, в който искам да започна да използвам движения с глава и подвеждащи удари, нападение. Вече се чувствам уверен при защитата от ударите. Понякога в бокса излизаш извън обсега, защото играта е да удариш и да не те ударят. Случва се именно затова да се боксирам извън обсега, пробвам и нападам, за да нанеса удар на съперника си. Но се чувствам по-удобно в обсег, близо. Защита, после бум, бум. Това ми е нагласата в момента. Трябва просто да я пренеса на ринга.

На ринга Лег се хвърля в атака да пресрещне Джошуа. Дори отправя ляво кроше. За частица от секундата ударът разстройва Джошуа, но той скоро се залавя с жестоката си работа. Стоварва десен ъперкът в защитата на Лег. И го просва, нокаутира го за няма и половин рунд.

Едва тогава Джошуа насочва вниманието си към публиката в далечината, настанила се по местата в огромния стадион около него. Това е място, с което би могъл да свикне. Трябва да приеме бремето на това напрежение, да е бъдещият шампион, каквото е желанието на всички.

– Сега не бива да се затварям. Трябва да се наслаждавам, и толкова. Да вървя с изправени рамене. Да гледам към всички тези британци, които подкрепят бокса.

Джошуа е готов да приключи с мачовете срещу обикновени боксьори. В Ливърпул и Манчестър срещу него ще участват двама ветерани. Прегазва ги. След това е отново в „Екоу Арена“, Ливърпул, срещу Мат Скелтън. Страховитата „Бедфордска мечка“ се надига, готова да го връхлети. Четиресет и седем годишен, минаващ през телата на съперниците си ветеран, който е все още достатъчно свиреп, за да затрудни, дори да победи, изгряващи надежди от по-малък калибър. Идеята е, че той е достатъчно нахъсан да се качи на ринга и да помачка Джошуа. За кратко поне. Скелтън го бива да се прилепи към гърдите на другия боксьор, да се наведе над него и да го премаже с юмруците си, да му изпие силите.

На Джошуа тия методи са му чужди. Изправя се срещу страховития ветеран на ринга и не му оставя възможност да мръдне. Скелтън е безпомощен пред силата му. Джошуа го смила. Забива кроше със задна ръка, следва ъперкът. Десният юмрук нанася точния удар и Скелтън рухва. Опитва се да отвърне на Джошуа, който скача отгоре му и стоварва в него ляво кроше. Замахва с

дясната ръка към тялото на противника си и Скелтън се свлича по въжетата. Подпухналото му око вече е затворено. Реферът слага край на мача.

– Наблюдавате еволюцията на следващия световен шампион в тежка категория — обявява агентът Еди Хърн.

Нормално е за организаторите да изказват бомбастични твърдения относно боксьорите си. Но в думите на Хърн за Джошуа има истина. Младият боксьор има едва седем мача като професионалист, но е спечелил определения брой рундове, победил е съперниците си в чисти единайсет рунда общо. Когато представителите на семейство Хърн поглеждат към него, разбират, че виждат печалба от сто милиона британски лири, стига всичко да върви по план. А и Антъни, мъжът, който понася и нанася удари, също трябва да спечели някакви пари.

Англичанинът наистина получава важна подкрепа. Джошуа праща писмо по електронната поща до световния шампион в тежка категория. Владимир Кличко, когото Антъни счита за „най-великия професионален боксьор“, го кани за спаринг среща.

Кличко притежава шампионските пояси на WBO, WBA и IBF — три от четирите световни титли, и в този момент се подготвя за очакващото го тежко изпитание срещу българина Кубрат Пулев. Разположил е тренировъчния си лагер в живописна ловна къща в Щанглвирт, в австрийската част на Тирол. Облекчил е режима си. Високият два метра исполин вече не тича, за кардиоваскуларна тренировка използва плуването и участва в спаринг срещи, в които рунд след рунд усъвършенства и поддържа боксьорската си техника на майсторско ниво. Кличко има обичая да избира изгряващи звезди за спаринг партньори. Така може да ги прецени добре, да проучи слабостите им, което ще му е полезно, ако наистина се случи да излязат един срещу друг в боксов мач. Използва спаринг срещите и за да им покаже кой командва на ринга. Сделката носи ползи и за другата страна. Джошуа получава двайсет рунда безценен спаринг срещу шампиона.

– Когато тренирам, се стремя най-вече към вътрешно спокойствие. Знам, че говорим за слава, пари и така нататък, но се налага да пазите гладиаторския дух. В планината си, съсредоточен си и единственото, за което можеш да мислиш, е боксът... Отидох в Тирол по собствено желание. Трябваше да прищпорвам себе си след тренировки, да се занимавам сам. Страхотно беше. Как само е изградил тренировъчен лагер — с танал си шампион и си се оттеглил там, изключително е. Много първично. И дава невероятни резултати.

Такъв е стилът на Кличко. Оголил е изкуството си до основи. Кроше, кроше, пак кроше. Вкарва тежък десен или силен ъперкът. Работата с крака е основна, с крошето преценява дистанцията. Мисли ясно, спокойно.

– Води прост живот и тренира усърдно. Не се опитва да обикаля и да се показва като най-големия в тежка категория. Доказва се пред себе си. Не се опитва да блести с парите си. Знае какво има, знае кой е — впечатлен е британецът.

По време на тренировъчния лагер Джошуа привлича вниманието на шампиона. Кличко си спомня:

– Спортната му натура личи, и то как. Много е атлетичен и ми се струва доста борбен при тренировъчните срещи. Храним уважение един към друг, но и се състезаваме един срещу друг. На спарингите и двамата доминирахме. Нито аз съм доминирал повече, нито той. Доста равностойни бяхме.

Самочувствието на Джошуа нараства. През септември 2014-а се боксира в „Манчестър Арина“ срещу Константин Айрих, едър казахстанец, установил се в Хамбург. Под прожекторите на ринга Антъни е спокоен. Остава юмруците си да летят бързо. Ръцете му се движат ниско — напомняне за старите навици от времето, когато му липсва опит. Безразсъдството му носи в себе си рицарски дух. Само дете не се размива на странния плъзгащ се удар на казахстанеца. С усмивка си играе с трътлестия Айрих, държи жертвата си на върха на изправения си ляв юмрук. Мачът влиза в третия рунд, най-дългият мач, в който Джошуа е участвал като професионалист, въпреки че е така по-скоро заради негова прищявка, отколкото заради някакви усилия от страна на противника му.

– Тренировките са смазващи. Боят трябва да е лесната част. Боят трябва да е частта, която носи радост — обяснява той след това. — Тези момчета не са в моята категория. Аз се забавлявам, просто навъртам рундове.

Отпуснал се повече, отколкото трябва, Джошуа се пробужда и започва да нанася тежките удари. С десен прав пробива защитата на Айрих. Повторя удара, за да изблъска казахстанеца към въжетата. Айрих не е в състояние да го държи на дистанция. Джошуа го поваля на едно коляно. Довършва атаката с последен, яростен ъперкът, стоварен в приведената фигура. Единствената утеха за Айрих остава подът. Само че се увлича и пак се надига. Разкайва се мигом за решението си и се отдръпва, защото Джошуа се приближава със зловеща скорост и го връхлита. Десният му юмрук се изстрелва към Айрих. Джошуа се извъръща обратно на часовниковата стрелка, вдига лявата си ръка и с цялата тежест на тялото си нанася удар в лицето на Айрих. Повече не е необходимо да прави. Мачът е свършил.

– От осемнайсетгодишен се трудя къртовски. Не съм се променил за една нощ. Постоянно съм се стремял към победата, дори когато ми липсваше опит като аматьор. Винаги съм имал желанието да се кача на ринга и да причиня болка на съперниците си, да ги надвия — признава Антъни. — Тези момчета са на ринга, за да посрещнат резултата от усилията ми през последните седем

години. Няма да позволя да се случи друго. Няма да позволя на тези момчета да застанат на пътя на моята мечта.

Играта е жестока, боксът е спорт, който носи болка. Но Джошуа е преминал първите си изпитания. Година след дебюта му като професионален боксьор се връща в „O2“ в Гринуич за важен спектакъл в негова чест. Съперник му е Денис Бахтов, който е едно стъпало по-високо на стълбицата от Константин Айрих. В кариерата си има четиресет и седем мача и е изгубил всичко на всичко осем пъти. Як състезател. Руснакът прави повече от жертва, като го изправят пред набиращата скорост слава на Джошуа. Бахтов вярва, че срещу Джошуа трябва да докаже става ли за шампион. На хартия мачът е истински.

Може и да е имало име на елиминатор, претендиращ за световната титла на афиша, но за пръв път името на Джошуа беше с големите букви. Като потвърждение за оказаната чест организаторите му бяха предоставили всички превърнали се в ритуал уловки, съпътстващи голям мач. В понеделника преди мача, обявен за събота вечер, боксовият ринг беше поставен на пода в Търговския център в Уотфорд. Наоколо бързо се събра многобройна публика, за да види големия човек. Човек се старее много, когато хората се обръщат да го погледат, докато тренира, та на мача ли няма да даде всичко от себе си. Джошуа пристигна с екипа си. Преди да започне да увива ръцете си, обиколи отвън отделената с въже зона, снима се с посетителите, удари юмрук с хлапетата.

Джошуа е публична личност. Трябва да свиква със засиленото зорко наблюдение.

– Правя го от четири години — свива рамене той, — тогава на всички им беше все едно. Само момчетата като теб, които са вътре в бокса, се интересуваха. Никой не се интересуваше какво правя. Изведнъж хората започнаха да ме преценяват, да ми казват, че познават кариерата ми по-добре от мен самия, а аз съм този, който я изгражда. Най-неочаквано случайни хора познават кариерата ми или мен по-добре от мен самия. Затова цялата тази реклама ми е безразлична, защото винаги ще помня времето, когато никой пет пари не даваше какво правя. За мен всъщност това тук не е по-важно от някоя заличка в Дагенам. Защото всичко може да се случи.

Джошуа прекрачи въжетата на изградения за откритата тренировка ринг, затича на място с високо повдигане на коленете. А запалянковците наблюдаваха. Дали тези крака щяха да са достатъчно силни, за да го отведат там, където иска? Треньорът Тони Симс сложи лапите и минаха през рундовете. Облечената в ръкавица дясна ръка на Джошуа нанасяше бързи и звучни удари. Антъни се приближи, за да нанася бързи комбинации от близка дистанция. Звукът от повтарящите се удари върху лапите беше като музика, като барабанен ритъм от овации, които сам си дава. Един бъдещ шампион в професионалния бокс трябва да развие страшно много качества. Трябва да

владее най-различни удари, да бъде хитър в боя, да владее тактически ринга. Трябва да умее да се защитава под натиск, да мисли ясно, да има здрава брадичка, която да устои на юмрук тежка категория. И най-важното, трябваше да притежава качествата, които ще накарат публиката да се изправи и да започне да скандира: смелост и хъс за бой. Възхищаваме се на тези качества не защото непременно ги притежаваме, а защото искаме да видим, че има хора, които могат да преминат отвъд наложените им граници. Искаме да видим някого, който се бие за нас, дори само да са дванайсет рунда. Това е причината да гледате как вашият шампион печели. За да се почувствате и вие на върха, дори само за миг.

***

Бахтов едва успя да издържи първия рунд. Гневният Джошуа му се нахвърли още в началото. Беше по-високият и с по-далечен обхват на юмруците, тези предимства щяха да го облагодетелстват при размяната на ударите и той можеше да заложил на тях. Вместо това навлезе в територията на руснака и го посрещна там. Пречупи го като военна машина, сееща разгром. Бахтов нямаше никакви оръжия, с които да му отвърне. Кървящ, здравата раздрусан и до такава степен сличан от яростта на атаката, че не му остана друго, освен да се опре на собствената си издръжливост и да се надява, че ще е достатъчно. Така изкара първия рунд. Дори след гонга се олюляваше и имаше вид на човек, готов да се строполи.

– Опасен е, ще знаеш. Притиснах го до възетата и почувствах, че се съпротивлява, изглеждаше ранен, а се опитваше да замахне — разказа ми Антъни. — Нямах съмнение, че е способен да нанася удари от близо.

Джошуа обаче се завърна за втория рунд също толкова настървен. Страховит десен удар накара руснака да политне назад. Джошуа повтори, ударът му прелетя през защитата на Бахтов. Реферът дръпна Джошуа от противника му за момент, но изгубил увереност в собственото си решение, махна към него да продължава. Остро ляво кроше проби защитата на Бахтов, последва го свиреп десен и я довърши.

Ревът на публиката беше утихнал. Джошуа седеше на стол в тиха задна стая, която се намираше далеч по пустия коридор от залата. Беше късно и нямаше друго задължение за седмицата на мача, минала беше последната пресконференция. Антъни беше носител на международен пояс от WBC. Постави го на масата пред себе си. Беше измислена титла. Правеше го шампион по нищо конкретно, но със сигурност придаваше тежест на мястото му в ранглистите на тежката категория. Направи първата стъпка по пътя към световната титла.

– Трябва да превърна този пояс в истински — каза той.

Помня как един от предишните им треньори, Пол, казваше за британския отбор:

– Така ти се иска да спечелят.

И точно така е. Искаш да видиш у тях нещата, които искаш за себе си. Успех. Щастие. Наистина го искат. Това са избрали. Това е боксът. Важно е боксьорите да открият някакво удовлетворение в живота, но никой няма да го постигне, ако не изпита силите си по пътя към най-голямата победа.

Аматорската кариера на Джошуа беше забележителна. В професионалния бокс събитията могат да излязат извън релсите. Имаше куп истории, които можеха да служат като предупреждения. Но ако вземеше точните решения, Джошуа можеше да постигне зрелищен успех. И всичко щеше да е негово дело. Той трябваше да реши какво да прави с предоставилата му се възможност.

Няма да забравя как Антъни стърчеше над мен на пресконференцията, след като спечели олимпийското злато.

– За теб го направих, Джон — обяви той с престорена сериозност.

Умът ми се изпари от главата. Щом като прекарваш твърде много време, за да гледаш как хората се бият, и дълго не виждаш естествена светлина, изпадаш в заблудата, че цялата драма на човечеството се разгръща пред очите ти единствено и само заради твоя милост. А това е нелепо. В онзи момент обаче се улових, че мигам слисано на думите на големия Антъни, изпълнен с тайната надежда, че все пак са истина. Две седмици бях прекарал в изолация в подобната на хангар зала „Ексел“ и преживявах най-вече на пайове от магазинчетата около стадиона, мъчеха ме халюцинации вследствие на усамотението. Не мислех обективно.

Мозъкът ми най-накрая включи на предавка. Джошуа отново беше победил шампиона в свръхтежка категория, италианеца Камареле. А през последните две години не бях положил ни най-малко усилие да прикривам безкрайното удоволствие, с което наблюдавах как италианският отбор търпи поражение след поражение. Антъни имаше предвид враждата ми с дребен, възрастен италиански журналист. Не особено милите ни отношения се бяха разпрострели върху цели континенти и различни турнири за олимпийски квалификации. (Италианецът си присвои моето място в Азербайджан — дълга история.)

Истински епос беше пътешествието, в което следвах Джошуа от ранните му мачове из разни лондонски залички и невероятната Олимпиада до настоящото удоволствие да седя до самия ринг, за да следя отблизо напредъка му в професионалния бокс. Беше изключително забавно. С

Антъни винаги е било лесно да се разбереш и винаги се е отнасял с благодарност към онези, които са били до него и в началото.

Бъдещият му спаринг партньор Фрейзър Кларк ми разказа за първата им среща. Било на мач в някакъв клуб, преди години, една от решаващите победи, помогнали на Джошуа да се изкачи във вътрешните боксови ранглисти.

– Нито го бях чувал, нито го бях виждал — с настроение си спомняше Фрейзър. — Нямахте уговорка да се боксирам с Джошуа. Трябваше да се боксирам с някакво хлапе. Треньорът ми каза: „Изтеглили са го в последната минута. Идва заместник от „Финчли“. Помислих си, че няма значение кой ще е.

Отношението му претърпяло рязка промяна при претеглянето на състезателите в състезанието.

– Мерех се и отгоре ми падна грамадна сянка — през смях разказваше Фрейзър. Обърнал се и за пръв път видял Джошуа. — Все едно самият Зевс от плът и кръв стоеше до мен. Рекох си: „О, Боже, тежка ще е тая вечер“. Хубаво е да си спомням как се запознахме. Когато хората говорят за Джошуа, казвам „Боксирам съм се с него, да знаете“.

И добавя:

- Според мен той промени начина, по който боксьорите в олимпийския отбор работеха. Видяха го как тренира и как вдига нивото си. Затова всички подобриха играта си, така мисля. А когато спечели златния медал, промени и бокса. За мен Джошуа е боксьор, който ти посочва колко високо трябва да се стремиш. Лично ми е преподавал урока.

Джошуа е част от индустрията за дръзки мечти. Боксьори като него създават възможности за себе си и се възползват от тях. Започват с ръцете си, телата и духа си и със собствени усилия се превръщат в онова, което искат да бъдат. В живота им шансът не е бил на тяхна страна, но те показват как се успява. Не всички са златни медалисти. Не всички ще станат шампиони. Но са опитали.

И ако човек може да наблюдава такива хора и да повярва в тях, започва да вярва в онова, което те могат да постигнат със себе си. От тук до това да започне да вярва в себе си и успеха, който сам би могъл да постигне един ден, стъпката не е чак толкова голяма.

ТЕЖКАТА КАТЕГОРИЯ ДНЕС

В професионалния бокс болката е постоянна. Това е валутата, с която боксьорите търгуват. Раздават я, приемат я от противниците си, от спаринг партньорите, сами си я причиняват. Извършват насилие над себе си чрез

неуморните тренировки, които завещават на всички — най-вече на добрите — страданието.

В края на 2014-а Джошуа участва в бърз мач. Спря отново в Ливърпул, този път за да премаже в един рунд клетия Майкъл Спрат. Спрат е приятен мъж от Рединг, бивш шампион на Великобритания. Кариерата му дръпна, но амбицията се пресуши. Започна редовно да губи. Стана известен като един от спаринг партньорите на Владимир Кличко. Боксът не прощава, годинките на Спрат се трупаха и противниците му започнаха да се разплащат с него. Бързината и преценката му го зарязаха. Вече нито удряше, нито понасяше ударите както навремето. Джошуа беше прекалено силен противник за него. Мачът им беше определен за десет рунда с трима съдии, които да отбелязват точките. Организаторите бяха прекалили с оптимизма.

С прави леви удари Спрат опита да отнеме от силата на Джошуа. Левият му юмрук се стремеше да нанесе удар в тялото на Джошуа, с водещата нанасяше крошета. Антъни набързо сложи край на тия опити. С десен прав. Разбра, че ударът е бил добър, макар и не чист. Спрат се принуди да отстъпи. Джошуа видя, че противникът му е наранен, и увеличи натиска. Заредиха се десни нрави, попадаха чисто в целта. Юмруците на Джошуа изблъскаха Спрат до въжетата, нанесе бързо комбинация. Порой от крошета засипа пълното тяло на Спрат. Джошуа за първи път нанесе няколко свирепи удара към главата и противникът му се оказа приклекен на въжетата. Страдащ. Мощни юмруци блъскаха в слепоочието му. Реферът обяви край. Мачът приключи след осемдесет и шест секунди.

Думите на Джошуа в началото на професионалната му кариера можеха да му служат като предупреждение:

– Понякога човек става жертва на собствената си сила. Щом нанасяш удари на всички, започваш да си въобразяваш, че можеш да го правиш с всекиго — каза той, умислен върху загубата на Дейвид Прайс. — Да устоиш на силен удар, коства много. Понякога не боли чак толкова, но кръвта ти кипва, губиш самообладание и се ядосваш. Опитваш се да причиниш болка на противника си. Искаш да му покажеш какво можеш, както той ти е показал. Ударил те е страшно силно, мислиш си: този може да ме нокаутира, ако ми стовари още един такъв.

Мачът със Спрат сложи край на натоварена за Джошуа година. Взе си почивка и болката си навакса отмъстително. Торможеше го постоянна болка в гърба. Джошуа плащаше цената за чудовищните тренировки, макар на ринга да даваше вид, че постига всичко с лекота.

– В тежката категория има страшно много бърхане, мен ако питаш. Искаш да си един от елита и подлагаш тялото си на огромно натоварване. Трябва да се приспособиш към натоварването. Гледам мачовете на Шугър Рей Леонард, Мейуедър, всички тези момчета. Не забравяй, че са около

полусредна категория, така че много от моите идоли са доста по-леки от мен. Опитвам се да тренирам като тях, а това подлага тялото ми на два пъти повече болка. Трябва да започна да гледам мачове на други боксьори и да приспособя, което е възможно, към тежката категория.

Поставиха му диагноза „стрес фрактура на гърба“ — следствие от постоянното натоварване. Травмата не беше сериозна, но го държа във ринга около половин година.

– Нарича се стрес фрактура, защото се получава от претоварване. Откакто започнах с бокса, тренирам усилено. Не съм преставал. Затова гърбът ми не издържа и се стигна до тук.

Не можеше да се бие, не можеше да тренира както обикновено, но не се отчая. Чувството му за мисия си остана силно. Знаеше целта си: да си пробие път в ранглистите за тежка категория. Не беше на ринга, нагласата му си остана каквато беше. Налагаше му се да започне да се отнася внимателно с тялото си. Имаше какво да се направи. Притежаваше сила, но имаше и слаби места във физиката си. Посвети се на задачата да ги елиминира.

– Възстановяването задължително върви в комплект с болката. Възстановяването изисква натоварване на мускулите, масаж, но не масаж за удоволствие, ами много, много болезнен дълбок масаж на тъканите. Всичко беше свързано със спорта и затова, макар да се възстановявах, не се размотавах и не чаках просто да се подобря. Има много терапевтични задачи, които можеш да правиш, за да подобриш състоянието си. Научих много за тялото си и неговите слабости — сподели той. — Аз съм сто и осем килограмов боксьор тежка категория, а тренирах за сила всеки ден. Не силата е онова, което ни липсва, затова просто подобряваме издръжливостта на определени области.

Започна проект за възстановяване.

– Отрежи си краката и ръцете и ти остава само трупът, затова засилвахме тази област. Големите кости и мускули поддържат голяма част от областта на гърба, оттам извличаме много сила. Тази зона при мен трябва да укрепне.

Тренировките му ставаха все по-високотехнологични. Намери барометрична камера, в която да тренира, ултраджи панталони (с намалена гравитация, така че да отнеме натоварването на краката си), с които да тича, мина и през ултразвукова терапия. С намигване към старомодните тренировки, той се усмихваше:

– Технологиата в наши дни е невероятна, може пък да се възползвам от нея.

Пътуваше до различни спортни зали, за да разполага с достъп до различни уреди, на които да прави силови и други упражнения и да се боксира. Нае професионален треньор — Тони Симс, опитен специалист, работил с много от звездите на „Мачрум“ в малка, частна зала в околностите на Есекс. За силовата страна от тренировките си Джошуа работеше с Джейми Рейнолдс,

с него правеше динамични упражнения за поддържане на формата, които имаха много малко общо със старомодните методи, характерни за бокса. За хранителния му режим се грижеше специалистът по храненето Марк Елисън, който работеше с олимпийския отбор по бокс, отговаряше и за хранителния режим на „Манчестър Юнайтед“, както и на други високопрофилирани клиенти. За спаринг партньори Джошуа продължаваше да търси своите някогашни съперници от времето на аматьорския бокс, а вече приятели — Джо Джойс и Фрейзър Кларк. Роб Макракън си остана негов доверен съветник. Организаторът Еди Хърн, разбира се, присъстваше постоянно до него. Антъни си взе и свой журналист, Анди Бел, който да работи заедно с неговите мениджърски и организаторските компании. Близки приятели и членове на семейството, сред които бяха Дейвид Ганса и братовчед му Бен Илайъми, бяха част от екипа му при мачове. Цялата организация се ръководеше от неговото чувство за мисия и целеустремеността му. Тайната съставка бяха тренировките. Правилното структуриране на процеса даваше добри резултати. Джошуа го изминаваше етап по етап, занимание по занимание. Упорито изграждаше себе си.

– На моменти съм усещал близостта на смъртта. Сериозно. Сърцето ми се пресилва. Не ти говоря глупости. Понякога сърцето ми се пресилва, защото се претоварвам в залата. Всичко е наред. Вече не ме боли. Не отивам в залата притеснен дали ще ме боли, а с мисълта как да тренирам правилно. Ако тренирам правилно, тренировката ми е кратка, защото няма какво да поправам. Но ако продължим с глупостите, става: да повторим, отново, и пак, докато не стане правилно. Затова трябва да ходя в залата с нагласата как днес да се справя безукорно.

В случая ставаше дума за усъвършенстване на техниката му и как да не спрат големите успехи. В периода извън ринга Джошуа проучваше как да нокаутира противника, как да увеличи свирепата ефикасност, която беше постигнал в работата си. Не става дума просто за сила.

– Равновесие — казва той. — Всичко е в равновесието. Не натоварваш предната част, пазиш от натиск гърба, стоиш правилно и когато си на подходящо разстояние, нанасяш прав с водещата, и пак, бам, нанасяш удара естествено. Затова само равновесие. Щом си в равновесие, винаги си в положение за нанасяш удари. Има и ситуации, когато противникът ти не е застанал правилно, а изведнъж нанася неудържим удар, завърта се. Готови сме: бум, бум... и не виждат откъде им идва. Щом си в равновесие, винаги си в положение да нанасяш силни, тежки удари.

Вече години Джошуа живее с този спорт. Боксът трябва да се превърне в негова природа или да изглежда като такава, затова непрекъснато работи върху техниката си, за да я превърне в рефлекс.

– Все се опитват да ме научат на основите и чак сега разбирам причината. Необходимо е време, бавно започвам да усъвършенствам движенията — признава той. Не че прави големи промени. — Защото всичко, което правим, е отработено. Не си струва да изхвърлим всичко, което сме правили. Променям само отношението си. Преди ходех в залата, за да съм във форма, да блъскам по чувала. А сега вече съм във форма. Въпросът е как да подобря техниката си, да разработя защитата си, контраатаката, ударите от близо, затова сега вниманието е към техниката ми, а не формата. Променило се е отношението ми — повтаря той.

Срещнах се с Антъни в Нюкасъл в началото на 2015-а. От четири месеца вече беше извън ринга и сега, далеч от Лондон, на север в Англия, опипваше почвата срещу американеца Джейсън Гавърн. Неочаквано гостът показва голямо уважение към Джошуа. Претеглиха се на подиум в странична зала в хотел „Хилтън“. Джошуа е голямо име, дори на север, и пред залата се беше събрало множество, което да го съпроводи до ринга. Гавърн отказа да участва в обичайните преструвки преди мача. „Пантомимата на бокса“, нарече я Антъни с поклащане на глава. Тук, в Нюкасъл, изпълниха задължителните сплашващи пози, но Гавърн не използва никакво блещене, надуване или мачовско поведение, обичайно за тези ситуации. Беше просто боксьор, далеч от ранчото си във Флорида, готов да изпробва качествата на изгряващата звезда Антъни Джошуа.

– Извадих си две заключения от тази работа. Първо, май си е такъв характер, затова има моето уважение, а второто е, че може да се опита да ми отнесе главата в мача. Надали е дошъл чак дотук за един бой от мен. Какво като е финяга — с усмивка коментира Джошуа.

Гавърн наскоро беше изгубил от Дионтей Уайлдър, боксьор тежка категория от Алабама, който в следващия си мач спечели световната титла на WBC. Гавърн се беше оттеглил на стола си, срещу Уайлдър, в началото на петия рунд. „Стиловете правят мачовете“, предупреждава Джошуа често повтаряна мантра, която си остава вярна. Различните боксьори се отнасят един към друг по различен начин; различният подход може да доведе до различен резултат. Стилът на Гавърн щеше да се използва, за да сравнят Джошуа с Уайлдър, настоящия носител на титлата. У Джошуа напираше амбицията. Искаше мачът да свърши бързо, въпреки че планът му стъпваше на реални очаквания.

– С Дионтей сме различни животни. Ако бия Гавърн във втория рунд, това не означава, че утре ще бия Дионтей. Разбираш ме. Ако го спра, спра го. Ако не, нищо лошо няма да трупам рундове за опит — добави той без голямо въодушевление.

Но продължи с повече жар:

– Възможно е да победи тези момчета, а единственият начин Джейсън да ме бие, е, ако не си владее играта, почна да шикалкавя и го оставя да ме омотае. Ясно ми е, че монетата има две страни, и като нищо Гавърн може да развърти косачките насреща ми.

Седях до него на ръба на подиума, където се бяха мерили. Говорехме очи в очи. Разчистиха подиума от кантари, другите боксьори, участници в събитието, също си бяха тръгнали, но стаята все още беше претъпкана. На няколко метра от нас, зад къси метални прегради, които ги държаха настрана, чакаше публиката. Или пък преградите ограждаха нас? Множеството с изписано очакване на лицата се беше обърнало към Джошуа и попиваше всеки негов отговор. Притесних се, поколебах се дали да задавам въпросите си. Вероятно, предположих аз, Антъни така разбира положението, винаги трябва да е с публиката, постоянно да е пред очите им. Висок ли си, всички те виждат.

Джошуа с лекота се справяше със ситуацията.

– Тук съм, за да спечеля нещо от боевете — продължи той.

– Всъщност искам да натрупам опит и да напредна, да стана истински шампион. Разбираш ли какво ти казвам? Гавърн вероятно е дошъл с идеята да ми даде няколко рунда. Той е неудържим, човече. Ако те закачи с ръкавиците си за тежка категория, по двеста и осемдесет грама всяка, дотам си — размишляваше Джошуа. — Затова току-що се уверих, че съм във върхова форма. Не става дума да бия Гавърн, важно е как се боксирам. Дано се боксирам добре, да работя отвътре, да нанесе някой и друг удар. Да съм добър, докато се боксирам, затова става дума. Знаем двама врагове в тежката категория, които може и да гледат.

За човек, който беше в самото начало на професионалната си кариера, беше странно да мисли, че вече има врагове — такива, които завиждат на вниманието, което привлича, на парите, които започва да печели, на възторгът, който едва ли не го превръща в героя в мачовете, които се излъчваха по телевизията. По-важните мачове предстояха.

– Трябват хора, които могат да отвърщат на удара, които ще удържат, ще подложат на изпитание издръжливостта ми, уменията ми, волята ми. Първите десет боксьори, както при всеки професионалист, винаги са подготвителен етап и аз вече го минах. Вече съм на единайсетия, така че минаваме на следващия етап и ако няма нищо откачено, няма да има и шампионски пояси — каза той. — Благословия си е.

Не беше припрян, стряскащо за човек, който след двацет и четири часа щеше да мине през кордона от зрители в „Метро Рейдио Арина“, за да се боксира в излъчван по националната телевизия мач. Аз щях да спя, да се моля или най-малко да шаря нервно из хотелската си стая. Той се размотаваше, отиде направо до зяпачите, на които им личеше, че са британски

запалянковци. Оформяха добре подредена опашка и Джошуа тръгна покрай нея. Раздаваше автографи, позираше за селфита. Не беше по задължение. Нямаше организатор или представител на пресата до рамото му, който да го подтиква да го прави. Сам избра да постъпи така. Тази обиколка на Великобритания беше за него възможност да спечели нови привърженици, тук да удари юмрук, там да се снима, усмивка и ръкостискане понякога. Достатъчно умен беше и знаеше, че отделяното времето за неговата публика, дори когато времето го притиска, щеше да се отблагодари.

Плановете на американеца нямаше да провалят замисъла на Джошуа. На следващия ден Гавърн, бълващ огън и жупел, не излезе на ринга. С две думи казано, имаше си тактика. Съсипваше. Гавърн отговори чисто на първия ляв прав на Джошуа. Опита се да пробие с ляв, после с десен. Но Джошуа нанесе лесен ляв удар странично и го уцели. Отблъсна го с прав десен. Още в самото начало на рунда тръгна в нападение към Гавърн и той се приведе. Сnižи се под ударите и улови Джошуа в клинч.

Антъни го последва, без да бърза, дърпаше ръце, за да се освободи. Нанесе прав десен, разлюля Гавърн с двоен прав ляв. Ясно беше, че Гавърн не може да остане така, не можеше да стои, изложен на ударите. Продължи да се снишава, придържайки се отчаяно близо до Джошуа, уверен, че е по-сигурен в близост до него.

В началото на втория рунд Джошуа не наложи бързо темпо. Пъргаво отскочи назад, когато Гавърн замахна с дясно кроше към тялото му. Антъни му отвърна с „ляв-десен“, насочени надолу. Замахна с левия си юмрук. И краката на Гавърн поддадоха.

Джошуа не се отдръпна, усетил, че противникът му е загазил. С широк замах нанесе ляво кроше, отпрати още десни удари и Гавърн се присви под натиска. За втори път падна на пода, засипваха го нови крошета, а той се беше свил.

Публиката се развълнува, когато американецът бавно и несигурно се изправи на крака. Нанесе един удар във въздуха, жест на зле премерена защита. Настървени крошета отблизо накараха Гавърн да се извърти, когато гонгът сложи край на втори рунд. На път към ъгъла си Гавърн извика високо. Престореният му ентузиазъм прикриваше болката.

В третия рунд почти веднага Джошуа за пореден път го заби в ъгъла с десен, последван от ляв удар. Юмруците му отново повалиха Гавърн. Американецът падна на колене и се вкопчи в крака на Джошуа, за миг сякаш молеше за милост. Такава нямаше, естествено.

Чак тогава Гавърн превърна тежестта си в неудържима косачка. Замахна здраво и не уцели. Джошуа облиза устни и отново стовари върху жертвата си ляво кроше. След това го притисна с ляв, за да му нанесе свиреп десен, и

просна на пода Гавърн за четвърти път, след което го изпроводи надолу с един ляв.

Не го считах за долен удар, въпреки че го нанесе, докато Гавърн падаше.

– Дори да съм го ударил, сигурно само съм закачил главата му. Не усетих да удрям главата, само борба — сви рамене Джошуа.

Гавърн остана по гръб, докато реферът броеше. На осем американецът се претърколи и се надигна на коляно, уловил въжетата с ръце, пъхнати в ръкавиците. Не успя или (разумно) не смогна да се изправи навреме. Остана с гръб към рефера, докато служителят стоеше над него, и размахваше ръце във въздуха, с което даваше знак, че мачът е приключил.

– В мача срещу Джейсън Гавърн само се опитвам отново да набера скорост. Знаех, че ще е труден противник. Трудно е да покажеш всичко в три рунда срещу някого, който е малко нещо странен — обясни след това раздраженият Джошуа. — Но в хода на рундовете започнах да напипвам ритъма си и се стараех да нанеса ляв ъперкът и ляво кроше в главата. В един момент започнах да уцелвам и разбрах, че ще го пречупя.

Настанен на диван в претърпкана съблекалня в задната част на „Метро Арина“, Антъни беше център на вниманието. Представянето му не беше идеално, но достатъчно добро.

– Няма да се тормозя. Обикновено така правя, но като си помисля, направих всичко правилно. Владеех поведението си. Победих го, не се затрудних, три рунда. Мога да го считам за минало. Няма да го мисля. Нямах да е лошо да бях излязъл и да го нашаря, ляв, десен, център, да го подработя отвътре, но той не е противник като другите. Затова именно тези боксьори са тук, защото не са като другите. Не е важно само да ги победиш, за мен е по-важно как ги побеждавам. Затова възприемам мача като повод да се запитам как мога да стана по-добър? Дава ми над какво да работя.

Не беше постигнал най-добрата си форма, но не беше напрегнат. Гърбът не му създаде проблеми. И в крайна сметка успя да се справи с Гавърн по-бързо, отколкото с Уайлдър.

– Бил е на ринга с Дионтей Уайлдър, преди да се бие за пояса си от WBC. Джейсън Гавърн се оттеглил на стола си в четвъртия рунд — размишляваше Джошуа. — Да излезеш на ринга и да му нанесеш няколко удара, да не го нокаутираш, но да го повалиш и да го накараш да напусне ринга, е изключително показателно. Силата беше налице, появи се точността. Мисля, че напредвам, главното е, че гърбът ми е добре. Справих се лесно с Джейсън Гавърн и вече можем да продължим.

Тръгнах към хотела си. Минах през центъра на Нюкасъл. Беше студена нощ, улиците — оживени. Дълга, свадлива опашка се точеше от пекарна „Грегс“. Въпреки студа мъжете носеха тениски без якета, а облеклото на жените беше още по-леко. Часът беше два сутринта и за това време мястото

беше шумно и изпълнено с жизнерадост. Турнето продължаваше, следващата спирка след четири седмици беше в Бирмингам, Мидландс. Вървах по тротоара умислен в последните думи на Джошуа:

- Колко хубаво щеше да е за вас, момчета, ако бях световен шампион в тежка категория! Тогава наистина щяхте да имате за какво да разказвате.

ПРЕКРАЧВАНЕТО НА ПРАГА

Кевин Джонсън е странна птица. Прякорът му е „Голямата клечка“. Ходи окичен със златни вериги, носи слънчеви очила и навън, и вътре и повече прилича на хунски вожд или на организатор на боеве за професионалисти, отколкото на професионален боксьор. През януари 2015-а му предстоеше мач срещу Джошуа. Мачът се отложи заради травмата на Джошуа. На пресконференция преди отлагането бързорекият американец беше взел някакво дете. Не стана ясно чие е детето (не беше на Джонсън), което той, кой знае защо, държеше на скута си, докато всички се опитваха да водят пресконференцията по нормалния начин.

— Казвам ви, ще ви сбарам — закрещя Джонсън с настървение, което се засилваше.

Преди време участва в мач за световната титла. Доказа, че е сила, като удържа доста срещу Витали Кличко. Наскоро беше издържал цели дванайсет рунда както срещу Дерек Чисора, така и срещу Тайсън Фюри. Но взе, че се заинати за новата дата на мача с Джошуа. Отказа мачът да се състои по-рано през годината, за да имал достатъчно време да се подготви. Възвести мрачно, че Кевин Джонсън ще смае света.

Намина и през „Баркликард Арина“ в Бирмингам, за да подразни Джошуа след последния му мач за влизане във форма. Антъни тъкмо беше постигнал дванайсетата победа преди пълния брой на рундовете в професионалната си кариера. Накипрен с бейзболна шапка и лъскави бижута, Джонсън нахлу на ринга, за да се види лице в лице с противника си. Набит, широкоплещест, с яки ръце. Явно тренираше усърдно.

— Получих противоотровата — изрева американецът, а бирмингамската публика го приветстваше.

— Кой си? Кой си? — припяваха британските фенове.

— Схванах каквото схванах, и ми светна как точно да спра момчето — провлачи Джонсън. — Лесна работа, лесна работа ще е заради едно нещо, което няма да ми се наложи да правя. Вече ми е ясно.

Отказа да ни осветли какво е едното нещо.

Джошуа премести тежестта на тялото си, все още по гащетата, с които беше на мача, и ръкавиците. Стоеше сериозен и свел поглед към следващата си жертва. Донякъде снизходително се обърна към публиката:

– Да победи по-добрият! Всички знаете кой е по-добрият, нали?

Дали думите му жегнаха гордостта на Джонсън, не стана ясно, само че порано вечерта Джошуа беше подложил буквално на унижение Рафаел Зумбано. Бразилецът изглеждаше едър мъж. Преди три месеца беше успял да удържи до десетия рунд срещу доста високо поставения в ранглистите Чарли Мартин. И това беше единственото му постижение, което ловеше око. Антъни Джошуа беше голям залък за него. Зумбано коленичи за молитва на ринга преди гонга за начало на мача.

Дългата му коса летеше нагоре-надолу, докато се пазеше от правите леви на Джошуа. Изстреля високо уморен прав ляв към него. Джошуа заби ляво кроше в главата на Зумбано. Със същия удар го уцели в тялото. Зумбано разтърси глава.

– Понякога, когато го удрях, обръщах кокалчетата надолу, за да го заболи истински, когато нанасях задна ръка — ляво кроше — задна ръка. Мислех, знаеш какво, мога да настъпя и да нокаутирам това момче. Имах Зумбано за корав характер. Никъде не ударих на броня, затова го удрях. Той се присмя. Рекох си „Супер“.

Чак във втория рунд Зумбано се скова под поредното ляво кроше. Бразилецът пробва да нанесе пореден прав с водещата. Твърде мудро, почти покани Джошуа. Предишният път в Нюкасл на Антъни му куцаше преценката на времето. Прицелването не беше точно. Тук, в Бирмингам, такова нещо нямаше. Отново видя пролука. Стовари десен прав в челюстта на Зумбано. Инстинктивен удар, нанесен мълниеносно. Зумбано литна. Джошуа издърпа дясната си ръка назад по линията на удара, гладък, прост юмручен удар. Без повторение. Зумбано се стовари по гръб на ринга. И не стана. Джошуа държеше в готовност ръката, с която нанесе последния удар. Нащрек. Вече тържествуващ.

– Личи, че имам сила и точност да нокаутирам момчетата, това му е хубавото. Показва и че упоритата работа се отплаща.

Това беше последната голяма зала от турнето на Джошуа в Обединеното кралство. Връщаше се в Лондон, където само след три седмици щеше да се състои следващият му мач. В Бирмингам публиката можеше да се доближи до него, а и той беше известен тук. На път към съблекалнята отново го наобиколиха почитатели.

Щом отдалечиха Кевин Джонсън от него, Джошуа се успокои за срещата със следващия си противник.

– Не им отдавам значение, но съм свикнал хората да говорят какви ли не глупости. Това е боксът — сви рамене той. — Така боксът се връща към

онова, което трябва да бъде, старомодният бокс, с музика между рундовете. Кевин Джонсън се качва на ринга и почва да ръси простотии. Доста добре щеше да ми дойде Кевин да си сложи ръкавиците, щях да го изчакам на ринга и веднага да се боксирам с него. Кевин има какво да доказва и това ме радва, понеже само след няколко седмици ще можем подробно да изследваме неговите размишления и очаквания — добави той. — След мач Тайсън застава на ринга неудържим и разправяше как ще къса главите на противниците си, които не са по-велики от него.

Зумбано не беше кой знае какво; беше за тренировка. Но за Джошуа тренировката беше добра. Искеше да удря по-високо момче, получи го.

– Просто мачовете ставаха обиколки около боксьора, вътрешна работа, прави с водещата. Второто място е такова. Не по моя вина, но напоследък имах доста ниски противници, а Зумбано си е доста висок, така успях да поупражнявам равновесието си и да усъвършенствам противоударите, както и да удрям на същата височина, вместо да нанасям ударите надолу. Там обикновено боксьорите се опитват да ме контраатакуват, поставих се в ситуация да контраатакувам Зумбано — обобщи той усилията от вечерта. — Според мен е по-трудно да се биеш срещу по-нисък противник, тогава си по-уязвим. Това става. Съвсем просто е, вярвай ми. Тежка категория си и си висок, нанасяш ленив прав с водещата, а ниският тежка категория може да затвори очи и... — Джошуа удари шумно с десен юмрук по отворената си длан — да замахне с дясна ръка, ето от това трябва да се пазя. Затова ми се видя много удобно да се боксирам с по-високи противници.

Стильт на Кевин Джонсън не беше изчистен. Той е набит, боксира се отбранително и необичайно. Джошуа все още не беше подлаган на изпитание и задачата на този „пазител на портата“ беше да създава проблеми. „Пазителите на портата“ също са особен вид противници. Боксьорите, с които се беше боксирал досега Джошуа, се стремяха да издържат мача, за да могат да се боксираат и на следващата седмица. Кевин Джонсън някога беше боксьор от световна класа, имаше и един мач като претендент за световна титла. Тези му дни бяха стара слава, макар американецът да не искаше да го признае. Боксьорите, които искаха да напреднат към световния връх или да блеснат, та да осигурят препоръките си за мач за титлата, трябваше да се боксираат с някой „пазител на портата“. Джошуа не можеше да изгуби този мач.

– Хубавото при Джонсън е, че според мен нито един от нас двамата не изпитва страх от противника — каза Джошуа.

– Боксира се е с Кличко и други като него. Надали моето име му говори нещо. Както казах и на ринга, нека по-добрият победи. Ако се съди по

врявата, британските фенове викаха за мен и си мисля, че те вече знаят какъв ще е изходът от мача.

Джошуа седеше зад нестабилна маса в тиха зала за пресконференции в „Баркликард Арена“. Журналистите бяха настанени на сгъваеми столове, сякаш са в училище, и внимаваха в тихо поднасяния урок за следващия етап от кариерата на боксьора.

– Ако гледате към всички възможни пътища в живота, постоянно трябва да се придържате към стратегията си и да сте уверени в нея. Винаги има крайна цел и точно сега картината е неясна, защото изпробваме разни неща, различни противници, стилове, и мисля, че скоро ще разберем дали стратегията ни дава, или не дава резултат. Но точно сега изглежда, че дава резултат, затова не разбирам защо хората биха искали да променят нещо, което върши перфектно работа. Упоритата работа бавно започва да се отплаща, така мисля аз — размишляваше той.

Беше отстранил бързо боксьори, които се предполагаше, че ще издържат доста рундове срещу него. Вече беше любимец на медиите, имаше симпатията на публиката, която идваше да гледа мачовете му, и на многобройната аудитория, която включваше телевизорите на канала, който излъчваше участията му. С това внимание дойде и напрежението, и изискванията да напредва по-бързо, да се боксира с по-висока класа противници.

– Със сигурност съм здраво стъпил на земята и протягам ръка към звездите — обясни Джошуа. — Изглежда, че в момента имам доста очаквания, но това не ме кара да се предавам, кара ме да се стремя към величие. Искам да постигна целите и очакванията, които моето семейство, най-близките приятели и хората, които ме подкрепят, ми възлагат. Страхотно е да имам към какво да се стремя. Това е животът — когато се събудиш, да имаш цел.

Джошуа беше изпълнен с решимост. Имаше представа накъде отива, макар да осъзнаваше, че преминава през период на чиракуване на този етап от кариерата си. Изграждаше основите на следващия.

– Историята се повтаря. Ако Джонсън ме нокаутира, това слага край на кариерата ми. Ако не стане обаче, ще се превърна в един от великите, като Лари Холмс или Али и други. Малко са хората, които могат да изредят първите единайсет противници на Али, разбираш ли? Но това са стъпалата, които те изграждат, за да стигнеш до големите спектакли, като последния мач между Али и Фрейзиър и форман и Али. Без тези противници никога няма да се изкачиш до това ниво. Ако продължа да правя страхотни мачове, хората ще кажат: „Знаеш ли какво, той се справи добре и го направи както трябва“.

Естествено след това добави:

– Ако ме нокаутират и се изложат, ще кажат: „Знаеш ли, каза ти, че не е готов“.

Друг въпрос беше дали Джонсън е човекът за мач с такъв характер. След няколко седмици двамата боксьори се срещнаха в Лондон в последните дни преди мача си. Джонсън ги наговори такива, че човек да го вземе за машина за разгром. Стилът му на боксиране обаче беше силно разрушителен. Накланяше горната част на тялото си напред и назад във „Фили Шел“ защита. Подскачаше в нервно нападение с прав ляв и никой не беше успял да го спре преди края на дванайсетия рунд, дори Витали Кличко, въпреки че беше навлязъл в серия от загуби, преди да се изправи срещу Джошуа. Джонсън със сигурност не можеше да спре марша на Джошуа, но дали нямаше да се окаже достатъчно ръбат, че да се превърне в препъни камък? Не му липсваше желание да поразтакава Джошуа, да го накара да изчерпа идеите си, може би да го изложи като новак сред професионалистите? Въпросите стигаха да покълне съмнение, което Джонсън отглеждаше и над което е месианска страст се молеше с молитвите от собствената му вяра в самия него.

– Това ще бъде най-добрият мач в тежка категория в последните точно тринайсет години, проверих. Гарантирано — обяви Джонсън. — Боксирам се от осемнайсет години и за единайсет години за пръв път тренирам, както тренирам сега.

Без да прекъсва и дъх да си поеме, той увери агента Еди Хърн, че щом веднъж се погрижи за Джошуа, с радост ще заеме мястото му в договора и ще го изпълни.

– Благодаря — смирено му отговори Хърн.

Американецът продължи гръмогласно.

– Написах книга. Приключих я преди три дни. Искаше ми се да я издам в деня преди битката. Книгата всъщност ще разкаже защо ще бия Джошуа!

Самонавиваше се и говореше трескаво:

– Искате да ми кажете, че ще дам на тоя палячо да ми разваля книгата и да ми мъти плановете ли? Глупости. Друго ще ви кажа. Сто процента гаранция давам. Повече от сигурен съм, че ще спечеля.

Обърна се към Хърн.

– На Вас специално ще подаря копие с твърди корици — измърка той.

– Благодаря — отново рече агентът.

Джонсън не беше приключил. Заплете се относно природата на силата.

– Кой постановява и казва, че човек има сила? Какво прави един човек силен? Какво имате предвид с думите, че някой боксьор е майстор на нокаута? За мен такъв боксьор няма сила — лееше Джонсън бисерни късове от някакви стряскащи философствания. — Силата се поражда от умен, владеещ уменията си до съвършенство боксьор, който я освобождава чрез юмука. Не ми е необходимо да вдигам победоносно ръце. Той няма сила.

Няма да ме нарани — убеждаваше ни Джонсън. — Няма да се държа нагло, като надделея над него над ринга, което е от лесно по-лесно. Не искам. Искам да спра това хлапе, защото не само така трябва, ами защото зат-върждава всичко, което съм вложил в кариерата си, сто процента всеотдайност. Имам всичко, което е трябвало да получа.

И къде се изгуби стратегията на Джонсън, какво ни каза? Дали ще се опита да отнеме ефикасността от играта на Джошуа, да стопи силата му.

Джошуа сви рамене:

– Тренирал! Няма значение, ако ще да тренира с месеци за мача, аз няма да сваля крака си от педала на газта. Знаеш си го.

Но можеше само да се чуди какви ли особени трудности ще постави Джонсън и как ще подходи към мача.

– Ветеран е и умее да контролира темпото на боя — анализираше Джошуа. — Интересно ще е да го видя как овладява мача. Ако го направи, минава първата половина, после рунд след рунд тренирът ще ми казва, какво ще направи сега, как ще направи онова и накрая ще му схванем тактиката. След като се понатрупат рундовете с Джонсън, ще започнем и да го пречупваме. Дори да контролира темпото, пак ще открия пролука в десетте рунда и ще му изясня всяка негова грешка. Не ме интересува дали на ринга ще излезе като локомотив. Формата ми е достатъчно добра, за да постигна темпото на Ридик Боуи-Холифийлд, и ако той държи да го кара лека-по-лека, на мен точно търпение и контрол не ми липсват.

Не загуби самообладание и преди мача, тогава невъзмутимо размишляваше върху хвалбите на американеца преди други негови мачове. Говори с мен преди последната пресконференция, на път към последната спаринг среща. Спомни си как се запознал с Джонсън в тренировъчния лагер на Кличко, а сега ще се бие с него.

– Същият беше и тогава, много шумен, много нахакан. Американец е. Пращи от увереност, това очаквах, такъв си е — каза Джошуа без видимо облекчение. Сдържаността му беше красноречива. Държеше се на положение, не се поддаваше на емоциите. — С удоволствие бих победил световен шампион. Не мога да погледна Джонсън и да се зарадвам, че ще побежда някого като него, защото не е най-добрият в света, нали? Такъв като Джонсън не може нито да ме притесни, нито да ме въодушеви. Трябва да държа мислите си в ред и да го отстраня. Все това казвам, отнасяй се с него като с всеки противник — твърдо заяви Джошуа.

Американецът продължи с психоатаките. По време на меренето Джонсън се опита да изнерви Джошуа с поглед. Огромен в раменете, макар и много по-нисък, пламтящият му поглед не изпускаше Джошуа. Главата на Джонсън имаше формата на леко приплеснато гюле. По тази причина и чертите на лицето му изглеждаха сплеснати, сякаш примижаваше в опит да изпепели с

поглед англичанина. Джонсън вдига ръка и притисна длан до гърдите на Джошуа, уж да премери пулса му. Американецът кимна, сякаш е удовлетворен от установеното. Джошуа държеше ръцете си сключени на гърба, гледаше надолу с непроницаемо изражение, докато Джонсън не се разшава под погледа му.

Приятната атмосфера от претеглянето беше съвсем различна от тази в „О2 Арина“ следващата вечер. Събитието беше от важните за „Мачрум“, за Джошуа и за телевизионната компания „Скай Спортс“. За първи път организираха събитие с Джошуа, в което той е главният участник и голямата звезда. Зрителите можеха да гледат мача срещу заплащане. Струваше им допълнителни 16,99 британски лири над таксата, за да гледат него. Това придаваше на подобни спектакли известна противоречивост. Зрителите се изкушават и не могат да не гледат голям боксов мач, но срещите в края на май 2015-а не бяха кой знае колко неустойими събития. Най-важен беше боят за световната титла в полусредна категория между Франки Гавин и Кел Брук. Имаше и добри мачове с не чак толкова известни британски боксьори, стоящи по-надолу в йерархията, както и още два сблъсъка за световна титла. Но за „Скай“ и „Мачрум“ името на Джошуа и неговата известност бяха най-добрият начин да разпродадат платеното събитие.

Вечерта се оказа жестока. Антъни споделяше съблекалнята с двама събратя от залата на „Мачрум“ — Джон Райдър и Кевин Мичъл. И двамата се върнаха победени и изгубили мачовете си. Райдър се боксираше за титлата на Великобритания в средна категория, която жадуваше да спечели. При надмощие срещу Ник Блакуел, неочаквано получи силно дясно кроше. Последваха го бърз ляв и порой от удари. Райдър се вцепени и отстъпи. Изгубил ориентация от удара, не можеше да избере дали да влезе в клинч, за да избегне яростната атака, или да отстъпи и да излезе от обхвата на противника си. Междувременно, с шуртяща кръв от носа, Блакуел настървено напредваше и болезнено забиваше удар след удар, за да спре Райдър. Джон, изгубил се в мъглата на собственото си объркване, спря след седем рунда.

Мичъл беше непостоянен, дори опак талант. Трябваше да е световен шампион, имаше способностите за титлата. Но живееше хаотично, прекаляваше с пиенето и пропиля най-добрите години от кариерата си. Прекалено късно се беше взел в ръце под ръководството на треньора Тони Симс. Същата вечер в „О2“ това щеше да е последният му мач за световната титла срещу венецуелеца Хорхе Линарес, носител на световната титла на WBC в лека категория. Мичъл изгуби. Затова пък мачът беше истински трилър. На главата на Мичъл се надигаше огромна подутина. Зееше дълъг, грозен прорез, от който шуртеше кръв. Притиснат от невероятен, почти сломяващ натиск, лондончанинът отскочи от въжетата и хвърли всичко

срещу Линарес. Потресаващ ход, който би могъл да даде резултат, ако Мичъл не беше влязъл в десетия рунд в толкова лоша форма. Шампионът най-накрая надделя над него, повали го на колене и приключи боя.

Краят дълго време щеше да тормози треньора на Мичъл и секундант на Джошуа, Тони Симс. Той беше участвал в безброй изключителни боксови мачове. Но именно този се запечати в мислите му.

– Раната му беше лоша и когато реферът дойде при мен, трябваше да поискам да я погледне лекарят, вместо да го изпратя в десетия рунд — много по-късно ми довери терзанията си Симс. Ако мачът беше спрял заради нараняване, което не е причинено от удар, тогава боксьорът, който води по точки до момента на спирането, печелеше мача. Реферът трябва да доведе лекар, за да прецени сериозността на нараняването. Но може би някоя дума от треньора би упътила служителя, може би щеше да го подтикне в правилната посока.

– Нищо и никаквите грешчици решават. Мичъл водеше по точки, ако бяха отчели решенията на съдиите до онзи момент... Дребните нещица като това, когато си под страшно напрежение, потайно се задействат в ума ти — продължава Симс. Решението е било дребно. Той е треньор и не е негово задължението да извика лекар, да се премине към броене на резултатите. Но се тормозеше. Напрежението при тези мачове е неимоверно. Странно е как и най-дребните подробности се отпечатват в паметта. Сред всичките драматични моменти, изглежда, че много зависи от най-малките решения. Най-дребните действия могат да доведат до обрат.

Джошуа видял наранените лица на Мичъл и Райдър, докато се приготвял да излезе на ринга, всичко минало около него като водовъртеж.

– Това е боксът. Един се връща от мача и се е справил добре, после идва Мичъл, който е имал тежък бой, така че за теб това е боксът, всичко може да се случи — каза Антъни. — Приемаш го лесно, когато си настроен за бой. Но след това, когато се върнеш към случилото се в спомените си, направо е невероятно.

Шумът от публиката, стигнал до неистово ниво след поражението на Мичъл, изстреля Джошуа на ринга. Мирисът на кръв ги настървяваше.

– Всички искат да дойдат и да ни видят в действие. Ние сме местни момчета, бъхтим се в залата, а те искат да дойдат и да видят колко струваме. Боксът е спорт, в който се проверява колко си мъж. Искат да ни видят колко струваме, това е. Ние сме си в залата за тренировки, скрити от цялата тази работа, но идваме тук на ринга и около нас са осемнайсет хиляди души, ревящи от възторг в наша подкрепа, тогава наше задължение е да излезем на ринга и да го взривим. Ето затова става дума — продължи той.

На ринга, най-накрая срещу Джонсън, Антъни е готов за боя.

– Имам задължения да изпълнявам — каза той по-късно. — Нищо лично. Работа. Поредният мач.

В първата минута на мача Джошуа наистина успя да устои на невероятния рев от страна на публиката. Не се втурна, не се нахвърли. Нанесе прав с водещата. Последва „ляв-десен“, комбинация „ляв-десен“. Джонсън Първоначално държеше ръцете си ниско, отпуснати, понеже беше казал, че ще се промъкне чисто. Американецът нанесе ляв в тялото на Антъни. Джошуа отвърна с кроше по водещата му ръка, когато съперникът му атакува. Сега вече Джонсън вдигна ръкавиците си, за да посреща ударите, насочени към него. Джошуа го разтърси с прав десен, силен, точен удар. Чак публиката усети удара по Джонсън. Антъни увеличи настървението на атаката, нанесе удар в тялото му, а да се удари така по-дребен мъж, никак не е лесно. Имаше по-бързи ръце, нанасяше сигурни удари с тях и вече ги насочваше към защитата на противника. Джонсън опита да влачи краката си, движейки се покрай въжетата. Удряше юмруци в ръкавиците. Не успяваше да проникне през защитата на Антъни. Може и да беше предизвикателен, но вече усещаше ударите, които летят към него.

– Не му се нахвърлих, действах премислено — по-късно обясни Джошуа. Забелязал беше слабия ляв прав на Джонсън.

– Схванах, че малко мързеливо отбранява мястото, към което се насочвах, и именно там го атакувах с дясната ръка. И така продължих.

Джошуа ускори атаката. Стовари десен, последва го ляво кроше. Втрещеният Джонсън скочи към него с кроше. Антъни неумолимо го мачкаше. Десен, ляво кроше, нов десен и Джонсън падна. На коляно. Едната му ръка лежеше на въжетата, после американецът се надигна. Този път победи броенето, но Антъни веднага му се нахвърли. Поредица от светкавични тежки удари изхвърлиха наполовина Джонсън през въжетата. Антъни го повали на ринга, докато гонгът удряше за край на първи рунд.

Реферът и секундантът помогнаха на разтърсения Джонсън да стане. Дотъртриха го до ъгъла му и го настаниха на стола. За пръв път в живота си Кевин Джонсън отнасяше такъв бой. Никой не го беше премазвал с такава лекота. Джошуа го мятеше като парцалена кукла по ринга. Джонсън не можеше да устои на атаката. Едва се удържаше на крака при яростното нападение.

В началото на втория рунд все още замаяният Джонсън се затътри към Джошуа, а той започна с предишната настървеност. Лявото му кроше се стовари върху Джонсън и го накара да се открие. Десният на Джошуа го порази тежко. Антъни нанесе дълги „ляв-десен“. Стовари ги с огромна сила върху противника си и разби прехвалената му защита. Джонсън опита да се свие на въжетата, за да се скрие от юмруците на съперника си. Но краката му не помръдваха. Така е, когато си ранен. Антъни заби страховит десен в

Джонсън и с ляво кроше го събори. Най-накрая реферът Ян Джон-Люис застана помежду им и спести още страдания на американеца, мачът беше едва във втория рунд.

Джошуа ликуваше.

– Ето за това става дума — извика той към изпадналата в делириум публика.

Не по-малко щастлив, организаторът му Еди Хърн взе микрофона.

– Това беше съсипващо — не скри огромната си изненада той. — Осемнайсет хиляди души бяха тук тази вечер. Те с очите си наблюдаваха бъдещия световен шампион в тежка категория.

Джошуа е велик човек, велик боксьор и велик британец.

Ревът на публиката отекна около него, гръмовен, неистов шум. Феновете поддържаха всяка дума от казаното.

РАЗУМЕН РИСК

– Искам да стана по-опустошителен, това е.

След слизането от ринга адреналинът се изпари. Джошуа проявяваше повече разсъдливост относно смачкването, на което подложи Джонсън. Отхвърли постижението със свиване на рамене.

– Ако ме е изпитвал, имам проблем — пренебрежително каза Антъни. — Джонсън не е Владимир Кличко, затова не ми е докарал и тревоги.

Анализираше собствените си действия.

– Не можеш да задържиш вълнението. Освен това напредвам, чувствам го, все по-удобно се чувствам в парирането и защитата. По-удобно ми е на ринга и започвам да се развивам, започвам да се наслаждавам повече на боя — сподели Джошуа. — Бях наясно, че ако Джонсън реши, че е възможно да ме нарани с прав ляв, ще реши, че може да ме бие. Затова постоянно стоях нащрек за най-добрия му удар, а това е неговият прав ляв. Постарах се моят да е по-добър от неговия. И така, когато започнах да отвърщам на ударите му с прав ляв, вече видях, че налагам контрол.

Финалът на мача разтърси публиката, но Джошуа беше малко недоволен от работата на ръцете си.

– Не беше най-добрият завършек, можех да се справя по-добре с вътрешната работа. Опитах се да използвам повече ъгли, но не исках да прекалявам, да не ми извърти някой долен номер, да ми се направи на изтормозен и после аз да го блъскам шест рунда, да му нанасям удари, а той да си е още там, разбираш ме. По време на боя всякакви такива неща ти минават през главата, всякакви подобни мисли.

Изреди дълъг списък с британски боксьори, които с радост биха се боксирали с него. Не се притесняваше от никого.

– Нямам против. Не е важно с кого ще се бия в следващия мач, важно е моето развитие — заяви той. — Къде отивам... трябва да покоря себе си. Докъде мога да накарам да стигне Антъни Джошуа? Не ме интересуват противниците, не ме интересува да покорявам Америка. Тревожа се за себе си и как да стана по-добър, а ако това да стана по-добър означава да съм най-добрият в света в моята категория, така да бъде. Да постигнем тая цел. Затова е боксът. Това е изпитание. Изпитание. Публиката иска да види докъде може да стигне Антъни Джошуа, преди някой да натисне неговия бутон и да изгори. Мисля, че ще мине доста време, преди това да стане. А сега искам да вляза в залата за тренировки.

Джошуа се оттегли в залата, за да продължи пътешествието към себе си с нанасяне на юмручни удари по чувалите, лапите, на тренировките и навън с тежките кросове по пистата. Ставаше дума за граници. Колко далеч можеше да стигне, можеше ли да увеличи своята издръжливост? Можеше ли да удържи на ужасяващата монотонност, на дзен-подобното съсредоточаване, което боксьорът трябва да усъвършенства. „При интелигентния човек рутината е знак за амбиция.“ Думите на У. Х. Одън (*Уистън Хю Одън (1907 — 1973) е английски поет, поучил американско гражданство през 1946 г.. През 1947 г. е награден с „Пулицър“.* — Б. р.), изглежда, в случая са уместни. Джошуа посвети летните месеци от 2015 година на познатия модел на своята работа.

Следващият противник беше доведен от Шотландия. Гари Корниш беше по-висок и от Джошуа, а също и по-тежък. Рядко говореше и през четирите си години като професионален боксьор някак беше успял да натрупа рекорд от двацет и една победи без загуба в мачове срещу неизвестни боксьори. Живееше в Инвърнес, на север в Шотландия, чудно беше как си намира спаринг партньори. Мълчаливият шотландец не хвърли много светлина върху въпроса. Не беше сигурен дали има други боксьори тежка категория в Шотландия.

– Май има един, ако трябва да сме честни — взе да се чуди той. — Та много-много спаринг срещи не правим там. Налага ни се да ги докарваме с кораб или ние да пътуваме.

Как тогава се готвеше да бие боксьор като Антъни Джошуа? Спортист с истинска сила и нарастваща самоувереност. Боксьор, който е в състояние да взриви лъскавия рекорд на аматьора за нищо време и с всеки изминал ден трупа опит.

– Както се готвя за всеки друг мач — отговори Корниш. — Ще намерим спаринг партньори, ще повторим стила им и ще сме готови.

Говореше с бодра увереност. Корниш с радост ни обясни:

– Еди Хърн поставя хора пред Джошуа и той ги побеждава. Томи Гилмор поставя хора пред мен и ги побеждавам. Затова можем да бием само хора, които са пред нас.

Доводът на шотландеца беше, че не са кой знае колко различни. Професионалното минало на Корниш обаче не беше на боксьор от сой, а това на Джошуа си беше знатно. Антъни притежаваше златен олимпийски медал и сребро от Световно първенство. Корниш имаше едва девет мача като аматьор.

– Наваксвах с мачовете като професионалист. Нямах много мачове сред аматьорите като за мен, но имаме двайсет и един професионални мача и Томи ми е осигурявал всякакви съперници, най-различни по стил, за да се науча. Минах чиракуването сред професионалистите.

Не трябваше ли Корниш да помисли два пъти, преди да приеме мача, като се има предвид как Джошуа премазва съперниците си и съсипващият стил на неговите нокаути? Не се ли е подвоумил? Не сподели подробности, но с уверен, стегнат тон отговори:

– Съвсем не.

М нашето интервю приключи.

Мнението на Джошуа беше далеч по-любезно към Корниш, отколкото бях аз в моето.

– В много добра форма е. Подвижен, има много добър двоен прав ляв и здраво кроше, което нанася с дясната ръка — рече той. — Нанася добри леви, за едър мъж е много подвижен. Но не мога да ви кажа всичко, което мисля за Корниш, защото вечерта аз ще бъда човекът на ринга.

Антъни Джошуа беше най-търсеният човек сред боксьорите тежка категория на британския ринг. Страшно много боксьори искаха да го победят.

– Аз съм построил рекламното влакче и другите знаят, че ако ме бият, излизам от релси и те ще ми наскочат, тази възможност ги настървява според мен.

Но добави:

– Знаеш как мисля. Ако не е световен шампион, не мога да му покажа много уважение. Трябва да се качвам на ринга със съзнанието, че противникът ще бъде победен. Той е жив, висок, той е непобеден дивеч.

Предстоеше мач за свободната титла на Общността в тежка категория. Първият значим пояс, който можеше да спечели Джошуа в професионалната си кариера. За него това беше изкачване по стълбицата, преминаване през различните нива на спорта, точно както беше направил в аматьорския бокс. Джошуа го считаше за ключова стъпка към титлата на Великобритания — пояс, който се ценеше повече, отколкото титлата на Общността.

– Трябва ми. Не я искам, но ми трябва титлата на Великобритания. Наистина. Трябват ми тези пояси сега, за да получа уважение сред хората в индустрията. И този пояс ми трябва, той все едно казва: „Знаеш ли? Това момче взе да се мярка на сцената“. Общността и Великобритания са в същото съотношение като шампионатите на АБА и шампионатът на Великобритания, затова просто започвам да се появявам на сцената, а това е важно. Наистина е важно.

Два дни преди боя Джошуа е в стая, високо в „О2“. Прозорците на стената гледат към залата долу. Гледката дава представа за мащаба на мястото, колко много хора могат да се стекат тук, колко далеч ще бъде малкият ринг от онези, които са в на най-горните редове. Последната пресконференция тъкмо е приключила. Няколко стола пред Джошуа са разчистени и около него се скупчват журналисти за кратко интервю след дългите изявления пред камерите. Идната събота не само ще се състои мачът за титлата на Общността с участието на англичанина, но по-късно същата вечер в Америка Флойд Мейуедър ще участва в прощалния си мач в Лас Вегас, после се оттегля, Флойд може и да е бил склонен на прекалена показност и демонстрации на богатство и бижута, може и да се е хвалел наляво и надясно колко е богат, но въпреки всичко е най-добрият боксьор на своето време. А ето че приключва с мач срещу доста посредствения Андре Берто. Дори самият Берто не счита себе си достоен за мач срещу Мейуедър. Търсенето на билети за вероятно последния мач на Мейуедър не беше кой знае какво. Възникна интересна възможност Джошуа със своя мач в „О2“ да продаде повече билети и да привлече повече публика, отколкото Мейуедър в Лас Вегас.

– Луда работа, нали? — засмя се Антъни. — Това е последният му мач, а хората не го имат за важно събитие. Мейуедър няма привърженици. Хората ходеха на мачовете му, за да видят как ще изгуби. Това всъщност не са привърженици. Няма да го удостоят с присъствието си, освен ако не е мегасъбитие от световен мащаб. Не знам дали той има още сила за такава. На такава публика не можеш да разчиташ. Твърде много се отдалечи от публиката е парите си и разни други такива работи, затова мисля, че хората не ходят да го видят как печели и да прекарат хубава вечер навън. Знам ли, такава е моето мнение. Според мен ние сме продали повече билети от него — засмя се той пак хитро.

Публиката на Джошуа дойде заради него. Крещяха в нощта, издигнаха стена от рев, през която трябваше да мине Гари Корниш. При влизането му включиха неговата музика, за да му отворят някакво пространство в грохота. Шотландецът се появи в компанията на шотландска гайда, която да го съпроводи до ринга. Гайдата не направи много. Публиката го засипа от всички страни с викове: „Кой си бе?“, за да го изтормози. Щом мина в

шпалира от хора, Джошуа се показа на входа зад него. Освиркванията се превърнаха във възторжени възгласи, блъскащи се в стената от тела, наобиколила арената.

– Трудно се справяш с такава атмосфера — призна Джошуа. — Излезеш ли, вече няма връщане.

Двама треньори от Клуба по аматьорски бокс от „Финчли“, Шон Мърфи и Джон Оливър, подкрепяха Антъни. Следваха го, единият носеше неговия пояс от WBC.

– Не бива да забравяш откъде идваш — каза Джошуа. — Преди седем години само, което си е вчера, влязох в залата и тези хора започнаха да ме тренират като за олимпийско ниво, после в олимпийския отбор ме тренираха като за професионален боксьор. Такива хора трябва да са близо до теб, затова и сега продължават да ме съпровождат по пътя ми.

Напреднал беше бързо. Вече имаше рекорд 13:0, но беше изминал дълъг път. Тринайсет хиляди души ревяха името на Джошуа. Когато водещият обяви боксьорите на ринга, Корниш сковано махна с ръка към публиката. Бледият шотландец беше с каменно лице. Гонгът за начало на мача ги изправи един срещу друг. Джошуа беше бърз. Блокира ляв удар на противника си, отвърна също с ляв. Нанесе удар по тялото с водещата. Корниш неуспешно отвърна с ляво кроше.

– Тръгна директно със здрав ляв. По погледа му ми се стори, че май си помисли: „Нямам какво да губя“. Може да е опасен — каза Джошуа.

Каквото и да беше видял Джошуа в очите на шотландеца — било страх, бяс или отчаяние, — няма значение. Нанесе последователно тежък десен и ляв удар. Скандираха „*Ан-гли-я*“ и викът кълтеше в ушите му. Джошуа вложи силата си в нов десен. Ударът просна Корниш. Всичко дотук само в първия рунд. Корниш се изправи, бързо зае стойка. Джошуа го атакува. Пропусна с дясна, но ръцете му летяха. Стоеше точно пред него, даже твърде близо, и успя да нанесе кроше с лява ръка през защитата на Скот, удари само ръката, но толкова силно, че отново просна Корниш. Джошуа спечели с нокаут за деветдесет и седем секунди.

– За късмет, успях да го уловя със светкавичен удар достатъчно рано и да го поваля. Силата на ударите ми идва от тренировките. Знаеш как е, когато си бил на добър тренировъчен лагер. Мисля, че имахме добър тренировъчен лагер и той се отплати — размишляваше Антъни. — Изходът не може да се предскаже. Никога не можеш да предскажеш какъв ще е рундът, нали? Не се оплаквам, че приключих в един рунд, но нямаше да е лошо, ако имаше още няколко. Хубаво е за хората, които са дошли да погледат.

Дали британецът е продал повече билети от Флойд Мейуедър за своята вечер в Лас Вегас, оставаше неизвестно. Постоянно питаха Еди Хърн за билетите. Най-накрая той се смили над медиите и призна:

– Добре, ще ви кажа. Ей Джей продаде повече билети от Мейуедър. Джошуа беше овладял публиката, себе си и съперника си. Канеше се да направи същото с кариерата си.

Много често успешни боксьори губят състоянието си. Боксът е безскрупулна търговия. Трябва да се плаща на мениджъри, на организатори, които блажено си чакат дела и чиито интереси нерядко са съвсем различни от интересите на мъжете, които уж представляват. Животът на боксьорите преминава в залата в тренировки и рядко имат такова образование, че да не се омотават в договорите, сделките и финансовата страна на кариерата си.

Джошуа признаваше, че в преследване на мечтата си е пропуснал възможността да се образова.

– Жертваш много от себе си. С удоволствие бих се върнал назад и бих се съсредоточил върху развитието на ума си. Не съжалявам, но осъзнавам липсата, осъзнавам я, и то как. Има интелигентни хора. Искам да седя до тези интелигентни хора. До тях те отвежда боксът — доверява ми той. — Не искам да съм тъпото момче в кьошето, което няма какво да каже. Искам да съм един от тях, а това означава познания, затова чувствам, че трябва да положа усилия в тази посока. Ние, боксьорите, жертваме образованието, за да се развием възможно най-добре във физически план. А след това се оказваш в положение да се справяш с публиката очи в очи. Затова и някои боксьори могат да прещракат и да се вбесят, понеже не знаят как да се справят със положението.

Поел беше по пътя на професионалната кариера с желанието да има големи възможности.

– Има живот и извън бокса. Наистина аз само се боксирам, боксирам, боксирам, но също така се опитвам да развия и ума си на предприемач, защото това държи ума във форма, прави те находчив — допълва той. — Ако беше само боксът, щях да затыпея. Не бива да се ограничаваш само с единия бокс.

Джошуа използваше прозорливостта си, за да усвои деловата страна на бокса. Изучаваше финансовата част на своето предприятие и реши да вземе делата в свои ръце. Обичайната практика при боксьорите е да приемат боевете, които организаторът им предложи, да отделят на своя мениджър — ако имат такъв — неговия дял и да се надяват на най-доброто. Възможно е на един боксьор да бъдат предложени и допълнителни благоприятни сделки, ако има голям организатор, спечелил е публиката и участва в големи мачове. Но когато Джошуа реши да премине към професионалния бокс, той опозна и другата страна на кариерата си, която беше извън мачовете. Тази страна означаваше да бъде личност, да се справя с нарастващата слава и отделни търговски договори. Големи агенции за таланти представяха Джошуа след Олимпийските игри. Работата им беше да

определят колко струва образът му и неговото развитие на по-широка основа извън спорта и тази основа можеше и да не съвпада с дейността на организатора му. Една агенция взема сериозен процент от доходите. През 2015-а Джошуа направи поредната крачка. Създаде своя мениджърска група заедно с чичо си Сей, който беше с него от самото начало на кариерата му, и с младия, но очевидно добре подготвен търговски мениджър Фреди Кънингам. Идеята на Антъни беше да се справи сам с тази задача.

– Достатъчно уверен е, за да каже: „Ще те взема в екипа си“ — посочва Фреди.

Крачката, която предстоеше на Джошуа, беше сериозна.

– В момента той е един от най-харесваните в Обединеното кралство, а вероятно и в световен мащаб таланти. Да създадеш собствена компания, когато подобните на „Уасърман“ компании искат да те представляват, а те са мастити, огромни, невероятно успешни в работата си фирми, е сериозно. Но не е задължително големите фирми да са вярното решение за Антъни, защото той иска да участва във всеки аспект от процеса — уточнява Кънингам.

Занапред Джошуа ще взема решенията. Застава начело на живота си, а това е дръзка стъпка, но и добър пример за боксьорите. Те не бива просто да приемат онова, което им се дава. Биха могли да носят своята отговорност в делата си.

Мениджърската група на Джошуа беше натоварена да доведе търговски марки, които не се свързват непременно с бокса, и заедно да привлекат нова публика за този спорт. Отбелязаха успех, като привлякоха големи марки. Мода, музика и фитнес компании, които досега не бяха свързвани с бокса, но искаха да бъдат свързвани с Антъни Джошуа. Заедно с организатора си Антъни настоя за качествени подгриващи мачове за събитията с негово участие. Според него тези събития трябва да са спектакли.

– Постоянно трябва да се стремим да увеличаваме неговата публика — обяснява Фреди. — Искаме да намерим нови привърженици на бокса, които да участват по-дейно и по-добре да разбират този спорт. Да започнат да следят кариерата и мачовете на Джошуа. Това е целта: да се привлече вниманието на колкото може повече хора към мачовете и към Антъни. Вече мисля, че има някаква база от привърженици, те идват в „O2“ и са малко по-различни според мен, вероятно дори за пръв път присъстват на боеве. При едни качествени подгриващи мачове, след които да е този с Антъни, ще имаме истински спектакъл, който прекрасно да представя и самия бокс.

В бокса е пълно с поучителни истории Основните организатори по правило измъкват своята част от парите. Измежду мъжете, които са се били на ринга, има такива, които са натрупали богатства. Много измежду тях са изгубили тези богатства. Ивендър Холифийлд е печално известен с пропиляването на

състояние за стотици милиони. Той е само един от многото известни примери.

– Видял е грешките, които другите са направили, не иска да ги повтаря. Исква постоянно да контролира парите си, да ги увеличи максимално, да се увери, че има стабилни компании — казва Фреди. — Някои боксьори са изгубили всичките си пари. Антъни го знае и е проучил много подробно причините за случилото се... Не иска да бъде един от тях.

Историите за боксьори често завършват тъжно. Но тази на Джошуа може да завърши щастливо с далновидност. Същото важи и за неговия екип, който трябва да ръководи делата му в правилната посока, да изгради дълготрайни отношения с други компании и добре да структурира кариерата му, за да продължи тя и след като Антъни е приключил с мачовете.

Има и опасности, такива винаги ще има в бокса, особено за боксьорите тежка категория. Това е част от риска и отплатата.

– Боксът в тежка категория е спорт на мащаба, това са едни от най-едрите спортисти в света. Трудно е да градят извън спорта, но е възможно. Хората са го правили в миналото и са стигали до върха, били са най-едрите момчета — размишлява Кънингам. — Публиката наистина обича нокаутите. Говорим за тежка категория боксиране, нали? Това е несигурността, неизвестното. Наистина не знаеш какво ще се случи.

Такава е мечтата, обаче осъществяването ѝ е много напред във времето. Дълъг път чака Антъни Джошуа. По пътя към нея се изпречваха трудностите, битката за професионална боксова кариера. Но Фреди кима:

– Имаме крайна цел. Необходима е много работа и има много различни фактори, но поне имаме стратегия, по която да работим, и крайна цел. Дано я постигнем.

Джошуа взема поредното смело решение. За следващия си мач той за пръв път ще участва в събитие, което телевизионните зрители ще гледат срещу заплащане. От финансова гледна точка е рисковано. Разбира се, успехът щедро ще се отплати и ще изстреля неговите мачове сред събитията, които се радват на най-голям зрителски интерес и се излъчват в най-гледаното време. Прибързването обаче може да се окаже скъпо. Ако образът му не е достатъчно силен, ако събитието се провалеше при продажбата на билети, можеше да възпре напредъка му.

Съществуват обаче разни фактори, които подсказват благоприятен развой, като бързината, с която се разпродадоха билетите за мача с Гари Корниш, и важните зрители, на чието присъствие се радваше до този момент. Тези благоприятни фактори говорят, че платеното за телевизионните зрители събитие ще е пресметнат риск. А Джошуа и екипът му имат предвид най-подходящия съперник за него.

СЛУЧАЯТ „УАЙТ“

Между Дилиан Уайт и Антъни Джошуа се беше разразила страховита вражда. Неприязънта помежду им в годините след мача им като аматьори се беше превърнала в омраза. Боксьорите печелят и губят. Такъв е естественият ход на нещата в този спорт. Но обикновено не затаяват омраза един към друг. Откъде тогава, чудех се аз, се е взела тая ненавист?

– На теб дадох интервю — отговори ми Антъни, когато зададох въпроса на една пресконференция. Журналистите в залата се обърнаха, за да ме огледат, а седях притеснено на мястото си сред тях. Джошуа продължи:

– Тогава ме попита какви ги е наприказвал Дилиан по мой адрес и аз ти казах какво мисля.

Явно аз съм причината да започне...

Дилиан Уайт кипнал, когато в „Боксинг нюз“ прочел някаква, посветена на Антъни Джошуа статия, написана от мен, позната неприязън възвряла у него. Искал да си излее гнева. Най-вече искал да си излее гнева върху Джошуа.

Уайт не е забравил, че като аматьор е победил бъдещия олимпийски шампион. Но за него тази победа е повече проклетие, отколкото благословия. Само с това е известен. Като един от тримата боксьори, побеждавали Джошуа. Победата е причина да го наблюдават много внимателно. Разкрива се, че е бил кикбоксьор и му отнемат правата като аматьор. Принуден е да стане професионален боксьор. Работи, без да ползва услугите на голям организатор на боксови мачове. Участва в някакви маловажни боеве из неизвестни, мрачни места — „Корнет Тиътър“ в Елефант и Касъл, „Олимпия“ в Ливърпул и „Трокси“ в Лаймхаус, наистина второкласни места за професионални боксови мачове. А Джошуа е в Английския спортен институт — неосквернения дом на британския олимпийски отбор, после става номер едно в тежката категория за страната и печели слава, признание и златен олимпийски медал.

На Уайт му остава само да гледа завистливо. Може и да е победил Джошуа. Но не него наричат бъдещ световен шампион в тежка категория.

– Спечели един златен олимпийски медал и му дадох правилните мачове, направиха му правилната реклама, нокаутира момчетата по правилата — изрежда Уайт. — За него само честна игра. А аз съм минал по трудния път. Бил съм се на маловажни събития и съм продал купища билети за хиляди и хиляди лири, за да има мач. Имал съм своите върхове и спадове и какво ли не, така че на него му се е разминала тежката работа, докато при мен не е така.

Кариерата на Уайт получава пробойна, когато се проваля на тест за допинг. Оправданието му е, че тестът се е оказал положителен, защото, без да знае,

приел непозволеното вещество: било в хранителна добавка, която се продавала без рецепта. Обяснението му е прието от Антидопинговата комисия на Обединеното кралство. Но за употребата, умишлена или не, спортистът е отговорен, както е отговорен и за онова, което се открива в тялото му. Отстраниха Уайт от бокса за две години. Враждебността му към Джошуа е имало защо да се увеличава.

– Няма да се забрави никога — кисело коментира той отстраняването си. — Станало е. Случаят ми е онлайн и всеки може да го прегледа. Няма смисъл да се оправдавам повече.

В двете години изгнание човекът от Брикстън поддържал, доколкото му е възможно, формата. Посещавал залите, биел се срещу най-добрите спаринг партньори, които можел да намери. С други по-млади боксьори успял да стигне до тренировъчната база на Владимир Кличко в Щанглвирт, Австрия.

Престоят му там съвпаднал с посещението на Антъни Джошуа при Кличко. Двамата говорили. Изглеждало, че са оставили различията зад гърба си, поне за онзи момент. След това сключили нещо като примирие, даже мир.

– Докато бяхме в лагера, той се държеше така, сякаш съжалява за недоразуменията. Така се държеше. И моето отношение към него беше, че това са стари работи, всичко е наред — разказва Уайт. Но спирането на огъня се оказва временно.

Статията, която написах, докоснала оголен нерв, накарала Уайт да побеснее, докато изтърпявал отстраняването си от професионалния бокс. Двамата постоянно били свързани в социалните медии. Чудех се как и защо неволно да съм предизвикал тази вражда, след като аз просто бях уточнил, че Джошуа е изминал целия път и е спечелил златен олимпийски медал, докато Уайт дори не е спечелил шампионата на АБА за Англия. Джошуа вървеше нагоре в йерархията на професионалните боксьори, като впечатляваше с поредицата си от нокаути, а Уайт беше отстранен от професионалния бокс заради положителен допинг тест.

Джошуа се разсмя с пренебрежение, когато, в самото начало на професионалната му кариера, го бях попитал за господин Уайт.

– Не знам как той и неговият организатор са успели да убедят хората в тая омраза. Не знам. Наистина не следя развитието на Дилиан Уайт — каза ми Джошуа. — Дилиан Уайт трябва да се поуспокои. Ами при цялата тази реклама, когато се бием и той загуби, какво ще каже тогава?

Уточних, че Джошуа е участвал едва в два мача, когато се боксира с Уайт.

– Човекът го раздава, сякаш по онова време съм бил шампион при аматьорите. А пък аз тогава го давах много нехайно. Давах го кротко. Не се е боксира с най-добрата ми версия, а дори все още не съм най-добрата си версия. Не знам защо Уайт ги разправя едни, сякаш с него сме имали страшно съперничество като аматьори. Истината е много далеч от това — каза

Джошуа. Може би най-унизителното за Уайт беше, че Джошуа не го възприемаше като боксьор от неговото ниво. — Ял е бой от аматьори, ял е бой и от професионални боксьори, после разправя как искал да се боксира с мен. Отнасяй се професионално към кариерата си — продължи Антъни. — Той не е професионален тип по характер.

Моята версия вероятно е по-изобличаваща относно спортната биография на Уайт, но когато прочел думите ми, се вбесил.

– Когато се върнах, той започна да разправя разни работи, знам ли и аз, как приемал любезността ми за слабост. Затова се наложи отношението ми към него да стане каквото беше. Без преструвки. Щом не ме харесваш, кажи ми, че не ме харесваш. За мен това не е проблем. Мога да работя с теб и да не те харесвам. Но не се преструвай, че отношенията ни са наред, а после да говориш зад гърба ми. Много е подло. Така правят отрепките — горчиво обяснява Уайт.

Уайт насочи гнева си към Джошуа. С намерение да уреди мач помежду им по-късно през годината, организаторът Еди Хърн намери място за Уайт в подгрыващите мачове преди мача Джошуа — Корниш. Уайт трябваше да се боксира със съвсем друг човек, дребен американец, Брайън Минто, който не би трябвало да е заплаха за него. Уайт почти не му обърна внимание. На последната пресконференция преди събитието непрекъснато извърташе разговора към Джошуа, използваше за него доста солени определения, като „пънкаря с добро поведение“ и други обиди. Антъни се въздържа и не се включи в интригата; предстоеше му мач и трябваше да спечели титлата на Общността. Но с радост подписа да се боксира срещу Уайт през декември 2015-а за свободната титла в тежка категория на Великобритания, отново в „О2“.

Британската титла е мечта за боксьорите. Има много световни титли, безброй по-малки международни и междуконтинентални пояси, но има само един пояс „Лансдейл“. Заради сложната си украса за много британци този пояс е най-красивият трофей. Боксьорите от Великобритания, като Ленъкс Люис, са се били за пояса в ключови мачове. Джошуа искаше да последва примера на великите.

– Искаме да изминем този път — рече Антъни. — Все още се развивам, така че сме се насочили към тази титла.

За негово огромно задоволство, мачът за тази титла щеше да се реши по точки.

– Хората все така ще искат да видят как ме побеждават. Публиката обича лошото момче. Според мен разликата между доброто и лошото не е голяма. Не е голяма. И така, и иначе трябва да победиш. Затова хората ще запомнят мача. Това е важното. Изглежда, че така става в моя спорт. Хората се интересуват само от това дали ще победиш.

Уайт поддържа мита, че животът на британските боксьори като Джошуа се развива по лесния път. А той всъщност е трябвало да си пробие с бой пътя до международния олимпийски отбор за аматьори. Като част от него трябва да напредне с нечовешки тренировки и да си извоюва място в турнирите в Европа, Турция и Азербайджан. Да не споменаваме какво означава да спечелиш златен олимпийски медал и мачовете, които ти възлагат като на професионалист. Такива победи не идват лесно. Джошуа ги е извоювал. За разлика от него, единствено и само благодарение на истеричното разпалване на съперничеството им, Уайт се беше набутал в мача за титлата и ако се случеше да спечели, ако победеше Джошуа, той просто щеше да заеме мястото му в британските боксови върхове. Победата щеше да изстреля Уайт във висините на славата, а кариерата на Джошуа да дръпне здраво назад. Уайт искаше онова, което Антъни имаше, и казано просто, една победа стигаше, за да му го сервира. Това беше възможността за Дилиан Уайт.

– Искаш да вземеш онова, което те *имат*. Не е омраза, нищо подобно. Просто този човек ми е на пътя. Трябва да стигна това ниво и да го надмина. Моят път е да мина през него — обявява Уайт. — Бия се от дълго време. Никой не ме е бил, не ме е надвивал, нито ме е командвал както в живота, така и на ринга. Затова няма да позволя и на това момче. Какво като всички го хвалят, че е яко и нокаутирало всички наред! Да дойде и да ме надвие. Няма да стане. Няма да стане. Никога.

Уайт беше труден човек.

Голяма част от хората, с които израснал, били или мъртви, или в затвора, наркомани или нещо подобно.

– Много приятели, с които израснах, са или мъртви, или излежават доживотни присъди за убийства и такива неща. Благодарен съм, че започнах с кикбокса и се запазих от беди. От кикбокса минах в боксирането. После разбрах, че ми харесва. Години по-късно разбрах, че баща ми и дядо ми също са участвали в боеве с голи ръце и не са ми казвали.

Даваше ясно да се разбере, че ще защитя думите си.

– Още от дете имах тежка ръка. Вижте, децата в училище са жестоки. Не им пука — разказва той. — Побойниците ме тормозеха, докато не започнах да ги бия. Всичко бързо се промени. Винаги съм обичал да се бия, затова открай време се бия... Тръгнах от другия край. Много хора започват с техническата част на бокса. Аз тръгнах от другия край. Започнах с боевете. Сега се занимавам повече с техническата част. Започнах да се боксирам, защото бях много силен.

Психологията на боксьора е тънка работа. Учудващо фина. Пренебрежителното отношение на Антъни към Уайт беше наранило гордостта му и отприщило ненавист. Но Джошуа вече не беше човекът, който като аматьор се боксираше с Уайт. Физически той беше друго животно. След

седем години на непрестанни тежки тренировки изглеждаше различно. Силата му беше различна. Усъвършенствал боксьорската си техника почти до неузнаваемост, затова в следващите години успя да спечели Олимпийските игри, да не споменаваме националните шампионати за аматьори. И въпреки това все още се помнеше факта, че Уайт го е побеждавал. Това имаше ли значение? Създаваше ли този факт някаква важна, макар и дребна, пукнатина в самоувереността на Антъни, след като знаеше, че някога Уайт го е побеждавал, макар да е било преди куп години? Дали Уайт все още го възприема като неопитния аматьор, с когото се е боксирали? Щеше ли това да остави у Уайт едно съмнение дали ще победи? Обикновено увереността на Джошуа беше стоманена. В този мач обаче увереността на Уайт, че той е по-добрият боксьор, приличаше на фанатична убеденост.

Джошуа не можеше да повярва какво внимание обръща противникът му на три аматьорски рунда, които бяха вехт спомен, останал в далечното минало.

– Дълбоко, дълбоко в себе си не вярвам, че е така. Дълбоко, дълбоко, дълбоко в себе си. Вероятно този спомен играе някаква роля, но не ми се вярва той да е всичко, на което разчита — размишлява Джошуа. — Затова си мисля, че дълбоко, дълбоко, дълбоко в себе си той не мисли много да разчита на стария ни мач. Защото вярвам, че наистина трябва да погледнеш напредъка и развитието, изграждането на тялото, психическата форма на съперника. Както каза ти, имах богата аматьорска кариера. Кратка наистина, приключила бързо и наситена, след това преминах към професионалистите. Работя върху бокса от 2008 година и затова мисля, че той и това взема предвид.

От страна на Джошуа имаше ясно разбиране към нагласата на Уайт. Поне към нагласата.

– Мисля, че чрез бокса трябва да се покажеш като характер, и мисля, че той се извява като доста уверена личност. Не знам дали увереността му се е развила благодарение на постиженията му. Както каза, имал е кариера сред аматьорите, приключила набързо, а и мачовете му като професионалист не са много. Той си е такъв според мен.

Запомних определението на Уайт „пънкаря с добро поведение“. Казал го беше като обида. Всъщност не ми се струваше обидно. По-скоро беше признание за различните страни в характера на Антъни. Джошуа беше сила. Когато беше преди мач, когато беше време за мач, той е готов за бой. Но извън ринга човекът от Уотфорд беше блага душа, отделяше време за хората, отнасяше се към тях с уважение. Мил гигант, докато не звънне гонгът за първия рунд и не се превърне в човек, на чийто път не ти се иска да заставаш. Държеше се според различните ситуации, с които се сблъскваше в живота. Приспособяваше се и вървеше напред. Уайт беше безочлив, креслив, гневлив

и лесно скачаше на бой. Отказваше да признае на Джошуа каквато и да било сложност или нюанс на характера. Вместо да вижда различните страни от личността на Антъни като проява на сложна природа, Уайт ги взимаше за преструвка. Боксьорите в тежка категория трябва да отговарят на клишето за добрия или злия: лошият Майк Тайсън в най-добрите си времена рядко се съмняваше в себе си или се подценяваше; Франк Бруно, едър, силен боксьор, когото собствените му мисли проваляха; Мохамед Али, нахакан, наперен, но и с физическите дарби, които му позволяваха да защити тази нахаканост. В тази категория трудно се допускат нюанси.

– В бокса или си едното, или си другото — размишляваше по-късно Антъни. — За един боксьор е добре и е добър знак, когато изгражда характера си... Боксът дава добра основа, за да покажеш характера си на хората и просто да бъдеш естествен. Имам предвид, че това е твоят шанс да заявиш себе си на ринга. Щом често си пред камерите, истинската ти природа излиза наяве. Не съм фалшив, аз съм си аз, искрен съм, а хората или те харесват, или те отхвърлят. Ако си лош човек, хората ще го чувстват. Когато толкова често те виждат в медиите и си добър човек, хората го разбират, а аз просто съм себе си и изглежда, хората ме приемат. Нищо особено. Няма нищо скрито-покрито.

Преди време Пол Смит, бивш претендент за световната титла и добър телевизионен специалист, му беше казал: „Повечето хора се правят на лоши момчета... Ти си лошо момче, което се мъчи да се прави на добро“. Подходящо описание май. Антъни може и да се посмее.

– Обичам бокса — казва той просто. — Истински му се радвам.

Но разломът между Джошуа и Уайт се задълбочи. Простря се върху Северен и Южен Лондон, различните общности. Неприязънта между тях личеше, а гневът им един срещу друг кипеше.

Заради мача помежду им Уайт щеше да напусне града, в който и двамата живееха. Той поддържаше връзките си с лагера на Владимир Кличко и беше приет от стария му треньор Джонатан Банкс. Уайт беше сигурен, че получава възможност за развитие. Банкс беше на трийсет и три и необичайно млад за треньор. Боксьор в тежка категория и постоянно присъствие в залата на Кличко и в подгряващите мачове на шампиона. Кариерата му като боксьор лъкатушеше и беше наникъде. Но Банкс се учеше. Той беше наследник на Мани Стюард, обучаваше се под вещото ръководство на великия треньор на съвременната епоха. След тъжната смърт на Стюард Банкс беше човекът, който приложи точен инженерен подход в тренировъчните лагери на Кличко. Уайт беше скандалджия; по природа го влечеше да тегли един бой. Но Банкс можеше да е човекът, който да го шлифова. Да добави известен финес. И да го превърне в повече от опасен човек.

„Добре дошъл в големия бокс“, казал Кличко на Уайт, когато го приел в лагера си в Австрия. „Тук горе нивото е друго.“

– Променям стила си. Сливам двата стила заедно. За мен е добре, защото виждам как ще ми е от полза. Страхотно беше да работя с него. Джонатан знае всичко за техниката — обяснява Уайт, а спокойният му ямайски изговор силно се долавяше в гласа му.

Учил се от самия Владимир Кличко.

– Подходът му към боевете, начинът, по който тренира, какво прави, как се подготвя, как се настройва психически. И на мен ми каза някои неща: „Трябва да владееш емоциите си. Владееш ли емоциите си, ще спечелиш мача“. Каза ми дребни нещица, които ме насърчиха.

Джошуа, обратното, остана близо до корените си. След като беше станал професионален боксьор, не прекъсна добрите си връзки с олимпийския отбор. След героичното спечелване на златния олимпийски медал екипът, отговарящ за олимпийците, го считаше за част от „олимпийското семейство“. Джошуа винаги беше добре дошъл в залата им. Разделяше времето си в тренировки в залата на „Мачрум“ и в сградата на олимпийския отбор. Антъни беше идеалното момче за плакат за Програмата. С радост се отзова на кампанията за набиране на таланти, и то безплатно. Участваше в спаринг мачове с олимпийските надежди. Полезно беше за тях. Нямах нищо случайно във факта, че Фрейзър Кларк и Джо Джойс се превръщаха в двама от най-добрите боксьори аматьори в свръхтежка категория в света. Бяха амбициозни и притежаваха бързината на първокласните боксьори от международните състезания. Техническите умения на Кларк бяха на равнището на който и да е млад боксьор тежка категория, а Джойс беше стабилен и неуморим. Приличаше на стена, която се изправя срещу вас, нападател с тояга, налагаше темпо, на което малцина удържаха. Интересното беше, че тези момчета, с които Джошуа се беше боксираше като аматьори, сега бяха приятели и тренираха заедно.

– Това е вторият ми дом — казва той за залата в Шефилд. — Не бих го заменил за целия свят, заради навика. Намирам се сред настървени боксьори.

Технически му беше много полезно да се боксира с различни спаринг партньори на всеки няколко рунда.

– Толкова са бързи за пет рунда, в момента се боксира за Световните серии, на практика са професионалисти. Участвам в спаринг срещи с двама-трима души, за мен беше изключително трудно да се приготвя и това е привилегия. Затова съм благодарен, че идвам в залата на олимпийския отбор, понеже боксьорите тук са равни на най-добрите професионалисти. Дори извън залата тази привързаност към олимпийския отбор си остава, затова и полагам усилия да се държа достойно. Бих направил всичко за олимпийския отбор, това не се е променило. Олимпийската програма е голяма организация.

Финансира се от лотарията, затова е и публично финансирана зала. Държа поведението ми да е на ниво и да вървя напред, някои от момчетата не са спечелили пояси. Това искам да подчертая, че някои от момчетата не са световни или олимпийски шампиони, а тренират като шампиони.

Боксьорите от олимпийския отбор пък имат настоящия олимпийски шампион в свръхтежка категория за спаринг партньор.

– Как е възможно това да не развие способностите ти?

- усмихва се треньорът Роб Макракън. — Ти ги поощряваш. Така трябва, три или четири рунда и схващат, точно това им е нужно. Осем рунда няма да им помогнат, но при три или четири ще схванат какво става, за тях е невероятно и огромно предимство.

Макракън, менторът, е дълбоко привързан към Джошуа. Помага му професионално и работи за бъдещите мачове за титлите. Роб не е склонен към разчувстване. Помня как по средата на един от най-големите мачове в близката британска история Роб се беше облегал на стълба в ъгъла е отегчен вид, докато Карл Фроч стоеше с победоносно вдигната ръка след втория мач с Джордж Гроувс. Веднъж го притиснах да си спомни онази вечер, той обаче не ми говори за невероятния, почти решаващ за кариерата последен удар на Фроч. Без по лицето му да проличи каквото и да било, той се впусна в приказки какви проблеми имал да си прибере колата от паркинга. Като директор по представянето на олимпийския отбор на Великобритания Макракън беше под голямо напрежение, особено в периода преди Игрите. Управляваше Програма за милиони лири и от тази Програма се изискваха резултати. Въпреки това не личеше това напрежение да му се отразява. Той винаги изглеждаше невъзмутим, разсъдлив и най-вече здравомислещ. Макракън обаче държи да извлече най-доброто от своите боксьори.

– Нищо не е оставено на случайността, ние сме много старателни. Няма друго такова място, към което да се отнасят с такова внимание към всяка подробност — обявява той със спокоен, нетрепващ глас. — Даваме им всичко, което можем, и се опитваме да им помогнем да успеят. Всичко е насочено към тази цел.

Огромна снимка на Джошуа стоеше вече до тези на другите британски олимпийски медалисти, които украсяваха стените на залата на британския олимпийски отбор. Антъни също беше тренирал под тези снимки. Те означаваха много за следващото поколение от надежди, които вървяха по неговите стъпки.

– Ей Джей — със сдържан тон говори Макракън — е това, което е. Той е невероятен пример, прекрасен човек. За аматьорите е страхотно да имат за пример хора като него, но и да си мислят: „И аз мога да го направя, да знаеш. Те са успели и аз мога да успея“. Това е страничен ефект. У тях се поражда вярата, че и те са способни на същите постижения.

Джошуа трябваше да тренира за победа в мача, за да продължи победния си ход, а Дилиан Уайт се стремеше към победата над Джошуа, защото тя щеше да е върховното му постижение. И за двамата изходът от мача беше еднакво важен.

– Слушах го да разправя за мачове с Фюри и Дионтей Уайлдър. Аз дори не търся такива мачове. Искам да се бия с него, да свърша работата, а каквото се случи после, ще е после. Чакам 12 декември и друго нищо — обявява Уайт. — Напълно съм съсредоточен върху единайсет часа на 12 декември и това е.

Джошуа се чудеше дали той не олицетворява предела на амбицията за Уайт. Но призна, че ако е така, ако той се явява границата за Уайт, тогава трябва да подходи към този противник с още по-голямо внимание.

– Хвърлил е око на наградата. И е опасен боксьор. Боксьор, който иска да победи теб, това е опасен боксьор и не гледам отвисоко на събитието. Но със сигурност ми се иска да отида на мача и да направя повече от това да бия Дилиан Уайт. Затова трябва да съсредоточа изцяло вниманието си върху задачата, да я преодолея, за да мога да продължа по белия път. Амбицията ми е по-висока от Дилиан Уайт. Но трябва да се съсредоточа върху този мач. Разбирам залога с това момче, вярвай ми. А после мога да продължа към онова, което се опитвам да постигна.

КАВГАТА

Да си между Джошуа и Дилиан Уайт, не е много удобно. Оставаха два дни до мача помежду им, часовникът тиктакаше. Колкото повече време прекарваха в компанията един на друг, толкова повече настръхваха от взаимна неприязън. Уайт говореше с едва сдържано озлобление. На последната им пресконференция искаше да нападне Джошуа там, на място, или поне да почака, докато излязат от хотела, и да го спипа на паркинга. Уайт уверяваше Антъни с леден бяс, че каквото и да се случи на мача за титлата, за него няма да е приключило. Враждата здраво беше пуснала корени у човека от Брикстън.

– По едно време на пресконференцията Дилиан рече: „Казвам ти, че независимо как ще свърши мачът, ще те намеря“. Изобщо не се шегува според мен — казва Еди Хърн. — Стане ли...

Хърн трябваше да застане помежду им, когато се изправиха един срещу друг пред камерите. Уайт, широко ухилен, все още говореше тихо на Джошуа, а Джошуа, стиснал зъби, отвръщаше през тънка усмивка. Хърн се въртеше притеснено и се опитваше да ги раздели. Щеше да е безпомощен, ако двама толкова едри мъже се бяха нахвърлили един върху друг.

– Когато застанат един срещу друг, поглеждаш към тези момчета и разбираш, че само побутване или леко блъсване е достатъчно, за да се сриневсичко като лавина, циклон от проблеми и опасности, а след това вече някой да е на пода. Излишно ни е — разсъждава Еди. — Когато предусещам, че се задава беда, заставам помежду им. Но това е при леките категории. Днес застанах в стил: „Кротко, момчета. Нали?“ Застанах и никои не помръдна. Няма какво да направя. Ако не искат да помръднат, няма да го направят. Като послушаш минута какво говорят, разбираш. Бил съм на скандали, които излизат от контрол, и знам каква е причината да се случат. Изговарят се такива неща, та си мисля, че всеки миг боят ще започне. Трябва да сложа край или всички са готови за бой.

Джошуа е свел поглед към Уайт, слуша какво му говори последният му противник. Сдържа се, но си мисли само едно. Как ще го нокаутира.

– Показва що за човек е. Грубиян. Груб и долно качество. Това трябва на бокса, трябва му образи като него — казва малко по-късно Джошуа. Но добавя убедено: — Приказките нищо не струват. Приказките със сигурност не струват и пет пари. Шегата настрана, приказките не струват пукнатата пара. Той може да разправя каквото си иска. Но съм сигурен, че ще се справя.

Уайт обаче се дере:

– Отдавна съм му кошмар. Отдавна, много отдавна съм му кошмар. От октомври 2009-а съм му кошмар и той ми го призна, очи в очи, в Австрия.

Джошуа изглежда готов.

– Силата му е причина за някогашната победа и си мисли, че може да се повтори. Вероятно се чувства така заради лагера при Кличко, има се за сила неземна — отвръща той за Уайт. — Но ще излезе на ринга със същата настройка, същите амбиции и вероятно ще завърши мача в същия стил.

Настоява:

– На ринга няма да стигна до предела си, нито с мъка ще размахвам юмруци. Обещание, което няма да удържи.

Два дни преди вечерта на мача Джошуа с пренебрежение е отхвърлил нахалното пренебрежение на Майкъл Бъфър. Водещият предложил да хвърлят монета, за да се реши кой да излезе пръв на ринга. Тъй като мачът е за свободната титла на Великобритания, няма шампион, който да влезе втори. Джошуа отстъпва на Уайт правото да влезе втори, което се пада на шампиона. Той пък отхвърля всички церемони, няма търпение мачът да започне. Бъфър, притеснен, пуска монетата в джоба.

Вече в събота вечерта Джошуа стои под светлината на прожекторите, чака нетърпеливо Уайт. Застанал е в центъра на ринга, гледа към публиката. Носи тъмни гащета и подобно на потник горнище без ръкави. Разтърсва мускулестите си ръце, готов да нанася удар, да причинява болка.

– На ринга беше друг човек. Дилиан Уайт постъпи правилно там. Даде всичко от себе си. Беше крайно напрегнат — казва по-късно секундантът му Тони Симс. — Когато се разнесе гонгът, беше като някоя от ония кукли, които навиваш и после нямат спиране.

Уайт излиза на ринга подобаващо достолепно. Екипът му от едри мъжаги е внушителен и върви по петите му, следва го и невероятният му треньор, Джонатан Банкс. Самият Джошуа също е заобиколен от приятели. Стариият му треньор от аматорските времена Джон Оливър стои на ринга с него. Спаринг партньорът му и бивш съотборник Фрейзър Кларк, който през почивните дни от седмицата работеше за охранителна компания, която отговаряше за подобни събития, стои до стълба в ъгъла от дясната ми страна.

Враждебността между основните участници в събитието подклажда публиката. Омразата е истинска, напрежението от някогашната им сметка се носи във въздуха. Докосват ръкавици, Хауард Фостър им дава последни напътствия, последен слой цивилизованост.

Джошуа го връхлетя като ураган. При гонга излетя от ъгъла с изписана на лицето стръв. Уайт отвърна с експлозивен десен. Джошуа нападна. Стовари тежък десен. Уайт пробва прав ляв. Замахна с юмрука, за да спре Джошуа. Не успя. Антъни нанесе кроше отляво, опасно близо. Но друг десен изигра ролята на противотежест. Последователно нанесе добра комбинация „ляв-десен“, надделя над Уайт и го накара да заотстъпва.

За миг Уайт откри пролука и заби ляво кроше в тялото на Джошуа. Човекът от Брикстън замахна тромаво с десен юмрук. Джошуа отвърна с ляво кроше. Стръскащата сила на удара разтърси Уайт. Запрати го на въжетата, където Джошуа беше приковавал толкова много от предишните си жертви преди поражението им. След това човекът от Уотфорд се нахвърли на Уайт, нанасяше удари с две ръце. Стовари ляв юмрук и опита десен ъперкът, ударът, който се беше опитал да нанесе срещу Джейсън Гавърн преди няколко мача. Джошуа искаше да довърши Уайт там, на място. Юмруците му се насочиха надолу, докато замахваше. Пореден мощен ляв разби защитата на Уайт. Но Уайт не можеше да си позволи да рухне дори при този страховит натиск, тук в общия им град, пред своите хора и поддръжници, които го наблюдаваха, докато неговият вбесен съперник стои над него. Просто не можеше да си го позволи. Устоя на юмруците, издържа на удари, които биха съборили и кон.

– Защо не успях да го прикова? Защо не го нокаутирах в първия рунд? — питаше се по-късно Джошуа. — Причиних му болка. Правех глупости, пришпорвах, разтакавах. Но нали знаех, че има боксьори, които могат да понесат удари от първия до четвъртия рунд. Нараняваш такъв съперник, но той има достатъчно енергия, защото мачът е в началото си и все още не е изтощен, затова бързо се съвзема.

Това беше мигът, в който адът се отприщи.

Джошуа и в други мачове е бил неуморим. Когато се настрои правилно, той може да нанася удари, докато съперникът му не рухне или реферът не сложи край. Кръвта все още пулсира в ушите му, не обръща внимание, че гонгът е сложил край на първия рунд. Замахва към Уайт. Уайт, замаян от яростния първи рунд, за миг се стъписва. За частица от секундата решава, че това не може да понесе. Рундът е свършил, но той се отдръпва и се нахвърля на Джошуа.

Фостър, реферът, веднага разбра, че боят излиза от контрол. Влетя между двамата боксьори, в мига, в който Джошуа пъргаво и с широк замах нанесе удар. За беда на Хауърд, точно когато смело се опитваше да ги разтърве, юмрукът на Джошуа попадна в носа му. И двамата боксьори бяха много поедри, много по-силни от него и нямаха никакво желание да отстъпват. В този миг помислих, че Уайт е на път да предизвика дисквалификацията си.

Толкова драма сякаш не стигаше, ами като видя, че обичайните правила са нарушени, свитата на Уайт се накатери по ринга. Хората му провиснаха на въжетата, затърсиха с кого да се сбият. Екипът на Джошуа, изплашен за своя човек, последва примера и се втурна към другия ъгъл. Цялата суматоха и безредица се предава на живо по телевизията и в такъв случай много бързо може да стане безкрайно отвратително.

Моментът ми се стори повече от уместен да драсна някой ред за случващото се. Зашарих думата „пандемониом“ (моето виждане за правописа на „пандемониум“) по бележника си с дебела черна химикалка. Охраната с големия Фрейзър сред тях се задейства. Светкавично раздели двете настръхнали групи, дръпнаха натрапниците настрани. Фрейзър, разперил ръце, хукна към най-близкия член от екипа на Уайт и му изкрещя първото и всъщност най-умното нещо, което му беше хрумнало:

– Няма да му платят. Няма да му платят.

Това стигаше, за да ги хвърли в размисъл. Хората на Уайт се оттеглиха. Джошуа бързо се прибра в ъгъла си. Банкс тръгна решително през ринга да улови своя човек за ръкавиците, за миг приличаше на родител, сграбчил своенравното си дете за ръка. Както бързо беше избухнал хаосът, така изведнъж Хауърд Фостър се оказа сам на ринга. Дишаше дълбоко и с бяла кърпа бършеше кръвта от почервенелия си нос.

Ветеранът и спортен журналист Колин Харт, който седеше до мен, се наведе напред и измърмори:

– Поне научихме, че и на реферът може да му фраснат един.

– Не мислех за нищо. Виж, Джошуа ме удари след гонга, два удара след гонга и рингът се взриви. Това е боксът. Това стана — обясняваше Уайт след мача. Разбира се, понеже беше с гръб към своя ъгъл, той е видял как екипът на Джошуа тръгва към ринга и е решил, че те са били първи. — Хората ми

хукнаха към ринга, защото се взриви работата, после моите хора се втурнаха към ринга, идваха да ме защитят, защото неговите хора идваха. Момчетата ми дотичаха да ме защитят. Това е боксът. Случват се и такива неща — не спираше Уайт. — В мача всички са на ръба, затова се случват всякакви ненормални работи, после всички се струпват. Това е просто боксът. Така се случва, за нещастие.

По-късно Джошуа също се отнесе много разумно към мача, разсъждаваше за моментите „Дилиан Уайт търси да се сбие“.

– Такъв си е Дилиан. Разправям се с този човек през цялото време — продължи Джошуа. — Това е боксът, нали? Не прилича на голфа. Това е боксът. Такива неща трябва да очаквате. В случая има много омраза и подобни неща се случват на ринга. Охраната свърши чудесна работа за успокояването на обстановката, върна ни по ъглите и продължихме мача. Мислех си, че може да се стигне до бой. Така е, щом се разгорещат хората — продължи той. Забрави се, че са се стремили към титлата „шампион на Великобритания“.

– Тук най-вече става дума кой е по-най-най и кой е истински мъж.

Моето лично мнение беше, че след като по ринга се качиха и други хора, мачът трябва да се отмени. Еди Хърн Първоначално реши, че случилото се е бедствие, после бързо си направи сметка колко доходоносно може да е противоречивото преиграване на мача.

– За пръв път виждам такова нещо. Седях и си мислех „Какво става? Каква е тая борба свободен стил?“ — с усмивка коментира той. — Можете ли да си представите сумите, ако беше без оспорване след кавгата в първия рунд?

Накрая гонгът отново се чу. Боксърите започнаха втория рунд. И тогава всичко се промени. Джошуа се опита да продължи да се бие в същия стил като в първия рунд, но Уайт посрещна с ляво кроше нападението на съперника си. Юмрукът му попадна със сила в брадичката на Антъни. Накара го да се олюлее, да отпусне ръце. Защитата на Джошуа се пропука. Уайт беше в настъпление; засипа Джошуа с яростни удари, притисна го в неутралния ъгъл.

„Само спокойно, нанасяй удари, пази се от удари, отвърни на ударите, дръж се — мислел си той. — Някои хора изгарят на този етап, защото не са били научени на основни неща на ринга. Запази самообладание, преживей рунда и почивката. С една и съща психическа нагласа съм в залата, със същата съм и на ринга и това е заради добрите треньорски методи.“

Опасността за Джошуа беше истинска. Публиката го разбра, усещаше се тревогата в насърчителните им викове и скандиранията, притеснената нотка в общия им глас. Това не беше първата криза, с която Джошуа трябваше да се справи. Като аматьор по време на мачовете му с Меджидов и Камареле противниците му нанесоха силни удари. След това, притиснат между

предпазливостта и вътрешния инстинкт да контраатакува, Джошуа беше допуснал да го накажат с още удари. Сега пое дъх и вдигна ръкавиците, възстанови защитата. За момент се приближи към противника, прекалено близо до Уайт, миг по-късно се отдалечи.

Може и да е било криза, особено след мелето в края на първия рунд, след силния удар по брадичката и терзаещата го болка отгоре на всичката бъркотия. Ако Джошуа изгубеше в този момент, златното бъдеще, което го чакаше, щеше да излети в небитието.

Тони Симс запази самообладание. Поне не се поддаде на напрежението.

– Вече двайсет години съм треньор. Дори не мога да кажа колко пъти съм бил в ъгъла. Присъствал съм на всички мачове на Фроч. Участвал съм в много големи мачове — каза Симс. — Това ми е работата. Публиката? Не мисля за публиката вече. В началото се чувстваш нервен и притеснен, когато излизаш на ринга, също като боксьора. Но вече не е така. Дали е „Йорк Хол“, или стадион с осемдесет хиляди места, боксовият ринг е един и същ.

Ударът беше поразил Джошуа. Беше разстроен, замаян, ушите му пищяха, очите му бяха широко отворени. Задачата на Тони беше да го накара да се съвземе. Затова му удари плесница.

– Не му подейства добре — сви рамене Симс. — Беше скован, имаше поглед на елен, заслепен от фаровете на кола. В главата му друга мисъл, освен да иде и да премаже Уайт, нямаше. Малко трудно беше, защото битката между тях стана доста лична. Затова беше малко трудно да го успокоя.

– Удари ми няколко плесници — спомня си Джошуа почти слисан. — И аз малко се поизненадах, мислех си: „Тони, главата още не ми се е избистрила, спри да ми биеш шамари“. А той: „Джош, имаш достатъчно сила да го заболи, но трябва да се боксираш. Трябва да дадеш най-доброто от себе си“.

Антъни си повтарял тази мантра: „Можеш да направиш мача лесен. Горе главата и прави каквото трябва, защото правиш мача труден“.

Но размишлявал: „Тия мачове са толкова взривоопасни именно по тази причина. Без значение колко си тренирал като боксьор, когато попаднеш на съперник, когото не харесваш, влизаш във война. Трябва да махна червената пелена пред очите си и отново да се върна към основното и да правя онова, което правя“.

В третия рунд Джошуа трябваше да успокои ума си и да озапти отзвуката от удара в главата. Но Уайт изглеждаше все по-опасен. Нанесе жестоко ляво кроше в тялото на Джошуа. Юмруците му бяха тежки. Антъни го докосна с ляв прав, опитваше се да си възвърне силата. И двамата действаха, нанасяха си силни удари, тъй като бяха и много едри мъже. Боксьорите в тежка категория обикновено не са толкова дейни. „Ляв-десен“ от Джошуа принуди Уайт да спре настъплението си за миг, но веднага го възстанови, приближи се, нанесе удари в тялото на Джошуа.

Той стовари отзад силен десен. Кроше със задна ръка избухна в Уайт. На свой ред той замахна с десен ъперкът към Джошуа и улучи. Джошуа се отдръпна, но и Уайт настъпи. Джошуа прицели „ляв-десен“ към противника си. Десният порази като гръм. Уайт отскочи от заден крак и отново се втурна напред. Все още не искаше да отстъпи и сантиметър от територията си. Джошуа трябваше да изработи всяка стъпка, която печелеше. Изтегли се от центъра на ринга в стремежа си да очертае по-голяма територия за себе си. Държеше ли центъра, можеше да диктува и мача. Лявото кроше на Антъни започна да се промушва през защитата на Уайт. Тези удари идваха отстрани, Първоначално извън зрителното поле на Уайт, и щяха да се окажат решаващи.

В петия рунд Джошуа не спря усилията си да отблъсне Уайт, не се мъчеше само да го изнервя, вместо това използва дълги прави удари, за да установи дистанция помежду им. Нанесе прави с водещата по тялото на Уайт, с десен уцели главата му. Ударите на Джошуа бяха разтърсващи и сигурно са причинили болка на Уайт. Гордият лондончанин не показва никакъв знак. Отговори с десен прав на десен прав. Поредно разтърсващо ляво кроше на Джошуа му отвори пътя за десен. Двамата съперници се изпепеляваха с погледи, когато гонгът сложи край на рунда, но ожесточеността им вече беше в рамките на правилата и идеята на спорта.

Джошуа навлезе успокоен в шестия рунд. Уайт старателно насочваше крошета към тялото му. Джошуа трябваше да си поема въздух, за да им устои. Уайт търсеше как да го пресрещне, водеше го със своя ляв прав. Джошуа стовари ляво кроше със сила в противника си. Отблъсна нов десен. Лявото му кроше отвори път за нови, все по-ефикасни удари със задна ръка на Антъни. Всички тези удари отнемаха от свръхестествените резерви на Уайт. Джошуа ставаше все по-уверен, може би дори прекалено самоуверен. Докато загръвяше за задачата си, по лицето му се изписа усмивка, ръцете му се снишиха злокобно. Но лесно промуши десен.

Джошуа вече използваше възможността да говори на Уайт.

– Казвах му, когато прави разни неща, че не е достатъчно, за да ме победи. Странно. Просто се наслаждавах на боксирането, това е. Затова му говорех на ринга.

За Уайт — ако го е забелязал — сигурно е било влудяващо.

Гонгът сложи край на рунда, всеки от противниците искаше да прегази другия, за да стигне до ъгъла си. Наложил се господин Фостър да се намеси, за да ги раздели.

В началото на седмия рунд докоснаха ръкавици, мигновен жест на уважение, почти странен заради характера на сблъсъка помежду им. Джошуа обаче поднови действията си с радост. През по-голямата част нанасяше със задната си ръка прави през средата. Изведнъж я обърна за дясно кроше.

Ударът лошо порази Уайт. Олюля се, изведнъж оказал се под огромен натиск. Ново страховито дясно кроше избухна върху него. Остави Уайт поразен, но уловил се за последните останки от упоритата си съпротива, не си позволи да падне. Само инстинктивната му съпротива го държеше прав, докато чудовищен ъперкът не го събори. Този удар, вече премерен, точен, уцели Уайт под брадичката с такава сила, че повдигна сто и единайсет килограмовия мъж от пода и го запрати към въжетата. Нокаут. Уайт си седеше на гашетата, заплетен във въжетата, дясната му ръка се извиваше неестествено над ниското въже и го приковаваше към него. Дилиан беше свършен, мъчеше се да се огледа, да вдигне поглед. Но не мърдаше, погледът му беше безизразен, стъклен. Не се изправи.

Сметката беше уредена. Край на мача.

ДЕТРОНИРАНИ ШАМПИОНИ

Уайт лежеше, заплетен във въжетата, а Джошуа ревно победоносно. Обикновено победителят изчакваше падналия съперник да се изправи, преди да ликува, но сега настроението на Антъни премина от бяс към ликуване. Крещеше от облекчение, тържествуваше към публиката си. Уайт се надигна едва, запрепъва се тромаво, отново падна, после му помогнаха да седне на стол. Джошуа беше неудържим, пренебрегна дори Главния секретар на Управителния съвет на Британския бокс. Скачаше в четирите ъгъла, отговаряше на възгласите на публиката, хвърли своите сто и единайсет килограма на въжетата. Гневно махна към групата от поддръжници на Уайт, пиян от неистовия прилив на адреналин от победата. Дал беше на хилядите зрители нокаутът, за който жадуваха. Не беше така демонстративен, както когато спечели златния олимпийски медал. Публиката изригваше около него, а той отвърщаше на неистовите ѝ викове.

Накрая Джошуа се върна в средата на ринга. Екипът му се събра, когато той получи пояса „Лансдейл“. До него стоеше и баща му, сияещ от гордост, че вижда сина си шампион на Великобритания по бокс тежка категория.

Това беше първата загуба, за която Джошуа отмъсти. От него падна бreme, всички присъстващи го разбраха по възторга му и ликуването на ринга. Час по-късно седеше в отдалечена от залата стая за срещата си с медиите и страстите се бяха поутоложили.

– Обикновено не се държа така, но бях щастлив. Това е, така ми дойде — каза той.

Джошуа беше новият британски шампион, но споделяше какво означава вечерта лично за него.

– Най-вече мисля, че мачът беше повече за хвалби, много се изговори, върнахме се чак до 2009-а година. Чакахме търпеливо този момент, радвам се, че победих и дадох да се разбере колко празни са разните приказки. На ринга, там трябва да покажеш, че има за какво да се хвалиш.

Кавгаджийската страна на характера му беше изчезнала.

– Много пъти използвах лявото кроше и се стараех да нанасям крошета като Майк Тайсън. Но когато започнах да се боксирам повече, започнах да напипвам верния път, тогава му нанесох няколко добри удара и затова приложих повече десен — каза той. — Всеки боксьор тежка категория може да нокаутира. Дилиан носи на удари. Понесе много удари. Но рано или късно започваш да губиш сили и тогава първият удар те съсипва. Всеки боксьор тежка категория, от най-елитното ниво до новациите, ще запише в биографията си нокаут, винаги съм го казвал. Не е важното да „нося на удари“. Става дума, че ако понасям глупави удари, ще ме нокаутират и затова трябва да реорганизирам подхода си и да се стегна. Става дума за умение.

Мачът не премахна враждебността между Джошуа и Уайт. Не се бяха ръкували, какво остава да се прегръщат след края на мача.

– Животът и кариерата ми не се въртят около него — кисело натърти Уайт, — но със сигурност искам пак да се боксирам с него. И да му разбия главата.

Джошуа призна:

– Аз съм готин човек, но той може да забрави за това, понеже искам да го накарам да страда, искам да го изхвърля от ринга. Той е идеалният противник за мен, дава ми това, от което се нуждая.

Когато по-късно говори с мен, Тони Симс видя в изминалия мач поука и за Джошуа.

– Не мисля, че той повече ще позволи да бъде въввлечен емоционално в някой мач. Затова случилото се е страхотно. И се случи рано в кариерата му, защото той ще се боксира с хора, които ще се превръщат в негови врагове. Ще излезе на ринга срещу например Дионтей Уайлдър, срещу Фюри, надали друг път ще подходи по същия начин. Повече няма да се ангажира емоционално по този начин. За него този мач беше различен — каза секундантът. — Важно беше да се успокои и да се заеме с бокса. След два рунда беше напълно погълнат, дърпаше, притискаше непрекъснато, зацепи. Според мен това го оживи донякъде. Щом започна да се боксира, той се поуспокои. Щом се съсредоточи върху боксирането, вече нямаше равен, разбираш ли какво имам предвид? Първите два рунда беше касапница, но това беше, за да се успокои.

Рисковете в бокса могат да се контролират. Но е невъзможно всички да бъдат постоянно и непрекъснато овладявани. В професионалния спорт постоянно дебнат опасности. Люк Кембъл, съотборникът от олимпийския

отбор и също златен медалист от Лондон 2012, участва в същата програма в „O2“ преди мача на омразата между Джошуа и Уайт. Кембъл е натрупал далеч повече опит като аматьор. През 2008-а става първият англичанин, спечелил европейски шампионат след четиресет и седем години. Това е годината, в която Джошуа едва навлиза в спорта. Също като Джошуа, Кембъл е печелил сребърен медал от Световно и златни олимпийски — награди, които го превръщат в най-успешния боксьор аматьор в историята на британския бокс. Като професионален боксьор изглежда по-завършен, преобразил е невероятно някога незрелите си и повече ефектни аматьорски умения, добавил е и силата, с която да отстранява съперниците си. Групата от Лондон 2012 е най-успешният олимпийски отбор на Великобритания в съвременната епоха, а Кембъл се е откроявал като най-добрия измежду тях.

Вярата ми в Люк Кембъл е кажи-речи непоклатима. И вашата би била такава, ако сте видели някои от мачовете, които е спечелил като олимпиец. Леко съмнение се прокрадна в ума ми по време на претеглянето в деня преди мача. Кембъл изглеждаше добре на кантара, теглото му бе в норма. За негов съперник беше определен Иван Менди, френски боксьор с голям рекорд, неуспял претендент за европейската титла с няколко загуби в биографията си. Въпреки всичко Менди беше точно типът съперник, който Кембъл със своя талант трябваше да победи. Изправен на кантара, Менди изглеждаше като изплетен от мускули. В ума ми пропълзя мисълта, че в предстоящия мач на Люк май ще му се наложи здраво да се потруди.

Все така обаче вярвах, че Кембъл е в състояние да победи французина, а се оказва, че във вечерта на мача в юмруците му старата власт я няма. Люк се втурваше, разпиляно нанасяше бързи и леки удари. Опитният професионалист Менди успяваше да ги парира, остави и няколко да отскочат от него. Поведението му говореше, че е в състояние да атакува атакуващия боксьор, да нанася попиляващи леви крошета, а все по-изнервеният Кембъл налиташе и се престараваше. С удар с лявата ръка Менди просна Кембъл на пода. През всичките години на аматьорската му кариера, в които съм го наблюдавал, за пръв път ставах свидетел на такова нещо. Кембъл обаче показва, че има страшен характер. Изправи се и се хвърли в боя, но беше твърде късно да навакса по точки. Изгуби с минимална разлика. Първата му загуба като професионален боксьор. Изходът в професионалния бокс често е предсказуем, твърде често съперникът в отдалечения ъгъл е предопределен да изгуби. Загубата върна Кембъл с година назад. Той замина да потърси нов треньор в чужбина, замрази амбициите си за световна титла, докато отново изгради и извърви своя път в класациите.

Джошуа не вярваше, че е възможно да види как Люк Кембъл губи. И то да изгуби малко преди той самият да излезе пред публиката и да се изправи пред

стар съперник. Щом Кембъл можеше да изгуби, тогава никой не е застрахован от загуба. Джошуа знаеше от опит колко добър е Кембъл.

— Люк Кембъл е най-добрият британски боксьор, който сме имали — заяви Антъни, припомняйки си подвизите на Кембъл с олимпийския отбор. — Случилото се показва, че като минеш в професионалния бокс, не можеш просто да вземеш аматьорското си ниво и да станеш професионалист, не можеш само с юмруци да си проправиш път нагоре по стълбата. На Люк му предстоят велики дела, но трябва да натрупа още опит, преди да стигне до определени нива. Това се опитвам да кажа. Хубаво е, че имам потенциал, но наистина трябва да продължа да работя упорито, за да постигна успеха, както трябва. Научих много от грешката на Люк тази вечер. Може да се случи на всеки. Човек обаче не бива да се отказва. За мен сега всичко е наред, всички ми ръкопляскат, но трябва да стоя здраво стъпил на земята и да не забравям, че това може да се промени във всеки един момент. Трябва да продължа да работя упорито, да се опитвам и да направя така, че пътят към върха да е гладък.

Лично за Джошуа случилото се беше изненада. Той обаче трябваше да обърне внимание на случващото се по света в собствената му категория. Невероятен взрив беше поразил тежката категория и като ураган завихрил световните титли, променил репутации. Всички бяха под пара заради царя на хаоса в бокса — Тайсън Фюри.

Владимир Кличко царуваше в тежката категория, откакто Джошуа беше започнал да се занимава с бокс. Господството му беше неоспоримо. До такава степен контролираше положението си, че от години не беше участвал във вълнуващ мач. За пръв път видях Кличко на ринга през 2010-а, тогава, също за пръв път, присъствах на мач за световната титла в тежка категория. Той играеше повторно мача със Самюъл Питър. Нигериецът с тежка ръка може и да не беше прероденият Джордж Форман, както някои очакваха, но въпреки това пет години по-рано ударът му беше успял да просне Кличко на ринга — три пъти. Кличко го победи по точки и завърши стремителното завръщане на световно ниво. През 2010-а украинецът притежаваше две световни титли и болезнено напомни на Питър, че никой не бива да поставя под въпрос неговото първенство в тежката категория. Посещението на мача на Кличко във Франкфурт беше първата ми задача зад граница като журналист от „Боксинг нюз“. Стори ми се в разцвета на силите си. Разбил беше боксьорския си стил до основните елементи. Правеше го да изглежда лесно. Кличко отстрани Питър с размазващия си прав с водеща ръка. Спря нигериеца. Много по-висок от останалите, Кличко беше усвоил изкуството да отстъпва достатъчно, че да се изплъзне на противниците си, но не толкова, че да не може да стовари удар като с парен чук. Така беше усмирил Самюъл. Първо му изби издръжливостта, после използва десен прав със силата на

стенобойна машина. Започнал да мачка, Кличко бавно подбра действията си, добави и своето кроше, не правеше нищо излишно. Накара Питър да се клатушка, като бик, изтощен от ударите на пикадорите. Пристъпваше напред и нанасяше отвътре смазващи удари. Накрая довърши Питър с десен ъперкът, който безвъзвратно го изхвърли от мача. Думата, която идваше наум и която се появи като заглавие на моя материал в седмичното издание на „Боксинг нюз“, беше „непобедим“. Трудно беше да се намери недостатък в методичния, безмилостен подход, прилаган от краля в тежката категория.

Кличко е изключително възпитан човек и въпреки това внушава страх. Извън ринга той е образец на шампион. Отговаря на три езика по време на пресконференция — немски, английски и украински. Има внушителна осанка. Първото ми голямо интервю със звезда за „Боксинг нюз“ беше с него. Близко час разговаряхме в хотелския му апартамент в Кьолн. Невероятно изживяване е да обсъждаш с един шампион неговите надежди, стила му, да съпреживееш Оранжевата революция в Украйна. Хипнотизираща приказка. (Много жалко, че диктофонът ми се развали и аз ще остана единственият човек, чул тази история.) Толкова омаян бях, че когато понечих да се ръкувам с него и да му благодаря за отделеното време, не забелязах, че е свил юмрук, който да удари в моя (Влад, оказва се, че не сме си стиснали ръцете, ами сме ударили юмруци). На бавен каданс, затаил дъх, гледах как протягам ръка сантиметър по сантиметър, сякаш ръката ми ще се ръкува с неговия юмрук. Успях да я свия в последния момент. Щом аз съм бил притеснен, когато съм си взимал довиждане, представете си как влияе фактът, че трябва да се изправите срещу Кличко на ринга. Малцина боксьори тежка категория имат неговата физика, ширината на раменете му, която яркочервената наметка, с която излиза на ринга, подсилва. Кратък светлинен спектакъл и внимателно подготвено представяне неизменно предхождат появата му в залата. Кличко сам може да напълни стадион с поддръжници, съперникът му може и да не е важен. Онова, което прави на ринга, е лесно да се разбере, далеч по-трудно е да се приложи на практика. Последната негова епоха на върха на тежката категория продължава без прекъсване единайсет години. До такава степен се е откъснал от преследващата го глутница.

През 2015-а познатият кратък светлинен спектакъл на Кличко проблесна пред умореното ми от полета зрение, докато музиката преди появата му в залата — беше „Не мога да спра“ на Ред Хот Чили Пепърс — гърмеше с оглушителна сила. Шампионът се беше завърнал от Америка, където участва в мач в нюйоркския Медисън Скуеър Гардън, историческо място за спорта. Там се беше състоял Мачът на столетието между Мохамед Али и Джо Фрейзиър, както и много други легендарни събития. Огромната публика се обърна да види шампиона, събрал три от четирите световни титли. Представителите на украинската диаспора размахваха знамена и бяха в

силата си, превзели „Гардън“. Неимоверен рев посрещна появата на Кличко. След седем години отсъствие отново беше в САЩ, за да се боксира срещу Брайънт Дженингс — недодялан американец от Филаделфия, Сравнението между способностите на Дженингс и шлифованите умения на Владимир Кличко показваше, че американецът е по-грубият боксьор. Или поне такива са били уменията на Кличко. Кличко, мислех си аз, със сигурност ще го прегази. Само че Дженингс пренаписа сценария, според който дори не трябваше да припари до великия украинец. Вместо това подскачаше под юмруците на Кличко, нанасяше дълги прави удари, влизаше в клинч. Шампионът не го отблъсна от вътрешната страна, което беше съвсем обичайно. Не разби с удари Дженингс, както очаквах, въпреки че американецът не би могъл да промени решенето на украинеца. Кличко спечели достатъчно убедително по точки, но в стоманената му власт се появиха видими пукнатини. Ще вземе да стане страшно интересно в тежката категория, помислих си аз.

Не че съм очаквал точно Тайсън Фюри да детронира Кличко. Много се беше случило през шестте години, откакто Антъни Джошуа и Фюри бяха изиграли спаринг мач помежду си. Фюри, безочливият Скиталец, нямаше загуба в продължение на двайсет и четири срещи, въпреки че някои от тях не бяха протекли съвсем гладко. Тежки, с изнасяне на лакътя над рамото десни прави го бяха поваляли в два от предишните му мачове, а точно такива удари Кличко нанасяше с лекота. Фюри, който се беше обявил за „Цар на циганите“, беше висок, дори по-висок от Кличко, и се движеше добре за едър мъж. Понякога изглеждаше тромав — висок беше почти двеста и шест сантиметра, можеше да е такъв при определено темпо. Добър беше в ръцете, изглежда, удряше все по-силно. Уменията му напомняха тези на някогашните боксьори, боксирали се с голи ръце.

Фюри се беше изкачвал в ранглистите, докато се превърна в задължителен съперник за Кличко. Шампионът би могъл да го заобиколи, но се отнасяше всеотдайно към трите световни титли, които имаше, и не се шегуваше със защитата им. Наистина му отнемаше известно време да ги защитава една по една, но в крайна сметка винаги изпълняваше своите задължения на шампион. След дълъг период на препирни най-накрая се разбраха мачът с Фюри да се състои в Дюселдорф, Германия. В периода преди него Фюри даде пълна свобода на вятърничавостта си. Първата обща пресконференция за мача се състоя в хотел „Хилтън“, разположен в тих парк до Туикенъм, и не беше достолепното събитие, което Кличко вероятно очакваше. Фюри изчака шампиона да влезе в залата на пресконференцията. След това цъфна на фона на темата от „Батман“ от собствена озвучителна система и накипрен в костюм на Батман, прелетя през помещението. Наметалото му се вееше зад него, а той кръжеше из пълното с журналисти и телевизионни камери

помещение, изпълнявайки почти победна обиколка. Накрая зае мястото си на подиума. До него Кличко се усмихваше сковано. Опита се да обобщи пресконференцията с обичайното си достойнство, но Фюри не му даде. Цъфна нова костюмирана фигура. Братовчедът на Фюри, Хюи — изгряваща звезда в тежката категория, влезе облечен като Жокера. Приблужи се до основната маса и изтърси фразата, която му беше заръчана, Фюри реши да се прехвърли през масата. Без да забележи, събори поясите от трите световни титли на Кличко на пода, както и Жокера. Двамата се затъркаляха върху поясите, блъснаха се в пейката на операторите, накрая се озоваха в краката ми. Късмет беше, че избрах да се настаня на втората редица.

– Поне съм ги пипнал — скъсваше се от смях по-късно Хюи за падането върху поясите.

Двамата се изнизаха. Накрая Фюри, вече в костюм и леко изпотен, се върна в залата. Поднесе извиненията си за закъснението и попита как е протекла дотук пресконференцията. Нямал нищо общо и не му било известно нищо за Батман. Ето такава меле, ако е решил, та дори да не е решил, може да спретне Фюри.

Кличко хладнокръвно настояваше, че Фюри бил забавен. Всъщност цирковете на претендента слабо го интересуваха. На шампиона му се щеше да набие в главата на келеша един урок. Кличко обаче отложи мача с месец заради лека операция на прасеца. Екипът на Фюри гърмеше как го били изплашили. Кличко си осигурявал още време да се подготвя за срещата с техния претендент. Очакваше се, че шампионът ще се владее, какво като Фюри е тип, за когото кротването е невъзможно.

Накрая, през ноември 2015-а, Тайсън Фюри и екипът му пристигнаха в Дюселдорф. Предстоеше сюрреалистична седмица. На открита тренировка преди мача Фюри реши да грабне микрофона и да попее на шампиона. За пръв път някой се отнасяше с такова безочие към Кличко. В останалите няколко дни съперническите лагери спореха за ръкавиците, които да се използват на срещата. В бокса може да се спори за какво ли не. В деня на мача лично треньорът на Фюри дойде да огледа пода на ринга и тъй като имаше възражения срещу него, заплаши, че всички си тръгват. Може и за пръв път да работеха на подобно ниво, но отбраняваха своя ъгъл, в добавка към психическите игри извън въжетата. Накрая принудиха екипа на Кличко да махне слоя от дунапрен, поставен под платнището. Междувременно Фюри го раздаваше, сякаш всичката тази суматоха е над него, не го засяга, и стоеше спокоен сред хаоса.

Вечерта на мача Фюри влезе — без да бърза — в залата. Вървеше бавно към ринга. И изобщо нямаше вид на човек, който бърза за някъде. Започна леко първия рунд, не се припираше. Все едно не му беше важно как се боксира. Спечели дори първите рундове. Да не повярва човек с какво безгрижие

започна да показва какво умее при нанасянето на ударите. Държеше ръцете си зад гърба в стил Рой Джоунс. Подобна дързост пред Кличко беше невъобразима. Самият шампион не можеше да я схване. Не можеше да стигне до Фюри. Докато Фюри се движеше, Кличко не успяваше да нанесе своя ляв прав. Така не беше в състояние да използва своя водещ удар и да прецени противника си, трудно успяваше да нанесе удар с дясната ръка. Кличко нападнаше, но безрезултатно. Скиталеца го омагьосваше. Малко юмруци бяха разменени, но той парираше и тях с напредването на рундовете. Фюри не приложи голям натиск върху Кличко, но понякога тръгваше бързо към него, нанасяше единични удари, които подриваха действията на шампиона. Кличко не реагира добре на ударите.

При финалния гонг Кличко беше на крака. Излъчваше умора, цепнатината над дясното му око кървеше. Мачът се провеждаше в Германия, която не се славеше с честните решения, а известният украинец беше човек, който настъпва, в този смисъл оставаше спорно дали е бил по-нападателен. Но Фюри беше по-ефективният от двамата и решението справедливо беше в негова полза. Кличко не можеше да повярва. По-голямата част от присъстващите петдесет хиляди зрители бяха в потрес. Скупчените до ринга поддръжници на Фюри изригнаха. Екипът му се прехвърли през въжетата, за да тържествува. Фюри грабна микрофона от водещия. Без никакъв музикален съпровод и с талант само за караоке в събота вечер той се обърна към жена си и зарева хитът на Аеросмит „Не искам нищо да пропусна“. Последен, сюрреалистичен момент, сложил край на седмица с изненади и съвсем в унисон със случилото се. Фюри, непредсказуемият, бунтарят, влудяващият, беше новият световен шампион в тежка категория.

Това беше кулминацията. Картината веднага се усложни. Преди мача Фюри беше говорил за това как върховете в предишни мачове често се превръщали в горчиви падения. Веднага след като получи правото да ликува, триумфът му се изплъзна. Дори на пресконференцията след мача вече имаше вид на кибритлия, когото не го свърта.

При завръщането си в Англия Фюри вероятно е очаквал тържествено посрещане. Но безбройните му странни, понякога изключително обидни изявления нито бяха забравени, нито простени. В някои среди на печатните издания името се радваше и на ненавист. По-притесняващото за боксовата му кариера беше, че губеше интерес към спорта. Кличко от своя страна се беше оттеглил наранен, но решен да преоткрие старото си аз.

– Случилото се ме събуди — заяви той.

В договора на Фюри с Кличко имаше клауза за още един мач и украинецът реши да я използва. Това означаваше, че Фюри трябва да се боксира втори път, съвсем полезно спортно събитие, което да докаже, че първата победата на новия шампион никак не е щастлива случайност. Също така означаваше,

че не може да се боксира и със задължителния претендент Вячеслав Глазков за една от трите световни титли, които наскоро беше спечелил. IBF набързо лишиха англичанина от титлата.

Действията на IBF го засегнаха, но Фюри даваше вид, че му е все едно. Мина доста време в преговори на повторния мач. Най-накрая беше уговорен за юли в Манчестър, основното домашно гнездо на Фюри. Така англичанинът получаваше правото да отпразнува завръщането си у дома. С екипа му дадоха пресконференция в „Манчестър Арена“. Новият шампион не показва старото си вятърничаво въодушевление, но все пак се появи като закачулен кръстоносец и не се размина без разни шмекерии, Фюри дръпна един танц близо до Кличко, който видимо беше като на тръни до противника си. Скоро непоносимостта на Фюри към пресата и към задълженията на световния шампион проличаха. И изпълниха присъстващите на събирането с мрачна тъга. Фюри се опря на масата пред себе си, вперил враждебен поглед в камерите и журналистите, насядали пред него.

– Като циркаджийска маймунка съм, нали? — горчиво заразмишлява той. — На всяка пресконференция, на всяко медийно събитие, всеки път съм в обектива, свири музика, тихичка и Тайсън Фюри дава представление. Като някоя змия от Индия, дето се гъне на музиката, или като танцуваща маймуна. Защото всеки път играя ролята на лошия, злия, престъпника, отхвърления, непукиста. На всяко медийно събитие и изобщо. Така да бъде. Явно на хората им харесва. Има някои, които не го харесват, но повечето — напротив.

Изглеждаше безкрайно раздвоен по отношение на спорта и на кариерата си.

– Мразя всяка секунда от боксирането и ми се ще да не бях боксьор, но съм такъв и ще се боксирам. Ненавиждам всяка секунда от тренировките. Мразя бокса. Мразя тая орисия. Мразя да говоря с вас, идиоти. Мразя съдбата. Не искам да съм тук. Искан ми се да съм у дома с децата и да си гледам телевизия. Искан ми се да съм си у дома и да си лапам шоколад, сладкиши, а не да плямпам за бокс. Мразя бокса, това е, но съм толкова адски добър в него, че не мога да се откажа, а и печеля страшно много пари.

Ако привържениците на бокса очакваха един шампион да е целият в мускули като Антъни Джошуа или да се съобразява с изискванията на публичния си образ, Фюри ги зарадва с друг вид и поведение.

– Не спазвам режим. Дори не живея като спортист. Направо си е срамота да ме наричат спортист. Не можете да ме наричате спортист — отсеке той.

После ни извести как излапал всичкия пай в Ланкашир и пресушил всичката бира на Великобритания. Настроението му се люшна в другата посока, когато се нахвърли на Кличко.

Блажено обяви, че Кличко е изгубил от дебелак. Неочаквано Фюри скокна, разкъса си ризата и извади на показ грамадното си шкембе, преляло над пояса.

– Има ли смисъл да се мъчиш с работата си четиресет години и накрая да отнесеш боя от някакъв дебелак? — изсмя се той.

Мачът не се състоя. Фюри го отложи заради травма в глезена. Малко след това се появи във Франция, където почерпи с пиене английските футболни запалянковци на Евро 2016. Жестът може и да беше придал нов блясък на славата му на печен тип, но предизвика загриженост как ще защити шампионската си титла. Чу се, че го уличили в употреба на непозволени вещества. Британската антидопингова комисия обяви, че трябва да се яви на изслушване по случая, но не спря правата му. Отново отмениха датата за втория мач с Кличко. Когато вече имаше нова дата, Фюри се измъкна с някакви медицински причини и тревоги относно своето психическо здраве, за което вече кой ли не беше слушал. За да усложни още повече и без това мрачното положение, Доброволната антидопингова асоциация, чиято беше отговорността за уговарянето на нова дата за мача с Кличко, обвини Фюри в употреба на непозволено вещество — кокаин.

Така Фюри се отказа без борба от двете си останали световни титли в тежка категория, на WBO и на WBA, за да обърнел внимание на здравето си. Засипан от проблеми, царуването му на върха в тежката категория отбеляза мъчителен край. Има боксьори, за които световната титла е бreme, а не благословия. Никак не е лесно да си цар.

УЧАСТВАМЕ

Призракът на допинга тормози бокса. Приемът на незаконни вещества, които подобряват представянето, е забранен във всички спортове. Но в бокса на това се гледа като на истинско престъпление. Боксът е опасен спорт. Хората могат да се осакатят. Правилата трябва да се спазват. Категориите не са някаква прищявка, има ги заради безопасността. Боксьор, който е приел допинг и се бие срещу чист боксьор, е толкова опасен, колкото ако по време на мача използва огнестрелно оръжие вместо ръкавици. Допингът е мрачна част от понякога беззаконния свят на професионалния бокс.

Трябва да се приемат съгласувани действия в световен мащаб, за да се стигне до разрешение на проблема. Измамите трябва да се засичат, а измамниците наистина да бъдат наказвани. Вместо това всяка организация налага сама ред в този разединен спорт. Поне в Англия Британският съвет по контрол в бокса можеше да работи в тясно сътрудничество с Британската антидопингова комисия. Антъни Джошуа се записа в специална програма за изследвания, която се провеждаше цяла година. На точно такава програма се подлагаха и боксьорите от британския олимпийски отбор. Изключително

важно е известен спортист като Джошуа да дава добър пример в борбата срещу допинга.

Джошуа обясни как ще се извършва контролът в тази програма:

– Трябва три месеца по-рано да им съобщиш къде ще спиш, ще тренираш, какво ще правиш, а трябва да им дадеш и режима си по часове за всяка вечер или всяка сутрин, за да могат да дойдат при теб до час. Можеш да внасяш промени относно мястото, на което ще си, имаш такова право, но трябва да знаят точно къде ще си. Ако забравя, тогава съм виновен и получавам наказание. Мисля, че след две наказания си отстранен. Задължението е много сериозно и трябва да го поставяш над всичко.

Джошуа беше съгласен да го изпълнява. Държеше на истинските наказания за използващите допинг.

– Проблем е — настоява Джошуа. — Не е правилно. Боят трябва да е честен. Имаш десет седмици, за да се подготвиш по най-добрия възможен начин. Когато застанеш пред противника си и реферът каже „докоснете ръкавици, искам честен бой“, държиш да победиш, защото си по-добрият и защото си тренирал здраво, а не защото си използвал нечестно предимство.

Тежката работа трябва да се възнаграждава, а не да се мами системата. Това е поуката от тренировките.

– Има хора, които допускат големи грешки, но не можеш да сложиш всички в един кюп. Мисля, че трябва да има организация, съд, където да съдят всеки поотделно и да излизат с присъда. Ако си използвал нещо, което ти дава голямо предимство пред съперника ти, тогава трябва да ти забранят да се боксираш до живот.

Съвсем правилно. Боксът е изключително опасен спорт. През 2016 година видях много инциденти. През март Ник Блакуел получи сериозна травма в голям мач срещу Крис Юбанк-младши. Блакуел получи кръвоизлив в мозъка и се наложи лекарите изкуствено да го въведат в кома. Оцеля, но и приключи с бокса завинаги. За нещастие, няколко месеца по-късно Ник започнал тайно да участва в спаринг мачове. Това го вкара отново в болницата. Сигурно е знаел на каква опасност се излага, не може да не е знаел, след като се е отървал на косъм. Страшно е каква власт е имал над него боксът и как Блакуел не е успял да устои на изкушението да се боксира. Събитията с Блакуел бяха мрачен период за спорта. В същата година трагично загина шотландският боксьор Майк Тауъл. За щастие, подобни събития са рядкост. Но не могат да бъдат напълно изключени. Боксът може и да се отплати много щедро: един боксьор от ранга на Антъни Джошуа получава много. Но рисковете са истински.

Антъни не желае да допусне грешка.

– Трябва да си изключително наясно какво ти се предлага, какво получаваш и да бъдеш умен. Не е като при другите спортове, не е като във футбола. Това

искам да кажа. Няма показност. Трябва да постъпиш правилно и да вземеш много, много добре обмислени решения, защото няма да е винаги така, а дори когато планираш, например както аз планирам още десет години в бокса в най-добрия случай, но този период всеки момент може да се съкрати, кой може да е сигурен в обратното? Тези боксьори съкращават кариерите си с по три години в самото начало. Трудно е, не всичко е блясък и слава. Трудното няма да ме спре, но искам да съм сигурен, че ще взема добри решения.

Хората, които са около него, знаят къде искат да го видят, как може да организира живота си след бокса. Самият той не желае да мисли за времето след годините си в бокса.

– Лесно е да размишлявам и да кажа, че искам да съм предприемач или някой да ми се обади с такава велика идея. Казах им да забравят всички тези планове.

Съсредоточен е върху бокса.

– Всеки понякога губи целеустремеността си. Казах ти, че искам отново да насоча всичките си мисли към бокса. Това е, искам да мисля само за бокс.

Джошуа с пълно право искаше да се съсредоточи изцяло върху бокса. Неговата нарастваща известност, фактът, че само името му беше достатъчно да накара телевизионните зрители да платят допълнително, за да гледат негов боксов мач, всичко това го направи обект на внимание. С половин милион допълнително свързали се към „Скай Спортс Бокс Офис“ зрители и спонсорството на мач с Антъни Джошуа сумата от печалбата достигаше около 15 милиона британски лири — преди парите бяха поделени между телевизионния канал, организатора и боксьорите, които участваха в мачовете. Но така към Джошуа щяха да бъдат привлечени шампионите и техните титли.

IBF отнеха своята световна титла от Тайсън Фюри, без да се бавят, когато — заради задължението му да изиграе втори мач с Кличко — той не пожела да се боксира срещу техния задължителен претендент, почти неизвестен украинец. През януари 2016-а Вячеслав Глазков вече се боксираше с американеца Чарлс Мартин за свободната световна титла на IBF. Мартин беше мускулест левичар, извървял надлежно пътя си в професионалните ранглисти. В първите два рунда, изглежда, спечели известен контрол. Беше по-едрият и юмруците му имаха по-голяма тежест. Дали Глазков най-накрая щеше да успее да надделее над него, изглеждаше спорно. Удар от Мартин може и да беше закачил Вячеслав, без значение имаше или нямаше попадение, но коляното на украинеца поддаде. И той рухна. Не можеше да продължи на един крак и така за някакви си три рунда Чарлс Мартин стана световен шампион.

– Боят едва започна и вече беше свършил. Не искам да засягам темата, защото бях разочарован от начина, по който се разви, и от изхода. Да се бе

случило на мен, щях да се бия до последно, нямаше да спра да нанасям удари — роптаеше Мартин. — Щом се биеш за титла на IBF, бий се истински. Той не беше себе си в този бой, не вложи сърце, затова и завърши така, за нещастие. Но поясът е в правилните ръце и Чарлс Мартин е световен шампион в тежка категория на IBF и така ще го запазим.

Само че възходът му към титлата не беше убедителен. Що за шампион щеше да е Мартин, не стана ясно. Почти нищо не знаехме за него. Не беше се боксира срещу нито един значим боксьор, ако не се брой Глазков. Спрял беше изтощения Том Далас в подгрыващ мач преди срещата Кличко — Дженингс в Медисън Скуеър Гардън. Но за мач, приключил след първия рунд, представянето му беше необичайно кротко. Вместо откровено да премаже съперника си — какъвто завършек все по-често се очаква от Антъни Джошуа, — Мартин размахва вяло юмруци и накрая наби Далас, който се спихна необратимо на въжетата. При един по-настървен противник краят за Далас можеше да е далеч по-лош. Мартин обаче се беше боксира срещу човек, изправял се на ринга и срещу Джошуа — Рафаел Зумбано. Мартин го беше нокаутирал в десет рунда. Джошуа — само в два.

Приятелят на Мартин, американецът Дионтей Уайлдър, спечели своята световна титла във версия WBC, но продължи да приема посредствени мачове в САЩ като защита. Екипът на Уайлдър искаше да продължи да го развива. По подобен път ли щеше да тръгне Мартин? Или искаше бързо да му порасне работата?

Очевидно скоро направи избора си. Мартин нямаше намерение да се разтакава. Научили с неговия екип какви суми получава Антъни във Великобритания и им се приискало и те да получават такива пари. Пратениците на Мартин проучваха възможността за мач с Джошуа за световната титла. Мартин не желаше да си стои вкъщи и да поспечели някоя и друга пара от защита на титлата в лесни мачове.

— Такова нещо не искам. Не желая да съм в спорта и вечно да се отбранявам — каза ми той. — Затова ще изхвърля всички ония момчета, докато съм тук. Много му разнасят името на Антъни Джошуа, страшна реклама.

Американецът вложи и лично отношение в следващата си реплика:

— Отнасят се с него по-специално, отколкото заслужава, той е като златното им момче. Голяма реклама ще вдигнат около него. Според мен не е така.

Пред Джошуа се откри възможността да се бие с Чарлс Мартин за световната титла на IBF. Не беше лесна крачка да излезе на световно равнище. Антъни имаше едва петнайсет професионални мача. Едва трийсет и два рунда в цялата си професионална кариера до този момент. Тайсън Фюри например имаше сто трийсет и два рунда като професионалист, преди да се изправи пред Владимир Кличко. Мартин не беше никакъв страховит

боксьор в категорията, нищо подобно. Но ако Джошуа започнеше да се боксира за световни титли — и особено ако спечелеше, — нямаше връщане назад. Това щеше да го изстреля в групата на шампионите, без той да има обичайната за професионален боксьор основа. Кариерата му на аматьор беше смайващо бърза. Вдигнеше ли прекалено летвата, и то като професионалист, липсата на опит, на основа, можеше да се отрази. Тези съображения накараха Джошуа и екипът му да се замислят сериозно.

Антъни не очакваше толкова скоро да се бие за световна титла.

– Не очакваш такава възможност заради етапа, на който си — така мислеше той. — Най-страхотното е, че е възможност. Независимо дали я искаш, или не я искаш.

Имаше и други възможности, защитата на британската титла например, както и да се състезава за европейски пояс или да отбележи още някоя победа срещу съперници, които са от неговото професионално ниво. В крайна сметка обаче това беше голяма стъпка за Джошуа. Организаторът му Еди Хърн не искаше да изпуснат възможността. Накрая изпрати съобщение до Джошуа, за да попита какво е решението му. Джошуа отговори. Съобщението му гласеше само „Участваме“. И ето, битката беше обявена.

– Нищо сложно — рече Антъни. — Имам възможност. Сега само трябва да се върна към действителността. Знаеш как е в бокса. Приемаш боеве, които можеш да спечелиш, чувстваш, че ще спечелиш. Трябва да си уверен. Оставяме наградата настрана и се съсредоточаваме върху съперника. Чувствам, че мога да се справя със задачата „Мартин“, а с решението ѝ идва и шампионската титла.

Титлата щеше да го постави в съвсем нова ситуация. Поясът неминуемо водеше до мачове с боксьори като: Фюри, Кличко, Дионтей Уайлдър. Световно ниво.

– Така или иначе, от известно време вървахме в тази посока. Просто ускорява пътя до тези мачове — каза Антъни. Преодолееше ли Мартин, влизаше в голямата лига. — Няма как да се скриеш — настоя той. — Знаем в какво се замесваме и сме наясно какво следва. С нетърпение очакваме следващата бурна година.

НЕИЗВЕСТНОСТТА

На Джошуа все повече щеше да му се налага да свиква с прикрити обиди.

– Мога да го бия, затова го избрах. Според мен е толкова умен, че чак му е вредно — довери ми Чарлс Мартин.

Интересна подигравка, но разбирах какво се мъчи да каже Мартин. Донякъде. В бокса, когато страстите са нагорещени, човек не може да си

позволи много-много да му мисли. Понякога не разполага с лукса да анализира дълго възможностите си. Секундата размисъл какво да направи, може да се окаже излишната секунда. Понякога човек просто трябва да действа. Друг път не можеш да мислиш, само действаш.

– Искаш само да действаш. Всичко накуп, цялата сделка. Учиш дълго, научаваш грешно. Твърде умен е, по-умен, отколкото му е полезно — добави Мартин някак неубедително.

Разговаряхме в лобито на луксозния лондонски хотел „Лендмарк“. Дошъл беше, за да уговорят мача, изпълняваше задълженията си пред медиите, за пръв път: очи в очи с Антъни Джошуа. Може да беше и заради умората от полета или някакво недоволство, но присвиваше очи, докато говореше. Опита се да накара Джошуа да сведе поглед, когато се изправиха един срещу друг. Срещнал невъзмутимия поглед на Антъни, Мартин се заклатушка наляво-надясно и под носа си заръси заплахи към Джошуа. Фотоапаратите щракаха.

– Нарече ме кучка, щял да ме нокаутира. Такива работи — посмя се Антъни. — Щял да ми покаже за какво ниво ставало дума. Неца, които и аз разправям на съперниците си — пак през смях добави Джошуа.

Антъни не знаеше какво да очаква от американеца. Но Мартин поне се държеше като шампион.

– Настървени са, не си губят времето, знаят какво искат и ще го постигнат на всяка цена. Това виждам при Мартин, бижутата и всякакви такива работи. Мисля, че произхожда от трудна среда. Сега е световен шампион, а това си има финансово изражение. Той е щастлив от това и не мисля, че иска да го изпусне бързо — обясни ми лондончанинът. — Шампионската титла те променя. Затова не мога да гледам на него като на същия човек, когото срещнах преди месеци. Вече е шампион, а това увеличава самоувереността и те прави сърцат. Затова трябва да съм много бдителен, мъдър и да не допускам грешки, защото той е контраатакуващ боксьор, сега се боксира на друго ниво — заключи Джошуа.

Никакви съмнения не се бяха промъкнали в ума на Антъни.

– Да оставим настрана шампионската титла, тя си е моя, постижимо е, писано ми е. Засега просто поясът е у него. Държи го. Но когато погледнем към техническите умения, там, мисля, че го водя. Затова считам, че мога да победея.

Що се отнася до онова, което Мартин беше казал за нивата им на интелигентност, способността да се „реагира“ в бокса не беше дар от Бога. Тя се развиваше. С безбройни часове тренировки в залата Джошуа беше направил неестествените техники за боксьор своя втора природа. Това вече беше умение.

Той обаче трябваше да направи някои напасвания през седмиците на тренировки, които му предстояха.

– Сериозно е — сподели Антъни. — Ще става все по-важно и важно. Работата е сериозна.

Мартин например щеше да е първият боксьор левичар, с когото Джошуа се боксира. Организаторът му нае боксьори левичари за спаринг партньори, защото старите колеги от олимпийския Джойс и Кларк бяха десняци. Еди Хърн увери:

– Момчетата са боксьори на световно ниво, непобедими са. Ще вложим много пари в този тренировъчен лагер, защото залогът е много голям.

Подготовката щеше да включва създаването и премахването на навици. Последният левичар, с когото се боксира на олимпийския финал, беше не кой да е, а Роберто Камареле. И мачът мина много добре.

– Да си левичар, не означава, че си благословен с още една ръка или че ръката ти ще се удължи с двайсет и пет сантиметра. Все така си имаш две ръце, сърцето ти си е същото, краката и те, същото е и при мен. Просто трябва да вървя към предишната цел. Очевидно е, че имам какво да нагодя, но онова, което върши работа, не бива да се пипа. И преди съм се боксира с левичари, сега ще се боксирам с Чарлс Мартин, това е боксов мач. Така мисля — каза Джошуа.

Мачът беше определен за април 2016-а, отново в „O2“. Джошуа нямаше намерение основно да променя подхода си към тренировките, но щом щеше да се състезава на световно ниво, трябваше да организира тренировките си на световно ниво. Това означаваше, че към всичко се добавя още нотка усърдие и още малко жестока всеотдайност от негова страна. Трудно беше. И се повтаряше.

– Но по-скоро ще съм майстор на едно, отколкото на нищо – сви рамене той. — Затова, когато повтарям упражнения и понякога става трудно, започвам да усъвършенствам стила си, уменията си. Започвам да разбирам повече себе си, не е като само да се мества от зала в зала.

Така, четири години след Олимпийските игри, Джошуа вече не беше същият човек. Преминал беше Лондон 2012 без опит, справил се беше понякога със спортните си заложиби и сурова, груба сила. Но искаше да се развива. И това желание обхващаше и тренировките му.

– Усъвършенствам занаята си и причините, поради които го упражнявам. Затова този път разбирам защо съм тук и какво трябва да направя. Преди не знаех какво трябва да направя. Просто се движех, усвоявах занаята. Сега го познавам и знам какво трябва да направя, за да го усъвършенствам. Ситуацията, следователно, е същата, просто нагласата е по-добра – обясни той.

Можеше и да кривне от пътя за по-лесно. Да облекчи работата си. Да си успешен боксьор аматьор, не е гаранция за успех сред професионалистите. Великобритания е имала и преди златни олимпийски медалисти, но едва през 2015 година британски олимпийски шампион спечели световна титла при професионалистите. Фактът, че Джеймс Дигейл е единственият, който го е постигнал, и че на него, който е невероятен талант, му се наложи да отиде в Америка, за да успее в тази задача, говори за нивото ѝ. Като аматьор, на Джошуа му се наложи да изтръгва дървета, да тръгне от стартова позиция без никакъв опит и след четири години да спечели олимпийско злато. Забележително. Сега, след още четири години, се прицелваше към шампионска титла сред професионалистите.

– Успях да изключа глупостите и да запазя хубавото, за да покажа онова, което виждаш във вечерта на мача. С времето се научих да изкарвам глупостите и да се съсредоточавам върху задачата как да стана още по-добър спортист. Било на британско ниво, на световно или и на двете, опитвам се да намеря своето ниво, къде съм и кой знае, може да продължа така доста време. Не знаем къде е крайната точка, това е интересното при моето пътуване в момента. Казваш, че хората виждат напредъка. От 2008-а досега ти със сигурност си видял развитието ми. Затова е интересно къде можем да стигнем.

Джошуа притежаваше явна амбиция, точно каквато му трябваше. Той не беше удовлетворен от своите постижения и дори от спечелените титли. Искаше признание за качествата си като боксьор, уменията, които с толкова усилия беше усвоил. Поне това искаше да постигне. Знаеше, че трябва да навакса пропуснатото време. Мислеше за Васил Ломаченко, златния медалист от Лондон 2012, когото считаха за един от най-добрите боксьори в света в която и да е категория. Искаше и него да считат за такъв.

– Ломаченко е феноменален. Питам се защо хората и за мен не говорят така. Сериозно. Защото гой е в играта по-отдавна — каза Джошуа. — За разлика от повечето елитни боксьори не беше започнал с бокса като дете. Кариерата му като аматьор и професионалист беше едва няколко години.

– От 2008-а до 2016-а, какво е това? Осем години. Представи си, че бях започнал на десет и премина през всичко, а сега съм на осемнайсет. На двайсет и шест за мен щяха да говорят като за Ломаченко. За мен не е било бързо, защото знам какво представляваше пътят ми. Все още имам осем години, преди да стана един от най-добрите боксьори в света. Не съм в този стил, за който всички считат, че съм, или може би си мислят, че съм, или ме възприемат. Аз съм жаден за победи, работещ упорито боксьор, който иска да се докаже на себе си. Все още не съм на върха на йерархията. Затова мисля, че другите са ме изпреварили по време. Не ми достига време. Понякога наистина става трудно.

Джошуа не беше променил рутината в лагера си от времето на олимпийската програма. Работният му ден започваше сутрин точно в седем и петнайсет. В осем без петнайсет вече беше на пистата и загреваше. Кардиоупражненията се състояха от плуване, тичане и колоездене.

– Преди време просто тичах по петнайсет километра. Времената се менят — разказа ми той. — Доста натоварено ще е. Боксът е сравнително проста игра. Три минути работа, една минута почивка. Затова трябва да повториш този ритъм в кардиоупражненията си. Над тази задача работим, такива циклични елементи.

Това ще е първата от трите тренировки за деня. Единайсет и половина предобед Джошуа е в залата за вдигане на тежести: „Блъскам, работя много за сила и добра форма, за сърцето и упражнения за силни крака, всичко, което повишава добрата форма на тялото, първо, няма да получиш травма, второ, няма да те смачкат на ринга, защото при бокса в тежка категория трябва да си и издръжлив, и силен“.

По-късно, следобед в пет и половина, тренировката е в залата по бокс.

– Загреваш и си готов за бърз спаринг. Когато си с треньорите, които ти поставят задачи, трябва да си сигурен, че спаринг партньорите ти са най-добрите. Трябва да направиш така, че и да си почиваш добре, да се храниш добре, за да имаш енергия да работиш, когато се върнеш в залата. Защото, дори да си тичал, да си направил упражненията си, боксът е най-важната тренировка за деня и ти трябва да си свеж и във форма. Тази тренировка е тежка, защото вече си минал през две трудни, но целта ти е да се боксираш добре.

Внася още някоя поправка. Обикновено тренира с големи боксови ръкавици от петстотин и шейсет грама. Този път използва по-леки (от двеста и осемдесет — точно с такива ще се боксира и на мача) — за работата с лапите и чувала, за да се увери, че вечерта на мача няма да има изненади и ще е свикнал с малките, сравнително корави ръкавици за боя.

Работата повишава увереността му. С всеки етап от подготовката отбелязва напредък. Става по-бърз, вдига повече и работи повече, физически е във форма и се учи от новите си спаринг партньори.

– Преди понякога получавах удари със задната ръка. Мислех си, че ще е трудно. Сега, след две седмици, се защитавам, изплъзвам се, мога да контраатакувам, бум, бум, и това ми помага да се развивам с времето. Важно е да имам точните спаринг партньори през цялото време на подготовката си. Просто се промених към определени удари, това е. Ударите не са различни, но просто не осъзнаваш определени удари и сега съм малко по-адекватен при силни крошета, нанасяни по този начин, при защитата от тях и отговора, защитата при левия прав. Отначало ръката малко те боли, защото противниците непрекъснато я блъскат, боли, когато се опитвам да я държа

здрaво. С времето мускулът ми там започва да се развива и става много по-силен, така че мога да държа, да противодействам. Наистина е добре. Щастлив съм с напредъка от последните осем седмици.

Джошуа тренира много, често е зает и с подготовката за срещи, а продължава и да живее с майка си, когато е у дома.

– Преди харчех куп пари за голям таблет или нещо такова — шегува се той. — Собствеността е несигурно вложение.

Всички лондончани биха разбрали това негово отношение. То обаче е и белег за прост, дисциплиниран живот и семейство, което с времето е станало по-сплотено благодарение на бокса.

Отива в Лондон за бляскавите и шумни събития в последните дни преди мача за световната титла. Изпълнен е с енергия и сила. Вече е звездата.

– Различно е със сигурност. Олимпийските игри бяха страхотни, но това като че е по-важно, защото на игрите има страшно много спортове. А тук е само бокс. И според мен това го прави по-интересно, а и вниманието се съсредоточава само върху мен и Чарлс. Само аз и той сме.

Джошуа седи в опърпана стаичка на първия етаж в „Йорк Хол“, класическо място за боксови срещи в „Ист Енд“, Лондон. Тук спечели първата си титла от АБА, тук се състоя и третият му мач като професионалист, но вече беше твърде голяма звезда, за да се боксира на това място. Днес, пет дни преди мача му за световната титла, той просто е на открита тренировка, нещо като церемония, която провежда в търговските центрове и дори на площада пред Ковънт Гардън, за да привлече вниманието на минувачите и да забавлява заклетите поддръжници. Този път е различно. Откритата тренировка, състояща се от скачане и работа с лапите, събира зрители, които да напълнят цяла зала. Опашката от хора, които искат да го видят, се вие по тротоара и краят ѝ не се вижда, а това доказва нарастващата популярност на Джошуа.

– После дори излизането леко те плаши заради седмиците, прекарани в тренировки. Тогава нито виждаш кой знае какво, нито правиш кой знае какво. В свободните от тренировки дни си почиваш, после излизаш в тази атмосфера, но пък си казваш и че заради това е всичко, готино е. Всички усещат напрежението и Чарлс със сигурност ще усети отрицателната енергия, насочена към него.

Трудно е да се разбере много от една открита тренировка. Боксьорите не желаят да се издават. Джошуа например нанася няколко здрави удара в боксьорските ръкавици на един от треньорите си и предизвиква възторжени викове от публиката си, докато въздействието се разнася из залата. Като цяло е доволен да загрява и да се усмихва на фотоапаратите, без да задълбава много в репертоара си от упражнения. А Мартин, въпреки че в този случай е нает за ролята на лошия, не изглежда примрял от любов към публиката в претъпканата зала, която грубо го освирква. Тренировката му е кратка,

обикаля странично ринга и нанася удари срещу невидим противник, вместо да размени някой удар с Джошуа в бой. Разумна линия на поведение, мен ако питате.

Мартин е непредсказуем като характер. На някои публични прояви е бил тих, запазвайки замисъла си. На последната пресконференция на него и екипа му два дни по-рано Мартин избра да не се мъчи да кара Джошуа да свежда поглед. Вместо това се взираше в гърдите на големия човек. Дали пък не беше някакъв намек за покорство? Или пък беше безсмислено да се мъчим да разгадаем плана на играта на противниците? Мартин заяви:

– Аз съм като рентген. Там не виждам сърце. Знам, че ще го закова, защото съм левичар, силен съм, висок и съм умен — не „прекалено умен“, май! — Имаме си такъв кутсузлия.

По телевизията пред камерите американецът изведнъж заяви, че „обходил тази земя като бог“, и излая „Ще си запазя пояса“. Не се разбираше що за човек е. Настояваше, че бил спокоен и овладян. Уверяваше:

– Преди бях луда глава. Палех се много бързо. Май ме беше яд на света, бях нечестен тип, малко нещо самотник, но се случваше от време на време.

Предупреди:

– Знам как да насочвам гнева, който имам.

Сега имаше повече от добро основание да е доволен, кесията му здраво се беше поиздула със сума, по-голяма от всичко, спечелено от него до този момент. Странно, когато дойде в Лондон две седмици преди мача, трябваше да си купи екипировка, включително нови ботуши, за голямата вечер. Вероятно това беше знак за спокойствие. Или пък тревожен знак за липса на организация у носителя на световната титла в тежката категория.

Джошуа не знаеше какво ще каже или направи Мартин, нито как ще подходи към мача. А боксьорите мразят непредсказуемостта. Ако щете, вземете Кличко срещу Фюри за пример в подкрепа на твърдението.

– С такъв човек трябва да внимавам — Джошуа беше нащрек. — Не знам какъв му е планът... Не е от експлозивните боксьори, но може да е пъргав. Не иска да се мотае по ринга с някого, който може да го нокаутира. Рингът е опасно място за дванайсет рунда.

Странен характер. Изведнъж изтърсва нещо ни в клин, ни в ръкав. Не знам дали не е от нерви. Случаят е важен, не може да се отрече. В наши дни сцената на Обединеното кралство е голяма, разбираш какво имам предвид. Мисля, че някои неща ги приказва от нерви. Но това прави такъв човек опасен, защото излиза на ринга и действията му са безразсъдни. Непредсказуеми.

По един въпрос Мартин беше непреклонен:

– Това е самоуважение. Няма да позволя на този човек да ме смути — зарече се той.

Сблъскаха се отново следобедна преди мача. Меренето трябваше да стане на подиум пред публиката на „О2“. Около камерите се трупаха зрители, виковете ми се губеха под високия свод на покрива, високо над тях. Мартин говори за гордост, но изглеждаше нервен при меренето, не можеше място да си намери. Притеснен или може би на старт, готов да започне боя, но веднага.

– Мога да изглеждам само така, както изглеждам — каза Джошуа. — Затова ставам, стягам се и казвам: дойде моментът, човек срещу човек, очи в очи. Следващия път, когато го видя, ще е преди да излезем на ринга.

Мартин не можеше да се похвали с физиката на Джошуа. Той беше с половин килограм по-тежък от Антъни, малко над сто и единайсет килограма, но физически не беше така внушителен. Наел беше нов треньор за мача, с когото да работят по физическата форма, но силата не е нещо, което един боксьор може да натъпче у себе си, усърдно заел се да навакса в последната минута. Той трябва да се посвети няколко години на работа. Това правеше Антъни.

Джошуа скочи от подиума. Ако аз се биех за световната титла на другия ден, среща, която — ако е успешна — щеше да ми докара милиони и световна титла, а тя щеше да ми спечели богатство, не бих се въртял наоколо. Но Джошуа остана. Пред него се виеше многолюдна редица от поддръжници и любители на бокса, надяваха се на снимка с него, на автограф, може би дори на ръкостискане или удар с юмрук. Джошуа започна в единия край на редицата и мина по цялата ѝ дължина. Отне му два часа.

– И аз като някой кандидат-кмет правя кампания — засмя се той. — Чакали са ме три часа, отвръщам на жеста им, това е.

През седмиците преди мача обаче около претендентът все повече се засилваше ведрото настроение. Джошуа не се беше ангажирал емоционално с Мартин. Провери наум всички задачи, които си беше поставил.

– Преживяването винаги е ново, да видим докъде ще стигнат нервите. Чувствам ли се различно от начина, по който се чувствах на мача на 12 декември? Непрекъснато се мъчиш да прецениш състоянието си, но се чувствам спокоен, отпуснат. Дано да се появя там със същата настройка, овладял нервите си за мача, трябва да съм с добра нагласа.

Трябваше да се съсредоточи върху мача, но там бяха семейството му, приятелите, доброжелателите и трябваше да им обърне внимание.

– Цирк е. А ти отговаряш за заведението, забавлявам всеки така, както му е нужно — усмихна се той. — Така е, докато успееш да се измъкнеш и да се съсредоточиш върху себе си, тогава се затваряш чак до мача.

Разполагаше със съботата, за да събере мислите си. И за разходка покрай Темза. Обикновено следобедна преди мач спеше, но в този случай не успял да заспи, въпреки че бил спокоен, и то изненадващо колко спокоен. Лежал, затворил очи, но сънят не идвал. Вместо да си представя мача и как ще се

развие боят, той си мислел какво ще каже след това, какви ще бъдат думите му, ако спечели. Изпратил дори съобщение на Крис Маршал, един от психолозите към олимпийския отбор, попитал го дали тези мисли не са лоши. Крис отвърнал: „Не, не се тормози толкова. Гледай да се съсредоточиш върху настоящия момент“. Джошуа го послушал.

Антъни станал в шест следобед, прекарал един час в подготовка, преди да тръгне към „О2“. До мача все още имало часове. Докато стигне до съблекалнята си в „О2“, той вече изпитвал невероятна увереност в себе си. Тони Симс, един от секундантите му, отвел целия екип да се помолят преди мача, молели се за успешна вечер и за здравето на всички.

– Единствено за това се притеснявам всъщност и се моля момчетата да не се наранят на ринга, да завършат боя невредими — каза Тони.

Джошуа може и да не е религиозен, но не е и безразличен към вярата. Молитвата се е превърнала в традиция преди мач.

– Молитвата е форма на медитация — каза той. — Каквото дадеш на вселената, това ще получиш.

Години по-рано, след Олимпийските игри, Джошуа ми беше споделил какво си е мислел в съблекалнята преди мача, за това как ще излезе под светлината на прожекторите пред публиката.

– Най-вече мислиш как усещаш тялото си. Ръцете ми са добре. Лактите ми са добре. Отпуснат ли съм? Добре. Проверяваш цялото си тяло. Умът ти осмисля физическото ти състояние. Мозъкът извършва пълна, пълна проверка на тялото. С това се занимаваш, проверяваш напълно тялото си. В добро състояние ли е умът ми? Да, страхотно. Все още ли съм тук? Страхотно — разказа ми той. — Просто проверяваш тялото си, за да се увериш, че всичко е наред.

Дойде времето за мача, както става винаги. Майкъл Бъфър, който вече се беше превърнал в гласа и талисмана на бокса от висока класа, се появи в средата на ринга под светлината на прожекторите. Моментът щеше да е непълен без щипка театралност. Джошуа, обяви той в микрофона, тази вечер щял да бъде „пророкът на разрушението“, почти библейска препратка, която в този момент на напрегната атмосфера в „О2“ прозвуча някак уместно. Ревът на публиката заливаше на талази залата. Нетърпението на зрителите беше осезаемо, желанието им — просто и ясно. Искаха нокаут и световна титла за своя шампион.

Джошуа чакаше да се появи, беше в окото на бурята. Загрял е на лапите; знаеше, че е в страхотна бойна форма, просто беше уверен. Постигнал беше това спокойствие и не го изгуби дори когато двайсетхилядната публика стана и нададе възторжени възгласи. Владееше напълно себе си и за секунда се потопи в момента, светлинните снопове от прожекторите и необикновената лудост на публиката. Четири години по-рано, на Олимпийските игри, беше

стоял и наблюдавал подобна сцена. Четири години по-рано тя го беше разтърсила. Бремето на очакванията тежеше. Но вече не беше онзи боксьор и тази публика, тези хора бяха негови.

– Бях в своя свят, но и бях наясно какво искам да контролирам, какво искам да позволя — каза той. — Чувствах се съвсем спокоен, напълно владеещ момента, нищо не можеше да стигне до мен. Ето по този начин трябва да пристъпвам към всеки мач.

Сред публиката имаше познати лица, приятели от олимпийския, усмихваха се към него: пожелаваха му успех: дори Доминик Уинроу, човекът, когото Антъни беше нокаутирал за първата си аматорска титла, присъстваше. От двете страни запращяха фойерверки, последен щрих от възвестяването на появата му, а Джошуа ни беше накарал да чакаме достатъчно. Антъни изтича, носеше високи ботуши, дълга бяла мантия и се усмихваше, така отпускате напрежението от последните мигове.

С лекота се качи на ринга, нанесе няколко удара срещу невидим противник. Под прожекторите си помислил с необичайна яснота за последния си мач: „Мачът с Дилиан, защо тръгнахме да воюваме на ринга? Можех просто да покажа превъзходството си над него. Защо се бих с него по този начин на този ринг? Боксът е красива игра, защо тръгнах да воювам с Дилиан на този ринг, когато можех да го надвия. Този път имам възможност да покажа колко съм добър“. Ако тъмните гащета, които беше носил преди, трябвало да предадат бесния дух на Майк Тайсън, тези блестящи бели гащета бяха кимване към шампионите от едно по-далечно, по-благородно минало. Джошуа не искал тази вечер да се бие. Искал да се боксира с противника си. Джошуа, претендентът, бавно обиколи ринга, вървеше премерено и очакваше шампиона.

– Дори Тайсън казва, че го е било страх да върви по ринга — споделил ми беше Джошуа.

Чарлс Мартин тръгна по пътеката. Това щеше да е първият мач, в който защитава титлата си от IBF, и за случая носи корона със съмнителна изработка, а на раменете си е наметнал червена мантия. Ефектът от облеклото не успяваше да му придаде царствен вид, какъвто е замисълът. Напротив: изглеждаше като претендент за трона с корона, която не му е по мярка.

Джошуа стоеше в ъгъла си, стиснал зъби, широкоплещест, зад него се бяха наредили хората от екипа му. Както е начело на екипа си, Мартин се озова пред своя секундант. Най-накрая се промъкна и тръгна из ринга. През цялото време нелепата корона беше на главата му, може пък да му е била необходима, за да пази равновесие или Стойката си.

Започнал е националният химн и Джошуа е поставил ръце пред гърдите си. За зрителите остана загадка дали е нервен. С каменно лице, дишаше дълбоко

през носа, гледаше надолу към Мартин, докато реферът даваше финалните си, останали почти нечути наставления. Преди минута рингът беше пълен с хората от екипите на боксьорите и с поддръжници. Вече нямаше никого, останали бяха само боксьорите, между които бе дребната фигура на рефера. Обкръжен от мрак, Джошуа стоеше странично на ъгъла си. Ръкавиците му бяха ниско, но беше готов и в очакване. С дясната ръкавица зад себе си той потупа два пъти стълба в ъгъла и тръгна напред, за да се боксира със световния шампион.

Срещу Уайт и Кевин Джонсън Джошуа наложи френетично темпо, този път не бърза. Спокойствието му се разпростира и върху боксирането. Търпеливо напредва. Нанася десен удар, предупреждение. Прибира ръка, за да защити брадичката, докато лявата опасно замахва ниско при кръста. Но нанася силен десен в тялото на Мартин, а левият му юмрук попада в главата на американеца, после влизат в клинч. Клинчът е страховит и напомня, че боксьорите са мъже с грамадни тела. Юмруците им притежават разрушителна сила, когато ударят.

Нов десен към тялото е достатъчно силен, за да принуди Мартин да отстъпи. Светкавичен ляв с водещата на Джошуа.

Забива два удара с дясна ръка в главата на шампиона. Увива дясната като при кроше. Мартин е принуден да отстъпи с неприлична припряност, толкова бързо, че се заплита във въжетата и се спъва. Натискът го е направил тромав. „Принц“ Чарлс нанася удар, Джошуа се отдръпва и ударът попада във въздуха. Антъни печели първия рунд.

Мартин излиза за втория рунд, смотава се зад своя ляв прав. Джошуа насочва ляв юмрук към главата и тялото на Мартин. Шампионът се отдръпва, закача Антъни с кроше от водещата си ръка, докато се опитва да нанесе същия удар и с лявата. Антъни замахва силно и с двата юмрука, изпълнен с желание да удря. Мартин се държи на разстояние, движи се, вероятно си мисли, че може да мотае Джошуа до необичайно късни етапи от боя и да го довърши тогава. И да е имал подобни планове, скоро губи вяра в тях. Полита на разположения си по-назад крак. Джошуа е съсредоточен, вижда всичко, както и откриването. Удар. Дясната ръка описва лека дъга и удря целта, право в брадичката на Мартин. От удара американецът си сяда на гашетата. Разтърсен е до пети. Най-накрая става, твърде бавно, за да вдъхне увереност. Чарлс май е изгубил вяра и в себе си. Зарязал е надеждите да остане подвижен и да се опази от Джошуа. Изоставя плана си. Хвърля се безразсъдно, право към същия удар. Антъни заковава удара инстинктивно и просва Мартин на ринга. От удара американецът е изгубил всяка способност да мисли. Седи човекът и нелепо се смее. Ударът е избил всяка мисъл за боксиране от главата му. Реферът брои със силен глас, но Джошуа се отдалечава. Вече се усмихва. Мартин става твърде късно. Край. Джошуа е

новият световен шампион. Необходими са му били четири минути и трийсет и две секунди боксиране, както и малко живот, за да реши задачата. Да бъде шампион.

Джошуа е спокоен по време на мача. Имал е план за целия мач и го е спазил. Дори не му беше необходимо кой знае колко да тържествува. Емоциите му, за разлика от последния му мач, бяха под контрол. Позволи си широка усмивка и отново застана при стълба в ъгъла, за да дирижира мощен, оглушителен поздрав от публиката. Отгоре заваляха гирлянди, над ринга и публиката захвърчаха малки хартиени късчета с думите: „Новият“.

Всичко стана така, както трябваше да бъде.

НЕИЗБЕЖНО СЕБЕ СИ

– Всички можем да го направим.

Не знам дали Джошуа е произнесъл онази реч, която си е представял след победата. В средата на ринга, осветен от прожекторите, той взе микрофона от телевизионния журналист и заговори на публиката. Мислел за приятелите си от олимпийския отбор, които в този момент бяха в Турция на турнир – квалификация за Олимпийските игри, мислел за себе си и за онези, които се стремят да успеят в спорта.

– Рекламата е добра за всички в бокса — сияеше Джошуа.

– Не я отхвърляйте. Подкрепяйте всеки боксьор, не само мен, продължавайте така.

Беше съвет към онези, които го поздравяваха, към онези, които се биеха, към него самия да продължат. С успеха си влезе в историята. Спечелил беше световна титла в тежка категория с по-малко рундове в професионалната си кариера от всеки друг боксьор до този момент.

За Чарлс Мартин спортът щеше да е безмилостен. Докато Джошуа ликуваше, Мартин беше унижен. До звъна на първия гонг американецът беше световен шампион. Наперено приел ангажимент отвъд океана. Преди мача обеща, че Джошуа няма да го смути. Не си спази обещанието. Стремглавото падение на Мартин — шампион допреди няколко минути — го превърна в посмешище, пластмасовата му корона се изгуби някъде в хаоса на детронирането му.

Джошуа от своя страна трудно се увличаше.

– Знаех, че няма да изгубя, затова бях спокоен — каза той делово. — Мисля, че когато човек печели, трябва да запази равновесие, трябва да го запази и ако изгуби. Не можеш да си позволиш да се главозамаеш от победата, не можеш да си позволиш и да се обезсърчиш от загубата. Затова трябва да приемеш онова, което се случи.

Тази вечер Джошуа не празнува; дори не си беше взел специална риза за случая. На следващия ден зае мястото си начело на широката маса в елегантния хотел „Четири сезона“ в Канари Уорф, за да разговаря с журналистите. Амбицията му беше ясна. Кимаше, докато приключваше разговора, и наблегна на изявлението си за своята мисия:

– Важният човек в категорията. Важният човек.

Около него бяха организаторът му, мениджърът, близки приятели, семейството, дори Бен Илайъми, човекът, който го беше завел в Клуба по бокс „Финчли“ в началото. Големият Бен отрече да има каквито и да било заслуги за това, че е дал начален тласък на събитията.

– Мисля, че той създаде себе си — каза ми Бен. Илайъми беше отвел и други хора в Клуба. Щом станало трудно, те се отказали. Джошуа единствен останал. После се боксирали за титлата на страната при аматьорите. Илайъми не си и представял, че ще види Антъни коронясан за световен шампион толкова скоро след навлизането му в спорта.

– Вчера беше удивително, неописуемо... Мисля за огромния труд, който положи при аматьорите, кросовете, които дори не искаше да прави, тичането в дъжда, всичко, то доведе до вчерашната вечер. И показва, че упоритата работа се отплаща. Винаги е носел духа на победителя в себе си. Винаги съм знаел, че ще постигне много... Боксът бързо го увлече. Пролича, че е роден за него, че има и психиката, разбрах, че със сигурност ще постигне много. Отстрани изглежда лесно, но като вътрешен човек знам колко трудно може да е понякога. Той обаче прави така, че да изглежда лесно. И всичко се свежда до тренировките. Ключът е в подготовката.

Животът на Джошуа го беше подготвил за този миг и той го приветства без изненада. Чудех се имало ли е момент, в който Антъни е решил да стане изключителен. Когато във „Финчли“ спаринг мачовете и тренировките са станали много трудни, може би е взел решение да им се посвети изцяло. Може би е станало след отстраняването от олимпийския отбор или след поражението си на европейския шампионат, когато реши да се върне посилен, отколкото някой би могъл да предположи. Или дори когато премина към професионалистите, може би тогава е решил, че ще подобри начина, по който се боксира. Джошуа не се имаше за нещо особено. Просто беше следвал мечтата си.

– Имаме мисия — усмихваше се той. — Не мисля, че работите се свеждат до това да станеш изключителен. Мисля, че всеки от нас е неповторим по свой начин. Мисля, че искам да направя изключителни неща. Нормалното не ми харесва. Има време за всичко. Мога да се втурна към всичко — каза той.

– Харесва ни да правим всичко на определено ниво на изключителност. Затова не аз се стремя да бъда изключителен, изключително трябва да е

онова, с което се заемам, искам то да бъде изключително. Искам стилът ми на боксиране да бъде изключителен, хората около мен да са изключителни.

Не е имало специален ден или миг на откровение. Става дума за процес.

– Не става дума само за мен, отнася се до всичко. Всичко трябва да бъде изключително, само такава ми харесва — продължи той. — С каквото и да се заема, обичам да стигна до върха. Ето това съм аз.

Озовах се до Джошуа, докато той излизаше от залата и тръгна по коридора. Задрънках ги разни. Говорех за първия път, когато го видях при аматьорите, и как, когато се завърнах в офиса на „Боксинг нюз“ след турнирите на АВА, редакторът ме попита дали съм видял бъдещия шампион в тежка категория. Тогава, преди шест години, се бях засмял на тези думи. През 2010 година Джошуа беше силен, но доста бърз. Мисълта за него, мисълта, че някой е в състояние да спечели световна титла за толкова кратък период от време, беше невъобразима. А ето го, говори с лекота и увереност и е носител на титлата на IBF. Било е неизбежно. Докато безцелно бърборех за турнирите на АВА, как съм мислел, че не бил чак толкова добър, Джошуа се обърна озадачен към мен, може би сличан от факта, че именно в този момент проявявам съмнение в способностите му на боксьор. Но не това имах предвид. Бях станал негов запален поддръжник. Видях го да побеждава Камареле в Азербайджан, сега видях как с отворени очи се отдава на работата си, не се съмнявах в него. Пътят щеше да става все по-труден, боевете все по-ярошни. Но смисълът беше, че той беше тук и щеше да се бие. Няма как да знам как ще приключи кариерата му, дали ще го запомнят е великите победи, или ще му се наложи да преживее ужасни поражения. Каквото има да става, ще стане. Но както и да се развият събитията, знам, че Джошуа ще положи всички необходими усилия. И точно това е важното, да бъдеш на ринга и да опиташ. Да се биеш и толкова.

Спомних си едни негови думи, казани предвид многото боеве, които го чакаха.

– Случва се да ме спипат, трябва да се отдръпна. Много такива мигове ще преживея в кариерата си — усмихваше се той. — Дръж се за мен и ще преминам през всичко.

Когато спечели олимпийския си медал през 2012-а, повярвах, че е единственият човек, който може да победи Кличко, железния господар в категорията. Джошуа получи титлата си в ситуация, която никой не беше предполагал; спечели я много по-бързо, отколкото някой е предполагал. Мислех си, че в крайна сметка той ще спечели световна титла, но очаквах да се случи накрая, като последното действие в неимоверните му усилия. Ето че я беше спечелил, а аз бях наясно, че това не е краят на историята. Той сякаш едва сега тръгваше по пътя си. Беше се превърнал в Джошуа.

ШЕФ

Притеснявах се за Ерик Молина. Американецът от мексикански произход изглеждаше прекалено хубав, за да се бие срещу Антъни Джошуа на този етап от живота си. Антъни беше във великолепна форма. Широки плещи, тялото му в железни мускули лъщеше под прожекторите на „Манчестър Арена“. Джошуа вече беше защитил световната си титла, когато се справи с Доминик Бризийл през юни 2016-а. Първоначално изглеждаше, че има пълен контрол, но по-късно сподели, че по време на подготовката го е тормозело някакво заболяване.

– Не бях във форма доста по-отрано — унило се позасмя Антъни, когато сподели, че е имал възпаление на лимфните възли на шията. Посъветвали го да не се бие, но той настоял.

– Забравяш болката, когато се боксираш и по време на всичките рундове, важно е да победиш.

През декември 2016-а вече никакви здравословни проблеми не го тормозеха. И напредваше благодарение на своя треньор Робърт Макракън, наставник от толкова много години. Сега Макракън стоеше в ъгъла на Джошуа и беше до него по време на мачовете.

– Знаеш, че е невероятен актив за онова, което правим от толкова време. Той ме напътстваше отдалеч. За екипа ми е страхотно предимство, че е с мен в този момент — каза Джошуа.

Той може да е световен шампион, който взема Роб в екипа си, но Макракън работи с него по същия начин, по който винаги е работил. Джошуа продължава да изпълнява наставленията му най-прилежно, както и в първия ден, когато е станал част от олимпийския отбор като аматьор новак.

– Уважението ми към него е непоклатимо. Към Роб храня изключителна почит.

Макракън работи със Симс в ъгъла и вижда себе си като част от групата треньори, помагали на Джошуа.

– Работех с Ей Джей, но и трима изключително опитни треньори в олимпийския отбор, Пол Уомзли, Дейв Алоуей и Лий Пулън, вложиха много в него по време на олимпийската му одисея, през която триумфира със златен медал. Треньорите от олимпийския са свършили много и то превъзходна работа. Заслужават признание за развитието му като олимпийски шампион, а пък Шон Мърфи и Джони Оливър също са свършили фантастична работа и са го направили национален шампион. Той дойде в Шефилд като боксьор с прекрасни заложби и умения и имахме късмет да работим с него и да развием тези заложби и умения. Кулминацията на работата ни е олимпийското злато, а после Антъни започна професионална кариера и влезе

в тази сфера с щурм, развива се много добре. Но все още предстои много работа и много учене, той първи ще го признае — казва Роб. — Тони Симс е треньор с огромен опит, но аз познавам Ей Джей много добре. През изминалите няколко години сме поддържали близки отношения, давал съм му съвети и напътствия. За какъвто и да е съвет, каквито и да са насоки, за каквото и да е, заради което се е обръщал към мен. Минахме на нов етап в отношенията, надявам се напътствията и помощта ми да доведат до нов триумф и да стигне до самия връх, да бъде безспорен шампион.

Той също споделя мечтата на Антъни Джошуа да събере световните титли за тежка категория.

– За мен ще е много важно да видя Ей Джей на самия връх, това означава да спечели безспорна титла. Ще е фантастично да съм част от това. Моята роля винаги е била да давам най-доброто от себе си за моите боксьори, за да могат те да печелят състезанията, да ги напътствам, да им помагам да избягват клопките по пътя. И да научат, че щом аз съм се заел с работата, и боксьорът се е заел с работата. В крайна сметка най-хубавото нещо за мен е да видя боксьора успял и осъществил своя потенциал, за мен това е най-важното. Да съм част от него, ми носи истинска радост, но важен е боксьорът.

Най-интересното около Джошуа беше, че тепърва ни предстоеше да видим докъде може да се разгърне неговият потенциал и къде ще го отведе. С типичната въздържаност Макракън добавя:

– Той вече е много добър боксьор и притежава истинска сила.

Думите му бяха възможно най-голямата похвала от негова страна.

Макракън работеше с Джошуа за дисциплина и точност. Антъни беше показал склонност да отпуска ръце, да разхлабва защитата, когато се хвърля да премаже някого от своите противници в бокса. Сега човек можеше да го види как тренира с Роб с лапите, да държи ръкавиците високо, близо до очите, да нанася остро ударите си.

– Понякога е лесно да се боксираш така — каза Джошуа за отпускането на ръцете. — Трябва да държиш високо, да парираш, това е важно. Просто е. Или се изплъзваш на удара, или го блокираш и нанасяш удар, блокираш и нанасяш, просто е. Така се прави. Отдръпваш се или се защитаваш. Държиш краката си балансирани, защитаваш и връщаш удара. Нищо сложно.

Трябваше да е точен. Публиката не знаеше, но след мача с Ерик Молина го очакваше огромна награда. Имаше подготвен договор за мач с бившия шампион Владимир Кличко за титлата на Джошуа и вече за свободния пояс на WBA. Мачът беше определен за следващата година на стадион Уембли. Ето това щеше да е най-големият мач в историята на британския бокс. Броят на зрителите щеше да надмине броя за такова събитие от Втората световна война насам, а приходите щяха да надвишат тези от който и да било мач в

Обединеното кралство. Подобна възможност съсредоточаваше ума по невероятен начин.

– Трябва да спечеля — сви рамене Антъни. — Хубавото е, че очевидно не го подценявам, защото това е последната пречка преди големите мачове, сам го каза, а и хората очакват да го видят. Но знаеш, че всеки мач е голям мач, защото всеки мач може да е краят. Така няма да затъна в самотоволство.

Нищо хубаво не се пишеше на Ерик Молина. А беше страшно трудно американецът от мексикански произход да не допадне на човек. Благословен беше с физиката на боксьор тежка категория и доста голяма дарба за бокс. Достатъчно беше да се даде на Молина мъглява възможност за световната титла. Той смело удържа девет рунда срещу Дионтей Уайлдър през 2015 година в Алабама, далеч повече, отколкото се очакваше. Успя да нокаутира бившия претендент за световната титла Томаш Адамек в Полша. Така се задържа в първата десетка на категорията и стигна до мача с Джошуа. Дълбоко в себе си обаче Молина разбираше, че не му е съдено да бъде световен шампион в тежка категория. Също като Доминик Уинроу, съперникът, който застанал между Антъни и първата му аматьорска титла, Молина беше учител и знаеше, че животът ще го върне в класната стая. Всъщност — за да поусилим още малко трепетът на сърцето — той беше учител на деца със специални нужди. Молина е добър, мил човек. На ринга тези качества обаче нямаше да са му от полза. Джошуа излъчваше такава заплаха както по времето на първия си шампионат за аматьори, който наблюдавах преди седем години. А в този момент пламтящият му поглед пада върху Молина.

Антъни сега беше по-едър, по-широкоплещест и с по-изваяни мускули. Притежаваше много повече сила, техниката му беше далеч по-усъвършенствана, владееше двайсетхилядна публика и всичко беше насочено срещу Молина. Под този поглед той се сдуха.

Джошуа се боксираше точно както беше казал, че ще направи. Ръкавиците му бяха вдигнати високо. Ръцете прибрали до тялото, защитаваха трупа. Движеше с лекота горната си част наляво и надясно, готов да се изплъзне и да пропусне всеки удар, който идва към него. Той или ловко се отдръпваше от юмруците на Молина и ги оставяше безпомощно да удрят във въздуха, или ги отблъскваше с ръце или ръкавици.

Молина бързо се превърна в безпомощна фигура, краката му бяха твърде тежки, за да следват Джошуа, ръцете му — твърде бавни, за да му навредят. За кратко в началото на втория рунд събра енергия, отблъсна гръб от въжетата, за да нанесе два удара в контраатака със задната си ръка. Но ударите бяха хаотични, едва докоснаха Джошуа. Той през цялото време беше нападал. Правият му удар с водещата ръка разбиваше защитата на Молина.

С лекота замахна с лявата ръка в дълго, неудържимо кроше. Мексиканецът премигна под тежестта му, вече и без това чувстваше болка.

Джошуа завърши без капка милост. В третия рунд Молина отново се приближи към въжетата, Антъни настъпваше. Надвеси се над Молина, имаше пълно надмощие и в този миг, застинал във времето, той беше далеч по-едрият мъж. Извисяваше се над него, Молина почти се беше привел над сянката си. Джошуа видя пролуката и нанесе десен прав. Ударът в главата беше страховит. Върна Молина в ъгъла му, проснат на ринга, главата му беше под стълба. Джошуа остана на място, все още в бойна поза, сякаш за да засили надмощието си, и доста по-късно се оттегли в неутрален ъгъл.

Молина беше почти в безсъзнание, но някак успя да се изправи при броенето на рефера, доказателство, че има характер. Само че беше на ринга, за да понася удари, и Джошуа се насочи към него. За трети път нанесе ляво кроше, което блъсна Молина назад и го провеси върху въжетата. Свършен. Реферът спря Джошуа.

– Работата ми е да правя така, че да изглежда лесно — размишляваше след това Антъни. — Виждаш какво може да прави противникът, виждаш и какво не може и така трябва да намериш своя подход. Няма лесен мач, но тренираме както трябва. Аз със сигурност тренирах както трябва за мача.

Едва бяха изпълнили формалността с вдигането на ръката на победителя, когато самият Кличко излезе на ринга. Застанаха един срещу друг, вперили сериозни погледи един в друг. По тялото на Джошуа все още блестеше пот, Кличко, елегантен, почти радостен, в тъмна риза, отвърщаше на погледа му. Вперил очи в предишния шампион, Джошуа беше на крачка от това да го приемат в най-висшия ешелон от спорта. Време беше да направи крачката.

– Щом възможността се предоставя сама, трябва да я уловиш с две ръце — каза Антъни. — На прага сме. Надяваш се с всички сили, че си дал най-доброто на ринга и че си научил нещичко, защото ще ти е необходимо в подобен бой.

Не възприема следващото изпитание като последна, върховна битка. Мачът е начало на пътеката, която сега следва.

– По-скоро става дума за пътешествие чрез бокса — казва той. — Трябва да останеш целеустремен. Класата ти, принципите ти, стремежите ти, онова, което си, освен бокса. Те са причината за каторжния ми труд. Пък и трябва непрекъснато да се доказвам. Затова мачът нищо не означава. Човек трябва да върви напред, все напред. Когато сложа край и приключа с бокса, ще мога да си кажа „да, аз бях шеф на тая работа“. Но засега трябва да продължавам само напред.

Няма последна битка. Само поредна.

БЛАГОДАРНОСТИ

Толкова много са хората, на които дължа благодарност, че не знам откъде да започна. Щастливец съм — бях на точното място в точното време и бях свидетел на развитието на голямата история от самото начало. Най-напред извадих късмет с работата си в „Боксинг нюз“, светът на най-старото и — по мое мнение — най-велико списание, посветено на бокса. Винаги съм мечтал да работя в „Боксинг нюз“. Екипът на списанието ме научи на безценна всеотдайност и страст към работата. Изказвам огромна благодарност на редактора Мат Кристи, Ник Бонд и всичките ми колеги. Благодаря и на предишния редактор Трие Диксън, който ми даде работата.

„Боксинг нюз“ ми предостави място до ринга именно за това приключение. Израстването на Антъни Джошуа беше смайващо. Той побра работата за цял един живот в осем години. Лесно е да се мисли, че възходът му е бил някак неизбежен, особено след като е премазал с такъв размах първите си противници по пътя към професионалната титла. Само че няма нищо неизбежно, особено в бокса тежка категория. На първо място Джошуа притежаваше амбиция, после трябваше да вземе правилните решения, да запази вяра в мечтата си и когато достигне повратната точка в кариерата си, да продължи да се бие. Джошуа е идеалната тема за един спортен журналист. Освен че може да се изразява добре и смислено, Антъни наистина умее да се боксира. Изключително съм му благодарен както за времето, което е отделял на „Боксинг нюз“, така и на мен. Все още имам чувството, че Джошуа едва сега започва кариерата си в бокса.

Това е история за успеха и дано тази книга даде представа как Антъни постигна своя. Трябва да се отдаде дължимото и на хората, които го заобикалят, като Фреди Кънингам, Тони Симс, Бен Илайъми, целият му екип и разбира се, неговият организатор Еди Хърн, който винаги е отзивчив към добрите журналисти.

Британският олимпийски отбор е голяма част от историята и аз имах щастието да прекарам много време в тренировъчната им зала в Шефилд, както и да го придружавам на много международни турнири не само в Обединеното кралство, но и в доста отдалечени места по света. За отбор от боксьори аматьори, те са смайващо добри професионалисти. Роб Макракън е образец за професионализъм — винаги ми се е струвало, че няма по-добър човек от него за ъгъла — и отборът му от треньори, сред които са Пол Уомзли, Дейв Алоуей и Лий Пулън. През годините беше невероятно удоволствие да разговарям със специалистите, които се грижат за

олимпийския отбор: Мат Холт, доктор Майк Лузмор и Лий Мъргатройд — те споделиха с мен своите виждания за света на бокса.

Посредством ролята ми в „Боксинг нюз“ имах привилегията да се срещна с много боксьори и да науча техните истории, много от тях щедро споделиха с мен времето си, особено капитанът на олимпийския отбор Томас Столкър.

Огромен брой писатели са ми служили за вдъхновение, но най-вече искам да благодаря на Дон Макрей, чиято помощ за мен е неоценима.

Посветих на книгата много време и животът ми помогна. Огромен е дългът ми към моите приятели и старият ми Клуб по бокс в Оксфорд, където не само ме научиха да се боксирам, но и как да работя здравата.

Огромна благодарност изказвам на Тим Броутън от „Йеллой Джърси Прес“, издателя мечта, за огромната помощ за книгата, на редактора Ричард Колинс, коректора Илона Ясевич и агента ми Ричард Пайк. От само себе си се разбира, че вината за всяка грешка е само моя.

Приятелите ми и семейството ми ме подкрепяха в усилията ми да пиша, но към теб, Кейт, всяка благодарност от моя страна ще е недостатъчна.

ПОСЛЕСЛОВ

Кралят е мъртъв. Да живее кралят!

Журналисти, боксови специалисти и обикновени фенове не спираха да произнасят историческата фраза на 29 април 2017-а. Същата вечер беше сменен караулът в тежка категория. Новият гвардеец с боксови ръкавици Антъни Джошуа изпрати в пенсия дългогодишния властелин на ринга Владимир Кличко. При това на историческата арена — стадион „Уембли“.

Годината не е изтекла, но още отсега общото мнение на всички е, че битката между Владимир Кличко и Антъни Джошуа е Мачът на 2017. В него имаше всичко. Класа, заряд, сблъсък на стилове, нокдауни, драма и дъжд от емоции.

Двамата олимпийски шампиони не само оправдаха очакванията, но и възродиха позагубената любов към кралската категория. Спомените за епичните битки между Форман и Али, между Джо Луис и Макс Шмелинг, между Майк Тайсън и Ивендър Холифийлд, между Витали Кличко и Ленъкс Люис отново бяха пробудени.

Британските привърженици бяха на път да срутят стадион „Уембли“, когато Антъни Джошуа прати на земята легендарния украинец в петия рунд. Нокдаунът беше много тежък. Владимир се изправи и чудото беше на път да се случи. Кличко не само се възстанови, но тръгна още в същия рунд да стоварва тежки удари срещу британеца. Паузата от 60 секунди не помогна кой знае колко на Джошуа. Кличко изглеждаше прероден. 41-годишният ветеран заби впечатляващ десен прав. Двуметровият англичанин падна на земята, но показа сърце на голям шампион. Изправи се преди отброяването да стигне до 10. Както нагорещеното желязо, така и Джошуа поемаше удар след удар от боксьора, познат с прякора д-р Стоманен чук. И устоя.

С всяка изминала минута британецът изглеждаше все по-възстановен, но точките в картите на съдиите не изглеждаха в негова полза. Рунд преди финалния гонг феноменален ъперкът едва не откъсна главата на Кличко. Попадение, което ще остане в историята. След него империята на украинеца започна да рухва. Тежките бомби на Антъни Джошуа срутиха гарда на Кличко. Пред погледа на 90 000 ревящи фенове реферът Дейвид Фийлдс скочи между боксьорите и прегърна за последно украинеца. Легендарният шампион отказа да подгъне коляно, отказа да се примири, че ще бъде изместен от трона, но неговото тяло не издържа на тежката битка.

„Не съм перфектен, но се опитвам да бъда. Ако не опитате, ще се провалите — бяха първите думи след короноването на новия крал. — Както повелява боксът, трябва да оставите вашето его на вратата и да уважавате

съперниците. Огромни аплодисменти за Владимир Кличко, който беше част от това шоу.“

Стил, уважение и скромност. Дълги години боксът беше загубил своята същност на спорт, създаден за двубой между двама джентълмени. Махленските обиди, сценарии, достойни за кеча, побоища по пресконференции и кантари бяха като магнит за феновете. Те се нахъсваха от изкуственото подгръване на срещите, но след това в повечето случаи оставаха разочаровани от крайната продукция. Митичните битки от 70-те, 80-те и 90-те години все по-често ставаха обект за сравнение, защото подобни спектакли са рядкост в днешни дни.

Антъни Джошуа върна времето назад. Със своите 19 впечатляващи нокаута в 19 срещи той вече е най-популярният боксьор на Острова. Интересът към неговите мачове е огромен, а характерът му е пример за милиони из целия свят.

Най-яркият пример за ефекта Джошуа е неговият следващ мач с Кубрат Пулев. Билетите за двубоя на 28 октомври бяха разпродадени само за ден. 74 500 фенове ще изпълнят Общинския стадион в Кардиф едва четири месеца след като съоръжението беше домакин на финалния двубой от Шампионската лига по футбол между „Реал“ (М) и „Ювентус“.

За Кобрата това ще бъде втори шанс да спечели световната титла. 36-годишният българин се провали в края на 2014-а срещу Владимир Кличко, когато беше нокаутиран в петия рунд. Сега Кубрат твърди, че си е направил своите изводи.

Огромен плюс за него ще бъде опитът, който натрупа в двубоя с украинеца. След загубата от Кличко Кобрата направи серия от пет поредни победи, с които закръгли своята сметка при професионалистите на 25 успеха (13 с нокаут). Той стана за втори път европейски шампион, надвивайки в здрава битка Дерек Чисора. Но дори и това изпитание ще бъде като детска игра в сравнение с битката срещу Джошуа.

Букмейкърите и експертите на Острова са категорични. Те отписват шансовете на Кубрат. Подобно negliжиране е добре дошло за българина. Пулев няма да усеща цялото напрежение и отговорност, както беше в двубоя с Кличко, когато в залата не спря да ечи „Българи юнаци“.

Историята на бокса познава много случаи, когато суперфаворитите в тежка категория са били изненадвани. Дали Пулев няма да се въплъти в ролята на Мохамед Али срещу Джордж Форман от техния епичен сблъсък през 1974 г. Или да влезе под кожата на американеца Оливър Маккол, накарал непобедения дотогава световен шампион при най-тежките Ленъкс Люис да лази по пода на „Уембли Арена“ през 1994 г.

Българският и световният бокс ще имат паметна вечер на 28 октомври. Кубрат ще се опита да изпълни своята мечта, а Джошуа да продължи

магическото приключение на своя живот, към който станяхте съпричастни благодарение на прочетените до момента страници. Когато удари гонгът, думите ще бъдат излишни, защото кралят може да бъде само един.

Огнян Георгиев,
журналист от в-к „България Днес“ и боксов коментатор

СПИСЪК НА СНИМКИТЕ

(Изтеглете във формат със снимки (pdf/doc/docx) на <http://4eti.me>)

1. Джон Денън и Антъни Джошуа разговарят (Крейг Броу/Екиън Имиджис); Доминик Уинроу и Джошуа в АБА (Матю Чайлдс/Екиън Имиджис); Джошуа тренира след поражението на Европейското първенство (Крейг Броу/Екиън Имиджис)
2. Джошуа на Националния шампионат на АБА, 2010 (Матю Чайлдс/Екиън Имиджис); На стадион „Алиев“, Баку (Дейвид Мдзинаришвили/Ройтерс)
3. С първите британски боксьори за квалификация на Лондон, 2012 (Скот Хийви/Гети Имиджис); Антъни Джошуа срещу Чжан Чжълей, Лондон, 2012 (Скот Хийви/Гети Имиджис); Антъни Джошуа срещу Ерисланди Савон, Лондон, 2012 (Скот Хийви/Гети Имиджис)
4. Шампион в тежка категория от Лондон, 2012 (Скот Хийви/Гети Имиджис); на подиума, Лондон, 2012 (Скот Хийви/Гети Имиджис)
5. Антъни Джошуа и Никола Адамс, шествие, Лондон, 2012 (Ричард Хийткот/Гети Имиджис); Получава орден от кралицата, Бъкингамския дворец (Стив Парсънс: У Пи Ей Пул/Гети Имиджис)
6. С Еди Хърн (Бен Хоскинс/Гети Имиджис); Дебют като професионалист срещу Емануеле Лео в „О2“, 2013 (Скот Хийви/Гети Имиджис); По време на тренировка с Тони Симс (Ричард Хиткоут/Гети Имиджис)
7. Антъни Джошуа срещу Дилиан Уайт в „О2“, 2015 (Лий Дауни/Гети Имиджис); Антъни Джошуа срещу Чарлс Мартин в „О2“, 2016 (Джъстин Талис/АфП/Гети Имиджис); Празненството след поражението на Чарлс Мартин (Ричард Хиткоут/Гети Имиджис)
8. Първа защита на световната титла. Антъни Джошуа срещу Доминик Бризийл в „О2“, 2016 (Ричард Хиткоут/Гети Имиджис); Антъни Джошуа поваля на ринга Ерик Молина, „Манчестър Арина“, 2016 (Ричард Хиткоут: Гети Имижис); Антъни Джошуа и Владимир Кличко се готвят за мач на „Манчестър Арина“, 2016 (Ричард Хиткоут/Гети Имиджис)

В залата на британския олимпийски отбор по бокс в Спортния институт на Англия, Шефилд, авторът разговаря с Джошуа, който се подготвя за Световното първенство през 2011 г.

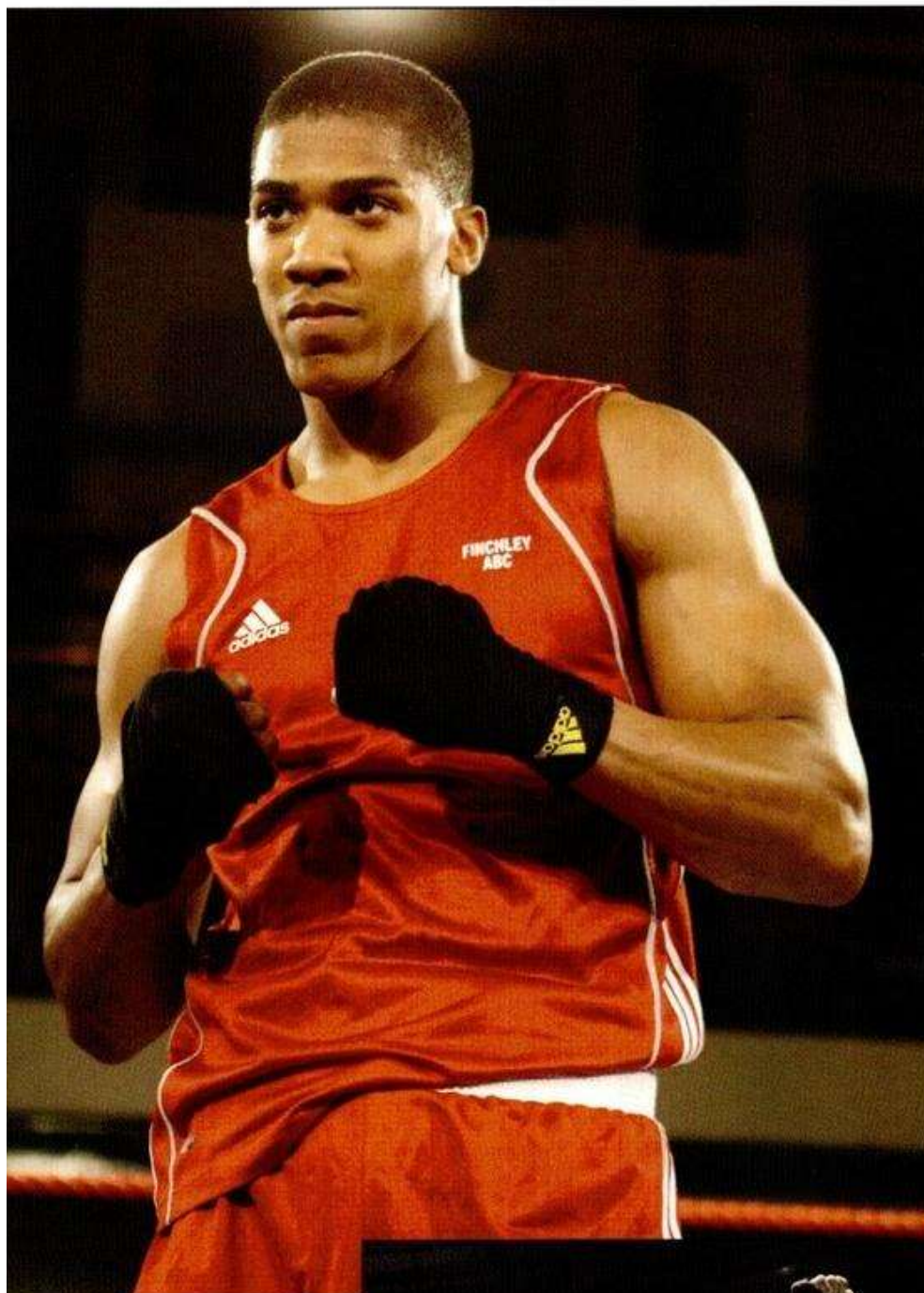

Доминик Уинроу поздравява Антъни Джошуа, който за пръв път е станал шампион при младежите в Първенството на Асоциацията на боксьорите аматьори.

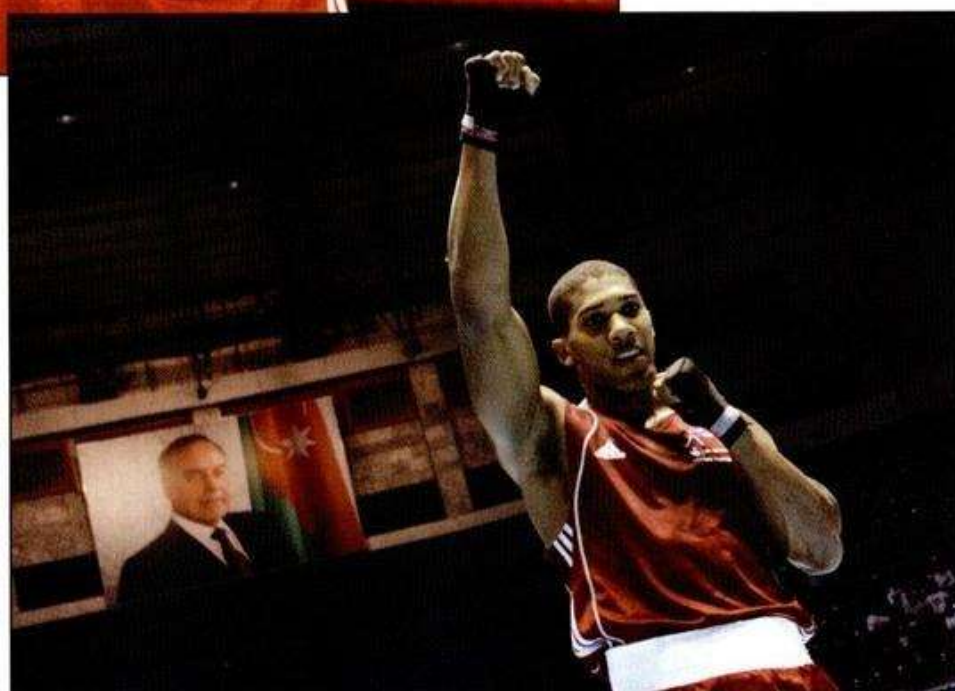
След загубата на Европейския шампионат Джошуа тренира с пристегнати към главата тежести, за да заякнат мускулите на врата му.

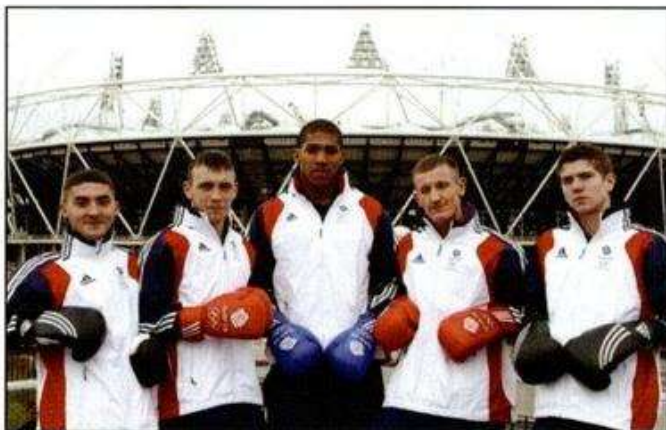

Напълно погълнат от мисълта за своя противник, Антъни Джошуа излиза на ринга в „Йорк Хол“, Бетнал Грийн, за финала на Националния шампионат на АВА за 2010 г.

На стадион „Гейдар Алиев“, Баку, Антъни Джошуа ликува след своя първи голям успех – достигнал е до финала на Световното първенство за 2011 г.

Джошуа с първите боксьори от британския олимпийски отбор, спечелили квалификация за Олимпийските игри през 2012 г. Сред тях са Люк Кембъл (дясно) и Томас Столкър (втори от дясно наляво).

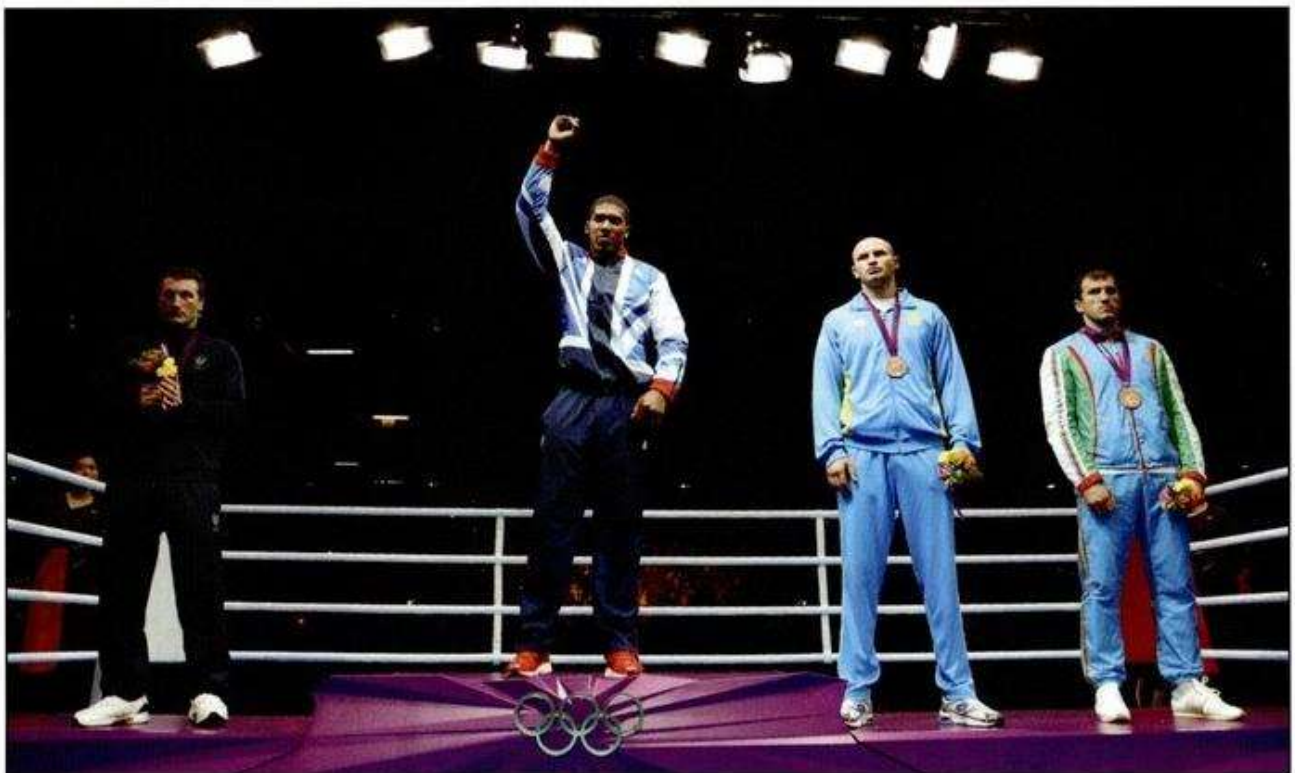
Джошуа е проснал на ринга олимпийския вицешампион, китаец Чжан Чжълей.

Първият мач на Джошуа на Лондон 2012. Неговият ляв прав удар улучва използвания се кубинец Ерисланди Савон, над когото вече взема превес.

След напрегнато очакване съдиите обявяват Антъни Джошуа за победител във финалния мач в свръхтежка категория на Лондон 2012.

Джошуа получава олимпийския златен медал в ехтящата от възторжени възгласи „Ексел Арина“.

Джошуа и съотборничката му, също носителка на златен олимпийски медал, Никола Адамс, дефилират в открит автобус с платформа през центъра на Лондон.

Пред Бъкингамския дворец Джошуа с ордена на Британската империя.

Антъни Джошуа и организаторът Еди Хърн обединяват сили за изграждането на професионалната кариера на Джошуа.

Емануеле Лео изпитва тежестта на десния прав удар на Джошуа по време на първия професионален мач на Антъни.

С помощта на своя треньор Тони Симс Джошуа усъвършенства техниката си на боксьорските лапи.

По пътя си към спечелването на титлата в свръхтежка категория на Великобритания Джошуа е накарал Дилън Уайт да лети.

Джошуа нанася безпощаден удар на слисания Чарлс Мартин, шампион на IBF.

Дъжд от празнични лентички се сипе върху Джошуа и екипа му на „02 Арена“.

В първия мач за защита на титлата си Джошуа смила претендента Доминик Бризийл.

Шампионът на IBF е повалил Ерик Молина и стои над жертвата си, готов за удар.

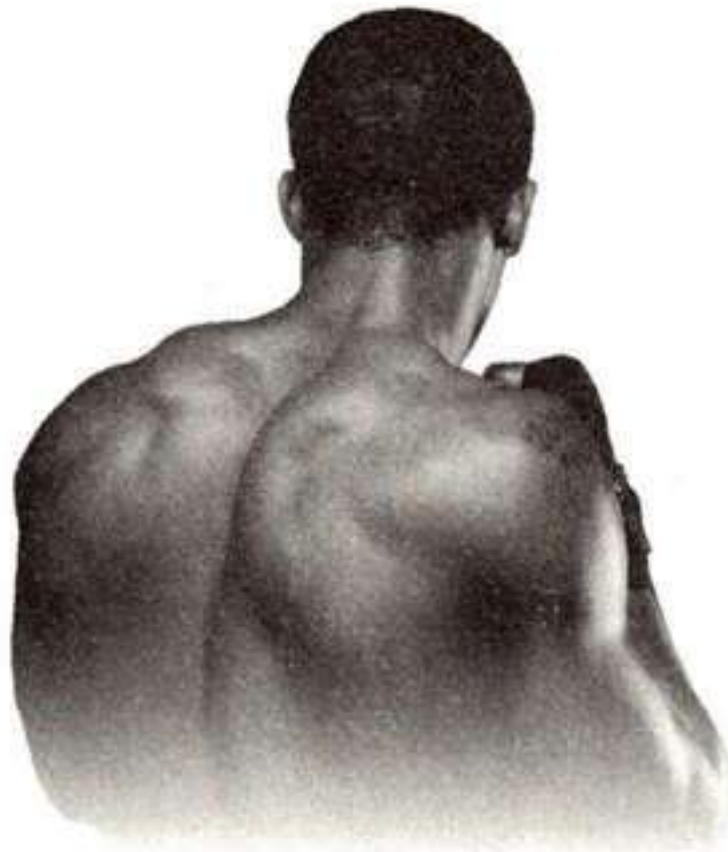
На „Манчестър Арена“ Джошуа се вслушва във възторжените викове на почитателите си, докато бившият световен шампион Владимир Кличко се обръща към него.

Антъни Джошуа и Владимир Кличко след уникалния мач, който изиграха на стадион „Уембли“.

Антъни Джошуа и Кубрат Пулев на пресконференцията в Кардиф за техния предстоящ двубой.

ДЖОН ДЕНЪН

ДЖОШУА

Превод: Евелина Пенева
Редактор: Стела Зидарова
Корица и предпечат: Методи Стоянов
Печат: „Симолини 94“
HYBRID BOOKS, www.hybridbooks.eu
София 1000, пл. „П. Р. Славейков“ №11

<http://4eti.me>

ISBN 978-619-7419-02-3